

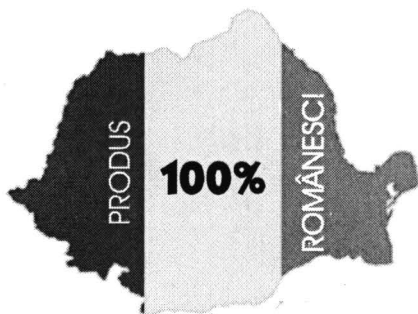
DIANA ALZNER

ORFEU

PAVCON / FANTASTIC

ORFEU

Citește românește!

*Susține autorii români prin cumpărarea
cărților lor și promovarea acestora
în rândul prietenilor tăi!*

SCIENCE-FICTION # FANTASY # **FICTION** # HEROIC-FANTASY # HORROR

Colecția Science-Fiction

130

Diana Alzner
ORFEU

© 2020, Diana Alzner
© 2020, Editura PAVCON

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ALZNER, DIANA

Orfeu / Diana Alzner. - București: Pavcon, 2020
ISBN 978-606-9057-64-3

821.135.1

Comenzi:

Editura PAVCON, tel.: 031-100.80.70
0723.26.90.40
office@pavcon.ro
www.pavcon.ro
www.colectiasf.ro

Această lucrare nu poate fi reprodusă, parțial sau integral, fără acordul scris al deținătorului de copyright.

Coperta: George Ionescu
Editor: Constantin Pavel

ISBN 978-606-9057-64-3

DIANA ALZNER

ORFEU

Editura PAVCON
București, România, 2020

Completează-ți *Colecția Science-Fiction* cu:

#1 Extra-Terestrul	#38 RSA – Auro Luck
#2 Secretul emisferei	#39 Războiul Celestinei
#3 Nerecurgerea la Forță
și la amenințarea cu Forță	#40–49 Aripile Albastre
#4 Scornituri spăimântătoare	#50 Sânge, Metal și Speranță
#5 Rangkook	#51 Decadența sufletelor noastre
#6 Vendetta lui Ucigă-l Toaca	#52 Povestiri spăimântătoare
#7 În anul 4000 sau
O călătorie la Venus	#53 Forțe ale Naturii, Mrejele Focului
#8 Erezia egumenului Glicherie	#54 Războiul Eleninei
#9 Scurtă istorie a viitorului
aristotelic - IVA 1	#55 Casa din altă viață
#10 Forțe ale Naturii, Moartea Vie	#54 Războiul Eleninei
#11 O tragedie cerească	#55 Casa din altă viață
#12 Cetiți-le noaptea	#56 Dinosauria
#13 Marginea curcubeului	#57 Mercenarii 1 - Războiul pietrelor
#14 Incredibila aventură
a curviosului Achim	#58 Învățătorul
#15 Praf	#59 Noaptea orașului ilustrat
#16 Manuscrisul episcopului
Petronius	#60 Praf 3
#17 Steaua fulgurantă - IVA 2	#61 Saurianul de metan - IVA 3
#18 Un român în Lună	#62 Artefactul
#19 Oameni pe care i-am cunoscut	#63 Casa fără cărți
#20 Sawtooth	#64 Apophis
#21 Rău de spațiu Omul fără nume	#65 Parlamentul
#22 Progradia	#66 RSA – Hora hoiturilor
#23 A doua Lună a Pământului	#67 Dragonul fără aripi
#24 Dialogul păsărilor	#68 RSA – Judecata de Apoi
#25 Cumulonimbus
deasupra Atlantidei	#69 Avatarii faraonului Tlă
#26 Știință, Filosofie și Religie
în Avatar	#70 RSA – România sub Asediu
#27 Therra	#71 Efectul Metamorphosis
#28 1944 Ein Freak	#72 Dicționar de Enigme și Mistere
#29 Oameni pe care i-am cunoscut 2	#73 Elogiu muncii de partid
#30 CdT 1 - Bacteria nemuririi	#74 Insula pescărușilor
#31 CdT 2 - Cârligul spațial	#75 Aurul beznei
#32 CdT 3 - Poarta mânturii	#76 București, 2058
#33 RSA – Furia fiarelor	#77 Încăpățânarea Timpului
#34 RSA – Marile migrații	#78 Deocamdată... enigme
#35 Olympus Mons	#79 Tunelul de la capătul lumii
#36 RSA – Noaptea lemuriilor	#80 Ultima frontieră
#37 Praf 2 – Atingerea sălbăticiei	#81- 83 Istoria Literaturii SF
	#84 Orașele caracatițelor
	#85 Europa benzilor desenate 2
	#86 Confesiunile Omului-câine
	#87 Mercenarii 2 - Luptător cu Moartea
	#88 Oameni goi pe străzi
	#89 Omul cu masca de cobalt - IVA 4
	#90 RSA - Tg. Jiu '59

*„Și unde pleacă, unde pleacă toți dragii noștri
care mor?
Și noi ce facem, noi ce facem rămași aici
când ne e dor?”*

Veronica D. Niculescu
„Spre văi de jad și sălbăție”

*„...dacă cineva
poate să iubească
e împărat,
dacă cineva este iubit
e infinit...”*

Nichita Stănescu

— Îți amintești ce s-a întâmplat?

— Când am ieșit de la duș, mi-am dat seama că uitasem fereastra deschisă. Vântul nopții înfiora perdeaua și aducea înăuntru aer îmbibat cu gaz de eşapament, cu iz de mâncare de la bucătăria restaurantului de peste drum, dar și cu miros de pământ reavăn din parcul Zăvoi. Mi-am strâns cu o mână halatul pe piept, apoi am dat perdeaua la o parte dintr-o mișcare. În apartament era liniște, aparatul încheiase bucata de Gluck pe care o ascultasem până să intru în baie. Am scos capul pe geam și am privit în jos. Orașul avea ciudat de puține lumini aprinse, dar nici nu puteam spune că era adormit cu totul. Huruitul mașinilor, fragmente de melodii și chiar voci ajungeau până la mine învăluite într-un fel de ceață sonoră. Nu erau decât nouă etaje. Fără niciun gând, m-am urcat pe calorifer, de pe calorifer am trecut pe pervazul exterior. Era neplăcut, pentru că trebuia să stau aplecată. „Să-ți iei niște pantaloni!”, mă sfătuisese o colegă de la redacție. „Altfel o să fie dizgrațios.” Îi spuseseam într-o doară că uneori îmi vine să sar. Mi-am privit pi-

cioarele. Erau goale, purtam halatul de baie. Oja îmi căzuse de pe unghii. Știam că dacă voi coborî să iau niște pantaloni, era puțin probabil să mă mai urc acolo, pe marginea ferestrei. Aveam să fiu dizgrațioasă! Am privit înapoi în cameră. Papucii de casă îmi rămăseră jos, pe covor. Mi-am amintit brusc de tristețea papucilor lui, rămași la marginea patului, și acela a fost impulsul pe care-l așteptam. Nimic nu e mai trist decât o pereche de papuci rămași fără stăpân! Mâna cu care mă țineam s-a desprins de canatul geamului, am tras aer în piept ca și cum m-aș fi pregătit să mă scufund, am ridicat un picior și eram pe punctul de a sări, când a sunat telefonul. Aș fi fost dezamăgită de mine însămi dacă un apel telefonic m-ar fi întors înapoi din acel stadiu, dar sunase telefonul *celălalt*. Probabil că se afla în poșeta mea neagră, pe hol. Un singur om avusesese numărul acelui telefon, iar acel om murise. Trebuia să fi fost o greșeală. Cu toate acestea, am coborât de pe pervaz și m-am întors în cameră. Am lipăit până la cuier și am răscolit în poșetă. Telefonul încetase să mai sune. Am verificat apelurile, cu un nod în stomac. Fusesem apelată de la numărul lui! M-am întins pe pat așa cum eram, în halat, am închis ochii. Mintea mea era o cameră înecată de fum.

Dimineața, când m-am trezit, aveam înaintea ochilor imaginea ceștii de porțelan alb cu buline roșii, din care toată copilăria mi s-a dat să beau cacao cu lapte.

Pe loc mi s-a făcut o poftă teribilă de cacao cu lapte. Niciodată nu-mi dorisem nimic altceva dimineața decât cafeaua mea neagră, simplă, fără zahăr, dar azi voiam cacao, așa, ca pe vremuri, cu praful ciocolatiu și zahărul amestecate în cană și laptele fierbinte turnat deasupra. În niciunul dintre dulapurile bucătăriei mele cam neglijate nu se afla un plic de cacao. M-am așezat la masă, ținându-mi capul în mâini. Nu voiam să mă psihanalizez, dar bănuiam că pofta mea absurdă era doar o refulare spre zona liniștită a copilăriei, când mama îmi prepara cacao dimineața și-mi puneă alături, pe o farfurioară, felii de pâine unse cu unt. Nu-mi plăcea pâinea cu unt, i-o spuneam mereu și protestam de fiecare dată, oare de ce se încăpățâna să mi-o dea zi de zi? Da, asta trebuie să fi fost, doar o fereastră deschisă spre trecut, în contrabalans cu fereastră deschisă spre trotuar, cu o seară în urmă. Fereastră prin care nu sărisem din cauza telefonului. Tot o evadare. O încercare de a părăsi acel loc. Dintotdeauna avusesem certitudinea că în spatele lumii văzute exista o structură invizibilă, secretă, de neatins în condiții normale, dar accesibilă în stări de conștiință modificată. În somn sau când ești mort. Sau îndrăgostit. Telefonul! Simțeam că va mai suna, că s-a stabilit cumva o legătură nesperată între... era o nebunie, îmi dădeam seama. Am scotocit iar în poșeta neagră, dar telefonul dispăruse. Ce făcusem cu el?

Exact când exasperarea începea să mă cuprindă, l-am descoperit în sertarul noptierei. Îl pusesem acolo ca să pot să răspund de îndată, în caz că avea să sune. Bateria era încărcată, deși rămăsese deschis o săptămână întreagă. Fără să mai vorbesc la el, fără să-l mai folosesc. L-am pus pe mașina de spălat și mi-am făcut un duș cât am putut de rapid, cu ochii pe el. Cine să mă fi sunat? Să fi găsit nevastă-sa numărul meu în telefonul celălalt, în telefonul lui? Mi-am amintit cum ne jucam în copilărie legând două tuburi de medicamente găurite cu o sfoară. O sfoară lungă, fixată cu un nod în orificiul fiecărui tub. Ne îndepărtam cât ne permitea sfoara și vorbeam „la telefon”. Ne auzeam chiar dacă vorbeam în șoaptă și ne aflam în cealaltă parte a curții. Însă „telefoanele” nu făceau parte dintr-o rețea. Puteam comunica numai unul cu altul. Un singur fir. O singură legătură. Cam așa era și telefonul acesta: nu vorbeam la el decât cu Alexandru. Ori, el murise. Ceasul de pe peretele bucătăriei indica ora 7:30 și razele soarelui de vară îl luminau din plin, apoi, confirmând că timpul se scurge, aveau să se mute spre colțul de sus al bufetului. Trecerea timpului mă asigura că exist. Mi se întâmpla adeseori să mă îndoiesc de mine, de faptul că sunt o ființă reală care ocupă un loc pe suprafața pământului și o felie de timp, așa cum, în adolescență, mă îndoiam de existența altor continente sau chiar a restului Europei. Ni-

meni dintre cunoscuții mei nu trecuse granițele țării, de ce aş fi crezut că există pământ şi lume şi dincolo de ele? M-am ridicat, dornică să beau ceaşca aceea de cacao. Am luat pe mine o fustă şi un tricou, mi-am în-nodat părul lung la ceafă, am smuls poşeta din cuier şi, cu telefonul în palmă, am închis uşa garsonierei în urma mea. Afară mirosea a praf stropit, asfaltul şoselei era ud. Trecuse o maşină a salubrităţii, fiindcă nu plouase. Strada părea nefiresc de liniştită, apoi mi-am dat seama că era sâmbătă. Am ezitat o clipă, în faţa blocului, până să mă decid. Nu ştiam dacă existau şanse să găsesc deschisă cafeneaua din parc, însă am pornit într-acolo. Zilele libere mă descumpăneau. Toţi erau fericiţi în apropierea weekendului, doar eu muram de singurătate. O bătrână stropea nişte muşcate, în faţa casei, cu o stropitoare de plastic portocaliu. M-a privit cu suspiciune şi am încercat să-i zâmbesc, dar a ridicat nasul ca şi cum ar fi adulmecat ceva, aşa încât am grăbit pasul, ruşinată. Hotelul Sofianu mă întâmpină pe latura de nord a parcului, cu un aer sever, hotelul în care nu intrasem împreună cu Alexandru, şi am traversat lacul peste podeţul de lemn, fără să mă pot opri să nu privesc în urmă. Cafeneaua era deschisă, dar, fiind sâmbătă, nu se afla niciun client la mesele de afară, iar înăuntru se făcea curat. Mă simţeam în-ciudată, îmi plăcea locul, acolo serveau, pe lângă ceai şi cafea, şi băuturi cu lapte şi sandvişuri calde, prăjituri

și produse de patiserie. De cele mai multe ori, meniurile mele se limitau la atât. Uneori stăteam ore întregi la o masă, citind și corectând textele pe care le luam de la editură. Totuși, niciuna dintre chelnerițe nu părea vreodată să manifeste vreun semn că m-ar fi recunoscut sau să exprime vreun gest de simpatie când făceam comanda, așa că nici în dimineața aceea nu m-a mirat că două dintre angajate au trecut pe lângă masa la care mă așezasem fără să-mi acorde vreo atenție, cu toate că le-am spus că vreau să comand. „Ai rămas o fetiță!”, obișnuia să-mi spună Alexandru și poate de asta adulții nu mă prea luau în seamă.

— Conștiința este conectată la nivelul cuantic al realității, asta este ceea ce vrei să spui?

M-am întors frapată, ca să descopăr cine mă interpelează cu o afirmație atât de exotică. Era o doamnă cu o pălărie fabuloasă, cu boruri mari, încărcate cu pene albastre și flori. Purta o rochie mulată pe corp și lucioasă, care nu avea ce căuta în lumina crudă a dimineții. Părea trecută chiar și de a doua tinerețe și răspândea un aer distins. Mi-am închipuit că poate tocmai se întorcea de la vreo petrecere terminată atât de... târziu. În fond, era sâmbătă dimineața. Dar nu vorbea cu mine. Vorbea la un telefon, noroc că mi-am dat seama la timp și nu m-am făcut de râs încercând să răspund ceva politicos în legătură cu ceea ce credeam eu despre conexiunea dintre mintea omenească și ni-

velul cuantic al realității. Avea casca telefonului atașată discret în urechea dreaptă. Cu toate că restul meselor erau neocupate, s-a așezat cu nonșalanță la masa mea, fără să îmi ceară voie. Asculta cu ochii îngustați ceea ce părea a fi o argumentație susținută de vocea din aparat. Între timp, extrase o țigară din poșetă, și-o aprinse și suflă fumul spre mine. M-a înfuriat atâta insolență și am privit-o direct, cu o uitătură fixă și impertinentă, atât pe cât puteam eu să exprim, însă ea mi-a zâmbit și mi-a făcut semn să aștept, ca și cum ar fi avut ceva să-mi spună. Ridică o mână și de îndată apărură un chelner în frac. Îi ceru un cappuccino și gesticulă cu mâna în care avea țigara, ca și cum ar fi făcut o imensă concesie chelnerului și acelui stabiliment pentru această comandă. Sau poate că gesticula pentru cel pe care-l asculta la telefon.

— Da, e aici, am să-i comunic, mai zise, surâzând spre mine. Amușisem, uluită. Chelnerul îi puse în față ceașca de cafea cu spumă și se îndepărtă. Mi-am dat seama că aș fi putut să-i comand și eu o cană de cacao, însă plecase înainte să deschid gura. Doamna cu pălărie scutură scrumul țigării și îmi vorbi:

— Ai auzit de inseparabilitatea cuantică, nu-i așa?

Simțeam că mi-e imposibil să deschid gura, buzele mi-erau lipite. Înclină capul conspirativ și continuă:

— Te cheamă. Te cheamă pe baza principiului inseparabilității cuantice. E la fel de tulburat ca și tine.

— Cine?! am gemut până la urmă.

— Alexandru. Ar fi bine să răspunzi la telefon.

Încercam să asimilez ceea ce tocmai îmi spusese și nu reușeam. Atunci îmi sună telefonul, telefonul *celălalt*. Doamna mă încurajă cu un zâmbet fermecător. M-am ridicat de la masă cu genunchii moi. Cum ar fi putut fi el, Alexandru? Și totuși, nu asta speram cumva nebunește? Dar nu era el. Îmi vorbea un bărbat cu o voce baritonală, profundă și mângâietoare.

— Dacă doriți să vă întâlniți cu Alexandru, veniți vă rog în stația de autobuz din fața hotelului Sofianu.

Se mai auzea și altă voce în fundal, vorbind neclar.

— Cine sunteți? Faceți o glumă de prost gust. Alexandru a murit.

— A avut un accident, confirmă vocea bărbatului, apoi spuse ceva într-o limbă străină, probabil celuiilalt, pe care nu-l prea auzeam. Mi se părea că cei doi se ceartă, oricum, aveau o discuție aprinsă. Veniți acum! îmi mai spuse și legătura se întrerupse. M-am răsucit spre masă cu un gest de nerăbdare exasperată, însă doamna cu pălărie nu se mai afla acolo. Se evaporase? Aș fi crezut că fusese o halucinație, dar în dreptul locului ei mai aștepta încă ceașca de cappuccino, neatinsă. Chelnerul! El mă putea lămuri, dar unde să fi fost acel chelner cu frac pe care nu-l mai văzusem acolo niciodată? M-am uitat în toate părțile și, exact cum mă așteptam, localul părea pustiu. Se auzea undeva, dinăuntru,

mergând aspiratorul, dar n-am simțit dorința să intru să mă interesez. Nici pe aleile parcului nu trecea ni-
meni și pe lacul de agrement nu plutea nicio barcă.
Afară, liniștea atârna ca o perdea. Mi-am zis că n-am
nimic de pierdut dacă mă duc până în stație, îmi era
în drum. În cap mi se învâртеau imagini și cuvinte dis-
parate, Alexandru, o pălărie cu pene albastre, parti-
cule subatomice și ceașca de cacao. Poate că începu-
sem să aud voci. Nu știam dacă era cazul să mă alar-
mez sau dacă nu fusesem tocmai binecuvântată cu
vreun har special. Am traversat podețul de lemn și
am pornit spre hotel, cu sentimentul vag că acea clă-
dire îmi rămăsese cumva datoare.

— Vrei să urci în camera mea? mă întrebase Ale-
xandru în fața hotelului unde ne dăduserăm întâlnire.
Mi se păruse nedrept să mă întrebe. Ar fi trebuit să
mă ducă sus, pur și simplu. Îmi cumpărasem un set
de lenjerie nouă, de culoarea pielii, discret, cu puțină
dantelă, să nu fie ostentativ, petrecusem câteva ore
într-un salon de înfrumusețare, întrucât femeile nu au
privilegiul de a fi frumoase așa cum sunt, ca bărbații,
iar acum el mă întreba dacă voiam să urc! Am tăcut
două secunde, încercând să deduc ce răspuns aștepta
de la mine, apoi am spus „Nu”. Mai târziu mi-a mă-
rturisit că dacă aș fi acceptat, ar fi considerat că mai fă-
cusem lucrul acela și cu alți bărbați. Era teribil de ne-
drept! Ne-am plimbat prin parc ținându-ne de mână.

De fapt, nu știam cu adevărat ce vreau. Voiam să urc ca să fim singuri, în primul rând. Dar voiam și să fiu a lui și eram indignată că ar trebui să mă rușinez pentru asta. Totuși, persista în adâncurile mele o temere, ca pentru orice gest urât sau discutabil. Eram confuză. Voiam să fim unul al altuia, deși eram amândoi căsătorii cu altcineva. Nu prea știam CÂT de căsătorit era el, eu nu eram PREA căsătorită. Exista o hârtie între mine și Codrin, dar căsătoria noastră se născuse moartă. În fața lacului, Alexandru m-a îmbrățișat.

— Nu putem face asta, Sofia, îmi șopti la ureche. Mă bucur că înțelegi.

Oare înțelegeam? Am simțit o imensă ușurare și un teribil regret, l-am admirat pe bărbatul care nu s-a repezit la mine și am dorit să-l pedepsesc pentru afront. O mulțime de sentimente contradictorii, nu?

Ajunsă în fața hotelului, am văzut câțiva oameni și m-am liniștit. Erau acolo portarul înveșmântat într-o livrea ridicolă și un om de serviciu care curăța o jardi-nieră, o gospodină derutată care căuta vreun maga-zinaș de cartier cu prețuri rezonabile, un taximetrist care m-a privit întrebător. Mă aflam în stație, în locul unde fusesem chemată. Să mă fi sunat vreunul dintre acești indivizi? Cum să fi intrat în posesia telefonului? Ori poate chiar Alexandru pierduse sau aruncase telefonul? În ce măsură poți cunoaște un om? Există ceva, o experiență anume trăită alături de un altul care să

te pună în fața eului său descoperit? Putea o relație sexuală să aducă o atare revelație? Sau era de ajuns o strângere de mână în fața unui apus de soare? Poți spune că știi un om care ți-a povestit toată viața lui? Știi cum gândește? Era posibil ca după ce se despărțise de mine, în Călimănești, și pornise spre Sibiu, spre casă, Alexandru să fi luat decizia de a pune punct relației cu mine și primul gest plin de curaj fusese să arunce telefonul. Avea să se întoarcă în sânul familiei, la soția lui, la copiii lui, la arta lui. În fond, după dezamăgirea din facultate, cu Ileana, hotărâse că va trăi fără iubire și se căsătorise după ce aruncase cu zarul și sorții indicaseră o prietenă oarecare din anturaj. Făcuse un pact cu ea. Respectase acel pact toată viața, dar în urmă cu patru ani mă cunoscuse pe mine și, într-un fel, își încălcase legămintele, ceea ce îl punea într-o situație dificilă și neplăcută. Poate că își spusese „Până aici, ajunge!”. Și telefonul nostru secret, cel de pe care el mă suna numai pe mine, fusese aruncat în primul coș de gunoi de lângă șosea. Aveam înaintea ochilor imaginea aparatului părăsit printre pahare de plastic și șervețele folosite, când un autocar opri în stație, chiar în dreptul meu. M-am dat un pas înapoi. Nu mai văzusem un autocar atât de luxos. Era vopsit în albastru și argintiu și totul la el lucea, inclusiv țeava de eșapament și capacele roților. Avea geamuri imense, puțin fumurii, dar nu atât de întunecate încât să

nu pot vedea înăuntru, ci doar cât să-i apere pe ocupanți de soare. Am făcut câțiva pași și l-am privit din față. Bordul era decorat cu o pereche de aripi argintii ale căror pene răsfirate se întindeau și pe părțile laterale. La mijloc era scris, cu litere sinuoase, numele companiei, „Voiaje celeste”. Mi s-a părut ciudat. Nu mai auzisem de ei. M-am gândit că într-o zi aş vrea să fac o călătorie în condiții atât de plăcute, fiindcă dacă exteriorul părea atât de elegant, probabil la fel se prezentau lucrurile și în interior. Dintr-odată am știut de ce îmi plăcuse atât de mult autocarul: o asemenea mașină nu ar fi putut avea accidente. Tocmai începusem să mă gândesc la faptul că accidentele se pot petrece oriunde, oricum, dacă e dat să se petreacă, și să mă întreb cum se face că nimeni nu coboară și nu urcă în autocar, când mi-a sunat telefonul. Am tresărit: acesta părea un accident.

— Noi vă sunăm. Vă rugăm să urcați!

În fața mea stăteau doi indivizi. Coborâseră din autocar fără ca eu să-i observ, fiind prea ocupată să studiez aripile argintii. Mi-am privit telefonul. Încă suna. Avea ca ton de apel un arpegiu de Mozart pe care mi-l alesese Alexandru. Am răspuns, cu ochii la cei doi. Bărbatul mai în vârstă rânji, cumva amuzat, și vorbi mai departe de la telefonul lui.

— Vedeți? Eu v-am apelat. Preferați să continuăm la aparat sau acum putem vorbi direct? mă întrebă,

măsurându-mă obraznic. Nu-mi plăcea uitătura lui. De fapt, nu-mi plăcea de el. Era genul de bărbat mult prea sigur pe sine, convins că știe totul și care disprețuiește pe toată lumea. Avea aerul că-mi face o favoare pierzându-și timpul cu mine. M-aș fi răsucit pe călcâie și aș fi plecat spre casă, dacă nu ar fi intervenit celălalt. Era mult mai tânăr și citeam pe chipul său un singur lucru: bunăvoință. Categorie, erau un cuplu straniu, nu se potriveau. Cum de erau împreună? Nu era de mirare că-i auzisem certându-se pe când vorbeau cu mine.

— Trebuie să veniți cu noi, zise Tânărul. Vreți să-l întâlniți pe Alexandru, nu-i așa? Tonul pe care vorbea era atât de calm și de amabil, încât argumentele raționale mi-au rămas în gât. Câteva clipe, mi s-a oprit respirația. Nu știam ce să răspund, dacă ar fi trebuit să fiu speriată sau fericită, furioasă ori indignată, dacă ar fi fost indicat să plec cât mai repede și cât mai departe de oamenii de la „Voiaje celeste” sau, dimpotrivă, să urc în autocarul lor.

— Dacă nu vreți să veniți, foarte bine! zise Tânărul. Ia uitați-vă puțin! Nu putem face atâta lume să aștepte până vă hotărâți. Îi vom spune lui Alexandru că nu ați dorit să-l întâlniți.

Și, cu aceste cuvinte, cei doi urcară pe prima treaptă.

— Stați un pic! am zis repede, privind înăuntru pe ușa deschisă. Auzeam murmure de voci pălăvrăgind,

o muzică plăcută în fundal și o adiere de aer răcoros, parfumat, se strecură până la mine. Nu îmi puteți spune mai exact unde vom merge? Unde este Alexandru?

— Se află într-o stațiune de recuperare, nu e foarte departe.

— Și eu cu ce mă întorc de acolo?

— Să vă întoarceți? râse Bărbatul.

— Alexandru presupunea că veți rămâne acolo, cu el, zise Tânărul.

— Bine, vin, am zis dintr-odată, ca să nu mai întind coarda. Văzusem pe geamul autocarului fețe de excursioniști care mă priveau cu nerăbdare. Aveam eu să găsesc un mijloc de transport la întoarcere! Sau poate, cine știe, aveam să rămân acolo câteva zile. De cum am urcat pe scară, ușa s-a închis în spatele meu cu un sunet ca un plescăit, ca o gură care și-a pecetluit buzele enorme. Senzația stranie n-a fost însă decât o părere. În dreptul cabinei șoferului, mă întâmpină zâmbind Tânărul.

— Ești binevenită să ni te alături! Mergi pe culoar și ocupă un loc liber. Dacă dorești ceva, poți apăsa pe butonul de pe spătarul scaunului din față. Călătorie plăcută! Îmi mai ură și se așeză alături de Bărbat, pe primele scaune din rând. „Alexandru trăiește! Alexandru trăiește!” era bătaia de tobă pe care mi-o trimitea inima în toate celulele corpului. Mă simțeam zdrobită de șoc, derutată, dar cuprinsă de una din cele

mai iraționale fericiri. Fusesem mințită, nevestă-sa mă mințise. Avusese un accident, dar nu murise. M-am împiedicat de piciorul cuiva, care a gemut de durere. Mi-am cerut scuze. Toți cei din autocar mă priveau cu reproș. Alexandru avusese dreptate! Nu eram decât o fetiță într-o piele de femeie, oricine simțea asta, cumva instinctiv, dar eu eram singura vinovată. În acel moment muream de rușine de parcă ar fi trebuit să spun o poezie, pe o scenă înaltă, la sfârșitul anului școlar. Cu capul plecat sub privirile tuturor, m-am strecurat printre cele două șiruri de scaune, sperând să găsesc cât mai repede un loc liber în care să mă scufund. Culoarul dintre cele două șiruri era destul de lat, acoperit cu o mochetă moale, fusesem neatentă lovind persoana aceea! Locurile erau foarte confortabile, practic călătorii nu se incomodau în niciun fel, era spațiu suficient. Fiecare loc era însă ocupat și ocupanții lor mi-au făcut impresia unor oameni pe care nu aș fi știut în ce categorie să-i încadrez. Sigur că nu i-am privit pe toți și nici măcar nu m-am uitat bine, ci doar cu ochi de furie, însă aveau o trăsătură comună pe care nu o înțelegeam. Era ca și cum ar fi trăit o viață întreagă sau, cel puțin o mare parte din ea, într-o zonă care mie îmi fusese dintotdeauna inaccesibilă, ba chiar inimaginabilă. Păreau să știe lucruri care mie îmi erau de neînțeles, ca și cum, pentru mine, viața adevărată s-ar fi desfășurat în sfere extralumești, de neatins. Am

ajuns în spatele autocarului fără să găsesc niciun loc liber. Transpirația mi-a umezit pielea dintre sâni, în ciuda aerului condiționat. Nu știam ce să fac. Plus de asta, se părea că aici, în coada autocarului, toată lumea dormea. Erau cupluri în vârstă care ațipiseră ținându-se de mână, cu un surâs pe fețe, dar și perechi care-și întorseseră spatele până și în somn. Femei și bărbați de toate vârstele. Unii aveau căști în urechi și poate doar ascultau muzică având ochii închiși, însă nu m-am simțit destul de îndrăzneată ca să-i deranjez. Nu era treaba lor să-mi găsească un loc, mai degrabă ar fi trebuit să se ocupe de asta cei doi bărbați care mă determinaseră să urc în mașina lor. Mi-am zis că voi sta în picioare, dar nu chiar acolo, în spate, ci mai pe la mijlocul mașinii. Am pornit, clătinându-mă, să înaintez un pic, când cineva m-a prins de cot.

— Aici e un loc liber, dacă doriți să stați, îmi spuse o voce de femeie. M-am întors spre ea plină de recunoștință și i-am mulțumit cât am putut de amabil. Dar trebuie să stați pe locul de la fereastră, preciză femeia, mie mi se face rău dacă urmăresc peisajul. I-am făcut semn că pentru mine nu reprezintă o problemă și m-am strecurat pe locul de la geam. Abia când m-am așezat mi-am dat seama cât de obosită eram, după toate emoțiile serii și ale dimineții, și cât de comod și perfect era fotoliul acela de mașină, de parcă ar fi fost o îmbrățișare, nu un scaun. Geamul autocarului oferea o vi-

zibilitate perfectă spre exterior și am constatat cu surprindere că până mă fâțâisem să găesc un loc liber, mașina ieșise din oraș, spre Valea Oltului. Mi-am îndreptat privirile spre munți, încercând să-mi pun ordine în gânduri. Deasupra creștelor, aerul părea că se ondulează ca un afiș dezlipit de vânt. Aș fi vrut să întreb unde mergem mai exact, mă simțeam emoționată că ne îndreptam spre Sibiu, căci Sibiul era orașul lui. Încă nu realizam pe deplin că mă îndreptam spre Alexandru, oriunde ar fi fost. Oare mă gândisem în dimineața aceea că în câteva ore aveam să fiu la Sibiu? Sau aseară când atârnam pe fereastră? Întotdeauna resimțisem destinul ca pe ceva ciudat, ca pe o conspirație din afara mea și așteptam cu teamă și curiozitate să văd ce va urma. Oltul curgea în dreapta, pe lângă șosea, iar deasupra apei lumina era strălucitoare și limpede, ca în primele ore ale dimineții. Se întâmplaseră multe lucruri într-un timp foarte scurt, de aceea mă simțeam derutată. Poate chiar în seara acelei zile aveam să mă întorc acasă cu unul din autobuzele care fac naveta între orașe și aveam să surprind și lumina de seară plutind deasupra râului. Sau poate că nu. Poate că aveam să rămân la Sibiu, cu Alexandru. Nu știam ce va fi. Poate că era o confuzie la mijloc și acest gând îmi provocă un junghi în inimă. O greșală. Alexandru totuși murise, iar acești mesageri nu înțeleaseră bine. Era posibil să-mi fi lăsat ceva și asta să fie

tot. Niște cărți sau alt fel de amintiri. Bănuiam că urma să vorbesc cu vreun executor testamentar. Nu fi proastă, mi-am spus, nu are cum să trăiască, ai auzit clar ce ți-a spus soția lui, plângând: a murit. Pentru durere ar trebui inventată o scală, una asemănătoare cu cea care măsoară intensitatea cutremurelor. Suflul meu era brăzdat de cicatrici, o adevărată hartă a durerii. Ce durere nouă mi se mai putea pregăti? Știam că undeva pe această șosea avusese el accidentul. Un tir intrat pe contrasens îi spulberase mașina. Cam în acest fel acționează destinul. O femeie fardată strident și cu o fustă foarte scurtă așteaptă pe marginea drumului zâmbind provocator șoferilor. Șoferul de tir oprește și o ia în cabină. E destul ca o clipă el să întoarcă ochii spre pulpele ei dezgolate, că accidentul s-a și produs, Alexandru moare împreună cu cei patru muzicieni colegi cu care se întorcea de la un concert din București, femeia fuge din cabina tirului înainte de a veni poliția, lăsându-l pe șoferul buimac să explice cum s-a produs nenorocirea. Mi-e greu să cred că a fost o prostituată oarecare. A fost chiar Moartea. Suntem la voia întâmplării. Dar, dacă stau să mă gândesc, mă întreb când a avut Alexandru timp pentru dispoziții testamentare care să mă includă și pe mine? Sau e adevărat ce mi-a spus Tânărul acela și trăiește? Nu, nu reușeam să înțeleg ce urma să se întâmple, pe cine aveam să întâlnesc și unde mă duceau cei doi bărbați care mă

convinseseră să urc în autocarul lor. Simțeam că mi se închid ochii. Aerul răcoros și muzica ce se revărsa ca un fond liniștitor peste torsul motorului mă învăluiau într-o peliculă de somn. Dar nu voiam să adorm, trebuia să fiu trează, ca să cobor. Spuseseră că stațiunea era aproape. Deci, era mai mult ca sigur că nu voi ajunge la Sibiu. Însă despre ce stațiune era vorba? Tânărul acela drăguț spusese că...

— Doriți un sandvici? Femeia de lângă mine îmi oferea sandviciuri dintr-o cutie de metal argintiu. Erau frumos împachetate și aș fi mâncat unul, cu toate că mă rușinam. Mi-am dat seama pe loc că îmi era teribil de foame.

— Mulțumesc, voi lua unul. Am plecat în mod neprevăzut și nu am apucat să mănânc.

— Cu multă plăcere, mă bucur că am ceva să vă ofer. Sunt de trei feluri și vă rog să mâncați din toate: cu brânză, cu vițel și cu ton.

— E foarte gustos, am asigurat-o, după ce am înghițit prima îmbucătură din sandviciul cu ceva fructe și cașcaval. E o combinație nemaipomenită. Chiar vă pricepeți!

— Da, gătitul e pasiunea mea și nu pot sta o zi fără să pregătesc ceva. E în adâncurile mele un fel de miez fierbinte care începe să se reverse și să mă ardă dacă nu pregătesc mâncare. E doar o pasiune ca oricare alta! adăugă, zâmbind dintr-odată, după ce vorbise cât se

poate de serios. Ochii mei măriți de surpriză au determinat-o să caute în continuare explicații:

— E o tânără japoneză, sau mă rog, pe jumătate japoneză, cu două rânduri de scaune mai în față. În fiecare zi își savurează bento-ul și mi-a venit ideea să-mi iau și eu de mâncare pe drum. Știți, din când în când autocarul oprește la tot felul de popasuri și ne aprovizionăm cu apă sau cu snacksuri. Aoyagi, așa o cheamă pe fată, își umplea cutia pentru gustare cu preparate rapide pe care și le gătea acolo, pe loc, în timpul opririi. Ah, făcu ea brusc, am uitat să mă prezint, eu sunt Zoe.

— Sofia, m-am prezentat eu. Nu doream să-mi spun numele complet. Călătoria și turiștii îmi păreau cam ciudați. Mulțumesc încă o dată pentru locul oferit și pentru tratație. A fost delicios, o combinație savuroasă. Pere și cașcaval?

— Pere și avocado plus cașcaval. Întotdeauna mă las condusă de inspirația de moment. E un talent de familie moștenit de la mama și de la bunica.

— Ce interesant! am zis cu entuziasm moderat, întrebându-mă cât va mai dura conversația despre gătit și când voi putea să mă întorc iar cu fața la fereastră, să admir peisajul în liniște. Colega de scaun ținea cu tot dinadinsul să vorbească despre sine:

— Am o firmă de catering. Sunt toată ziua ocupată și, pe lângă comenzile obișnuite, pregătesc pachete

pentru oamenii străzii. O echipă de tineri voluntari mă ajută și, fără această activitate, probabil că aş sfârși ca bunică-mea și ca mama.

— Cum?

— Sărind de pe Intercontinental.

— O, Doamne! Dar de ce?

Zoe mestecă încet bucata de sandvici pe care o avea în gură. Se încrunta ca și cum ar fi încercat să găsească o explicație inutilă pentru un lucru evident.

— Nu crezi că ne petrecem cea mai mare parte din viață fără să vedem nimic? mă întrebă în cele din urmă. Se aștepta ca eu să înțeleg ce vrea să spună, dar nu înțelegeam deloc.

— Ce vrei să spui?

— Că trăim fără să vedem. Nu vedem oamenii de lângă noi, nu deslușim mersul lucrurilor, nu intuim cauzele care au dus la anumite efecte și, mai înainte de toate, nu ne cunoaștem pe noi înșine.

— Bine, asta e poveste veche, am zis eu evaziv.

— Mă rog, veche sau nu, de-asta au sărit de pe Intercontinental.

— Nu pricep, am rostit sec, dezvelind foița care învelea al doilea sandvici.

— Când au reușit să zărească bine pata neagră care le domina centrul vieții, au pus punct situației. Nu crezi că în centrul fiecărei vieți e o pată neagră, așa cum în centrul fiecărei galaxii se rotește o gaură neagră?

se interesă ea, cu cel mai firesc aer posibil. Șnițelul de vițel era însoțit de un fel de sos uns pe feliile de pâine. Avea un gust nemaipomenit, o aromă care mă înnebunea.

— Cred că oamenii se sinucid pentru lucruri mai concrete, am spus cu bunăvoință. Mi-am amintit brusc că și eu voisem să mă arunc pe geam cu o seară în urmă. M-am gândit la motivul meu concret, însă motivul meu concret și dur ca un nodul la pipăit părea să se dizolve în mici pârlăiașe negre și mocirloase care inundau zone în care creșteau alte motive și explicații, adică se transforma încet într-o pată. M-am uitat întrebător la femeia de lângă mine.

— E sos de struguri cu puțin ardei iute Cayenne. A, motive concrete, zici? Da, îți pot relata și despre motivul concret sau ceea ce cred eu că a fost motivul concret. Vrei să asculți? Nu aveam ce face. După ce mâncasem minunăția de sandviciuri și mă pregăteam să-l atac și pe al treilea, eram datoare s-o las să-mi vorbească.

— Sigur, te ascult!

— Bunică-mea a fost servitoare în casa unui proprietar de fabrică din Ploiești. Era fată deșteaptă și energică, voia să ajungă în viață mai mult de atât, dar știa că trebuie să se ajute singură, pentru că nu avea pe nimeni. Mai știa că fără școală – avea doar opt clase –, șansele ei erau mult diminuate. Nu-mi pot da seama

cum i-a intrat ei în cap că trebuie să plece în America, dar era convinsă că acolo e locul ei și că acolo toate visele i se vor împlini. Voia să se facă actriță. Stăpâna-sa avea tot felul de reviste de modă și despre viața starurilor de cinema, e foarte probabil ca ea să le fi citit și de acolo să i se tragă. Americanii tocmai bombardaseră Ploieștiul, dar nici măcar acest lucru nu slăbise entuziasmul bunică-mii pentru visul american. Hotărâse că primul lucru pe care-l avea de făcut era să se mute în Capitală. Acolo să-și strângă bani, iar apoi să se urce pe vapor, în Constanța. Copilă cum era, credea că nimic n-o poate opri și, dacă nu cu vaporul, atunci tot avea să ajungă ea cumva acolo, chiar și cu dirijabilul Hindenburg, de care nu avea habar că se prăbușise în '37. Știa că trebuie să treacă o apă mare, dar ea, care nu văzuse decât Oltul, Argeșul și Dâmbovița, nu avea cum să înțeleagă ce este Atlanticul.

— Și a reușit?

— Nu. N-a ajuns niciodată în America. Sunt lucruri foarte aproape de inima noastră, dar la care nu ajungem în veci. Ca un fel de punct orb de pe retină: imaginația completează ceea ce ochiul nu poate vedea în dreptul punctului orb. Imaginația bunică-mii colorase toată America în culorile fericirii.

— Și din cauză că n-a ajuns în America, s-a aruncat de pe Intercontinental? am întrebat, dezamăgită.

— Da, dar au mai fost și alte chestii. După 23 august 1944, când au ajuns rușii în oraș, ea era spălătoreasă de vase și ajutor la toate în bucătăria de la Athénée Palace. Fiind mai tot timpul în camerele rezervate personalului, n-a auzit ce se petrecea pe străzi. Circulau povești despre soldații roșii care se comportau ca o forță de ocupație, nu ca niște aliați, dar, în loc să ia aminte, ea e răs când l-a auzit pe bucătar povestind că văzuse un rusnac umblând țințoș cu un ceas de masă atârnat la gât. N-aveau decât să le ia la toți ceasurile și paltoanele! Pe ea, dac-ar fi oprit-o cu „davai ceas”, tot nu avea ce să le dea! Și cu această concluzie și-a văzut mai departe de treabă, grijulie să adune fiecare bănuț de care se putea lipsi, ca să aibă destul pentru călătoria la Constanța și, de acolo, pentru bilet de vapor. Știi, se spune că planurile oamenilor îi amuză teribil pe zei. Mi se pare că uneori îi amuză atât de tare, încât pregătesc lovituri neașteptate și pline de ironie amară pentru bieții muritori. Mi-i imaginez cum stau lungiți cu burta pe câte un nor și urmăresc aventurile noastre ridicole.

— A pățit ceva bunica ta?

— A pățit-o, da. Într-o dimineață s-a dus la magazie cu o listă, trimisă de bucătar să aducă necesarul pentru restaurant. Nu erau multe, că lumea era săracă, știi, ca după război. Cine mai mânca la Athénée Palace? Auzise, în trecere, zarvă la recepție, dar nu era treaba

ei să vadă ce era și, în plus, se și grăbea, așa că s-a dus direct la subsol, unde erau depozitate alimentele și băuturile. A povestit că pe măsură ce înainta prin labirintul de încăperi, simțea o neliniște ciudată, ca și cum straturi de apă i s-ar fi așezat succesiv peste cap și ar fi fost supusă unei apăsări teribile. A auzit ceva, dar în clipa în care a deschis gura să o strige pe magazioneră, a dat cu ochii de grozăvia ce se petrecea în spatele unui raft. A încremenit, privind ca hipnotizată cei cinci soldați ruși. I-au trebuit câteva momente să înțeleagă ce se petrece. Patru soldați o ținuseră pe o masă pe Viorica, doi îi ridicaseră picioarele în sus, iar al cincilea se mișca ritmic, icnind între coapsele ei. Femeia tăcea, bunică-mea a crezut că-i leșinată, însă aceasta a întors capul pe masă și se pare că a văzut-o. Și-a mișcat buzele într-o șoptă, părea în agonie. Atunci bunica a făcut un pas înapoi, cu mare grijă, și încă unul. S-a îndepărtat și, pe când se retrăgea pe vârfuri spre încăperile celelalte, cineva a prins-o de gură, pe la spate, ca să nu țipe. Oricum n-ar fi tipat. Nu voia să-i atragă pe cei cinci bărbați de alături. Însă și acesta era tot un soldat. A răsucit-o spre el, rânjind. A ținut-o brutal de un perete. Cu o mână o ținea de gură, iar cealaltă începuse s-o pipăie între picioare. Deodată, privirile soldatului se aprinseră. Văzuse ceva pe un raft alăturat. Și-a scos mâna de sub fustele bunică-mii și a înșfăcat o sticlă de vodcă. Bunica s-a jurat că sol-

datul a deșurubat dopul, a pus sticla la gură și nu s-a oprit până n-a supt un litru de alcool pe loc. Apoi, mâna lui s-a desprins moale de pe gura ei, a făcut un gest cu degetul, la buze, cerând tăcere. Ochii i s-au tulburat. A mai dat să se descheie la pantaloni, dar n-a mai apucat, fiindcă a căzut jos, mort. Gândind c-a scăpat, bunica a fugit să se ascundă. A nimerit în ascensor și a vrut să tragă ușa, numai că o cizmă de soldat a împiedicat-o. S-a luptat cu agresorul, dar el a fost mai tare. Măcar era singur! Nu erau cinci, cu asta încerca să-și facă puțin curaj. „Doar unul!”, și-a spus ea, cu speranța că va termina repede. Soldatul a lovit-o peste față de-a amestit. Apoi a tras ușile și le-a blocat cu un cuțit. A pus-o pe bunică-mea să se aplece cu spatele la el, i-a ridicat fustele și și-a văzut de treabă. Ea a descoperit pe perete un buton pe care scria „Alarm” și l-a apăsat de nenumărate ori, însă nimic nu se întâmpla, liftul nu se mișca, iar bărbatul din spatele ei nu avea de gând să termine rapid. Cum nu-i rămăsese decât să aștepte, cu speranța că el nu-și va chema și camarazii, a citit toate instrucțiunile de folosire a liftului, afișate într-o ramă subțire, iar când nu i-a mai rămas nimic de citit, a silabisit un nume care era ștanțat cu auriu pe plăcuța cu butoanele ce indicau etajele: „Stigler”, până când ceva izbucni ca o lumină orbitoare în mintea ei și țipă în extaz:

— Stigler! Stigler! Stigler!

— Stigler? am întrebat circumspectă. De când venise vorba despre săritul de pe clădiri, nu-mi plăcuse povestea ei. Acum aveam impresia că mi se face o farsă. Și era cu totul deplasată istoria pe care mi-o relatea. Nu erau genul de lucruri pe care să le spui cuiva, la cinci minute după ce l-ai cunoscut.

— Da, Stigler, mă asigură Zoe cu seninătate. Era marca ascensorului, dar stai să vezi ce coincidență, mai târziu! Te rog, te rog, mănâncă și ultimul sandvici, îmi faci o bucurie imensă!

— Nu te supăra, povestea pe care mi-o spui nu e tocmai cea mai potrivită în timp ce mănânci.

— Oh, nu, greșești! Sunt fapte care s-au întâmplat cu mult timp în urmă, toți participanții au murit, din tot ceea ce ei au făcut n-a rămas decât frumusețea.

— Frumusețea? Nu prea pare frumos nimic din ce îmi spui.

— Crede-mă, Sofia, am dreptate. Deschide ochii, fă abstracție de pata neagră din centrul privirii tale. Din toate faptele oamenilor, unele chiar tragice, chiar aparent îngrozitoare, se decantează, odată cu trecerea timpului, o frumusețe specială și volatilă, o esență rară. E ceva misterios care face ca lumea să dăinuie. Mănâncă și ultimul sandvici, e cu ton, maioneză și banane, te rog!

— Bine, mulțumesc, am încuviințat. Ce s-a întâmplat mai departe?

— Bunică-mea a rămas gravidă. A încercat să scape de sarcină, dar, după ce era să moară, s-a resemnat. A născut doi copii gemeni, o fată și un băiat. Fata era măică-mea. Ani de zile m-am tot gândit la ce înseamnă hazardul. Dacă bunică-mea o lua pe altă ușă și nu ar fi prins-o un anume soldat, mama nu s-ar mai fi născut, iar eu nu aș fi existat. Era destul ca după ce a văzut ce i se întâmplă Vioricăi s-o fi luat-o în cealaltă direcție și ar fi ajuns pe un alt coridor. Poate scăpa neviolată sau o viola altul. I-a fost foarte greu să crească cei doi copii, dar a reușit să-și păstreze serviciul, oamenii erau înțelegători, multe femei trăiseră coșmarul ei. Fire practică, a gândit să scoată un profit și din această nenorocire, așa că s-a angajat doică la o familie cu stare și prea puțin îi păsa că plozii ei rabdă de foame așteptând-o în cămăruța lor săracă, mâncați de muște la gură și cu scutecele neschimbate. Cumva, îi considera vinovați că se născuseră. I-a ținut nebotezați mult timp, apoi i-a numit cu numele pisicilor proprietăresei: Marghioala și Soliman.

— Deci, ai un unchi Soliman! Sau ai avut...

— Nu, a fost unchiul Serghei, dar stai să vezi cum. Pe când copiii se apropiau de vârsta de șase luni, bunică-mea – oare ți-am spus că o chema Salomeea? – bunică-mea, zic, vede întâmplător în restaurant pe soldatul care o violase. Era un militar al Armatei Roșii, dar îi plăcea să mănânce la Athénée Palace, ha, ha! Și

oricum, nu mai era doar soldat sau ce-o fi fost înainte, pe umeri îi apăruseră niște stele. Bunică-mii îi încolțise în minte un gând. Ți-am zis că era dezghețată, citea tot ce-i cădea în mână, avea proaspăt în memorie un articol de presă dintr-un ziar mai vechi, în care se relata despre Mary Mallon, bucătăreasa ucigașă, „Mary Tifoida”. Poate gândul la această Mary dezaxată sau poate un imbold straniu indus de rezonanța fatală și violentă a propriului ei nume, Salomeea, a determinat-o să facă ce-a făcut.

— Ce-a făcut? am întrebat eu, înghițind ultima bucată din sandviciul cu ton. Zoe îmi aruncă o privire rapidă, ca și cum ar fi vrut să-mi măsoare anduranța, apoi continuă:

— S-a strecurat până în clădirea de alături, unde avea închiriată o cămăruță. Și-a luat băiatul din pat și l-a ucis. Din cele mai bune bucăți de carne, i-a gătit soldatului ei.

— E oribil! Nu știu de ce stau să te ascult. Nu încântă pe nimeni genul acesta de povești și genul ăsta de frumusețe, să știi!

— Ai răbdare! Și tu reacționezi ca toți ceilalți cărora le-am povestit. Pentru tine, ca și pentru orice persoană neimplicată, e doar o istorie oarecare demult consumată. De ce simt oamenii nevoia să manifeste intransigență morală în asemenea cazuri? Știi, uneori am impresia că nu faptele în sine îi indignează, ci ideea

că sunt puși în contact cu lucruri față de care trebuie să exprime o anumită atitudine, respectiv atitudinea pe care interlocutorul și, desigur, societatea, o așteaptă de la ei.

— Sunt angajată la o editură și citesc tot felul de trăsnași, crede-mă, dar nici sub paravanul ficțiunii nu agreez asemenea povești.

— Bine, am notat. Dar poți avea măcar atâta răbdare să vezi ce s-a petrecut până la sfârșit?

— Haide, spune. Să știi că sunt cam obosită.

— Termin repede, mă asigură ea, privind într-o parte ca și cum ar fi căutat capătul firului ca să reia povestea de unde o lăsase.

— Bunica Salomeea n-a trăit deloc rău pe vremea comuniștilor. Avea origine cât se poate de modestă, nu-și botezase fata la biserică, muncea, era o mamă singură, fusese slujnică, adică exploatată de regimul burghez cel de tristă amintire. A primit de îndată o cameră în casa unor bogățani care fugiseră. Locuiau mai multe familii acolo, aveau și o grădină cu plante rare, cu bănci și statui, dar, cu timpul, florile s-au pus-tiit și au fost înlocuite cu straturi de varză și ceapă, iar statuile au fost ciobite de cârdul de copii. Pe mama au crescut-o mai mult vecinele. Bunica n-a fost niciodată o fire afectuoasă, recunoscui Zoe, fără undă vreunui reproș. Mămica nu cârtea în fața ei, urmă ea. Ce spunea bunica era sfânt. A decis ea ca fiică-sa să meargă

la o școală profesională, așa s-a întâmplat, deși mamei îi plăcea să picteze și chiar avea talent. A făcut-o bucătăreasă.

— De ce a ascultat-o? Era pe vremea emancipării tineretului, nu? Ar fi putut să facă orice ar fi dorit, am spus eu cu glas uscat. Încă aveam suspiciuni.

— De mică îi inoculase un simț al vinovăției. Îi repeta mereu că viața sa fusese așa cum fusese din cauza ei, din cauză că se născuse ea. Altfel, ar fi devenit actriță la Hollywood. Adevărul era că bunică-mea fusese foarte frumoasă și cânta frumos, dar când dansa, se oprea lumea în loc. Doar era Salomeea, ha, ha! Nu se mai văzuseră mișcări ca ale ei. Colegele au pârlat-o șefului de sală. Restaurantul avea și număr artistic în unele seri. Au trecut-o de la cratiță pe scenă și s-a bucurat de mare succes. Cu fiecare reprezentație, localul era tot mai plin. Însă viața artistică a Salomeiei n-a durat prea mult. Într-o vineri seara s-a nimerit acolo cineva de la propagandă, care a considerat că numărul coregrafic nu corespunde cu principiile morale sănătoase ale noii societăți. Așa s-a întors bunica la bucătărie, să gătească stufat de iepure și cordon bleu, în care se specializase. Zoe îngustă pleoapele ca și cum s-ar fi străduit să vadă în trecutul îndepărtat, apoi reluă:

— Mama avea șapte ani pe atunci. Odată, la furie, bunica i-a povestit c-a avut un frate pe care l-a dat unor circari.

— Nu te supăra, bunica ta n-a fost sănătoasă, îți dai seama.

— Sigur nu era ca toți ceilalți oameni. Mama era doar o fetiță neglijată și a fost foarte impresionată să audă că avusese și ea un frate, cum aveau alți copii. A întrebat-o unde se afla fratele ei și de ce nu stătea cu ele, dar nu i s-a mai spus nimic. După un timp, bunica a surprins-o în mai multe rânduri că vorbea singură. „Cu cine vorbești tu, fată?”, a întrebat-o. „Cu Serghei”, a zis mămica. „Te-ai prostit? Care Serghei? Nu e nimeni aici.”, a repezit-o bunica. „Ba e Serghei, frățioru’ meu și mă joc cu el!”, a ripostat mămica încurajată că nu mai e singură. Până la urmă, bunică-mea s-a enervat s-o tot audă șoptind și jucându-se cu un frate imaginar, așa că i-a spus că l-a omorât și l-a gătit pe celălalt copil al ei, că l-a dat de mâncare tăticului lor, drept pedeapsă pentru că o părăsise.

— A traumatizat fata! Dar de ce mă mir?

— De acord. Bine, e discutabil dacă un copil de șapte ani poate înțelege cu adevărat grozăvia unor asemenea fapte. Oricum, tratamentul a avut efect, mama n-a mai vorbit cu Serghei, iar bunică-mea s-a apucat de fumat în perioada aceea.

— De ce?

— Nu-i spusese niciodată fetei că tatăl lor ar fi fost rus, așa că nu înțelegea de ce își numise fratele de care nu auzise, „Serghei”. Probabil era o pură întâm-

plare. Numele rusești erau frecvente pe atunci, oricine voia să se pună bine cu regimul își boteza fetele „Nina” sau „Natașa”, iar băieții „Vladimir”. N-o să crezi, am avut un coleg în liceu pe nume „Stalin”. Mămica s-a închis în sine după acest episod, reveni Zoe la firul poveștii. Copilăria și adolescența ei s-au scurs în șirul monoton al zilelor, apoi a terminat profesionala și a fost repartizată ca ajutor de bucătar la o cantină muncitorească. Avea o retribuție lunară, se putea întreține singură și s-a mutat într-un cămin de nefamiliști, încât abia mai păstra legătura cu maică-sa.

— Cred și eu!

— Într-o zi, a bătut la ușa ei portarul și i-a spus că un bărbat o așteaptă la vorbitor. Mama a încremenit: nu cunoștea niciun bărbat și s-a gândit că trebuie să fie tatăl ei. S-a panicat fără să știe de ce. Mi-a povestit că dacă n-ar fi fost la etajul al doilea, ar fi sărit pe fereastră și ar fi fugit. Tatăl ei nu avea de ce s-o caute, dacă el le părăsise. Pesemne venise și el tot ca să-i facă reproșuri. Dar când și-a luat inima în dinți și a coborât, a constatat că bărbatul era prea tânăr ca să-i poată fi tată. Era fratele ei geamăn.

— Bravo! am făcut eu iritată. Nu puteai să-mi spui de la început că povestea cu unchiul tău e doar o figură de stil? De ce m-ai mințit?

— Ți-am povestit așa cum trebuia să-ți povestesc. Ador să văd cum reacționează ascultătorii.

— Deci, m-ai mințit, am insistat eu, dorind s-o ofensez pentru că îi căzusem în plasă.

— Nu, nu te-am mințit. Și mie povestea mi-a fost relatată în același fel și am crezut că e adevărul curat, și mama a crezut la fel, până a apărut fratele ei.

— Și ce a spus bunica Salomeea când a fost prinsă cu minciuna?

— A zis că orice poveste odată spusă capătă un fel de autonomie cu care exercită o presiune asupra lumii adevărate. Bunică-mea credea că o poveste e ca un balon care plutește la nesfârșit în atmosferă. Dacă stau să mă gândesc, cel puțin fizic avea dreptate: aerul din jur apasă balonul, dar și balonul dislocă aerul în care plutește, mă înțelegi?

— Nu, nu înțeleg, i-am retezat-o eu, tot arțăgoasă. De ce ar fi vrut cineva să emită o minciună atât de dezgustătoare? Zoe închise ochii o clipă și un mic suspin i se strecură printre buze. Ea părea chiar mai obosită decât mine.

Am remarcat că autocarul încetinisese și am privit pe fereastră. Șoferul așteptă să treacă mașinile care veneau din contrasens, apoi autocarul viră la stânga, pe o șosea secundară. Mi-am zis că ne apropiem de stațiune și un arici mi s-a rostogolit prin stomac.

— De ce? Ca să dea o palmă lumii. Să submineze această lume care o dezamăgise; realitatea o rănise, refuzase să-i împlinească visul, iar minciuna era con-

tralovitura bunicii, spuse Zoe cu glas scăzut, aproape în șoaptă. O clipă, mi-am imaginat atmosfera încărcată de tot felul de baloane colorate. Unele mari, cu nacelă, altele mai mici. Unele rezistând mult timp în straturile rarefiate, alte pocnind ca baloanele de săpun.

— Atunci, o poveste ar putea fi un mijloc de transport, am zis, cu gândul la baloanele cu adevărat mari.

Zoe mi-a zâmbit.

— Vezi? Ascultă unde voiam să te duc. După primele momente de stânjeneală, cei doi frați și-au căzut în brațe. Au plâns și și-au povestit viețile. Serghei, pentru că într-adevăr Serghei îl chema, știa ceva în plus față de sora lui, tatăl îi mărturisise că se născuse în urma unui viol. Dar el nu știuse de existența surorii sale până nu sosise în România, ca să-și caute mama. Dacă bunică-mea și-ar fi schimbat locul de muncă, nu prea cred că o mai găsea. Însă ea era tot acolo, la Athénée Palace, iar asta fusese unica referință a lui unchi-meu. Maică-mea, în schimb, nu i-a relatat despre copilășul gătit și servit tatălui la prânz. La ce bun? Pe fața femeii de lângă mine se așternu o undă de amărăciune. Poate că se gândea la faptul că unele evenimente din trecut i-au influențat viața într-un mod care nu mai putea fi schimbat. O preocupa un aspect din povestea pe care mi-o spusese și pe care, din câte am înțeles, o repetase și altora. Era acolo un nod pe care încerca să-l desfacă.

— Unele noduri nu se pot desface decât tăiate cu sabia, m-am pomenit zicându-i.

S-a uitat la mine surprinsă, atât de surprinsă încât mi-am dat seama că răspunsesem exact unui gând pe care tocmai îl avea în cap. A schimbat vorba brusc:

— Nu mă întrebi în ce limbă s-a descurcat Serghei prin România?

— Presupun că multă lume vorbea rusa pe la noi în perioada aceea...

— Ei, bine, află că Serghei vorbea românește. Nu la perfecție, dar suficient cât să poată conversa fără probleme.

— Hm.

— Și știi cum a învățat?

— O fi știut taică-său.

— Nu. A învățat de la un deținut. Tatăl copiilor, violatorul, adică bunicul meu, ce să mă mai ascund după deget, ajunsese căpitan. A plătit o femeie să aibă grijă de prunc, ca să vezi că nu era chiar negru la suflet și cu totul iresponsabil. I-a cărat după el pe unde îl ducea serviciul militar. Din '46 până în anii '50, a fost detașat cu paza la un lagăr. Acolo erau deținuți deportați din România, sași transilvăneni. De la unul din aceștia a învățat micul Serghei românește. Majoritatea deportaților lucrau în pădure, la lemne. Lagărul de care îți vorbesc se afla în Urali, preciză ea, aruncându-mi o privire. Făcu o pauză, căutând cu mâna ceva în sacoșa pe care o avea la picioare.

— Ia o bomboană, îmi oferi ea, ținând în fața mea o punguță aurie. Sunt „Schoko Toffees”, numai Dumnezeu știe câte chimicale periculoase conțin, dar sunt delicioase. Mi-am înfipt mâna în pungă și am apucat trei bomboane deodată. Am vrut să las două să cadă înapoi, dar Zoe insistă să le iau.

— Le mănânci mai târziu, dacă nu poți acum, mă sfătuiește ea. Cine știe când mai oprim pentru mâncare. Vreau să spun că un lagăr are nevoie și de administrație, femeile erau bucătărese sau spălătorese. Iar câțiva bărbați mai în vârstă aveau norocul să se ocupe de hârtogărie. Unul dintre acești contabili l-a învățat pe unchiul Serghei românește. Era un sas cu o figură blajină, cu capul rotund ca o lună și mustață a la Hitler. Fiul căpitanului se învățea cât era ziua de lungă prin barăcile din lagăr, dar nimeni nu-l lua în seamă cu adevărat în afară de acest neamț care știa o mulțime de povești și anecdote, care vorbea germana, româna, maghiara, franceza și rusa.

— Oh, încetează! am izbucnit eu. Ce glumă e asta?

— Îți amintești de butonul din lift? Butonul pe care tot apăsașe bunica Salomeea, în timp ce era abuzată, sperând că va veni cineva s-o salveze? Butonul lângă care era scris „Stigler”? continuă Zoe, netulburată. Oricât ar fi de straniu, pe sasul nostru îl chema Stigler. Frederik Stigler. De când mi s-au relatat aceste întâmplări, mi-am închipuit că într-un mod misterios și de

neînțeles, copiii concepuți în lift, sau măcar unul dintre ei, a fost pus sub protecția acestui Stigler.

S-a uitat la mine, parcă așteptând din partea mea o reacție, dar nu am vrut să mă urc în balonul poveștii ei și să-i vorbesc și eu despre Frederik Stigler. Eram convinsă că întâlnirea asta fusese cumva regizată. Nu putea fi doar întâmplare. Și pentru că nu-mi plăcea să fiu victima fără apărare în nu știu ce experiment, am zis cu voce reținută:

— Oricum aș lua-o, mi-ai povestit niște fapte îngrozitoare. Nu știu ce scuză s-ar putea inventa pentru oamenii care le-au comis.

— Toți suntem capabili de fapte îngrozitoare, în orice clipă. Stă în natura noastră, făcu ea, cu un fel de resemnare. Îți mulțumesc că te-ai așezat lângă mine. Acum cred c-o să adorm un pic. Îl ascult pe domnul Stein și adorm pe glasul lui. Da, poți să-ți pui și tu căștile, dacă vrei. Pe butoanele astea ai radio, iar aici, dacă apeși pe clapeta albă, îl poți asculta fie pe domnul Stein, fie pe ghizii noștri. În general, la ora asta, zise aruncând o privire ceasului de la mână, vorbește domnul Stein. Cred că ți-ar plăcea să-l asculți. E medic și s-a specializat în terapii holistice pentru persoane aflate în faza terminală. Lucrează la o clinică privată, în București. Ascultă-l! mă îndemnă ea din nou și își puse căștile. Îmi adresa un ultim zâmbet și închise ochii.

Am privit în jur, atât cât îmi permitea spațiul dintre scaune. Unii călători vorbeau cu glas scăzut, alții ascultau ceva cu căștile pe urechi, poate chiar pe domnul Stein sau poate muzică. Șoseaua secundară părea să nu mai aibă capăt, iar tensiunea așteptării mă obosea. Ceva din discuția cu Zoe îmi rămăsese fixat pe creier ca o țepușă înfiptă în deget. Nu era doar dezamăgirea că s-ar fi putut să fi fost ademenită acolo pentru altceva și nu pentru Alexandru. Zoe spusese ceva care mă alarmase, dar nu-mi puteam da seama ce anume. Trebuia să recunosc faptul că reușisem să mă amestec într-o aventură ciudată. Un copil așezat cu două scaune mai în față a întors capul și mi-a zâmbit. I-am zâmbit și eu, destul de vag, apoi, ca să nu trebuiască să port vreun dialog cu el, mi-am pus căștile. Puteam să-l ascult și eu pe domnul Stein, măcar câteva minute, până aveam să ajungem la destinație. Căștile erau foarte comode și de îndată ce am apăsât pe clapeta mică, albă, de la aparatul la care erau conectate, am auzit un glas bărbătesc, grav și plăcut:

„...mai mult, savantul rus Iuri Zian din Habarovsk, a demonstrat că celulele vii emit unde electromagnetice de înaltă frecvență. În acest fel, ele pot transmite o parte din informația genetică, dar pot și recepționa undele transmise de alte celule. Odată informațiile asimilate, țesutul viu se poate modifica ușor, în funcție de mesaj. Experimentele practice în acest domeniu

sunt de-a dreptul uluitoare și par să confirme ipoteza lui Zian. De exemplu, niște ouă de găină iradiate cu câmpul electromagnetic specific rațelor, au eclozat pui de găină cu unele trăsături noi, caracteristice rațelor. Dacă ne gândim la faptul că și creierul uman e o sursă de câmp electromagnetic, imaginați-vă cât de simplu vor putea fi tratate pe viitor maladiile genetice, adică bolile ereditare! Ca să nu mai spun despre posibilitatea de a crea trăsături superioare care...”

Mi-am scos căștile de pe cap și am închis aparatul. Nu pricepeam cine avea chef să asculte conferințe pe teme științifice în concediu. Eu, nu! Am întâlnit din nou privirea băiețașului de pe scaunul din față. Mi s-a părut că era pe punctul de a spune ceva, probabil și el era plictisit, dar eu nu aveam nici cea mai mică dorință de a vorbi cu el. Mi-am deschis poșeta, cu un aer preocupat. Îmi tremurau mâinile de nerăbdare, voiam să ajung cât mai curând în stațiunea aceea, să găsesc răspunsul la întrebarea care mă chinuia: trăia Alexandru? Sau care era motivul real pentru care mă aflam în acel autocar? Poșeta pe care o înhățasem de pe cuier în acea dimineață era una pe care n-o mai purtasem de vreo două săptămâni. O veșnicie, adică. Mi se părea foarte îndepărtat și momentul acela când, derutată de telefonul nocturn și neștiind ce să cred, mă îmbrăcasem în grabă și ieșisem în oraș, după o cană de cacao. Parcă trecuseră luni de zile de atunci, deși eram con-

știentă că nu erau decât patru, cinci ore. Zoe adormise sau asculta cu ochii închiși problemele ridicate de câmpul electromagnetic al celulelor vii, iar eu încercam să-mi dau seama ce anume din cele spuse de ea acționase semnalul de alarmă. Ce puteam face? Am scos din poșetă un document îndoit. Mai erau acolo și vreo două caiete și un carnet. Acelea erau ale mele. Dar documentul era precis de la editură. Era un fragment de text sau un text întreg, habar nu aveam, trimis de cineva pe e-mail, pentru publicare. Hârtia pe care, de obicei, o atașam în fața primei pagini, după ce printam documentul, cea pe care scriam numele autorului și eventuala destinație a textului, în situația în care avea să fie acceptat, se pierduse. Însă eu voiam să îmi ocup mintea, pur și simplu, cu ceva, nu mai conta cu ce, iar dacă textul îmi părea bun, era suficient, aveam să țin minte și să-i dau aviz favorabil. Am numărat paginile. Erau vreo douăzeci, nu prea credeam că le voi termina până în momentul sosirii, dar chiar și așa, am început să citesc:

TURNUL

Frankie opri mașina, într-un nor de praf. Își scoase o țigară din buzunarul de la piept și o aprinse cu bricheta lui aurie. Trase un fum și rămase nemișcat. I se părea că liniștea se depunea straturi, straturi în jurul Roverului său, odată cu pulberea drumului. Privi în jur, la

peisajul care dospea de căldură. Nu se vedea decât pământul roșiatic și sfărâmicios, câteva tufe țepoase ici-colo și linia orizontului, cât cuprindeai cu privirea. Și, desigur, drept în față, spre Nord, se putea desluși Turnul.

Miji ochii, să-l vadă mai bine. Nutrea tot felul de sentimente amestecate pentru vechea construcție care-i dominase visele de adolescent. Iată, însă, că Turnul exista cu adevărat, nu doar în vise, cu toate că lumea prefera să facă abstracție de el și de realitatea lui, ca de orice adevăr incomod.

Frankie suflă ultimul fum spre cerul albastru, brăzdat de câțiva nori purpurii și aruncă mukul țigării peste umăr. Cam cu cincizeci de kilometri în urmă, radioul mașinii pierduse orice semnal și nu mai prindea niciun post. Porni motorul și demară plictisit. Voia să-și găsească o gazdă în Towerville până la căderea nopții. Conduse cu viteză constantă până la periferia micului orașel, unde îi tăie calea un coiot. În rest, străzile, curțile caselor, chiar și intersecțiile mari, păreau ciudat de pustii. Văzu o femeie scuturând ceva pe un geam. Un vânzător strângându-și marfa pe care o avusese expusă. O mașină a patrului de poliție oprită în fața unui local și trei sau patru copii jucând mini-golf pe un trotuar.

„Un orașel patriarhal, unde toți se cunosc între ei”, gândi. Era ceea ce-i dispăcea cel mai mult, dar, dacă voia să cerceteze Turnul, nu avea de ales, trebuia să locuiască aici o vreme.

Parcă automobilul în fața unui bar cu nume de carte, „Tender is the Night”. Putea fi un început promițător. Localul însuși arăta ca o anti-chitate bine conservată. Avea scaune înalte în dreptul unei tejghele lucioase, câteva măsuțe joase, pentru cei care doreau să bea ceva fără să fie deranjați și chiar și două separeuri cu canapele maronii de piele. Într-un colț, trona un tonomat care tăcea, probabil din lipsă de monede. La bar, un bărbat corpulent, încins cu un șorț alb, lustruia pahare. Se uită la Frankie pe sub sprâncene. Îl citise dintr-o privire că nu e de prin partea locului.

— Ce-ar dori domnu’? îl întâmpină el ștergând fărâmituri imaginare de pe tejgheaua ca oglinda.

Frankie își dădu un bobârnac în pălărie și se cocoță pe unul din taburetele rotunde de la bar.

— Știu și eu? Aș bea o bere, să-mi curăț gâtul de praf, dar, cum văd că e trecut de șase, făcu el arătând spre ceasul de pe perete, de ce n-aș bea un scotch? Dă-mi un scotch dublu, te rog!

— De care să fie?

— Ei, nu chiar din cel mai ieftin, dar nici din ăl mai scump. Merg tonomatul?

— Merg, dacă-i bagi o monedă.

Frankie citi lista de cântece și nu descoperi niciunul cunoscut. Aparatul era, probabil, grozav de vechi. Dacă n-ar fi fost preocupat de Turn, ar fi încercat să cumpere piesa asta, numai pen-

tru bucuria de a o ști în demisolul casei părințești, printre alte vechituri la fel de frumoase și de dragi. Alese o melodie la întâmplare și se întoarse la locul lui. Barmanul îi pregătise un scotch cu gheață și lămâie, fix pe gustul lui. Socoti că se poate aventura să tatoneze puțin terenul.

— Și ce credeți? Aș putea găsi ceva de lucru prin orașelul dumneavoastră?

Clientul necunoscut cumpăraseră scotch, nu bere și nici măcar din scotch-ul cel mai ieftin. Merita să-i intre în joc!

— Păi cam ce-ați vrea să lucrați? Sunt și la noi o grămadă de pierde-vară șomeri, mă-nțelegeți?

— A, fac orice, caut de lucru cu ziua.

— Aha, am priceput, da' nu prea aveți mutră de zilier, dacă nu vă supărați!

— Ei, m-ați prins! Predau la un colegiu în Milwaukee. Acum, că e vacanță, mă duc pe-acasă, pe la bătrânul meu, la Denver. Treaba e că stau cam prost cu banii și mă gândeam ca pe drum...

— Ha, ha, n-aveți nici mutră de profesor de colegiu, domnule, dacă nu vă supărați.

Frankie sorbi din paharul cu scotch. Din tonomat se revărsa o melodie neștiută, aleasă la întâmplare, care zicea că „We are all illuminated”.

— Zău așa? făcu el, așezând paharul binișor pe tejghea. Și ce mutră am eu?

— Păi, domnule, dacă nu vă e cu supărare, aveți mutra unuia care a venit aicea ca să sară din Turn.

— Să sar din Turn? exclamă Frankie, sincer indignat. De ce naiba aş sări din Turn?

— Ziceam şi io, domnule, ete, zisăi o prostie, na! Numa' că la noi, cine vine, cam pentru asta vine, dacă mă-nţelegeți.

— Sigur că am auzit de Turn, ştiu povestea de la televizor, chiar vreau să mă duc să-l văd, dar de aici şi până să mă arunc din el, e cale lungă. Deci, ce părere aveți, aş putea găsi de lucru în Towerville?

— Domnule dragă, pe noi nu ne deranjează turiștii, să mă înţelegeți bine. E treaba la fiecare ce vrea să facă cu viața lui şi nu mi se pare corect ca, dacă trăim într-o țară liberă, să-mpiedicăm omu' să sară, dacă asta vrea. Şi pe-urmă, suntem un oraşel sărac. Nu e corect ce au făcut autoritățile cu noi! La texani le-o dat Domnul petrol, la californieni, climă, în New York şi-o aşezat marea finanță şi în Alaska, aurul. Pentru noi o lăsat Domnu' Turnu'. Se face puțină circulație a banilor când mai sare câte unul. Vine FBI, televiziunile şi o droaie de gură-cască. Câteva zile, până merge ancheta, cumpără de la noi de toate. De ce să ne supărăm, mă-nţelegeți? Sigur că găsiți de lucru în Towerville, domnule dragă. Mi se pare că am auzit-o pe miss Namura că ar avea nevoie de un grădinar, mai zise barmanul clipind şiret din ochişorii lui porcini.

Frankie își plăti băutura și, cu adresa lui miss Namura în buzunar, se urcă din nou în mașina lui prăfuită. Înțelesese bine mesajul barmanului: în afară de autorități, nu-i va sta nimeni în cale dacă va dori să cerceteze Turnul. De pe străzile orașului, bizara clădire nu se mai vedea prea bine, dar, dacă îți dădeai capul pe spate, o vedea strâpungând cerul. Adresa indicată era în direcția Turnului și Frankie se bucură să părăsească centrul orașelului înțesat de blocuri vetuste și clădiri de birouri, de magazine cu parasolare vărgate deasupra vitrinelor și s-o pornească lin pe unul din bulevardele late, cu copaci umbroși și case de-o parte și de alta. Reședința cu numărul o sută opt era spre capătul străzii. Mai erau doar câteva case și apoi asfaltul se oprea la marginea unui câmp indecis, acoperit cu ierburi și tufe sărace. Dincolo de câmp era dunga unei liziere de pădure care acoperea baza Turnului.

Frankie opri automobilul, se scutură de praf, își lovi pălăria de genunchi și și-o puse înapoi pe cap, apoi sună la ușa casei. Nu îi răspunse nimeni. Așteptă un minut și sună din nou. Miss Namura nu era acasă. Se întoarse la mașină și porni spre câmpul pe care-l întrezărise, cu gândul să întoarcă acolo și să revină. Căldura se domolise și pe verandele caselor își făcuseră apariția câteva persoane vârstnice. Frankie se simțea privit din toate părțile. Își aminti, însă, ceea ce-i spusese barmanul și conduse mai de-

parte liniștit. Descoperi cortul unui circ pe primul spațiu liber între ultimele case și drumul care părăsea localitatea. Un panou mare făcea reclamă „spectacolelor uluitoare care stârnișeră Vegasul, Bostonul și Atlanta!” Frankie citi amuzat toate enunțurile. Cine ar mai fi amuțit de uimire în fața unui elefant deprimat, a câtorva lei apatici sau a unor trapeziști bătrâni și prost plătiți? Dar afișul era frumos pictat în culori vesele și cu siguranță că încă atrăgea priviri în așezări precum Towerville.

Trase de volan și se întoarse spre stradă. În fața casei Namura opri și se puse pe așteptat. Cel mai important era să găsească o slujbă și îi convenea de minune în partea asta a orașului. Problema cu cazarea mai putea aștepta. Până la urmă, putea să doarmă și la motel o noapte. Miss Namura își făcu apariția după vreo zece minute. Ducea o pungă de cumpărături. Frankie mai așteptă cinci minute după ce ea intră în casă, apoi sună la ușă. Miss Namura îi deschise de îndată. Frankie observă că începuse să se dezbrace, își descheiase nasturele de sus al bluzei.

— Miss Namura? întrebă Frankie cu răsuflarea tăiată. Nu era sigur că mai văzuse vreodată o femeie atât de frumoasă ca această asiatică. Nici chiar mama lui nu fusese atât de frumoasă.

— Da, cu ce vă pot fi de folos?

— Sunt Frank Câmpean și am auzit că aveți nevoie de cineva să vă ajute la grădină.

— Și de unde ați auzit asta?

— De la bar, mi-a spus Jim Dafoe, barmanul.

— Nu e cine știe ce de făcut. Doar de tuns pe-luza și gardul viu, de greblat puțin frunzele... Dacă tot te apuci de treabă și dacă te pricepi, aș vrea să-mi repari și mașina de tuns iarba. Poate cu asta ar trebui să începi, nu?

— Cum doriți, doamnă! o asigură el radios.

— Și zici că Jimmy te-a trimis la mine? Jimmy de la „Tender”?

— Întocmai, domniță, dacă nu vă e cu supărare, mă-nțelegeți!

Miss Namura izbucni în râs.

— O.K. Uite, dacă dorești, ai putea să dormi în pavilionul din spatele casei. A fost magazie de unelte, dar am transformat-o anul trecut și are o cameră bună de locuit. Dacă nu ai alte planuri, bineînțeles.

— Pică la fix! Mulțumesc.

— Să te conduc, stai să iau cheile.

Frankie era atât de fericit, încât îi venea să cânte. Murmură în șoaptă melodia de la tonomat: „We are all illuminated, lights are shining on our faces blinding, we are, we are blinded...”

— Numele meu e Miyagi, reveni miss Namura după un minut. Dar poți să-mi spui Mary, cum îmi zic toți.

Se îndreptară spre pavilion, de fapt o căsuță cu o singură fereastră mare și cu un acoperiș înclinat, ascuțit ca al unei cabane. Bătrâna vecină de peste drum zâmbea, legănându-se în balansoarul de pe veranda ei.

Doar trei zile a petrecut Fankie în căsuța din spatele grădinii, apoi, ca și cum ar fi fost cel mai firesc lucru din lume, Mary l-a luat în dormitorul ei. În prima zi a reparat motocoasa, care, de fapt, nici nu era stricată, dar trebuia uns rulmentul și înlocuit firul. Cu mașinăria zbârnâind, a tuns iarba care crescuse dezordonat. Apoi, cu o foarfecă veche a retezat frumos gardul viu care despărțea proprietățile și cei doi boscheți care marcau capătul dinspre stradă al aleii de la intrare. A greblat puțin, a măturat aleea. Seara, Mary i-a dat să mănânce în bucătărie. A doua zi, a udat peluza, a spălat cu furtunul boscheții prăfuiți și aleea, a reparat generatorul și o bicicletă antică, a adunat uneltele împrăștiate peste tot, astfel încât cealaltă încăpere a pavilionului s-a transformat într-un atelier ordonat. Seara, Mary a mâncat împreună cu el în bucătărie. A treia zi s-a dus la piață cu cei cincizeci de dolari primiți de la Mary, pentru eventuale cheltuieli. A cumpărat petunii și bănuței gata înfloriți și, pe când se pregătea să plece spre casă, s-a mai întors o dată și a luat și două ghivece cu hortensii albastre, care-i plăcuseră mult. A săpat două fâșii de pământ de-a lungul aleii și a plantat petuniile și bănuțeii, realizând un contrast coloristic de efect. Hortensiile le-a așezat de-o parte și de alta a scărilor de la verandă. Grădina părea total schimbată. Seara, venind de la serviciu, Mary nu și-a putut reține o exclamație de uimire. L-a invitat

la o cină adevărată, în sufragerie, pentru care Frankie și-a scos din valiză o cămașă și o pereche de pantaloni, curate, dar cam necălcate. Mary încă prepara cina în bucătărie când el a ciocănit la ușă. Adusese o sticlă de vin roșu, demisec, pe care Mary îl turnă în niște pahare cu picior.

— Miroase grozav, o asigură el.

— Îmi place să gătesc, dar nu prea am pentru cine. Ți-am pregătit colțunași cu carne, sunt o specialitate japoneză, iar aici e șnițel de tofu. Imediat e gata și peștele. E cam greu să gălesc ingredientele necesare pentru rețete mai sofisticate, îi mărturisi ea, gustând din vin.

Scutură cu dexteritate tigaia care sfârâia și îl întrebă peste umăr:

— Am văzut ieri, pe când te-am chemat la cină, că aveai o carte pe noptieră. Ce citești?

Frankie înghiți vinul pe care-l sorbise din pahar și ezită o fracțiune de secundă, nefiind sigur dacă a venit sau nu momentul să discute despre un anumit subiect.

— Este „Turnul”, de William Golding.

— Ah!

— Am ales-o pentru că mă întrebam ce motive ar putea avea cineva să construiască o asemenea... cum să-i zic?... monstruozitate... o chestie fără sens.

— Te referi la Turnul nostru sau la turnul din carte?

— La Turnul vostru. Ai citit cartea?

— Sunt bibliotecara orașului. Într-o măsură mai mică sau mai mare, trebuie să știu despre ce este vorba în fiecare carte, nu?

Frankie încercă să deducă din răspunsul ei dacă citise sau nu cartea. Probabil că era la curent cu subiectul.

— Există lucruri care devin responsabile de moartea unor oameni. Care le influențează existența. *Lucruri* precum turnul lui Golding sau precum Turnul vostru. Mă întrebam, de ce exercită o asemenea putere de atracție... Lucruri care dintr-odată par însuflețite de o voință proprie... Nu e ciudat?

Mary păru să se gândească, cu paharul de vin lipit de buze. Ridică din sprâncene și zise:

— Cred că ni se pare ciudat pentru că suntem obișnuiți să vedem drumul de la cauză la efect cu claritate, ca pe un traseu vizibil. Dar uneori, lucruri aparent fără legătură sunt conectate și între ele pot apărea circuite de genul cauză-efect, ceea ce pe noi ne miră, pentru că pare ceva cu totul neașteptat, nu-i așa? Sunt lucruri care ne pun în contact cu realități pe care altfel nu le percepem prea bine, asta vreau să spun.

— Ca turnul lui Golding, care, mă rog, se presupune că într-un anumit fel pune oamenii în legătură cu Dumnezeu.

— Sau ca turnul Babel.

— Și ca Turnul vostru, până la urmă. Doar că acesta pune oamenii în legătură cu Dumnezeu cât se poate de direct: îi omoară.

— Da, admise Mary sec și începu să învârtă tigaia.

În noaptea aceea, Frankie visă iar vechiul său coșmar. Se făcea că era băiețel și se ascunsese sub scările casei părintești. În vis, faptele se petreceau, până la un punct, exact cum se petrecuseră în realitate cu vreo cincisprezece ani în urmă. Mama lui, care îi părăsise pentru un alt bărbat, unul mai tânăr și mai bogat decât tatăl său, venise să-l vadă. Printre scândurile verandei sub care era pitit, vedea mașina roșie oprită între bălăriile din fața curții. Părea o apariție neașteptată și stranie în cartierul lor periferic și sărac. Tatăl lui ieșise s-o întâmpine și Frankie îl blestema în gând pentru slugărnicia lui. Ce spera nebunul de bătrân? S-o aducă înapoi? Să obțină de la ea un ajutor bănesc mai substanțial? Frankie nădușise în praful de sub verandă, printre firele de păianjen care atârnavă peste tot. Aveau să-l strige, dar el n-avea să iasă. N-o putea ierta pe ființa pe care o iubise cel mai mult și care îl trădase. Femeia coborîse din mașină, ducând în brațe un cadou frumos împachetat.

— Frankie, vino să vezi ce ți-am adus!

Frankie-copilul își stăpânise curiozitatea. Frankie-bărbatul-care-visa știa ce era în cutie: o pușcă și niște pistoale de jucărie, dar și o sabie, așa cum își dorise el dintotdeauna. O sabie ca pentru un adevărat luptător Ninja! Și dintr-odată văzuse detaliul care numai un biet detaliu nu era, văzuse faptul care-l oripilase și care des-

chisese în sufletul său o supapă prin care țâșnise în adâncurile sale un lichid fierbinte și sub presiune: furia. Pântecele mamei sale era imens și tricoul strâmt de pe ea stătea să plesnească peste un buric proeminent, care-i dădea o senzație acută de greață. Maică-sa, mama lui, era gravidă cu un alt bărbat. Nu avea decât doisprezece ani și încă se mai juca împreună cu alți băieți folosind săbii și pistoale, dar știa că o burtă ca aia însemna ceva anume. Visul continuă și Frankie ieșise de sub verandă și, nu se știe cum, dar sabia din pachetul-cadou ajunsese în mâna lui, iar el, dintr-un salt, fuse deasupra maică-sii și îi ridicase fusta creață, scurtă. Nu se îngrășase deloc, era tot atât de slabă și de frumoasă cum o știa, doar burta era imensă. Frankie, fără să stea pe gânduri, îi înfipsese sabia între picioare, în locul acela de taină și de rușine, și o despicasă ușor, ca pe o știucă. Tatăl său țipase alături și țipase și el când văzuse că din pântecul uriaș se revărsaseră o mulțime de fetuși, copii cu capete abia formate, în rest arătând ca niște mormoloci, ființe care se zbat ca peștii. Maică-sa râsese, cumva încurcată, de parcă ar fi fost prinsă asupra faptului și încercase să și-i adune în poală. „De ce, mamă? De ce?“, suspinase Frankie, ca singurul copil legitim, dar trădat, și coșmarul se sfârșea întotdeauna în acest punct, iar el se trezea plângând și erect și vinovat.

— Dragule, ce e cu tine? o auzi pe Mary, care se strânse lângă el și-l cuprinse în brațe.

Ce anume îl făcuse să aibă vechiul coșmar tocmai în noaptea aceea? Să fi fost peștele aproape viu prăjit de Mary sub ochii lui? Sau sabia ei japoneză, katana, pe care o văzuse atârnată pe peretele livingului, amintire de acasă, din Japonia? Sau de vină fusese chiar ea, Mary, care semăna cu mama lui așa cum toate femeile frumoase seamănă între ele?

Găsind ceea ce căuta, Mary începu să chico-tească, iar Frankie se înfurie din nou, ca în vis. De ce era obscenă? De ce era lipsită de pudoa-re care era cel mai important lucru la orice fe-meie? Maică-sa, pe care o divinizase, se dove-disa a fi ca toate celelalte, plevușcă, iar Mary nu era cu nimic mai bună. Poate că ar fi fost bine să smulgă sabia din perete și să facă ce poțtea de atâta timp. Poate...

— Ia vino tu încoace, șopti ea cuprinzându-l.

Un fulger îi trecu prin cap și își dădu seama instantaneu că exista o legătură ascunsă între furia lui neagră, destinul său și țara uitată a bunicului. O legătură stranie și de neînțeles care-l adusese atât de aproape de Turn, întru-cât Turnul era antena. „Turnul e antena”, își zise și o lăsă pe Mary să-i facă ce dorea ea.

— Ce-a fost cu tine azi-noapte? îl întreabă di-mineața Mary, pe când îi puneă în farfurie ceva ce aducea cu niște cepe umplute cu orez. La lu-mina zilei părea din nou o fată bine crescută și decentă, cu toate că nu purta nimic altceva decât cămașa lui, încheiată strâmb la câțiva nasturi.

— Ieri, pe când pliveam în grădină, mi-a intrat ceva în ochi, zise el. Vrei să te uiți puțin?

— Sigur! Mary îi inspectă ochiul înroșit. O să-ți pun niște picături, nu se vede nimic.

Frankie o adulmecă de aproape în timp ce-l doftoricea. Pielea ei mirosea a pui de pisică recent alăptați.

— Mary, nu crezi că presimțirile, eshatologia și patriotismul sunt unele dintre lucrurile acelea care se leagă între ele fără să ne dăm seama?

— Te-ai trezit cu adevărat sau încă dormi? Es-ha-tologia? Nu mă așteptam să aud asemenea cuvinte în gura grădinarului. Ah, iartă-mă, nu asta am vrut să zic!

— Sunt profesor de engleză la un colegiu în Milwaukee.

— Dumnezeu mare! Și atunci de ce sapi în grădina mea?

— Ce e rău în a câștiga un ban cinstit? Voiam să văd și Turnul.

Frankie consideră că era mai bine să treacă sub tăcere obsesia lui pentru Turn. „O, Turnul, un obiectiv turistic și atât!”

— De ce să vezi Turnul? Îți spun eu tot ce vrei să știi despre Turn, îl asigură Mary, așezându-se la masă în fața lui și împungând cu furculița una dintre cepele umplute. L-au descoperit în 1858, în urma defrișărilor masive din zonă. Populația foarte redusă n-a favorizat apariția zvonurilor mai devreme de-atât, deși există surse

în folclorul indian care pomenesc de toiagul lui Manitou, pe care unele voci îl asimilează cu Turnul, începu ea pe nerăsuflăte. Din 1858 și până azi s-au încercat mai multe explicații, dar originile și constructorul rămân necunoscute. Davis Miller, un fost paznic al Parcului Național Midwest, a descoperit întâmplător, la baza Turnului, niște pietre mari, paralelipipedice, îngropate în teren, pe suprafața cărora era inscripționat cuvântul „Croatoan”, ceea ce, desigur, ne duce cu gândul la Insula Roanoke, a cărei întreagă populație a dispărut fără urmă și singurul indiciu rămas de la toți acei oameni era acest cuvânt scrijelit pe scoarța unui copac.

— Parcă ai fi un ghid într-o rezervație! E foarte interesant ce spui, dar tot vreau să văd Turnul.

— Taci și ascultă! De la data descoperirii lui și până în ziua de azi este cunoscut un număr de cincizeci și patru de victime, deși, date fiind circumstanțele, e posibil să fie cu mult mai multe. Acest număr, cincizeci și patru, încorporează subiecți din toate categoriile sociale, de toate vârstele și de ambele sexe.

— La ce te referi când spui „date fiind circumstanțele”?

— La faptul că, așa cum știe toată lumea, după ce sar, victimele nu mai ajung jos. Se evaporă, pur și simplu. Dispar în aer. Frankie înfipse furculița în ceapa cu orez. Era bine pătrunsă și un miros ademenitor îi urcă spre nas.

— Ei, aș! Cum să dispară? Asta spun cei de la televiziuni, pentru rating. Întotdeauna m-am gândit că izbindu-se de pământ, bieții oameni se fac fărâme și fărâmițe, ca orezul acesta și nu mai pot fi identificați, ca să zic așa... Și presa profită ca să înflorească povestea, să construiască un mit.

— Zău, așa credeai? Atunci hai să-ți relatez ultimul caz: James Spinoza, zburător la circ. Fost zburător la circ, rectifică ea, că anul trecut era deja bătrâior și devenise, între timp, proprietarul circului. S-a urcat în Turn de curiozitate și din amuzament, așa susține nevastă-sa, femeia cu barbă, care se și miră cum a reușit el să se cațere pe toate scările alea.

— Sunt scări?

— Da. Mă rog, o fi avut tot timpul, că a plecat când încă nu se luminase. Din el a mai ajuns jos ceva după săritură. Vrei să știi ce? Proteza de titan pe care o avea în șold după ultimul lui spectacol de acum douăzeci de ani. Medicul legist a identificat obiectul. Ce zici de asta?

— Să fiu al naibii! Putea fi o înscenare?

— Aha! Vezi? Înscenare? Și-a scos omul proteza acolo, cu un briceag, nu? Așa că, fă bine și ia-ți gândul de la Turn.

— Haide, Mary, sunt om întreg la minte, lucid și n-am nici cea mai vagă dorință sinucigașă. Tocmai am obținut o catedră definitivă la Milwaukee, sunt profesor titular, de ce să mor?

— Nu arăți deloc a profesor! Cred că toate elevele sunt înnebunate după tine. Ce ți-a venit

să te faci profesor de engleză când ai fi putut fi actor, la cât de arătos ești?

— Știi și eu? Întâmplarea, mormăi Frankie nedorind să recunoască în fața ei că fusese atras de literatură din cauza șocului de a fi abandonat și că pasiunea lui pentru citit crescuse și mai mult după ce ascultase, în liceu, o lectură din „Hamlet”. Rămăsese după aceea cu dorința obsesivă de a înțelege clar dacă prințul danez îi arătase ori nu mamei sale, regina, ce înseamnă bărbăție adevărată.

— Mai crezi în simple întâmplări, Frankie? Află de la mine că nu există pură întâmplare. Lucrurile se leagă între ele, zise Mary, strângând farfuriile și apucându-se să le spele la chiuvetă. Întâmplarea e numele pe care noi l-am dat unor lucruri mult prea înspăimântătoare pentru a putea fi acceptate.

Frankie o asculta, mestecând ultimul duminic de pâine. Se vedea nevoit să admită că nu i se părea deloc întâmplătoare prezența lui în Towerville. Exact așa cum spusese ea, pe undeva, în secret, lucrurile se legau. Iar dacă era așa, de ce n-ar fi dat curs firicelului negru al acelei energii pe care o simțea clocotind în adâncurile sale? Acelei furii, atracții, dorințe care-l chinuia?

— Dacă-i așa, hai să mergem la Turn chiar acum! hotărî pe loc, bătând cu palma în tăblia mesei. Nu am chef să mai aștept niciun moment.

— Voi, străinii, nu realizați pericolul. Uite, întocmai s-a petrecut și acum doi ani, cu niște copii. Au dispărut patru deodată, a fost o tragedie! Îți amintești, ai citit în ziare?

— Da, îmi aduc aminte de cazul acela.

— Erau nou-veniți în oraș. Li se atrăsese atenția că n-au ce căuta acolo, dar poate tocmai de aceea au fugit într-o zi de la cursuri și s-au dus la Turn. Niciodată, voi, cei care veniți de la distanță, nu realizați pe deplin pericolul. De parcă instinctul vostru de apărare ar fi anulat.

— Nimeni nu poate să se apere de sine însuși. Merg singur sau vrei să mă însoțești? Până la o distanță suficient de mare încât să nu te pună în pericol, bineînțeles.

— Acum? Chiar acum? Trebuie să fiu la bibliotecă la ora 15:00. Stai să dau niște telefoane, să văd dacă mă poate înlocui vreo colegă.

Fâșia de pădure care înconjură baza edificiului nu era mai lată de cinci sute de metri. O depășiră și Frankie se află, în sfârșit, față în față cu Turnul. Era amiază și soarele cădea aproape vertical, dar nu doar din cauza asta nu putea privi în voie, îl deranja și ochiul, picăturile nu avuseseră niciun efect. Coborî din mașină însoțit de Mary.

— Acum înțeleg de ce nu există nicio imagine cu Turnul vostru. S-ar spulbera orice mit. E înalt, e foarte înalt pentru o clădire de lemn, cât să aibă? O sută de metri? Dar tot o șandrama rămâne.

— Clădire de lemn? Ce tot spui acolo? E din piatră. Îți dă senzația că e aplecată puțin, dar asta a fost intenția celui care l-a construit, eu așa cred.

— Construcție aplecată din piatră? Mary, tu râzi de mine? E din lemn și e dreaptă, absolut dreaptă. Doar ai zis că e toiagul lui Manitou. Știi cu ce mi se pare mie că ar semăna? Cu un cui. E cuiul lui Dumnezeu. Și totuși, mi se pare că am mai văzut așa ceva. Curios, îmi aduc aminte că bunicul avea o imagine veche într-un album, cu o bisericuță de pe continent.

— Ce continent?

— Din Europa. Strămoșii mei au emigrat, zise Frankie și căzu pe gânduri.

Bunicul său păstrase cu sfințenie câteva relicve de la tatăl său, străbunicul lui Frankie, cel care venise în America dintr-o țară obscură, al cărei nume el nici nu-l mai putea pronunța, dar știa să-l scrie: „Maramureș”. De ce plecaseră dacă își iubeau țara atât de mult?

— Știi ceva? Te aștept în mașină. O să stau o oră întreagă, dar nu mai mult, apoi mă întorc acasă și ești pe cont propriu, îl avertiză Mary, privindu-l de parcă i-ar fi crescut dintr-odată coarne.

Frankie încăleacă gardul de sârmă ghimpată și trecu dincolo. Abia după aceea băgă de seamă că la câțiva pași exista o portiță și că era deschisă. Se opri și ascultă. Nu era liniște. Era tăcere. Se auzea vântul mângâind ierburile înalte

și uscate care își zornăiau spicele. Și țârâiau lăcuste peste tot. Dar avea senzația unei alte prezențe, iar acea ființă tăcea. Înaintă spre Turn. La bază avea un fel de prispă cu scări, de pe care se intra înăuntru. Lemnul era vechi și sco-rojit. Simți și un slab miros de păcură, probabil o substanță cu care fusese uns cândva pentru a-l face mai rezistent. Privi peste umăr spre mașină. Mary clătină din cap dezaprobator. Sau poate doar i se păruse. Acum îi lăcrima și celălalt ochi. Pătrunse în interior. Frankie nu se drogase niciodată, dar se gândi că dacă ar fi fumat iarbă așa cum fumaseră mulți dintre colegii lui de facultate, probabil că ar fi simțit exaltarea din acel moment. Deveni conștient că se afla exact în locul în care trebuia să se afle, era un câștigător! Se învârti de jur-împrejur, încercând să vadă cât mai mult, să memoreze cât mai multe detalii ale acelei încăperi cu adevărat mari. Nu putea înțelege cine fusese capabil să construiască o asemenea structură doar din lemn. Turnul avea forma unei piramide ascuțite și cam la fiecare cinci metri exista un palier și scări care duceau spre vârf. Lumina se infiltra prin deschizături anume lăsate, ca niște ferestre fără sticlă. Ar fi putut fi, și cel mai probabil că asta și fusese, un fel de punct de observație al unui fort construit de coloniști cu sute de ani în urmă. Sau, cine știe, poate clădirea era mai recentă și chiar străbunicul său îi învățase pe tovarășii lui cum să ridice un

Turn, ca o turlă de biserică din țara sa. Impresia că cineva neștiut tace și te privește era și mai acută acolo, înăuntru. Se simțea vântul urcând și coborând, iar lemnul trosnea sub picioare. Căută din priviri scările și le găsi undeva în stânga lui. Urcă la primul etaj și acolo descoperi urme ale vizitatorilor de dinaintea lui. „Sarah”, scria pe un perete, cu un ruj gras pesemne, căci literele roșii se lățiseră intrând în lemn. Mai încolo, un pomelnic întreg scris cu litere mari de tot: „Thomas, Olaf, Will, Ellen, Robin”. Și iarăși, cu cretă albastră: „Doria, Alex, Zoe”, silabisii el, de pe alți stâlpi și de pe pervazul ferestrelor. Nu vedea prea bine, își tot ștergea ochii. Urcă mai sus. Cineva fumase sprijinit cu spatele de perete. Lăsase acolo trei mucuri de țigară și una arsă numai pe jumătate. „A stat ceva vreme pe gânduri”, își zise Frankie. Și el se simțea înclinat spre reflecție și ar fi fumato, dar își uitase țigările în mașină. Și mai sus, urmele altor vizitatori se înmulțeau. Descoperi o batistă și un pantof de damă. Hârtii mototolite și aruncate. Culese una de pe jos și o desfăcu. Jucaseră vapoare! Trebuie să fi fost copiii aceia. Urcă mai sus și se trezi murmurând melodia obsedantă: „Suddenly, my eyes are open, everything comes into focus...” Nu știa dacă ceea ce simțea mai era bucurie pură, cum simțise la parter, dar era sigur că mintea lui începe să înțeleagă lumea așa cum nu o mai făcuse vreodată. Călcă pe o bucată de cretă. Luă

un grăunte și își scrisese numele pe una din treptele care urcau: „Frank”. Pe palierul de deasupra găsi scoarțele unei Biblii din care se rupseră toate filele. Cineva le transformase în avioane. „Bună ideea de împrăștiat Cuvântul!”, surâse el. Unul dintre avioane nu decolase, ori poate vântul îl adusese înapoi. Netezi foaia. Era un capitol din „Iona”, dar ochii lui împăienjeniți de lacrimi nu putură desluși nici titlul. Căzut pe trepte, ca și cum i-ar fi alunecat din buzunar unuia dintre copii, era un caiet îndoit. Cu mare greutate și forțându-și ochii, Frankie citi: „Marg. Stone, caet de biologie”. Caietul mai avea doar două file, din el se rupseseră foi pentru jocul cu vapoare. Dar cele două foi rămase erau umplute cu scrisul dezlânat și plin de greșeli al lui Marg, însă Frankie nu avu șansa de a citi despre „Tehnici folosite de prădători – uni prădători sunt deosebit de hiclei ca să prindă prada. Felinele î-și aleg victimele din animale slăbite și bolnave. Uneori le aplică o lovitură care le slăbește și mai mult, le crează un handicap. Unele păsări pescuiesc folosind o momeală, de exemplu o bucată de pâine de la gunoi, ca să atragă pești. Crotalul „gură de bumbac” î-și folosește vârful cozii care seamănă cu un verme pentru a atrage victimele, pe care apoi le mușcă paralizându-le și l-e înghite.” Cu rămașița de caiet încă în mână, Frankie își încordă auzul. De undeva, de jos, se auzea un vuiet. Se apropie de una dintre ferestre. Șocat, făcu un

pas înapoi. Se afla la o înălțime amețitoare, deși ar fi putut să jure că nu urcase decât cel mult cinci etaje. Se stăpâni și se uită în jos. Nu mai era acolo doar mașina lui Mary, ci câteva zeci de mașini din care coborâseră zeci de oameni. Dintr-odată, privirea i se limpezi și putu distinge cu destulă claritate chipurile celor care se agitau dincolo de gardul de sârmă. Mary! Iat-o pe Mary! Dădea din brațe alături de Jim Dafoe, barmanul, și strigau într-un glas: „Sari! Sari! Sari!” Chiar și vecina bătrână care locuia vizavi de casa lui Mary era acolo și scanda ceva. Și nu! Nu, nu putea fi acela tatăl său! Doar era la Denver. Striga destul de binevoitor: „Sări, fiule!”, „Hai, sări odată!”. Prin megafon îl auzi până și pe polițist: „În numele legii, sari, omule!” Frankie se așază jos, cu spatele la perete. Oare delira? Atunci îi răsună în cap un glas mângâietor, blajin: „Nu te necăji, Frankie. Până la urmă toată lumea va sări. Toți oamenii. Pe fiecare îl așteaptă undeva un turn al său din care se va arunca în gol. Pentru că nu are de ales.” Frankie își prinse tâmpile în palme și strânse, cu speranța că-și va stoarce afară din cap vocea insinuantă. Dar vocea continuă să-i șoptească neabătut: „Frankie, trebuie să te arunci. E mai bine pentru toată lumea. Știi că dacă rămâi în viață vei deveni un ucigaș. Oricât ai amâna, într-o zi te vei duce să despici pântecul veșted al mamei tale. Sau vei începe cu Mary și vei continua cu toate femeile care-ți vor ieși în cale,

până acasă la mama ta. Sari, Frankie, arată că ești om bun!”

Lui Frankie îi venea să plângă. Se gândi că avea să fie a cincizeci și cincea victimă, era un număr frumos. Se ridică în picioare și se apropie de fereastră. Agitația mulțimii atinse paroxismul. Nu mai fu deloc surprins s-o descopere pe maică-sa în primul rând, chiar lângă gard, strigând cu mâinile pâlnie la gură: „Sari, nemernicule!”. „Sari, Frankie!”, îi șopti și Tur-nul, cu blândețe. „Nu trebuie să te înfurii, furia nu e decât o frică de care te rușinezi. Înfrunt-o! Sari!” Însă Frankie nu simțea furie. Doar o tristețe teribilă. Sigur că va sări, trebuia s-o apere pe mama de pata neagră din sufletul său. Pe mama, cea care îmbătrânise, dar rămăsese tot frumoasă. „Tot frumoasă”, gândi sărind, în uralele mulțimii.

N-a fost acesta ultimul gând al lui Frankie. Înregistrează o senzație de plutire, apoi căzu pe ceva moale și alunecos și totul se întunecă, acuitatea privirii durase doar câteva minute, acolo sus, înainte de salt. Se afla într-un echilibru fragil, i se năzări că aude bătând o inimă. Alunecă de-a lungul unui tobogan și pleoscăi într-o masă gelatinoasă. Abia atunci începură să i se topească și gândurile.”

Textul mă prinsese. Am ridicat privirea de pe ultimele cuvinte și am privit absent pe fereastra autocarului. Șoseaua părea să se fi îngustat, dar era numai o

impresie, din cauza copacilor mari care o străjuiau de o parte și de alta. Câți kilometri parcursesem pe drumul acela? Cât am citit? Drumul era foarte lung sau timpul se încetinise? Mă simțeam confuză, pierdută într-un labirint, într-un sistem de vase capilare. Ceva nu era bine deloc, nici cu mine, nici cu proza pe care o citisem. Nu știam sigur dacă textul îmi plăcuse ori nu. Dar era evident că ridica unele probleme, unele întrebări. Am scotocit după un pix. În poșeta mea veșnic dezordonată era de negăsit. I-aș fi cerut lui Zoe, dar surâdea cu ochii închiși. Iar drumul nu se mai sfârșea! Eu crezusem că va fi scurt, că după virajul la stânga vom și ajunge la destinație și iată că mă aflu, poate, doar la jumătatea drumului, într-o pădure întunecată! Nu eram sigură de nimic și din această cauză creștea în mine o neliniște vagă în legătură cu toate. Unde mă aflu? Ce căutam în locul acela? Ce puteau să însemne bizareriile care mi se tot întâmplau încă de dimineață? Și textul pe care-l citisem! Și povestea stupidă a femeii de lângă mine! Și drumul întunecat care nu se mai sfârșea! M-am foit pe scaun. Copilul din față întoarse capul spre mine și-mi zâmbi. Am privit repede pe fereastră, ca să-l evit. Numai de dialoguri drăguțe cu copiii nu mă mai simțeam în stare. De pe contrasens venea un alt autocar. Drumul fiind îngust, doar de o bandă și jumătate, șoferii încetiniră mult. S-au salutat cu farurile și s-au strecurat

foarte încet unul pe lângă altul. Și, dintr-odată, l-am văzut! La unul dintre geamurile celui alt autocar era Alexandru. Am țâșnit de pe locul meu spre ferestrele din cealaltă parte, aplecându-mă și deranjând călătorii. Nu-mi venea să-mi cred ochilor. Alex trăia! Chiar trăia! Era în celălalt autocar, ne petreceam pe drum. Din fericire, a ridicat ochii și m-a văzut și el. Parcă pentru o clipă, cele două mașini s-au oprit și ne-am privit față în față. El avea locul la geam, eu eram în picioare pe intervalul dintre scaune. Și-a lipit palmele pe sticla geamului, ca și cum ar fi vrut să mă atingă, să-mi șteargă lacrimile de pe obraz. Autocarele s-au repus în mișcare și noi ne-am îndepărtat, iar eu abia mi-am stăpânit impulsul de-a fugi la coada autocarului, să-l mai văd câteva secunde. De fapt, trebuia să fug la șofer, să-i cer să oprească, să mă dau jos. M-am împleticit printre scaune, călcând pe carpeta moale, pe poșete și alte bagaje de mână, pe cărți căzute din mâini adormite, pe căști care alunecaseră de la locul lor, dar fără să mă opresc. Tremuram, apucam cu disperare colțul scaunelor, ca să nu cad, speram să mă vadă cât mai puțini călători, de auzit, existau foarte mici șanse să-mi fie auzite suspinele, căci toți fie ascultau în căști, fie dormeau, fie erau prinși în conversații mult mai interesante decât persoana mea. Până la urmă, am ajuns în față. Speram să vorbesc cu ghidul cel tânăr, aveam sentimentul că celălalt m-ar per-

sifla auzind ce vreau. L-am văzut stând pe primul loc, chiar în spatele șoferului. Citea ceva. Pe celălalt rând de scaune era ghidul mai în vârstă, cel nesuferit, dar era prins într-o conversație cu un domn bătrân care stătea în picioare lângă scaunul său.

— Vă rog, am zis eu apropiindu-mă de ghidul cel tânăr, vă rog, aș vrea să cobor!

— Poftim? făcu el surprins, ridicând ochii de pe carte. Să coborâți? E imposibil! Nu putem opri oriunde.

— A trecut un autocar din sens opus. Alexandru era în el! am ridicat eu tonul, conștientă că fiecare clipă creștea distanța dintre mine și el. Repede, vă rog!

— Și ce rost ar avea să coborâți, dacă ziceți că a trecut? Doar nu puteți ajunge autocarul din urmă!

M-am mutat de pe un picior pe celălalt. Tânărul avea dreptate. Am presupus că și Alexandru avea să oprească autocarul lui. Dar dacă nu?

— Nu știu cum să procedez, i-am spus necăjită. Dacă el a plecat, eu ce să mai fac în stațiune? M-ați luat pe nepregătite, am zis cu o undă de reproș de care m-am rușinat imediat. În fond, acești oameni îmi dăduseră o veste extraordinară și un mic inconvenient, ca această călătorie nedorită, putea fi trecut cu vederea.

— O, dar prietenul dumneavoastră se va întoarce și el acolo! Puteți să-l așteptați. Veți primi chiar camera lui, vă asigur.

— Vă mărturisesc sincer că nu mai înțeleg nimic, am șoptit ștergându-mi lacrimile cu dosul palmelor. E totul atât de...

— Nu trebuie să respingeți pe loc ceea ce nu puteți înțelege, îmi zise tânărul cu un aer serios.

— Da, da, am îngânat de circumstanță și am dat să mă întorc la locul meu.

— O să primiți camera lui, întări și celălalt ghid, care ne ascultase discuția fără să-mi dau seama. Veți locui acolo și el se va întoarce, promise zâmbind conspirativ. Toți se întorc, adăugă, împungându-și de mai multe ori obrazul cu limba într-un gest fără echivoc. M-am retras spre locul meu, cu o senzație de greață, ca și cum aș fi mâncat ceva excesiv de dulce. Ghidul mai în vârstă era grețos. Trebuia să recunosc că arăta foarte bine ca bărbat, dar avea ceva ce-mi stârnea un sentiment de panică și de suprasaturație. Frumos și grețos! Cum era posibilă o asemenea combinație?

Pe când mergeam legănându-mă spre spatele mașinii, atentă să nu trec de locul meu lângă Zoe, cineva mă prinse de braț. Era o mână micuță, dar puternică. Am întors capul, tresărind. Era băiețelul care tot încercase să intre în vorbă cu mine. Nu mai puteam să-l evit: am scos din buzunar bomboanele Schoko Toffees și i le-am oferit. Știam că ar fi vrut altceva, voia atenție, voia să-mi povestească ceva, cum vor toți copiii, dar eu nu aveam starea adecvată. După ce m-am stre-

curat pe locul meu, mi-am pus căștile pe urechi și am închis ochii. Era cea mai sigură metodă de a evita contactul cu cei din jur. Mă simțeam strivită, mă simțeam de parcă aș fi purtat un corset prea strâns pentru emoția care clocotea în mine. Alexandru trăia! Moartea lui fusese un eveniment din categoria acelor care, după ce-l experimentasem, nu mai puteam fi persoana de dinainte. Soția lui îmi anunțase accidentul. Derulam în memorie scurta noastră conversație telefonică de parcă ar fi fost o bandă de casetofon:

— Doamna Sofia? (apel de la număr necunoscut, voce necunoscută)

— Da, eu sunt. (după ezitări)

— Soția lui Alexandru la telefon.

— (eu, mută)

— Vreau să vă comunic că soțul meu a avut un accident pe când se întorcea de la dumneavoastră. (cu venin) Sper ca de acum încolo să-i dați pace! Ne-ați făcut destul rău la toți! (plângând, apoi legătură întreruptă)

Mă simțisem atacată. Alexandru se întorcea de la un concert, de la București. Într-adevăr, făcuse o escală de două ore la mine, luaserăm prânzul la un local, dar nu se deplasase special pentru mine. Cel puțin, nu atunci. Și apoi... de ce nu se gândea la ce ar fi dorit el? Poate că nu dorea să întrerupă legătura cu mine. După acele prime gânduri, fusesem copleșită de grijă. În

aceeași după-amiază mă sunase din nou, ca să-mi spună că murise.

— A murit! L-ai omorât, nenorocito! (și hohotea de plâns)

Rămăsesem încremenită, suspendată în aer. M-am așezat pe un taburet din bucătărie. Mi se golea mintea. Se creaa înlăuntrul meu un fel de spațiu liber, o plajă largă și pustie de pe care marea se retrăsese doar ca să lovească mai târziu cu forța unui val catastrofic. În tâmplarea a făcut să aud, câteva ore mai târziu, la televizorul uitat deschis, o știre, singura pe care am înțeles-o din ceea ce devenise doar zgomot de fond pentru mine: „Muzicieni morți pe DN7, la Tâlmăciu”. Mi-am zis că dacă nu voi lăsa niciun loc liber, nicio fisură, durerea nu va găsi pe unde să intre înlăuntrul meu. Fără să știu de ce, m-am apucat să-mi fierb cartofi. O oală întreagă. M-am așezat să-i supraveghez, cu un goblen în mână, o bucată de etamină veche, începută pe când eram elevă, la orele de lucru manual. Înfațișa o pisică pe prispa unei case. Era toamnă și frunze de nuc se așterneau în jurul pisicii. Într-o parte, peisajul se topea în coroanele unor copaci pictați incert. Am cusut și mi-am împuns degetele cu acul, cartofii au dat în foc. Durerea era lângă mine, n-o puteam alunga, umplea toate colțurile încăperii. După două zile, găsise numeroase fisuri în scutul meu protector și se infiltrasă. Dospea în adâncul meu.

Iar acum, după două săptămâni, nu doar că descopeream că Alexandru trăia, dar tocmai îl văzusem cu ochii mei. Era firesc să mă simt strânsă într-un corset, să simt că nu am aer. „Respiră! Respiră!”, îmi bubuia o voce în cap. „Trebuie să respiri!”

Am deschis ochii, panicată. Nu puteam să las emoția să mă doboare. Dar tot mi se părea că nu am aer. Atunci a căzut din plafon în fața mea o mască de oxigen, de parcă aș fi fost într-un avion depresurizat, nu într-un autocar. „Respiră!” Mi-am fixat masca la gură și am inspirat profund. Imediat m-am simțit mai bine și m-am relaxat. Autocarul ieșise din zona împădurită și gonia lin pe un platou tăiat în două de șoseaua lucioasă. Pământul era de un roșu închis, ca o cărămidă și din loc în loc creșteau tufe sărace. Pe fereastra de alături se vedea același peisaj monoton, dar lumina care ne învăluise la ieșirea din pădure era dulce și caldă. Mi-ar fi fost de ajuns și numai lumina aceea ruginie ca să mă simt mai bine. Mi-am scos masca. Ce proastă eram! Trebuia să mă bucur, iar eu fusesem pe punctul de a leșina amintindu-mi de primele ore de după impactul cu moartea lui. Totuși, încă mă durea capul. Aveam senzația că jumătate din craniul meu e plin cu un lichid greu, vâscos, care se legăna odată cu autocarul, trăgându-mi capul când într-o parte, când în alta. Pierdusem până și noțiunea timpului, căci lumina blândă spre care ne îndreptam era crepusculul.

Soarele căzuse dincolo de orizont. Dacă priveam prea mult cerul glisând în partea de sus a ferestrei, mă simțeam suspendată în aer. Norii albi deveniră treptat roșietici. Unde putea fi acest platou alpin în munții dintre Cozia și Sibiu? Unde mă aflam? Dacă aș fi fost un topograf medieval, aș fi notat pe hărți deasupra acestor teritorii, „Hic sunt leones”, așa cum era normal fiind vorba de pământuri virgine. Poate ar fi fost mai potrivit să fiu pictor, ca să încetinesc goana acestui minunat apus într-un tablou cu tonuri auriu-ruginii; sau muzician, să compun o pastorală despre vârstele luminii. Aici m-ar fi putut sfătui și Alexandru, care cunoștea bine și muzica și lumina. Oh, Alexandru! Câte aveam să-i spun! Dar mai mult decât orice, eram hotărâtă să nu ne mai certăm niciodată.

Chiar atunci am simțit că autocarul oprește. Mi-am scos căștile și am privit pe geam. Zoe a făcut la fel. Peisajul nu se schimbase, era de o stranie monotonie, dar, pe partea dreaptă, în deplină pustietate, răsărise un mall. Nu-mi puteam crede ochilor! Era o clădire desprinsă din centrul unui oraș și înfiptă în platoul montan. Avea și obișnuita parcare, doar că era cu desăvârșire goală, fără nicio mașină.

- Vino, mă chemă Zoe, avem pauză.
- Nu cobor. Nu am nevoie de nimic.
- Pipi! îmi șopti ea la ureche.

Avea dreptate. Era indicat să cobor și eu, mă dureau și picioarele. Ghidul antipatic vorbi la microfon:

— Doamnelor și domnilor, aveți o oră și jumătate. Cei care întârzie, vor fi lăsați pradă leilor! făcu el, glumeț, dar nimeni nu păru să se amuze.

Călătorii coborâra unul după altul. Picioarele îmi erau cam nesigure, probabil așa simțeau și marinarii după mai multe zile pe mare, că pământul se clatină. Afară, aerul era neașteptat de cald. Era posibil să mă înșel din cauza temperaturii controlate din mașină. M-am gândit că unele informații se strecoară în minte ca un plic pe sub ușă, fără să bagi de seamă. Deodată, ele sunt acolo, fără explicație. „Ești în Africa!”, îmi șoptea gândul acela clandestin. „Ești în Africa!”. Ce prostie, mi-am spus tot eu. Cum aș fi putut ajunge acolo? Cei care coborâseră înaintea mea se opriră câțiva metri mai încolo, ca un cârd de pui scoși pentru prima oară în curte. Oare credeau și ei că fuseseră dislocați? Am pornit toți deodată spre intrarea în mall, de parcă s-ar fi rupt o vrajă.

— Nu am la mine decât un card, nu am bani, i-am zis lui Zoe, care mergea repede, probabil grăbită să ajungă la toaleta femeilor. Dacă nu-l acceptă...

— O, stai liniștită! Nu ai nevoie de bani, mă asigură ea. Organizatorii au plătit tot, anticipat. Opririle se fac numai la punctele agreeate de agenția de turism. Poți să iei orice dorești, e inclus în preț.

— Dar eu...

— Iartă-mă, fac pe mine! Vorbim când ies! zise ea și se strecură pe ușa albă a toaletei, aflată chiar ime-

diat după intrare. Voiam să-i spun că eu nu eram dintre excursioniști, că de fapt... Însă atunci gândul acela mă vizită din nou: poate chiar făceam parte din grupul de călători! Era absurd. Mi-am amintit dintr-odată de cuvintele pe care le spunea unchiul Freddie, fratele mamei, când ne lua pe mine și pe vărul meu în atașul motocicletei sale, pentru câte o excursie în fiecare vară; zicea că știm când plecăm și unde vrem să mergem, dar nu putem ști când ajungem și unde ajungem. Ori, eu nu știam nici măcar unde voiam să merg, nu știusem că urma să plec. Nici unchiul nu știuse. Nici el nu știuse, săracul. M-am simțit penibil în fața ușii albe, nu puteam sta s-o aștept pe Zoe acolo. Am încercat să mă orientez și am făcut câțiva pași. Parterul părea organizat. La stânga era un panou pe care scria „Produse alimentare”. Drept în față, pe un panou identic era scris „Îmbrăcămintă, încălțăminte, accesorii”, iar la dreapta se afla raionul pentru cei care doreau „Suveniruri și cadouri”. Am luat-o la dreapta. O mulțime de lucruri pe care mulți le-ar fi considerat „drăguțe” erau înșirate pe tejghele și rafturi, încât nu prea știam, în haosul general, încotro să privesc mai întâi. Două femei și un cuplu intrară după mine în aceeași zonă. Puneau mâna pe articolele expuse și le examinau fără să apară de nicăieri vreo vânzătoare vexată care să le facă observații despre interdicția de a atinge produsele. Așa, am prins și eu curaj și am răs-

foit câteva cărți de la librăria amenajată chiar în spate, unde două lămpi cu picior și abajur gălbui ardeau deasupra unor fotolii ce păreau grozav de comode, numai bune pentru citit. Adevărul era că nu mai intrasem niciodată într-o librărie atât de bine aprovizionată cu volume diverse. Orice titlu îmi venea în minte îl regăseam de îndată pe raftul rezervat literaturii din țara respectivă. Atunci am zâmbit și am încercat să-mi amintesc titluri rare, cum ar fi fost „Clepsidra cu nisip albastru” a lui Pasquale de Santos sau „Dealuri care dansau” de Li Chong, însă am găsit volumele de îndată. Pe când mă străduiam să imaginez explicații valabile pentru existența acestor cărți tocmai acolo, într-un loc aflat la marginea lumii, cât timp oricât le căutasem erau de negăsit chiar și în capitală, am dat peste un coș pe care scria „Must have”. Iar în coș era o singură cărtică, cu titlu hazliu: „Sfaturi pentru pasagerul clandestin”. Sub abajurul uneia dintre lămpi, am deschis cărțulia la prima pagină. Nu-mi place să citesc pe sărite și nu sunt dintre cei care încep cu sfârșitul. Poate e o deformație profesională. Primul paragraf mi s-a părut cam abrupt: „1. Ești exact acolo unde trebuie să te afli. E o șansă nesperată să faci un gest spontan în viața aceasta lipsită de neprevăzut. Profită de curajul tău și lansează-te în aventura vieții tale! Nu poți avea decât de câștigat. 2. Nu te agita și nu face zgomot. Oportunitățile de a cunoaște vor veni singure

la tine, nu e cazul să le provoci. De ce să atragi atenția? Rămâi discret, privește și învață! 3. Amintește-ți de călugării budiști care încremeneau în interiorul unei statui fără să tresară și, până la urmă, fără să mai respire. Îndrăznește, se poate!”

O mână mă atinse pe umăr. Era Zoe:

— Ai dispărut! Vezi că sunt la raionul alimentar. Îți pregătesc și ție o gustare pentru cină. Caută-mă acolo sau, dacă termin eu prima, vin și te iau de aici. Să nu pleci! îmi zâmbi ea. Văzând cartea din mâna mea, mă asigură că pot s-o iau dacă-mi place, întrucât era gratis. M-am uitat în urma ei, cum se îndepărta ocolind standurile cu oferte. Părea hotărâtă să aibă grijă de mine și nu știam dacă era cazul să mă simt ocrotită sau iritată. Nu mai puteam sta să citesc, dar m-am gândit că poate mai târziu, cât îl voi aștepta pe Alex, o carte ar fi utilă, așa că am băgat-o în poșetă. Poșeta mea atârna greu, o carte în plus sau în minus nu însemna mare lucru.

— Vă rog, ați văzut cumva unde sunt electronicele? întrebă o voce în spatele meu. Era o voce foarte plăcută, fluidă, de parcă femeia care vorbea ar fi plutit fără griji pe o saltea în mijlocul unei piscine. Poate era speakeriță la vreo televiziune. Ori plasatoare de produse prin telefon. M-am întors. Diferența dintre felul cum arăta și glas m-a făcut să casc ochii. Femeia mi-a zâmbit, ca și cum ar fi fost obișnuită cu acest fel de reacție.

— Cred că ar trebui să încercați la etaj, am zis eu pe ton de scuză. Lângă lifturi, chiar la intrare, era o hartă.

— A, mulțumesc, n-am băgat de seamă. S-a îndepărtat făcând un gest amical din mână, iar eu am rămas privind-o întocmai ca pe Zoe, cu câteva momente în urmă. Zoe arăta normal. Adică înfățișarea i se potrivea cu vârsta, cu vocea și chiar cu numele, dacă mă gândeam bine. Dar această... doamnă... ei, bine, era îmbrăcată și se comporta ca o fetiță. Numai că doamna respectivă era matură. Era în pragul bătrâneții de-a dreptul! Sau nu, de fapt, era o fetiță ascunsă în corpul unei femei în vârstă. Avea purtările și alura unei puștoaice de treisprezece ani, dar probabil că trecuse bi-nișor de cincizeci. „Ce ciudată!”, mi-am zis. „Un autocar de excentrici”, a fost concluzia mea și m-am întors la teigheaua plină de flecușete, unele oarecum gingașe, altele urâte de-a dreptul, toate kitschuri stridente: pășărele din porțelan cu pene naturale înfipte la coadă, căluți mov din lemn cu coama de plastic argintiu, goblenuri minuscule – înfățișând de la femei sumar îmbrăcate până la lei răgind – înrămate rotund, cu destinația probabilă de suport pentru pahar, lănțișoare cu inimi rupte în zigzag, vândute în pereche, fiecare împreună cu jumătatea cu care se îmbuca perfect, inele late, pentru domni fumători de pipă, cărora le place să-și etaleze mâinile, seturi de vederi cu zgârie-nori, cu textul gata scris, urmând ca expeditorul doar să se

semneze, brățări din dantelă, metanii de lână neagră și mărgelile violet, rame de argint pentru fotografii de așezat pe birou, citate din autori celebri sau citate anonime trase în țiplă și destinate unor pereți la vedere, fotografii vechi și ciudate, cartea de onoare... Teancul acela imens de lucrușoare mă transpuse într-o stare meditativă, întrebându-mă dacă Dumnezeu a prevăzut această direcție cel puțin bizară în care se va manifesta creativitatea cu care își înzestraseră făpturile. Îmi plăcea să-mi imaginez că în acel loc special unde se desfășoară „viața de dincolo” erau depozitate toate operele omenirii, cărți, muzică, pictură, artă, în general. Speram că exista un fel de Bibliotecă Akasha unde toate erau salvate. Atunci unde ar fi fost locul acestor oribili căluți cu coama de plastic? Am căutat cu privirea cel mai hidos obiect din grămada aceea. Așa mi-au căzut ochii pe colțul cu fotografii foarte vechi, pe carton, unele mai noi, pe hârtie fotografică având marginile decupate dantelat, înfățișând familii în hainele lor bune stând țeapăn în fața obiectivului sau copii sugari în pielea goală culcați pe burtă pe o blană de urs, fetițe plimbând păpuși fără ochi în cărucioare de jucărie, soldați veniți în permisie, și iată și un cal cu mască de gaze pe figură, poza probabil că era din Primul Război Mondial... Încă aveam gura uscată și mă simțeam arsă în interior de la ultimele emoții. Am răsfoit teancul de fotografii. Dintotdeauna am fost atrasă

de fotografii, recunosc. O simplă imagine poate să spună mult nu doar despre persoana fotografiată sau despre cel care a făcut fotografia, ci și despre o bucată de lume. O fotografie este o clipă suspendată și credeam că dacă mă uit mai bine la ea pot descoperi detalii de mare finețe, invizibile pe fugă, contururi ale unei lumi ce sta să dispară. Pentru mine, primele „fotografii” au fost geamurile luminate ale caselor unde îmi plăcea să surprind scene de interior. Încă din copilărie m-am ocupat cu această vânătoare de imagini, deși pe atunci nu conștientizam ce anume mă atrage, de fapt. Îmi puteam aminti ușor de seri de toamnă când lumina se îngusta devreme și eu mergeam spre casă venind de undeva, pășind agale pe străzile aproape pustii ale cartierului nostru, ridicând ochii să văd dincolo de gardurile de fier ale curților, să descopăr un geam neacoperit, o perdea uitată netrasă. Unele imagini m-au impresionat ca pe o placă fotografică și au rămas pentru totdeauna în mine: o femeie tristă cârpind un ciorap în dreptul unui bec, un copil citind o carte, la masă, ținându-și capul în palme; o cameră goală cu un tablou pe un perete și o pendulă agățată pe celălalt; un bărbat cățarat pe un scaun, ani-nând în vârful unui brad de Crăciun o stea; o siluetă nedeslușită trecând dintr-o cameră în alta. De ce priveam? De ce simțeam că trebuia să privesc? Desigur, văzusem fotografii acasă, dar mai mult decât cele din

albumul de familie mă fascinaseră cele dintr-o carte. Știam să citesc când le-am descoperit, dar titlul cărții nu-mi spunea mare lucru, iar ca să parcurg paginile acelea era prea mult pentru cei opt ani ai mei. Instinctiv, mi-am dat seama că nu aș fi avut voie să privesc acele imagini, că ai mei nu ar fi fost de acord. Tocmai de aceea le-am studiat cu mare atenție de câte ori am avut prilejul. La mijlocul volumului era un fascicul de pagini cu poze înfățișând trupuri omenеști descărnate aruncate unele peste altele. Grupuri de femei goale, acoperindu-și cu brațele sânni globuloși, lăsând descoperit părul pubian. Grupuri de bărbați goi, înconjurați de soldați, un copil dezbrăcându-se alături. Aceleași femei sau poate altele, de data asta văzute din spate, așteptând ceva într-o încremenire dureroasă. Un soldat aliniind niște oameni cu spatele la obiectiv... Simțeam că trebuie să-mi țin răsuflarea când priveam aceste imagini... Pe o pagină alăturată era o femeie scheletică, culcată într-un fel de nișă, ca într-un sertar. Mi s-a părut că încerca să zâmbească și nu-i înțelegeam zâmbetul. Erau și siluetele a doi oameni în fața unui fel de cămin uriaș, dar în care nu se vedea foc arzând, doar pereții erau înnegriți de jur-împrejur și trupul extrem de slab al unui bărbat zăcea între ei, în unul din acele sertare. Un excavator muta niște cadavre. Un munte de încălțări. Și după aceea trupurile moarte ale bărbaților din sala de ședințe de la început,

bărbații care stătuseră cu forța la ședință, păziți de militari cu căști albe. Fusesem obișnuită să întâlnesc o tăcere ca o rugămintă atunci când priveam fotografii. Imaginile din carte urlau, se zbăteau, făceau lumea să se clatine. Aș fi vrut să întreb despre ele, dar nu se putea, căci ar fi însemnat să mărturisesc răsfoirea unei cărți nepotrivite pentru mine. În teancul pe care-l aveam în mână nu erau fotografii ca acelea. Două fete cu pălării într-o căruță trasă de un măgăruș, pe o dimineață cu lumină crudă. O pereche matură pe scări, urcând spre o zonă cu frunziș întunecat. În hala puțin sinistră a unei întreprinderi, niște copii sunt metamorfozați în pionieri și li se atârână la gât cravate roșii. Un bărbat urcat într-un copac înalt făcând semne victorioase spre o „ea” care culege flori fără să-i dea atenție. Și... m-am oprit, apropiind poza de ochi, ca să fiu sigură că văd bine. Cunoșteam poza aceea. O aveam și acasă, în albumul de familie. Înfățișa un bărbat pe o stradă, într-o dimineață de iarnă.

Bărbatul e bunicul meu. Are în mână o valiză de carton, micuță, poartă un palton descheiat, șapcă de postav cu cozoroc, pantaloni gri de lână și ghete. Pare o iarnă uscată și blândă. Copacii sunt desfrunziți, dar nu se poate observa niciun petic de zăpadă. Gardul din spatele lui este neterminat, sunt doar stâlpii de beton fixați în caldarâm și umbra bunicului se frânge de pe trotuar în unghi drept când urcă pe stâlp. În de-

părtare se vede turnul pompierilor, o clădire din orașul nostru, care, la vremea respectivă, era printre cele mai înalte. Bunicul privește spre strada care duce la gară, pentru că e în dimineața deportării. Unchiul Freddie nu se vede în poză, dar eu știam că se afla undeva în urmă, pe scările casei lor. Am scos poza din teancul de fotografii și mi-am strecurat-o în buzunar. Mă întrebam cum fusese posibil să ajungă acolo. Ceva confuz plutea în jurul meu. Ceva ca un avertisment îndepărtat, ca o ciocănitură în ușa, noaptea, pe când dormi. O amețală ușoară mă întâmpina la orice mișcare, ca atunci când umbli pe întuneric. Nu puteam să deslușesc sistemul acela complicat de vase capilare care păreau să unească în mod bizar lucruri disparate din viața mea. Un murmur de voci străbătu până la mine și o doamnă îmi zâmbi amabil, făcând semn cu mâna spre parcare unde se afla autocarul:

— Ne cheamă, ați auzit?

Da, auzeam. Claxonul autocarului intona un pasaj de goarnă dintr-un recviem. Raionul de suveniruri rămase cu desăvârșire gol când eu am ieșit. În spațiul liber de la intrarea în mall fusese instalată o masă ca pentru un bufet rece, dar nu erau acolo decât pahare și cești. Câțiva călători stăteau în jurul mesei și Zoe îi servea cu ceai și cafea. Îmi zâmbi cumva complice, ca și cum între noi ar fi stat o persoană invizibilă celor din jur, dar pe care noi două o puteam percepe:

— Bem un ceai? mă întrebă.

Mai mult din dorința de a rupe legătura pe care se străduia să o creeze cu mine, am zis abrupt:

— Nu, eu doresc încă de dimineată o ceașcă de cacao.

De fapt, uitasem de cacao.

— Poftim, zise ea promptă. Cacao fierbinte! E delicioasă!

Era de necrezut că din pricina unei cești de cacao ajunseseam acolo. Am sorbit din lichidul fierbinte, în vreme ce, de la autocar, străbătu din nou melodia claxonului.

— Nu ar trebui să mergem? am întrebat.

— Mai sunt zece minute până la plecare, mă asigură Zoe. Ne avertizează doar.

Grupuri de excursioniști plecaseră deja spre autocar, alții însă abia în acel moment coborau de la etajele superioare și inspectau curioși masa cu băuturi. Zoe începu să-i servească plină de sollicitudine, iar eu am profitat ca să mă îndepărtez puțin de ea. Sorbeam din ciocolata caldă și priveam pe geamul imens și extrem de curat al magazinului. Orizontul era blocat de un lanț de piscuri muntoase care mergea paralel cu șoseaua, dar spre vest platoul montan părea să se întindă la nesfârșit. Peisajul acela îmi transmitea o impresie de o irealitate stânjenitoare. Deodată, am observat oprind lângă autocarul nostru două motoci-

clete argintii. Arătau absolut fabulos. Totul strălucea la ele, inclusiv țevile de eșapament, iar cei doi bărbați care descălecaseră erau la fel de ciudați. Purtau un fel de treniuri gălbui și pantaloni bleumarin. Începură să discute ceva cu ghidul cel tânăr, care aștepta întoarcerea călătorilor lângă ușa deschisă. La un moment dat, cei doi bărbați se întoarseră la motociclete, își dezbrăcară treniurile și scoaseră din cutiile port-bagajului niște geci albastre. Pe cap își puseră chipiuri. Erau polițiști. Astfel echipați, se întoarseră la ghidul nostru. Păreau să discute din ce în ce mai aprins și până la urmă apăru de undeva, din vreun buzunar, un carnet din care păreau să citească argumente. Ghidul le răspundea calm. Câțiva călători îi priveau pe furiș. Tensiunea momentului mi se transmise și mie. M-am încordat dintr-odată. Atunci a coborât din autocar celălalt ghid, cel pe care nu-l puteam suferi. Mă așteptam să țină cu colegul său, dar de la prima lui intervenție am dedus că dădea dreptate polițiștilor. Câteva minute, ghidul tânăr a încercat să le țină piept, dar într-un final a cedat și s-a îndepărtat de ușă. Doi excursioniști au fost coborâți și li s-au cercetat actele. Erau un bărbat și o femeie de vârstă mijlocie. Nu mi-am putut da seama dacă formau un cuplu. Păreau amândoi speriați și încercau să se explice, să se justifice nu știu pentru ce. Am realizat că eu nici măcar nu aveam la mine cartea de identitate. Luasem din cuier o geantă

pe care n-o mai purtasem demult, de dinainte de accidentul lui Alex. Ce aveam să fac dacă avea să mi se ceară actele? Și mai mult ca sigur că aveau să mi le ceară, când mă voi caza. „Ce încurcătură!” mi-am zis și m-am uitat să văd ce vor păți cei doi. Probabil că aveau să fie amendați. Destul de neplăcut, însă niciunul dintre excursioniști nu putea fi un om sărac. Nu era cazul să le port de grijă tocmai eu... În clipa aceea, a răzbătut până la noi un țipăt. Călătorii de lângă masă s-au apropiat de fereastră, să vadă ce se petrece. Unul dintre polițiști îl lovise cu patul pistolului pe bărbat. Cum de se ajunsese aici? Cum de pusese mâna pe pistol? Mă străbătu un frison. Cei doi călători au fost încătușați și urcați pe motociclete. Femeia plângea în hohote. Polițiștii încălecară în spatele lor, cuprinzându-i cu brațele și demarând. Am fost cuprinsă de indignare. Cum de era posibil așa ceva? Nu mai văzusem nici măcar în filme o asemenea arestare. Iar ghizii se țineau deoparte fără să intervină. Persoanele care erau în jurul meu priveau îngrijorate și tâțâiau din buze. Consideram că numai atât era prea puțin.

— Stai liniștită, îmi șopti o voce feminină. O să-ți spun un secret.

Era femeia care mă întrebasese unde e raionul de electronice. Am privit-o întrebător. Se uită să vadă dacă o aude cineva, apoi șopti din nou:

— Avem printre noi o trupă de teatru. Nu știu dacă au sau nu un scenariu precis, dar mai creează din când în când astfel de momente ciudate, ca să scoată oamenii din amorțeală. Nu e nimic adevărat, nu trebuie să te sperii. E doar spectacol.

Eram atât de încordată, încât mă uitam la ea fără să spun nimic. Cuvintele ei își făceau loc cu greu spre mintea mea.

— O, Doamne! făcu ea, ducând mâna la gură. Să nu-mi spui că și tu ești dintre ei!

— Eu? Nu, nu! Păi nu știți cine face parte din trupă?

— Bravo! Sigur că nu. Țsta e tot farmecul. Acum două zile, o fată a fost biciuită.

— Cum?!

— Da. Atunci m-am convins că e o trupă de teatru. Opriseră tot așa, la un mall, dar era la marginea unei pădurici, lângă șosea. A venit un singur polițist, unul tânăr și drăguț și extrem de amabil. A cerut să verifice actele persoanelor de sex feminin, fiindcă, zicea el, aveau indicii că una dintre excursioniste se făcuse vinovată de expunere indecentă. Când i-am dat actele, am avut senzația că mă adulmecă, îți dau cuvântul meu. Persoana în cauză a fost găsită până la urmă: se ascundea în spatele autocarului, știi, la toaletă.

— Și?

— Biata fată plângea de-ți rupea sufletul și își cerea iertare, dar polițistul a devenit dintr-odată, neîndu-

plecat. I-a legat mâinile cu o frânghie și apoi a petrecut frânghia peste creanga unui copac, deasupra capului ei. A tras de ea până când fata s-a întins ca o coardă, de abia mai atingea pământul. Doi domni încercau să discute cu polițistul, în timp ce făcea toate astea, să-l convingă s-o amendeze, erau scandalizați, ca noi toți, de altfel, însă deodată polițistul a smuls hainele fetei, prea artistic le-a smuls, dintr-o singură mișcare, și domnișoara a rămas numai în chiloți. Crede-mă că toată lumea a încremenit, domnii aceia au renunțat pe loc la pledoaria lor, s-au mulțumit să privească. Toți aveam ochii un pic ieșiți din orbite. Domnul doctor Stein își frângea mâinile, madam Olga își umezea întruna buzele, tânărul acela bărbos, îl vezi, cel care a ieșit mai înainte, brunetul, tremura de excitație și, trebuie să recunosc, și eu am simțit furnicături de-a lungul picioarelor. Dragă, fata aceea era o sculptură vie. M-am gândit că a expune așa ceva în public e aproape o manifestare artistică, ha, ha! Avea niște sâni magnifici. Mari și conici, cu sfârcuri tari și maronii ca murele, mă rog, mai mult ca sigur sunt opera unui chirurg plastician, arătau ca sâni cuiva care câștigă bani din expunerea propriului corp. Tipa este, evident, o starletă. În fine, nu-mi pot da seama cum au realizat trucajul acela, dar a fost foarte reușit. Polițistul a scos de la brâu un bici, noi ne-am tras câțiva pași înapoi. S-a plasat în spatele fetei și a început

s-o lovească rar, apoi mai repede. Ea a tăcut la primele lovituri, apoi a început să geamă de durere. Ce să-ți spun? Ne-a venit rău la toți!

— De unde știi că era o trupă de teatru?

— Ei, aș! Se vedea de la o poștă! Era prea real, ca să fie real. După zece lovituri, polițistul a dezlegat-o pe fată. În prima clipă i-a căzut pe umăr și sunt sigură că nemernicul a strâns-o în brațe. Apoi ea s-a dezmeticit, și-a adunat hainele de pe jos și a fugit în toaleta mall-ului. Avea spatele roșu și tumefiat și un singur firicel de sânge i se prelingea de pe coaste. Sărăcuța, cred că făcuse pe ea.

— Păi chiar făcuse? Era de-adevăratelea sau nu? m-am răstit eu, exasperată.

— Dragă, când o actriță plânge, plânge de-adevăratelea? Hm? Fără să mai aștepte vreun răspuns din partea mea, a continuat: Când autocarul a claxonat a treia oară semnalul de plecare, tânăra nu apăruse. Unul din ghizii noștri s-a repezit după ea și a adus-o. Cred că-și făcuse duș, avea părul ud și hainele se lipeau de ea. Mergea cu capul în pământ. Ghidul a dus-o până la locul din spatele autocarului. Nu mi se ștergea dinaintea ochilor trupul ei cu pielea aurie și tare, întins în sus, felul cum își curba spatele la fiecare lovitură. Îmi amintea de ceva. Și m-am luminat: îmi amintea de un tablou pe care îl agătasem în dormitorul de acasă, „Ruggero și Angelica” de Ingres. Îl știi?

Înfățișează un cavaler îmbrăcat în zale care salvează o tânără nudă cu mâinile legate de o stâncă, undeva pe un promontoriu. Presupun că o salvează, întrucât scena din tablou îl surprinde pe când și-a înfipt lancea puternică în gâttelejul unui monstru cu solzi și coarne, care probabil pofta la domniță. E o poveste mitologică, bănuiesc, cavalerul călărește o hidră, sau ce-o fi fost, oricum, o creatură înaripată, un cal cu pene, dar nu un pegas. Bine, tabloul e plin de chei de interpretare pentru un ochi expert, de aceea l-am pus în dormitor, clipi ea cu șiretenie. Haide, făcu fără nicio pauză, haide, repetă, apucându-mă de mână. Autocarul a claxonat a treia oară! Atunci am remarcat cu uimire că nu mai era nimeni în jurul mesei, toată lumea ieșise fără ca eu să observ și chiar și Zoe plecase. M-am întors să așez ceașca pe masă. În clădire domnea o liniște absolută, tăcerea aceea stranie în care obiectele neînsuflețite încep să se miște singure. Mi-am ținut răsuflarea. Ceva se auzea totuși dinspre scări. Un sunet fin, calm, pe care-l cunoșteam foarte bine: torcea o pisică.

— Nu te mai întoarce! Vino! Vino repede! țipă femeia cu glasul ei fluid, femeia care purta sarafan cu bretele și danteluțe, ca o fetiță.

— Ieși afară! strigă plină de spaimă și am ascultat-o în mod reflex. Fix în urma mea, aproape să-mi apuce volanul fustei, ușile mall-ului se închiseră cu un clic. Am privit peste umăr. Ceașca din care băusem

cădea de pe masă. O pusesem prea pe margine, în grabă, speriată de tonul femeii. Ne-am uitat una la alta. O clipă am avut revelația că am trecut pe lângă ceva foarte periculos, ca lama unui cuțit zburând pe la ureche. Doamna scăpă un suspin și zâmbi strâmb:

— Am povestit atâta și nu ți-am spus cum mă cheamă. Eu sunt Dora.

— Sofia.

Ne-am îndreptat agale spre autocar. Câțiva călători se înșiraseră la ușa din față, singura deschisă, și urcau. Îmi spuneam că dacă voi vedea o mașină trecând pe șosea, voi alerga înaintea ei cu orice riscuri ca s-o fac să oprească. Începea să nu-mi mai placă deloc să mă aflu în acel autocar, deși nu aș fi putut menționa o cauză precisă. Era ceva indefinit, abia sugerat. Dar nicio mașină nu trecu și eu mă aflu deja la capătul cozii, ca să urc. Mi-a atras atenția o fată. Stătea cu spatele la noi. Fuma și bea cafea dintr-un pahar de plastic. Avea un păr castaniu, ușor ondulat, care-i ajungea puțin mai jos de umeri. Purta un tricou oliv și o fustă de tercot maroniu-verzuie. Dora se aplecă și-mi șopti la ureche:

— Ea e. Cea despre care ți-am povestit. În acel moment, tânăra se întoarce cu fața spre noi, evaluează coada formată la ușă și se postă în urma noastră. Mi-am dat seama că, inevitabil, îi privisem sânii. Acoperiți de tricou, nu păreau cine știe ce, dar erau potrivit de mari

și cu sfârcuri proeminente. Fata nu vorbea cu nimeni, deci era posibil să fie dintr-o echipă specială, de teatru.

— Nu vrei să stai lângă mine? mă întrebă Dora. Polițiștii au luat-o pe Olga, doamna de alături. Am ezitat și mă pregăteam să formulez o scuză, dar femeia blocă efectiv culoarul: Stai aici, cu mine. Polițiștii au luat-o pe Olga și nu-mi place să fiu singură, zise iar.

M-am strecurat pe locul de la fereastră numai fiindcă nu aveam putere s-o contrazic. Mi-era teamă că Zoe se va supăra, dar, cel puțin, scăpam de băiețelul blond care se tot întorcea spre mine. Scaunul lui era acum mai în spate. Cu un sunet ca de valvă, ușa se închise și motorul autocarului porni. Era liniștitor să te lași purtat de mașinăria aceea imensă, care n-ar fi putut avea accidente și am hotărât ca pentru acest rest al călătoriei să nu-mi mai fac griji, ci să-mi las ochii să cuprindă peisajul. În asemenea stări de absență deveneam mai permeabilă la ceva indefinit care plutea în aer și aș fi putut capta un răspuns. Credeam că undeva, în acele depărtări cuprinse între cerul serii și pământul roșiatic, s-ar putea afla o idee pentru mine, un fir care să mă ducă la o posibilă explicație în legătură cu fotografia bunicului, pe care o ascunsesem în buzunar. Mașina glisă în spate, făcu o voltă și întoarse. Fereastra mea era acum paralelă cu mall-ul. Ceva de la marginea câmpului vizual îmi atrase atenția. Era mișcare la una dintre ferestrele etajului al doi-

lea al clădirii. M-am întors și am privit atent: un bărbat făcea semne disperate, bătea cu pumnul în geam, își agita brațele.

— Cred că cineva a rămas în mall, am zis eu întrebându-mă în sinea mea dacă totuși nu era un vânzător, un administrator sau vreun paznic. Mi se părea imposibil ca un magazin imens să fie lăsat de izbeliște în vârful munților. Dora nu-mi răspunse imediat. Își fixase niște căști și asculta ceva de pe o tabletă.

— E cineva prins în magazin, am spus mai tare, atenționând-o cu mâna. Își îndepărtă o cască și privi pe geam.

— Unde?

— La o fereastră mai sus, nu se mai vede.

Dora se uită în jur, la ceilalți călători.

— Nu l-a mai văzut nimeni, ești sigură?

— Da...

— Echipa de teatru, concluzionează ea după o clipă de gândire. Nu le-a ieșit numărul, i-ai văzut doar tu.

— Dar era foarte speriat, am argumentat, încercând să privesc în urmă, deși unghiul în care mă aflam în acel moment nu-mi mai permitea să observ fereastra.

Autocarul se înscrise pe șosea. Nici Dora nu mai era atentă la mine. Asculta cu interes viu ceea ce auzea în căștile ei. Am încercat să mă liniștesc, spunându-mi că nu era problema mea, eu nu făceam parte din grupul excursioniștilor și că era mai bine să las lucrurile

netulburate, așa după cum scria în cărțulia aceea ridicolă pe care o vârâsem în poșetă, „Sfaturi pentru călătorul clandestin”. Preț de câteva minute am deliberat dacă mă puteam considera sau nu o călătoare clandestină, dar nu am găsit un răspuns clar. Nu mă urcasem în mijlocul de transport fără știrea celor din conducere; mai degrabă, fusese fără știrea mea. „Există diferite moduri de a călători.”, spunea adeseori bunicul. De cele mai multe ori, cei care îl ascultau eram eu și vărul meu, Tibi. Noi stăteam pe banca din grădină, legănându-ne picioarele și râzând. Bunicul spărgea nuci în fața noastră și ne dădea să mâncăm miezul. Frunzele uscate ale nucului foșneau în jur. După acest început, știam că bunicul urma să ne spună o poveste. De fiecare dată, altă poveste. Ceea ce nu știam atunci era că poveștile, cu mici modificări, pentru a le face adecvate urechilor noastre, erau adevărate. Am scos fotografia din buzunar și am privit-o. Bunicul îmi părea imposibil de tânăr. Poate el continua să existe așa, tânăr, sau chiar copil. Poate eu însămi mă aflam copilă undeva, ascunsă de mine cea din acel moment. Mi-am mutat privirea înapoi pe fereastră. Autocarul gonia silențios, făcând tufișurile să dispară în fugă pe lângă umărul meu drept. Fâșii incandescente de nori brăzdau orizontul spre vest, ca niște fisuri în planul realității. Dintr-odată am înțeles că bunicul și unchiul Freddie se refereau la aceeași călătorie, călătoria lor

împreună spre capătul ființei, drumul din micul lor oraș transilvan până la Krasnokamsk. De ce fusese nevoie să mă urc într-un autocar straniu, alături de niște călători excentrici, ca să înțeleg acel lucru? Mi-am dorit atunci, pe loc, să pot reciti paginile scrise de bunicul, cele pe care le scanasem și le salvasem în virtual, ca să le feresc de trecerea timpului. Nu aveam însă niciun dispozitiv pentru a accesa internetul. Numai dacă Dora ar fi terminat cu tableta ei... Am strâns-o puțin de cot. A deschis ochii, privindu-mă întrebător:

— Când termini cu tableta, mi-o împrumuți puțin? Am plecat intempestiv și trebuia să citesc un articol.

— Nu știi cu cine stai de vorbă! râse ea. Am mai multe tablete și două laptopuri micuțe, niște drăgălășenii. Uite, ia-o pe asta. Ți-o dăruiesc. Și cu modemul de navigare pe internet. Gata încărcat.

I-am mulțumit de mai multe ori, era prea amabilă. Nu voiam să primesc darul de la ea, însă mi-am dat seama că un refuz ar fi jignit-o. După ce mi-a pus obiectul în mână, s-a întors la activitatea ei și nu m-a mai luat în seamă. Asculta ceva și își fixase și niște ochelari speciali, cred că urmărea de pe ecran un film 3D. Nu era cazul să mă cramponez, dacă femeia avea posibilitatea să facă astfel de cadouri scumpe. Tableta era o bijuterie. Mi-am accesat paginile virtuale și după ce am răsfoit mai multe articole pe care le stocasem acolo, am găsit jurnalul bunicului.

Decembrie 1984

Unu

Abia în toamna asta, acum o lună și jumătate, am văzut cu adevărat cum arată pivnița de sub casa noastră. Adică am văzut-o de mii de ori și până acum, dar într-o dimineață de octombrie, soarele se strecura într-un mod neașteptat pe fereastra de la demisol și-a adus o lumină piezișă în camera în care mă pregăteam să aprind gazul sub cazan, ca să încălzesc casa. În zilele de vară, cu ceva ani în urmă, pe când Liza se mișca mai ușor, ea cu Irina găteau aici pe soba Vesta. Era plăcut, era mai răcoare, aveau robinetul cu apă la îndemână și grădina la doi pași. Nu știu ce mi-a venit să vorbesc despre pivniță... A! Da. Mi s-a părut o încăpere bună pentru scris. În fiecare zi, pe la ora 16, pe când coboram să aprind focul, mai făceam câte ceva. Am răzuit pereții într-o zi, apoi în ziua următoare am dat cu var. Am măturat dușumelele și le-am spălat. Am șters cele două geamuri micuțe, aflate la nivelul solului și le-am pus perdele vechi, găsite într-un sac cu cârpe. Ușa avea vopseaua scorojită și am vopsit-o. O față de masă și un preș au schimbat încăperea cu totul. Mai lipsea ceva, totuși. Două zile m-am învățat fără să înțeleg ce anume. Ba chiar mi-a trecut prin minte că în adâncurile mele s-ar putea să mă fi răzgândit... Și dintr-odată, în grădină, în timp ce adăposteam ultimele ghivece cu flori, mi-am

dat seama că aveam nevoie de un tovarăș. Mai mult târându-l, am dus în camera cazanului, camera mea secretă, vasul mare cu datura, trompeta îngerilor, și totul a fost perfect.

N-o să fiu eu vreo trompetă vestitoare, dar voi scrie.

Găsisem un registru liniat, vechi, cu pagini îngălbenite, pe care l-am considerat numai bun pentru demersul meu. La pensie, mi-am cumpărat trei pixuri bune, cu 15 lei bucata. Iar acum, iată-mă în biroul meu personal, de care Lisa nu știe, locșorul meu tăinuit, unde pot petrece cam o oră în fiecare după-amiază, fără ca absența mea s-o alarmeze. Întrebarea este: voi reuși să scriu? Poate că e mult să aștepți 40 de ani ca să notezi niște amintiri, dar tocmai asta e! Nu am așteptat să se împlinească 40 de ani. Abia peste o lună vor fi 40. Cifrele rotunde au tot felul de semnificații. Mai bine să scriu acum, înainte ca energia cifrei rotunde să mă eclipseze.

Deci, suntem în decembrie 1984. A nins o dată și zăpada s-a topit, spre dezamăgirea nepoților și spre bucuria mea. Încă nu știu cum va fi ianuarie 1985, dar nu cred că mai poate fi a doua oară un ianuarie atât de călduț ca cel din 1945. Asta îmi amintesc bine. Nu vreau să mă forțez. Memoria e ca un stat în stat. Uneori, memoria pune în funcțiune un fel de sistem de apărare și închistează anumite amintiri, scoțându-le din circuitul conștient al minții, pentru că dacă acele

lucrușoare putrezite ar ieși la suprafață, ar risca să infecteze tot psihicul. Bun. Rămâne de văzut ce mai poate scoate la iveală azi, zilele acestea, până nu se împlinesc 40 de ani.

Doi

Stau aici, în pivnița cam răcoroasă, de o jumătate de oră. Am aprins gazul, focul arde sub cazan, în casă caloriferele trebuie să fie deja călduțe. M-am așezat în fața caietului de câteva ori și m-am ridicat iar să mă plimb. Stau cu privirea aninată de ferestruică, admirând ultima rază de soare care învâpăiază cocoșul de metal de pe casa vecină. Soarele! Îmi amintesc de soare așa cum era acolo și mi se strânge inima. Cred că azi nu sunt în stare de mai mult.

Trei

Câte zile au trecut fără să fi scris? Nu știu de ce, la început mi s-a părut ușor. Poate pentru că toată viața mi-a plăcut să citesc. Cititorii presupun că scrisul e la fel de plăcut precum lectura. Și poate chiar este, când scrii ce vrei, când inventezi. Eu încerc să scriu despre fapte reale și nu pot scrie oricum, nici nu pot umple spațiile goale cu fantezii. Lisa bate cu bastonul în poale. E semn că s-a plictisit. Deunăzi m-a întrebat din nou ce tot fac în pivniță și i-am înșirat o serie întreagă de activități închipuite, care au redus-o la tăcere. Vrea să-i citesc. De ani de zile și-a pierdut vederea, pentru ea lumea e veșnic

într-un fel de ceață translucidă. Cam așa sunt pentru mine faptele de acum 39 de ani, aproape 40. Și mă întreb dacă e bine să le scot la lumină.

Patru

Azi noapte, pe la trei, pe când mă aflu la coadă la lapte, m-am gândit cum să-mi încep textul. Voi începe cu data de 24 ianuarie. Pe când tropăiam pe loc, că era cam frig, m-am întrebat cum aş putea împrăştia blestemata asta de ceață care îmi învăluie amintirile. Cândva, eu însumi voisem să le scufund în ceață, în uitare, eu singur ar trebui să le trezesc din nou. Numai că mintea mea, ca și a celorlalți, ca a tuturor, nu e decât o alee de promenadă pentru o entitate misterioasă care nu-și face apariția și nu-și face simțită prezența nicăieri în altă parte a lumii decât acolo, în sinele nostru. Oare ceea ce îmi voi aminti eu chiar s-a petrecut în realitate? Memoria nu doar că închistează anumite amintiri și le blochează, poate să așeze altele în loc. Fără să știu, sunt capabil să fabric amintiri. Toți oamenii sunt în stare de asta. Și toți o fac atunci când adevărul e prea crunt pentru a mai fi amintit. E firesc ca plecând de la un element real, care s-a petrecut cu adevărat, să-l îmbogățesc cu detalii până când ceea ce îmi amintesc să nu mai corespundă aproape deloc cu ceea ce a fost. Nu e curios că viața poate deveni un fel de tablou? Un fel de vis? Și cu tim-

pul se întâmplă la fel. Timpul meu subiectiv este mai lung decât cel trăit efectiv. Așa se face că, pierdut în gândurile mele, nici nu am băgat de seamă cum am pășit și am ajuns la ora 5 dimineața în alimentară, față în față cu o vânzătoare nervoasă:

— Scoală-te și deschide ochii, tovarășe! Dormi în papuci? Ce viață dulce ați apucat voi, pensionarii, de nimic nu vă pasă. Ai, ai, ai!

Am deschis prompt sacoșa, am primit cu recunoștință cele două sticle de lapte și pachetul de unt, am plătit, am zis „Sărut-mâinile, tovarășa Luminița!” și, prin gerul dimineții, m-am îndreptat spre casă. Un litru de lapte pentru Lisa și pentru mine. Pachetul de unt, pentru Sofi, e rândul ei, celălalt litru de lapte pentru Tibi. Și tot timpul din lume, adică încă o oră și jumătate până se trezește casa, numai pentru mine, la biroul meu din pivniță, cu caietul în față.

Cinci

Atunci, să încep. Ziceam că voi începe cu data de 24 ianuarie. Pe 24 ianuarie 1945 am fost deportat, împreună cu fiul meu. După 36 de ani, pe 24 ianuarie, a murit fiica mea, Irina. S-au întâmplat însă unele fapte semnificative și înainte de 24 ianuarie 1945. Pe 1 ianuarie a trecut pe la mine Vili. Nu aveam intenția să-mi serbez ziua de naștere, nu invitasem pe nimeni, eram încă în război. Mama soacră murise de inimă, lăsând cutia cu pastile în dulap, neatin-

să, după ce m-am dat peste cap să i le procur, cu alte cuvinte trebuia să ne gândim la economie, eram în regim de drastică austeritate. Serbare îmi trebuia mie? Vili, însă, nu putea uita o întâmplare petrecută în tinerețe și se străduia să-mi arate acest lucru. Am ciocnit un pahar de vin și Lisa l-a servit cu niște biscuiți, după care s-a retras. Vili îmi adusese ceva, un dar. Ca întotdeauna, venise purtând pe umăr tașca lui jerpelită, de care nu se despărțea, dar acum avea cu el și un fel de cutie lungă. Mai văzusem cutia aceea, cu mult timp în urmă.

— Ți-am adus-o ție, Friți.

— Nici nu mă gândesc, i-am spus. Nu vreau complicații.

— Am cancer, nu am cui s-o las.

M-am uitat la prietenul meu. Fuseserăm colegi la școala de ofițeri de la Budapesta. Fuseserăm camarazi în Primul Război. Împărțisem cu el o intimitate în care nu mai puteam include pe nimeni. Existau fapte pe care le văzuserăm împreună, pe care le trăiserăm împreună și de care știam numai noi. Era o intimitate a morții.

— Cât mai ai?

— Trei luni, maxim.

— Există tratament? Dacă ai vinde-o, ai putea să te tratezi?

— Nu. Nici comorile lui Nabucodonosor nu mă mai pot salva, camarade.

Am luat cutia. Era o povară.

— O s-o duc în pod, i-am zis. Nu vreau să dea Lisa peste ea când șterge praful.

De fapt, prin acele cuvinte voiam să-i aduc aminte că nici după mai bine de un sfert de secol nu eram de acord cu ceea ce făcuse el atunci, cândva... În acea zi de ianuarie în care am ascuns cutia în pod, nici nu mi-a trecut prin minte că după numai o săptămână aveam s-o iau de acolo. După două zile, pe 4 ianuarie, s-a înființat la mine Rudi Stein. Mai venea uneori, când avea o carte bună pe care era dispus să mi-o vândă sau când avea ceva deosebit să-mi spună. De fiecare dată accepta cu plăcere să bea din vișinata Lisei, dar în picioare, pe fugă. Niciodată nu s-a așezat și nici n-a stat mai mult de zece minute. Nu se considera musafir, ci vânzător cu amănuntul, cum îi plăcea să spună. În ziua aceea s-a lăsat condus până în sufrageria noastră friguroasă, a luat loc pe unul din scaunele cu spătar înalt și nu s-a uitat decât fugar înspre tava cu păhărele aduse de nevastă-mea. Când am rămas singuri, mi-a spus că știa la sigur că aveam să fim deportați. „Și eu nici măcar nu sunt sas, Friți! Hitler m-ar fi băgat la cuptor, rușii mă deportează! E drept?” Îi dădea întruna cu dreptatea, abia am reușit să-l fac să vorbească ceva mai coerent. Se scriau liste, zicea el. Cei cuprinși între 18 și 45 de ani erau trimiși spre Siberia. Am făcut un calcul rapid: Lisa era de naționalitate română, fiică-mea, Irina, avea 16 ani. Eu împlinisem, cu două zile

în urmă, 46. Dar fiul meu, Freddie... El avea 18 ani. Nu mai știu cum m-am despărțit atunci de Rudi. A fost ultima oară în viața mea când l-am văzut. După ani și ani am aflat, întâmplător, că murise în Ucraina, în aprilie 1946. Tot ce-mi mai amintesc din după-amiaza aceea este că mă aflam, la un moment dat, în grădină și mă plimbam cu mâinile în buzunare, fără niciun rost. Priveam cu milă narcisele încolțite și ghiociei înfloriți. Nu era timpul lor. Undeva, în Biblie, era o parabolă despre un smochin care nu rodisese când l-a căutat Domnul, nu era timpul lui, dar cu toate acestea a fost blestemat. Cândva îmi bătusem capul mult timp să pricep aparenta nedreptate a Nazarineanului care muștrase pomul fără rod. Mai târziu, am crezut că am înțeles pilda. Dar o înțelesesem? Trebuie să ieși din pielea ta, să faci fapte excepționale, dacă împrejurările ți-o cer. Trebuia să-mi salvez fiul!

Șase

Trebuia să-mi salvez fiul, dar nu aveam puterea s-o fac. Ce eram eu? Un biet funcționar la poștă. Prin ce faptă extraordinară și ieșită din comun aș fi putut să șterg numele său de pe lista deportaților? Era ca și cum i-aș fi cerut unui pom să rodească în ianuarie. Și în toate acele zile mergeam la birou de parcă totul ar fi fost normal și pe făgașul firesc. Lisei nu-i spusese nimic, dar aveam senzația că și la urechile ei

ajunsesse un zvon. Acum, pe când stau aici, în pivnița mea dragă și scriu cu pixul în valoare de 15 lei, pe caietul frumos liniat, în timp ce ascult flacăra de gaz fâsâind sub cazan, îmi pare că faptele pe care le relatez s-au petrecut într-un trecut imaginar. E posibil ca mintea mea să fi inventat totul, în cele mai mici detalii, iar eu să fiu nebun, un nebun care n-a părăsit niciodată orașul natal în vagoane de marfă, care n-a umblat prin zăpadă cu picioarele înfășurate în ziare și băgate în bocancii ferfenițiți, care n-a tăiat copaci cu securea într-o iarnă îngrozitor de rece și care nu s-a bucurat într-o primăvară de un arici ca de cea mai bună masă din viața lui? (Pasajul acesta se taie când voi trece însemnările pe curat, e o prostie!) Știu ce mi se întâmplă. Am deschis o ușă ce trebuia să rămână închisă. Acum trebuie să cobor în adâncul întunecat. Nu are rost să descriu toate îndoielile, neliniștile și disperarea crescândă pe care le-am resimțit atunci. Ideea despre cum aş putea încerca să-l salvez pe Freddie mi-a venit în dimineața în care tanti Hanna, vecina noastră, m-a întrebat dacă am aflat că Vili murise. „Îngrozitor! Îngrozitor!”, repeta femeia, frângându-și mâinile. „Cred că s-a speriat tare de tot, săracu, nu-i așa, când a auzit ce se vorbește. Da’ și să-ți tai gâtul cu briciul! Știi, Friți dragă, știi, ai auzit, așa-i? Nu trebuie să-ți fie frică, pe voi nu vă ia. Îi duce numa’ până la Turda, la o fabrică, așa se zice. E muncă silnică, ce-i drept, da’ și să-ți

iei gâtu'! Nu te speria, Friți dragă, îi ia numa' pe tineri, voi nu vă încadrați." Atunci, ceva se strecură în mintea ei și-și duse palma la gură: „O, Jesuse, Marie, îl ai pe Freddie, așa-i! O, Doamne! Lasă, că vine înapoi, nu-i la capătul lumii, Friți dragă!" Până la urmă am scăpat de tanti Hanna și m-am dus la Vili. Un jandarm tocmai închidea ușa casei și a avut bunătatea să-mi spună ce se întâmplase. M-am întors acasă s-o anunț pe Lisa că nu ajung la prânz, apoi m-am dus la birou să-mi iau trei zile libere. Trebuia să merg la morgă, pentru că Vili nu avea pe nimeni și îmi revenea sarcina să mă ocup de funeralii. Pe când mergeam de la morgă la primărie și de la primărie la serviciul de pompe funebre, ceva îmi zgândărea mintea pe un plan secund, ca un fel de piatră în pantof. Era ca și cum aș fi avut în buzunar un bilet de loterie despre care știam mai mult ca sigur că e câștigător și, cu toate acestea îmi venea greu să-l citesc, să-i verific numerele. Poate că până la urmă cutia pe care mi-o lăsase Vili nu mai era o povară, ci biletul lui Freddie spre libertate. În-mormântarea bietului meu prieten a fost prilejul cel mai potrivit pentru a afla cine anume întocmea listele cu persoane deportabile. Într-un orășel mic cum era Alba Iulia, dacă știai pe cine să întrebi, puteai afla orice. Așa se face că, pe data de 9 ianuarie, după ce, la prânz, l-am condus pe ultimul drum pe Vili, spre seară am urcat în pod și am deschis cutia de la el, în lu-

mina slabă a unei lămpi cu gaz. Era acolo, în cutie, la fel de minunată cum mi-o aminteam. Nu putea fi a mea, dar mă putea ajuta să-mi salvez fiul. Cu un mic regret, am închis capacul. Din fericire, cutia lungă încăpea în una din valizele noastre cumpărate pe vremea când visam să călătorim, așa că am băgat-o în ea și am încuiat-o cu lăcășelul. A doua zi, m-am dus acasă la Tupileanu. El era funcționarul care scria listele. Casa lui Tupileanu mai există și azi. Trec pe lângă ea de câte ori mă încumet să stau la coada nesfârșită care se formează de-a lungul Căii Moșilor, ca să cumpăr pâine de la „Horia”. E un cuptor vechi, cu tradiție, pe care, nu știu cum, dar nu l-au desființat și acolo au întotdeauna pâinea caldă. Dacă apuci să iei, desigur, pentru că de multe ori pâinea se termină înaintea celor înșirați pe marginea trotuarului. Atunci, cine are putere, stă și așteaptă să se coacă următorul cuptor, cine nu, renunță. Au pâini mari, calde și crocante, cu coaja ciocănită ardeleneste, merită să stai la coadă. Pită. Pită bună! La alimentări sunt franzele vechi de câteva zile. Un moșneguț de la o coadă mi-a șoptit odată, conspirativ, mirându-se singur de propriul curaj, că anume fac așa, vând pâinea veche ca să reducă și mai mult consumul. „Mâncăm mult, zise, tremurând în vântul tăios. Suntem un popor de mâncăcioși, trebuie corectată cumva treaba asta!” se hlizi el cu subînțeles. Lisa oftează când îi duc franzelele alea vechi.

Încearcă ea să mai glumească, sfătuindu-mă să nu arunc cu ele în cei care, eventual, ar da în mine cu pietre, fiindcă n-aș fi deloc un bun creștin: le-aș sparge capul! Oftează iar, învelește pâinea într-un prosop ud și-o bagă la cuptor. Nu iese pâine proaspătă, o, nu! Doar coaja e ceva mai moale, o putem oarecum mesteca, cu protezele noastre; miezul se sfărâmă ca nisipul. De aceea, uneori, cât m-or mai ține picioarele, stau la coadă la „Horia” și am prilejul să vad casa lui Tupileanu, unde pe 12 ianuarie 1945 am bătut la poartă cu valiza în mână. Era o casă mare, cu doar doi metri de grădină în față. În acel ianuarie pământul era negru și umed, iar ferestrele casei păreau întunecate de umbra a trei boscheți prăfuiți și neîngrijiți. Nu exista nicio sonerie la poartă și m-am văzut pus în situația penibilă de a striga „Alo! Alooo!”, până când, într-un târziu, a apărut de undeva din spate o femeie cu un batic pe cap, strâns peste bigudiuri, și papuci de casă în picioare. M-a privit dușmănos și m-a întrebat ce poftesc. I-am spus că am niște documente pentru domnul Tupileanu. S-a strâmbat și a intrat în casă fără să mai spună ceva. Am așteptat. După două minute a venit târșindu-și picioarele și a descuiat poarta. „Intrați pe ușă, drept în față”, mi-a zis, fără să se uite la mine. M-am bucurat. Ar fi putut să nu mă primească. Ușa de la intrare dădea într-un vestibul îngrozitor de strâmt. Mi-am șters îndatoritor talpile pe preșul de la intrare, mi-am în-

dreptat ținuta și am ciocănit în ușa din față. La stânga mai era o ușă, cu geam și perdeluță. Mi s-a răspuns și am pășit înăuntru. Mă simțeam ca un școlar chemat la director. Domnul Tupileanu stătea pe un fotoliu. Avea la îndemână o măsuță pe care aburea o cană de ceai, dar și o sticlă de rom. Fuma liniștit și intrarea mea nu l-a determinat să-și coboare picioarele de pe scăunelul tapițat pe care și le odihnea. M-am prezentat și i-am spus că am venit să-i cer o favoare. Ochii lui nu se desprindeau de pe valiza mea. Așteptam un cuvânt, ceva, orice, dar bărbatul nici măcar nu-mi răspunse la salut. M-am întrebat în sinea mea dacă va fi fost surd sau mut. Sau poate amândouă. Nu-mi făcuse nici măcar un semn că m-aș putea așeza pe celălalt fotoliu sau pe unul din scaunele înșirate lângă un perete cam afumat și-mi mutam greutatea de pe un picior pe altul, stăpânindu-mi tentația de a muta și valiza dintr-o mână în alta. Am aruncat o otheadă de jur-împrejurul încăperii. Era o cameră destul de mare și cam goală. Într-un colț era un divan cu brocartul ros, alături un bufet cu tăblia de marmură. Pe celălalt perete, un raft cu niște cărți și un fel de birou cu vrafuri de dosare trântite unul peste altul, într-un haos desăvârșit. Covorul din mijloc era tocit și îmbâcsit de praf de la atâta măturat. Lustra se pierdea în păienjenisurile întunecate ale tavanului. M-am pomenit întrebându-mă dacă un om care trăia în aceste condiții ar fi putut apre-

cia minunăția pe care i-o aduceam. Nu aveam de unde să știu. Singurele argumente în favoarea mea erau cărțile, puține, dar vizibil citite și răscitite, radioul micuț de pe policioară și însăși sărăcia casei. Cui îi place să citească, îi plac lucrurile frumoase, arta și deci și muzica. Uite și radioul, mă încurajam, la radio nu se mai auzeau decât știri, romane și muzică simfonică. De câte ori vedeam un aparat de radio, mă întrebam cum vor fi ascultat posesorii lui comunicatul acela din seara de august.

— Frederik Stigler! zise dintr-odată bărbatul din fotoliu, făcându-mă să tresar. Te știu, lucrezi la poștă, ai toată contabilitatea pe mână. Cu ce v-aș putea ajuta, domnule? întrebă, cu o amabilitate care îmi miroși a pericol. Până să apuc să răspund, continuă pe un ton în care iritarea creștea simțitor: Sper că nu vrei vreo favoare care să mă facă să-mi încălc îndatoririle. Buna mea reputație nu-mi îngăduie!

Am tușit, am râs scurt, l-am asigurat că e vorba de o chestiune din care nimeni nu va avea de suferit, dimpotrivă, domnia sa va avea prilejul să-și manifeste față de mine mărinimia și bunătatea, pentru care aveam să-i rămân dator în veci. Vorbisem pe nerăsuflăte. Îmi era silă de mine. Mă guduram ca un câine în fața unui slujbaș cu patru clase, un copist al primăriei care însemna din registrul de evidența populației niște nume și le copia pe o listă. Dar nu aveam încotro, trebuia să mă gudur. Ca la co-

mandă, nasul lui Tupileanu începu să se înroșească și părul sărac pe care-l mai avea în dreptul urechilor să i se zbârlească:

— Aha! Bănuiam ce vrei, neamțule! Vrei să fugi de răspundere! Vrei să te ascunzi de crimele pe care le-ați comis! Dar cu mine nu-ți merge, frițule!

L-am asigurat că îl detest pe Führer, și eram sincer, că eram un simplu cetățean român de etnie germană, care n-a participat în niciun fel la ororile naziste.

— Bunicii mei, părinții mei și eu însumi ne-am născut aici, suntem fiii acestei țări, am zis cu o voce patetică. Este o nedreptate ceea ce se face acum. Deportarea sașilor e o pedeapsă nejustificată... Dacă puteți repara această eroare a istoriei măcar în câteva cazuri particulare, mai ales că știu să-mi exprim recunoștința, de ce să n-o faceți? am pledat eu.

— Afară, mormăi Tupileanu, sorbind din ceai. Ieși afară, nazistule! N-o să las elementele subversive să-mi scape.

Ceea ce făcea cu adevărat ciudat dialogul dintre noi, era faptul că până și cele mai imperative replici, ca cea de mai sus, erau rostite de interlocutorul meu cu un calm desăvârșit, aproape în șoaptă. Dacă se acumula vreo presiune pe undeva, acest lucru era vizibil numai la rădăcina ce începuse să i se înroșească a nasului și în cele câteva şuvițe de păr care păreau mai țepene. Simțeam că mă detașez cumva de scena

la care luam parte și chiar de mine însumi. Mi se părea că văd totul de la nivelul lustrei și puțin din stânga.

— O să primiți ce meritați, naziștilor, mârâi din nou gazda mea, cu nasul în ceașcă. Poți să pleci. În clipa aceea mi-am zis că am pierdut totul și că nu mai este nimic de făcut. Așa că m-am așezat pe fotoliul de lângă cel al slujbașului primăriei și mi-am pus valiza pe genunchi, fără să iau în seamă privirile lui uimite.

— Ascultă, Tupileanule, ți-am adus aici ceva foarte valoros, ceva ce fără îndoială că nu meriți, dar e ceva ce sunt dispus să-ți dau dacă ai grijă ca nimeni dintre ai mei să nu fie deportat. Taci și ascultă, prostule, am prevenit eu încercarea lui de a bălmăji ceva. Ce am aici pentru tine o să te scoată din mizeria în care trăiești și-o să-ți asigure bătrâneți fericite. Trebuie doar să ai grijă ca fiul meu să nu ajungă pe lista deportaților, abia a împlinit de două luni optâșpe ani. Două afurisite de luni, din cauza acestor șaizeci de zile mă aflu acum aici, altfel... E mare lucru ce-ți cer? Te privește ce și cum faci, nu vreau să fie luat!

Preț de un minut sau două, între noi a domnit tăcerea, o tăcere absolută, încât am auzit ticăitul unui ceas dintr-o încăpere vecină. Aveam senzația că vorbele mele, înțelesul lor, ajungeau cu mare greutate în nuca lucioasă a celui de lângă mine. Cum nu zicea nimic, am deschis valiza și am scos cutia. Am așezat valiza

la picioarele mele și am descuiat și cutia, apoi, cu multă atenție, am scos-o din culcușul ei de catifea roșie, cândva fină și lucioasă, acum totită și ternă. O văzusem pentru prima oară în urmă cu aproape treizeci de ani, dar nu o mai atinsesem niciodată. În acel moment, când o înstrăinam de mine, o mângâiam pentru prima oară.

— Privește cât de minunată e! i-am zis bărbatului care mă privea concentrat. Cât de elegantă și rafinată! Privește-i „f-urile” largi și florile cu care e împodobită. Gâtul ei este ca o tulpină de ferigă ce se desface la răcoare. Iar lacul fin cu care e acoperită are culoarea luminii dintr-o zi senină de vară. În toată lumea asta mare abia dacă mai sunt câteva viori ca ea. Este o „Grand Amati”, făurită chiar de mâinile lui Nicolo, bătrânul lutier. Se zice că melodiile pe care le cântă au puterea de a trezi morții. O vrei, Tupileanule?

— Ce să fac cu ea? Nu știu să cânt, se dezvinovăți el cu inocență.

— Dac-o vinzi și numai la un sfert din valoarea ei, dar ce spun eu?, la o zecime din valoare dac-o vinzi, ești un om fără griji.

Șapte

În dimineața asta de iarnă, soarele a strălucit într-un fel neașteptat. Venind de afară, de la găini, am găsit-o pe Lisa ascultând Uvertura la „Liliacul”. Cred că sunt ani de zile de când

nu a mai pornit pick-up-ul! Avem plăci cu „Rapsodia Ungară”, „Dansul slavonic” a lui Antonin Dvorak, „Dimineața” lui Grieg, din „Peter Gynt” și încă alte câteva bucăți frumoase, dar ea alesese uvertura asta. M-am așezat pe canapea și am ascultat și eu. Când acul s-a ridicat, mă pregăteam s-o întreb ce vom găti azi, dar ea a vorbit prima, luându-mă pe nepregătite. Și-a netezit șorțul cu mâinile ei schimonosite de artrită și mi-a zis: „Știi, Friți, am crezut că dacă voi plânge suficient de mult îmi voi primi copiii înapoi. Dar ei sunt morți și nicio durere din lume nu mai poate înduioșa moartea. Moartea, ce-a luat, înghite și nu mai dă înapoi.” Cu greu am reușit să schimb vorba și s-o duc la bucătărie. Am stat cu ea până după prânz, când a adormit puțin. Abia atunci am coborât să aprind focul sub cazan și am privit soarele care apunea în cealaltă parte a curții. Mă aflu acum în fața caietului meu și scriu. Mă gândesc că ziua de azi a început cu soare și s-a sfârșit cu soare, însă chiar pe când soarele strălucea mai puternic, noi eram în casă și ne plângeam anii petrecuți pe întuneric. A trebuit s-o aud de la soția mea și a fost necesar să treacă aproape patru decenii ca să pot să înțeleg. Moartea, ce înghite, nu dă înapoi. Pe 24 ianuarie 1945, familia mea a fost înghițită de moarte... M-am întors acasă cu valiza în mână, dar fără vioară. Credeam că prostănacul de Tupileanu nu va pricepe niciodată adevărata valoare a instru-

mentului pe care i-l dădusem, că va considera mereu că a primit o scripcă pentru ca să omită un nume de pe lista groaznică pe care o întocmea. Abia pe 24 ianuarie mi-am dat seama că Tupileanu se jucase cu mine. Prostănacul fusesem eu... Era întuneric și ne-au trezit bătaii în ușă. Nu primiserăm nicio înștiințare. Cunoscuții noștri care urma să fie luați, aflaseră cu câteva zile înainte. Se credea că Vili din cauza asta își luase gâtul, Milica, fata lui Stauber, se ascunsese în pivniță și toți ai ei declaraseră că a plecat la Șard, la niște rude, și a dispărut pe drum, domnul Vețeanu se oferise să meargă în locul soției sale de naționalitate germană și aștepta aprobarea. Noi tăceam și-l țineam pe Freddie în casă. Am fi vrut să uite lumea de el. Nu eram deloc liniștiți, nici eu, nici Lisa, care oricum nu știa de povestea cu vioara. M-am ridicat din pat ca împins de arc și m-am dus la intrare. Mi s-a părut că bătaile repetate adânceau întunericul, ca și cum ar fi mișcat un scripete greu ce mă cobora într-o groapă întunecată. Am aprins lumina pe coridorul rece. Ceașul de pe perete indica ora cinci și ceva. La ușă era un jandarm care m-a întrebat dacă suntem gata. Se strâmbă dezgustat în fața nedumeririi mele, ca la o piesă prost jucată. Dar asta și era!

— Stigler Frederik, Stigler Elisabeta, Stigler Alfred și Stigler Irina. Sunteți citați în vederea deportării. La ora șapte trebuie să urcați în camionul care așteaptă pe strada Banu Mihalache.

— S-a produs o greșeală, am zis, simțind că vocea mi se usucă. Soția mea e româncă. Fiica nici măcar nu are șaisprezece ani împliniți. Trebuie să văd lista!

Jandarmul și-a declinat orice responsabilitate. A binevoit să-mi arate ordinul de aducere emis pe numele fiecăruia dintre noi. Am apucat un palton din cuier și-am ieșit după el în stradă. Acolo am dat peste Tupileanu. Ce căuta șobolanul acela în fața casei mele? Și atunci am înțeles imediat prostia imensă pe care o făcusem. Nu era treaba lui să verifice dacă cei de pe listă chiar sunt ridicați. El doar trebuia să întocmească lista. Tupileanu se afla acolo, tremurând în jerseul său flenduros, anume ca să se încredințeze că vom fi luați. Ca să fie sigur că nimeni nu-i va mai putea revendica vioara. O clipă am rămas încremenit uitându-mă la copistul primăriei ca la personificarea propriei mele stupidități. Stătea sub un bec stradal, cu țigara în mână și am avut ciudata detașare de a observa mirat că o mulțime de insecte zburau deasupra lui, în cercul de lumină, deși eram în ianuarie.

— Tupilene, cum ne-a fost înțelesul? m-am pomenit zicând cu glas mare, peste strada care ne despărțea. Trase din țigară cu un gest nervos, apoi o aruncă pe trotuar. Traversă până la mine cu pași mari. Chipul lui era o mască a furiei.

— Voi striga să audă toți, mă jur, voi striga cum ai luat vioara și ce mi-ai promis!

— Nu ți-am promis nimic! tună și el.

M-am uitat la buzele lui strânse și m-am întrebat cum de vorbele găsiseră loc să iasă pe acolo. Dar omul avea dreptate și asta m-a descumpănit. Luase vioara, dar nu-mi promisese nimic. În spiritul unui absurd cod al onoarei, considerasem că acceptase tacit înțelegerea dintre noi.

— Voi spune că mi-ai promis, am zis de îndată, renunțând la orice rușine. Voi urla! Mă jur că nici nu va pleca mașina și deja vor ști toți șefii tăi de la primărie! Lasă-mi familia în pace! Spune-i jandarmului că s-a făcut o greșeală!

— Peste o jumătate de oră îți voi arunca vioara în brațe, în camionul ăla în care o să fiți toți. S-o duceți cu voi în Siberia!

— Tot am să spun! Tot se va auzi! În plus, o să am și vioara ca dovadă. Nu mai poți da înapoi, Tupileanule!

Am constatat că ceva ca o gheară îmi îneca glasul. Cuvântul „Siberia” mă paralizase. Deci nici vorbă de făbrițuța pașnică de la Câmpia Turzii, cum zicea c-ar fi auzit tanti Hanna. Însă nici adversarul meu nu părea să se simtă bine. Înghițea strâmb, ca cineva cu un os de pește în gât. Am stat încordați, unul în fața celuilalt, respirând cu greutate. Auzeam cei doi jandarmi bătând la o ușă, undeva mai jos pe stradă, probabil la domnul Jurgens. Acum mi se pare foarte ciudat că secvențe de trecut fără nicio semnificație specială au rămas vizibile în me-

moria mea și mă tot lovesc de ele încercând să-mi amintesc de lucrurile cu adevărat importante. Sunt înciudat că modul cum a stocat mintea mea amintirile este atât de amăgitor și pervers.

— Bine, sughiță dintr-odată omul din fața mea. Femeile pot rămâne acasă, plecați doar tu cu băiatu’.

— Domnu’ Tupileanu, lasă-l și pe băiat, m-am rugat eu slugarnic, din nou, la perspectiva de a-i salva. Ia-mă numai pe mine!

— Ori amândoi, ori toți! lătră el și-mi întoarse spatele.

Am știut că nu mai este posibilă nicio negociere. Freddie era condamnat. Un copist cu patru clase angajat la primărie avea puterea de a decide că fiul meu, care împlinise optsprezece ani de două luni de zile, trebuie să plece în Siberia. Toate astea mi s-au strecurat prin minte în mare viteză, ca un firicel de argint viu și mai aveam încă puterea de a mă dezlipi cumva de scena trăită ca să-mi spun că e foarte curios cum la prima întâlnire cu Tupileanu ne vorbiserăm în șoaptă, pe când acum aproape că urlasem și eu și el. Mă învinsese și o știam amândoi. Eu m-am întors pe călcâie ca să intru în casă, el a trecut strada înapoi. Am găsit-o pe Lisa împachetând ceștile chinezești de ceai moștenite de la bunică-sa.

— Așa sunt protejate și le putem ascunde în pivniță până ne întoarcem, îmi spuse, preocupată să bage într-un ciorap o ceașcă delicată

din porțelan subțire și transparent ca o ureche de prunc.

— Pentru Dumnezeu, femeie, trezește-te! m-am răstit eu cum n-o mai făcusem vreodată. Tu cu Irina nu plecați. Adună iute cele mai călduroase haine și pune-le în cele două valize mici. Fred! l-am strigat pe băiatul care nici nu se trezise. Freddie! Vino să mâncăm. Cine mai știe când... am dat eu să zic, dar mi-am înghițit cuvintele în fața ochilor măriți de groază ai nevesti-mii. Și din acest punct totul devine un vârtej. Îmi amintesc o ceață luminoasă, ca și cum faptele de atunci s-ar fi petrecut într-o lumină orbitoare. Acea parte a memoriei mele e ca o fotografie supraexpusă. Dar îmi amintesc destul de clar de felul cum am depășit atunci spaima și primul șoc. De multe ori mi-am spus că existența fiecărui om începe cu mult înainte de nașterea sa propriu-zisă, cu mult înainte ca părinții să-l fi conceput chiar, așa cum existența fiecăruia în această lume continuă mult după moarte. Sunt însă și momente speciale când oricine poate să se sustragă propriei existențe. E ceva ca o ieșire în afara timpului. Cel puțin în cazul meu, e ca și cum m-aș situa într-un punct privilegiat, la mare înălțime, cu o splendidă vedere asupra trecutului și viitorului. Cam asta trebuie să se fi petrecut în acea dimineață. Am revăzut rapid traseul războiului din ultimii ani, destinul surd al familiei mele, noi, bieți pionieri fără însemnătate, și am înțeles că ar fi

fost posibil să scăpăm, totuși, să ne întoarcem până și din Siberia. L-am văzut pe Freddie cu câțiva ani mai în vârstă, mai matur, slab și lung ca o schijă, dar ațos, un adevărat bărbat, stând pe treptele casei noastre și fumând. Viziunea venea din viitorul îndepărtat și, datorită ei, speranța mi-a revenit și mi-a dat putere. Am îngrămadit cu Lisa strictul necesar în cele două valizoare, l-am încurajat discret pe Freddie, ca să nu bocească în fața maică-sii, am băut o cafea străvezie și am mâncat o bucată de pâine, iar la șapte fără un sfert, când jandarmul a bătut iar la ușă, eram gata de plecare.”

Alunecarea liniștită a autocarului a încetat dintr-o dată. Peisajul mișcător din dreptul geamului a încremenit în purpuriul-auriu al unui apus nesfârșit. Pasagerii au început să coboare. M-am ridicat și eu, dar m-am reșezat de îndată. Realitatea se clătina ca o corabie beată, podeaua autocarului îmi unduia sub tălpi.

— Ai amețit? E normal, după o călătorie atât de lungă, comentă Dora. Vino, un păhărel ne-ar prinde bine la amândouă.

Bravo, mi-am zis în sinea mea. Un păhărel ar clarifica lucrurile de tot, nu? Dar m-am lăsat dusă afară, bucuroasă că cineva se ocupă de mine. Ne aflam pe un platou montan acoperit cu iarbă. Suprafața netedă se întindea până la orizont pe direcția de mers a șoselei, adică spre vest. Câțiva copaci, pe care i-am cla-

sificat drept stejari, formau un fel de perimetru aproape rotund în interiorul căruia se găseau bănci, un mic bazin cu apă și un loc pentru aprins focul. În afara perimetrului trona o clădire lungă, albă, cu o ușă și o fereastră la fiecare capăt. Nu e clădire, m-am corectat privind-o. Era un container uriaș. Ne-am așezat pe una dintre băncile libere. Eram mirată, dar toți păreau să considere normală oprirea în acel parc improvizat când firesc ar fi fost să ne aflăm la un hotel sau la o pensiune, fiecare în camerele noastre. Lângă mine, Dora își aprinse o țigară.

— Ceasul mașinii mele de spălat se stricase. Poate n-am respectat întocmai instrucțiunile de folosire... Uneori poate c-am încărcat mașina prea mult. Ei bine, când nu era satisfăcută de vreo sesiune de clătire sau de stors, mașina își prelungea timpul și, un minut sau două afișate de ceasul ei însemnau de fapt patru sau cinci minute. Alteori, cu toate că citeam pe ecranul ei că programul urma să se încheie în trei minute, să zicem, sărea dintr-odată la o etapă anterioară a procesului și afișa că programul de spălat va fi gata în zece minute. Se juca fără nicio reținere cu timpul! Dar era doar o mașină de spălat, nu puteai să-i ceri să priceapă că nu e posibilă călătoria în timp, mai ales în trecut. Ți-ar plăcea să poți face și tu asta?

— Ce? am întrebat siderată.

— Să manipulezi timpul.

— Cred că, de fapt, poate toată lumea, dar e doar o iluzie, nu? O percepție subiectivă...

— Ai auzit de timpul fantomă?

— Dora, pot să te întreb ceva? Cu ce te ocupi?

— Cheltui banii soțului, râse ea. Trase din țigară și se încruntă puțin: Am fost cândva învățătoare.

Începusem să formulez ceva concluzii în gând, făceam legături între vocea ei plăcută și înfățișarea aproape grotească, între plăcerea de a se juca și faptul că fusese învățătoare. Banca pe care stăteam era incomodă și se făcuse răcoare. Mi-am ridicat picioarele și mi-am strâns genunchii cu brațele. Fumul de țigară plutea aromat în aerul care pișca rece obrajii mei. Impresia de irealitate îmi dădea târcoale.

— Un ceai fierbinte, draga mea?

Zoe împingea o tonetă pe roți. Avea cești și pahare și două vase mari care scoteau aburi. Am băgat de seamă că cineva aprinsese un foc zdravăn în mijlocul cercului format de bănci.

— Ceai... m-am bâlbâit eu. Ațipisem fără să-mi dau seama.

— Ceai! Sigur că vrea, interveni Dora cu autoritate. E înfrigurată și derutată, nu-ți dai seama? Pune-i un ceai mare. Și mie!

Zoe ne servi cu amabilitate. Nu era supărată deloc că o părăsisem. Ceaiul era foarte gustos, dar avea în el mult rom și când am privit-o pe Dora, mi-a făcut

cu ochiul. Într-o parte, lângă bănci, se aprinsese un panou de becuri cu neon care lumina puternic parculețul nostru, dar a cărui lumină nu pătrundea prea departe pe pajiștea ce se scufunda treptat în beznă. I-am privit pentru prima oară pe colegii de călătorie. În afară de Zoe și Dora, mai remarcasem câțiva: un domn în vârstă, cu un aer distins, dar plăcut, înconjurat de prieteni care voiau să-i comunice tot felul de lucruri. Am presupus că era domnul Stein. Apoi era tânăra asiatică, cea despre care Zoe spusese că-și pregătește cu grijă bento-ul la fiecare oprire: foarte frumoasă. Delicată, sigură pe ea, liniștită, părea întruchiparea eficienței japoneze. Un grup de tineri care se țineau cumva deoparte de ceilalți călători, mi-am zis că erau din presupusa echipă de teatru. Între ei se afla și tânăra biciuită. Alt grup era format din trei cupluri de pensionari. Aceștia se uitau dezaprobat spre toți ceilalți. Dora mi-a șoptit că făceau parte din nu știu ce asociație religioasă. Doi sau trei singuratici care preferau să stea nu doar separați de orice grup, dar și departe de toată lumea; între aceștia, un tânăr vânjos, foarte brunet, victima unei pilozități excesive. Mi s-a părut că vorbea singur. Mai erau cei doi ghizi, care, în mod evident nu se agreau în mod deosebit, dar care, constrânși de situație, trebuia să-și suporte prezența. Dora m-a informat că cel tânăr se numea Rafael, iar cel mai în vârstă, Lorin. În sfârșit, l-am văzut și pe so-

fer. Purta un costum de piele și avea ochelari negri pe care nu și i-a scos nici măcar acolo. Încă unul care vrea să pară altceva decât ceea ce este de fapt, mi-am zis. Pe când mă interogam dacă nu fac parte și eu din aceeași categorie, băiețelul s-a oprit în fața mea. Am tresărit: nu știam de ce, dar dintotdeauna copiii mă făceau să mă simt vinovată. Îi evitam cât puteam, dar într-un autocar nu prea ai unde fugi de singurul copil prezent. Mi-am coborât picioarele de pe bancă și am arborat o atitudine binevoitoare de care eram atât de conștientă, încât îmi făcea greață. Copilul ținea ceva la spate și până la urmă îmi arătă un desen. Pe foaie era desenat, în stilul stângaci și naiv al copiilor, un bloc de locuințe înconjurat de pomi.

— Foooarte frumos, m-am pomenit zicând, dar copilul scutură capul ca și cum și-ar fi cerut scuze pentru o eroare. Îmi arătă foaia din cealaltă mână. Era o invitație de a mă apropia de foc, semnată de domnul Stein.

— Ce chestie, i-am zis Dorei, care-și lungise gâtul, să citească și ea. Nu e bizar?

— Hm, da, el e mai protocolar, așa... De modă veche.

Văzând că am încetat să-i mai acord atenție, copilul mă scutură de mână. Îmi puse în poală desenul lui cu blocul din parc.

— Mulțumesc, mi-l dai mie? Cum te cheamă, băiețuș?

Băiatul clătină din cap și, cu un aer serios, își scoase chipiul. O revărsare de păr blond, viu, mătăsos, mă făcu să încremenesc.

— E fetiță, constată Dora. Nu vorbești? o întrebă ea. Nu vorbește, n-am auzit-o vorbind niciodată de când am pornit.

— Ana, veni răspunsul limpede și neașteptat. Apoi copilul, fetița, se întoarse pe călcâie și se îndepărtă. Am îndoit cele două foi de hârtie și mi le-am strecurat în geantă. N-aveam niciun chef să mă duc la domnul Stein. Nu-mi plăcea să socializez. Oricum, eu nu eram din grup, cum de nu pricepeau asta?

— Ai face bine să te duci, mă avertiză Dora citind probabil intenția mea de-a refuza invitația din gestul de a-mi ridica din nou picioarele pe bancă. Dacă vrei, vin cu tine, se mai oferi ea.

— Eu nu sunt dintre voi, nu fac parte din grup, m-am scuzat. O să dispar curând și voi vă veți urma călătoria fără mine.

— Hai, fii serioasă, domnul Stein e un om influent, nu e rău să-l cunoști, nu știi când o să ai nevoie. Vino!

S-a ridicat și m-a silit și pe mine să mă ridic și s-o urmez lângă foc, unde mi-i prezintă pe toți. Eram intimidată și nu le-am reținut numele. Domnul Stein a fost atent cu mine aproximativ treizeci de secunde:

— Aveți un pix? V-am trimis o hârtie cu o invitație... O mai aveți?

— Da, da, m-am bâlbâit eu, răscolind prin poșetă.

— Pregătiți-vă să notați, m-a avertizat și mi-a întors spatele, solicitat de o cucoană în vârstă, corpulentă și împodobită cu bijuterii barbare care voia să știe semnificația unui cuvânt în idiș.

— Ce trebuie să scriu? am întrebat-o pe Dora, sâcâită că nu eram lăsată în pace cu problemele mele, cu gândurile mele.

— Îi place să pornească tot felul de jocuri de societate, să întrețină atmosfera. E distractiv, nu te enerva.

Se adunaseră vreo cinșpe, șaișpe victime în jurul focului, înarmate cu pixuri și foi.

— Gata toată lumea? întrebă maestrul de ceremonii improvizate. Se auziră aprobări mormăite. În seara asta o să vă rog să notați într-un minut un autor și cartea sa, o melodie pe care v-a evocat-o lectura acelei cărți, culoarea care vă vine în minte când vă gândiți la acea carte, starea psihică pe care ați experimentat-o sau pe care v-a inspirat-o lectura respectivă, o mâncare care s-ar putea asocia cărții alese și, în sfârșit, un sentiment pe care credeți că lectura aceasta l-ar putea trezi în cititori.

Când a terminat de vorbit, deja uitasem ce trebuia să scriu. Jucătorii mângăleau pe hârtiuțe de zor. Mi-am dat seama că apucasem din greșeală hârtia cu desenul Anei. Am întors-o pe partea cealaltă și am notat ce reținusem, un autor și cartea lui: Antoine de Saint Exupéry, „Micul Prinț”.

— Timpul s-a încheiat, ne anunță domnul Stein, cu bucuria unui profesor care strânge lucrările unor elevi care nu și-au terminat exercițiul. Cine vrea să citească primul?

S-a oferit unul din tinerii misterioși, presupuși actori. Ascultându-i, am reușit să-mi fixez în minte cerințele exercițiului așa încât, atunci când mi-a venit rândul, am putut recita prefăcându-mă că citesc:

— Antoine de Saint Exupéry, „Micul Prinț”, Harry Nilson și melodia „Are you sleeping”, galben-auriu, visare, înghețată de vanilie, bunătate.

— Interesant, comentă domnul Stein, apoi zise:

— Următorul!

Dora își dresă vocea:

— Mihail Bulgakov, „Maestrul și Margareta”, Pachelbel și al său Canon, roșu intens, curiozitate, friptură în sânge, logica poate fi periculoasă.

— Logica poate fi periculoasă este un enunț, o constatare, nu un sentiment, dragă doamnă.

— Nu, nu, e un sentiment, vă asigur, îl contrazise Dora.

Domnul Stein își lăți buzele într-n fel de rictus și făcu semn celui de lângă Dora să continue. Era tipul brunet și păros. Pe când își citea fișuica, am remarcat că avea și o groază de ticuri. Își atingea obrajii cu vârful arătătorului drept (și de câteva ori m-am temut că își va înfige pixul în ochi) sau răsucea căptușeala bu-

zunarului de la pantaloni cu mâna liberă. Părea un om cu mult mai chinuit decât mine de prezența celor din jur.

— Danilo Kis, „Enciclopedia morților”, Sonata lunii, culoare alb, starea de contemplație, griș cu lapte, abandon.

— Nu credeți că Sonata lunii evocă o structură mai degrabă cristalină? se interesă Stein. Grișul cu lapte este amorf.

— E alegerea mea, zise tânărul.

— Sigur, sigur, dar eu aș fi ales piftia, știți.

Ridică ochii spre jucătorul următor. Era femeia despre care îmi povestise Dora, cea biciuită. Am privit-o cu mult interes:

— Umberto Eco, „Pendulul lui Foucault”, Marin Marais cu Chaconne...

— O! făcu Stein încântat. Barocul târziu, foarte potrivit!

— Verde-gri, continuă femeia, transă, la mâncare am ales un sos de vin, invidie.

— Perfect! Perfect, deși Eco nu e printre autorii mei favoriți. Mai e vreun jucător?

Un lemn a pocnit în foc și o jerbă de scânteii s-a ridicat în sus. Cineva mi-a cuprins umerii, făcându-mă să tresar.

— Joc și eu! Era ghidul nesuferit. M-a strâns cu putere și a declamat:

— Dostoievski cu „Demonii”, Wagner și „Faust”, albastru-închis marin, coșmar, blinele desigur, râse el spre mine, și triumf!

— Minunat! Sper că v-a plăcut micul meu joc intelectual!

M-am întors spre Lorin, ca să scap de apropierea fizică nedorită. Zâmbi, îngustându-și ochii, ca să-mi arate că nu-l pot păcăli.

— Sunt foarte obosită... Există un loc unde...

— Dar desigur! Pofțiți, vă conduc.

I-am aruncat Dorei o privire disperată. Nu voiam să merg în camera de dormit însoțită de acel individ libidinos. Însă Dora era prinsă într-o conversație cu tipa biciuită și nu m-a remarcat. Lorin îmi indică direcția, cu brațul întins: spre baracă. De fapt, mă exprim greșit numind-o baracă, de vreme ce cutia aceea albă avea dimensiunile unei hale. Am simțit că dacă voi păși într-acolo, ceva se va schimba iremediabil, însă nu vedeam cum aş mai fi putut să evit faptul acela. Mi se părea imposibil ca o clădire să nu aibă absolut nicio fereastră, adică doar două, minuscule, una la fiecare capăt, lângă intrări. Ușa era tot albă și nici nu aş fi observat-o dacă deasupra intrării nu ar fi fost aprins un bec puternic. În lumina lui strălucea clanța de metal argintiu care avea o perfecțiune rece ca obiectele medicale, foarfeci, bisturie, depărtătoare de oase și îmi trezea un fior neplăcut. O clipă, am ezitat. Lorin, care înaintase deja câțiva pași, se întoarse spre mine:

— Doar nu vă temeți! În fond, imprevizibilul pân-dește de peste tot, nu doar aici, într-un biet sistem modular geki-sema.

„Geki-sema...”, am repetat în gând, fără să știu ce înseamnă. Mi se părea ridicol să-l las pe individul acela să vadă că mi-e frică. Pe de altă parte, clădirea se afla la doar treizeci de pași de focul de tabără și de restul pasagerilor, nu eram singuri. În spatele meu, l-am auzit pe profesorul Stein continuând discuția despre provocarea intelectuală pe care o lansase în acea seară și tocmai explica celor care încă-l mai ascultau că nu se poate separa cultura de civilizație, întrucât ambele aspecte fac parte din aspirația omului spre supralumesc, spre transcendent. Aș fi vrut să fiu printre ei, să fiu la adăpostul turmei, nu condusă de un fel de lup spre o clădire albă ca un abator. Ghidul își scoase dintr-un buzunar cheile și le zornăi semnificativ:

— Mergem?

N-aveam încotro și l-am urmat. După doar zece pași, lumina scăzuse considerabil și vocea profesorului, care spunea că „în ultimă instanță, civilizația înseamnă tradiție”, abia se mai auzea. Cu un mic efort de voință, am depășit zona mai întunecată și am pătruns în cercul de lumină al becului de la intrare. Jos, la ușă, era așternut un preș pe care scria „WELCOME”. Lorin descuie și întinse mâna după comutator. Lumina izbucni ca un val. Am pășit în lumină. Înăuntru,

lucrurile arătau și mai bizar decât din afară. Pe toată lungimea clădirii se înălța un perete cu uși pătrate, cu latura de aproximativ un metru, dispuse în două șiruri suprapuse. Cutii poștale, cutii de valori? M-am întrebat. Categorie supradimensionate. Coridorul pe care intraserăm era lung și îngust, încât abia puteau trece doi oameni unul pe lângă altul. Amușisem de uimire și mă pregăteam să întreb care era utilitatea clădirii, când ghidul îmi arată o servanță din dosul ușii. Era încărcată cu pachete care conțineau, după cum mi-a explicat, halate, prosoape și papuci de casă.

— Iar aici, continuă el, aici e baia. În stânga pentru femei, în dreapta pentru bărbați. Pofțiți, aruncați o privire. Teama îmi dispăruse, dar încet, încet începeam să mă enervez. Ceva nu era bine deloc și mă vârâsem într-o complicație, ceea ce era tipic pentru mine. Nu aveam deloc de gând să folosesc baia cu un bărbat așteptându-mă la ușă, așa că am spus apăsător:

— Aș dori o cameră. O cameră de dormit. Spuneți-mi că...

— Dar desigur, făcu Lorin cu solitudine. Doriți sus sau jos?

— Cum adică? Aș fi vrut să-i spun că doream camera lui Alexandru, însă m-am rușinat.

— Doamnele preferă jos, zise el, descuind una dintre ușile pătrate. Pentru cușeta de sus trebuie să puneți piciorul aici și să vă săltați.

M-am aplecat și am privit prin deschizătură. Numai în exterior era pătrată ușa. Pe suprafața interioară avea formă rotundă și era din sticlă groasă, opacă, dar la mijloc prezenta un mecanism care, după cum mi-a demonstrat ghidul, acolo, pe loc, permitea inhabitantului să privească afară, adică pe coridorul cel strâmt. Tocurile se îmbucau perfect, tivite cu un strat de cauciuc moale. Forma, culoarea și chiar mirosul îmi aminteau de un termos! Lorin acționează un întrerupător și am putut contempla cu stupoare „camera”. Inima a început să-mi bată tare și respirația mi s-a accelerat. Nu doream chiar deloc să intru acolo.

— Ce e asta? am bolborosit, făcând un pas înapoi.

— E o cușetă geki-sema, cum v-am spus. E foarte comodă. Nu vă formalizați. Uitați-vă mai bine, mă invită el pe un ton ademenitor și chiar intră pe jumătate în dulapul pe care mi-l propunea pentru noapte. Asta e telecomanda. Vedeți acolo, sus? Televizor și acces la internet. Vă puteți regla temperatura ambiantă cum doriți, aveți în colțul din dreapta o noptieră frigorifică că băuturi gratuite și medicamente de prim ajutor. Așternuturile sunt noi, totul e de cinci stele.

— Domnule, sunt claustrofobă, nu intru acolo! Am să dorm în autocar.

— Cu tot regretul, dar asta e interzis, nu se poate. E spațiu suficient, nu vă autosugestionați cu claustrofobia...

— Nu, nici nu se pune problema! am zis tranșant, dând să mă întorc pe călcâie. Cușeta era atât de îngustă, încât dacă stăteam așezată, tavanul era la o palmă de creștetul meu. Mi-era imposibil, mă sufocam.

— Doamnă, cred că n-ați înțeles... zise ghidul destul de aspru, apucându-mă de braț. Trebuie să intrați acolo!

— Ce se întâmplă?

Celălalt ghid, Rafael, apăruse ca prin minune. Tremuram din tot corpul și nu am putut răspunde, dar Lorin începu să râdă:

— Nimic, nimic, doamna nu e mulțumită de stabilit. Și slăbi strânsoarea, dar fără să-mi dea drumul de tot. M-am eliberat cu un gest ostentativ, așa încât Rafael să observe că fusesem bruscată.

— Nu e vorba despre a fi sau nu mulțumită, am spus cu voce sacadată, ci, efectiv, eu nu pot intra acolo. Sunt claustrofobă. Nu urc nici în lift.

— Mă ocup eu de doamna, Lorin. Te caută băieții, să le dai cheile de la recuzită.

Lorin nu avu încotro și ne părăsi.

— Mulțumesc.

— Îmi pare rău, dar trebuie să vă spun că are dreptate colegul meu. Regulile companiei de transport sunt foarte stricte, însă călătorii au semnat un acord... Știu, știu că situația dumneavoastră este una specială, dar mă tem că va trebui să vă conformați. Acum, ce să zic, există și posibilitatea de a eluda puțin regulamen-

tul, adăugă pe un ton scăzut. Puteți rămâne afară până foarte târziu, sau puteți să intrați în cușetă și să lăsați ușa deschisă, dacă asta v-ar ajuta. Doar că, la înălțimea la care ne aflăm, nopțile sunt foarte reci.

L-am privit tot timpul cât mi-a vorbit. Era un tânăr frumos, cu părul de un blond închis, cu bucle care-i cădeau peste urechi și pe gulerul cămășii sport. Nu avea deloc trăsături feminine, dar exista ceva delicat în ținuta sa. Mă întrebam ce anume îmi dădea senzația asta. Auzeam ce-mi spunea și erau vești proaste pentru mine, totuși, nu mă puteam opri să-l analizez.

— Voi rămâne afară atunci.

— Dacă vă răzgândiți, asta e cușeta dumneavoastră. Pofțiți cartela. Să n-o pierdeți, puteți deschide cu ea ușile de care aveți nevoie.

Am luat cartela, convinsă că n-o voi folosi nicio dată și am ieșit din hala de cușete, dornică să ajung cât mai repede între oameni. De cum am pășit peste prag, am simțit că nu mai era răcoare, ci de-a dreptul frig. Noaptea se anunța rece și cristalină. Mergând, am privit cerul și m-a frapat mărimea neobișnuită a stelelor. Între ele, cerul era negru lucios. Murmurul vocilor de lângă foc nu m-a împiedicat să aud scrâșnetul pietricelelor de pe potecă sau foșnetul stejarilor la trecerea unei pale de vânt. Un moment, m-am întrebat dacă sunt eu, Sofia, cea care s-a urcat într-un vehicul straniu în dimineața aceea (sau acum cincizeci

de ani), dacă sunt eu cea care a parcurs o distanță atât de lungă alături de niște străini ciudați, dacă sunt eu cea care l-a văzut în viață pe Alex... Am inspirat adânc aerul aspru, de munte. Eu eram.

Tocmai traversam zona mai întunecată dintre clădire și părculeț, când am sesizat că în jurul focului de tabără se întâmpla ceva neplăcut. Am ezitat, apoi m-am oprit să ascult. Venind din urmă, Rafael m-a depășit. Mergea agale, dar hotărât, cu o mână în buzunarul pantalonilor, ca și cum ar fi știut despre ce anume era vorba, iar lucrul respectiv îl plictisea. M-am ascuns în spatele unui copac. Nu puteam să văd prea bine, întrucât pasagerii se adunaseră grămadă în jurul focului, iar ceea ce era interesant se petrecea dincolo de zidul de trupuri. Rafael și-a croit drum printre oameni și l-am auzit încercând să calmeze spiritele. M-am mutat de pe un picior pe altul, mi-am lovit umerii cu palmele, dar era în zadar, mă cuprindea iremediabil frigul. Cu pași mărunți și ezitanți, am intrat în cercul format de bănci. Auzeam destul de clar ce se vorbea, deși nu puteam vedea cine vorbește. Întâi am recunoscut vocea domnului Stein. Repeta întruna, pe un ton plângăcios, faptul că nu avusese intenții rele:

— A fost un simplu joc! Poate cineva să afirme că i-am pricinuit vreun neajuns? Este nedrept...

Mă străbătu un fior. Oare se referea la prostioara aceea cu asociații, pe care ne ceruse s-o jucăm mai de-

vreme? De ce mi-era teamă? De ce teama se transmitea atât de ușor în aerul rece și întunecat al nopții?

— Parcă mai era cineva în grupul dumneavoastră, zise glasul necunoscut, un glas cu autoritate, vorbind clar și răspicat.

— Nu-mi mai amintesc...

— Eu am fost, zise o femeie și am recunoscut-o pe Dora.

— Vă rog să întindeți brațul. Ați primit un avertisment.

Se făcu liniște, apoi lumea se feri de-o parte și de alta și doi necunoscuți ieșiră din cerc. Am rămas înmărmurită: erau polițiștii pe care-i văzusem și la mall, cei care luaseră doi pasageri. Unul dintre ei ducea o trusă medicală. S-au îndepărtat, nepăsători la valul de antipatie care-i însoțea, și au încălecat pe motocicletele parcate la marginea șoselei. Pesemne că sosiseră pe când mă aflu în clădire și de-asta nu auzisem nimic. Dora se apropie de mine, prefăcându-se bine dispusă.

— Ce șmecheri, zise râzând nervos. Încă mai cred că nu știm ce sunt ei.

Vorbea tare, anume s-o audă și alții, nu doar eu. Își deschise poșeta și scoase o țigară. Renunțase la gesturile elegante și o apucase între arătător și degetul mare, ca bărbatii.

— O echipă de actori care vrea să creeze situații efervescente, nimic mai mult, continuă satisfăcută de

faptul că mai mulți călători începuseră s-o privească și să șoptească între ei. Ți-e frig, draga mea, mă întrebă observând că tremur. Ia asta pe tine, zise oferindu-mi o cămașă cu mâneci. Nu am altceva, dar imediat se va servi masa și în cort e cald.

Masa de seară servită în cort părea un fapt ieșit din comun, după ce călătorisem o zi întreagă fără posibilitatea de a mânca la o pensiune sau la vreun restaurant. Traseul acestor voiajori excentrici părea a fi mai degrabă un test de anduranță, mai ales dacă mă gândeam și la minunatele cușete care-i așteptau. De parcă cineva i-ar fi privit în secret, oferindu-le doar o diversivune pentru ca ei să lase garda jos și să fie surprinși, așa, ca Dora, ca profesorul Stein sau ca pasagerii răpiți la mall.

— Ce s-a întâmplat? am murmurat curioasă. Voiam să știu, dar preferam să nu audă toată lumea ce vorbim. Dora își întoarse privirile spre mine, dar părea să nu mă vadă cu adevărat. Țigara ardea de la sine.

— Dora!

— Scuză-mă, dragă. Profesorul Stein are dreptate, faptele sunt contradictorii.

— Nu știu despre ce e vorba, zi-mi ce s-a întâmplat.

— N-ai văzut? Am fost sancționați pentru „vorbe fără rost”. Tot timpul ni se cere să dăm explicații, să relatăm, să povestim, iar acum mi-au pus pecetea asta, c-am vorbit prea mult.

— Ce pecete?

Dora îmi arată pielea antebrațului, în zona de unde se ia sânge. Un semn rotund, roșu, părea să se lățească extinzând ramificații ca niște tentacule.

— Te doare?

— Ustură puțin, un fleac. Dar e nedrept.

Situația mi se părea alarmantă.

— Dora, dar e de nepermis. Ce fel de pedepse sunt acestea? De ce ai acceptat să-ți faci așa ceva? Nu te supăra că-ți spun, dar e degradant.

— Știu, dar am semnat un contract. Habar n-am avut ce înțelegeau ei prin clauze speciale, era scris cu litere prea mărunte și oricum nu aveam răbdare să stau să citesc. Ni se promitea o excursie provocatoare, prețul era unul exclusivist, mi-am zis: la naiba! o viață are omul, vreau să-mi fac de cap. Acum bag de seamă că prin „distracție” se pot înțelege mult mai multe lucruri. Probabil, cei care se distrează sunt ei.

— Care ei?

— Ția care se uită la noi. N-ai remarcat? Fiecare scaun din autocar are trei camere de luat vederi îndreptate spre el. Și dacă vrei să-ți suflă nasul o să te vadă.

— Știi ce mă îngrijorează? Am fost cu ghidul cel antipatic să mă cazez; vor să ne culce în niște cușete extrem de înguste.

— A, nu-ți face griji. Sunt foarte comode, așa am dormit și ieri. E drept că nopțile trecute am fost la hoteluri, dar aici, în sălbăticie...

Mă pregăteam s-o întreb unde fuseseră cu o zi în urmă, de ce trebuise să doarmă în geki-sema, dat fiind că nu se aflau „în sălbăticie”, ci destul de aproape de orașul meu, când s-a auzit un gong. Sunetul reverberă straniu în aerul nemișcat și rece, dar niciun ecou nu se întoarce spre noi. Ne-am pus în mișcare cu toții și am intrat grupuri-grupuri într-un cort ridicat de cealaltă parte a clădirii albe. Cortul era din plastic transparent și ne ferea de adierile rare, dar reci, ale vântului. Înăuntru, atmosfera era plăcută. Oricât m-am străduit să rămân lângă Dora, m-am văzut despărțită de ea și am ajuns să fiu așezată alături de necunoscuți. În dreapta aveam o doamnă în etate, care zâmbea de câte ori întorceam capul în direcția ei. Nu zicea nimic, doar zâmbea larg, arătându-și proteza minunată și probabil foarte scumpă. I-am zâmbit și eu, apoi am evitat să mai privesc spre dreapta. Din fericire, în fața mea s-a așezat Zoe. Aș fi putut să mai schimb câte o vorbă cu ea, să nu stau mută. Apreciam că erau acolo aproximativ patruzeci de oameni. Exista și personal pentru servire, vreo patru chelnerițe care aduceau de undeva tăvi cu mâncare. Totul era ciudat. Nu puteam comanda nimic, eram serviți cu un meniu fix, dar totul era din abundență și de calitate. Pe fiecare dintre mese a fost adus un platou cu aperitive din care ne-am pus în farfurie ce am dorit. Cum nimeni nu mânca, am așteptat și eu cu mâncarea în față. Cei doi ghizi se

plimbau de la o masă la alta, asigurându-se că lumea e mulțumită. Cum puteau fi mulțumiți?!

— Aoyagi urmează, șopti domnul care stătea în stânga mea. Nu eram sigură că vorbise cu mine, așa că nu i-am răspuns. Să vedem dacă mai scapă și de data asta, adăugă el, iar eu am întors capul spre el involuntar, deși îmi propusesem să-l ignor. Era un domn cu o înfățișare destul de răvășită, din câte am putut remarca dintr-o singură și fugară privire. Mie îmi vorbise și eu nu am găsit nimic de răspuns, doar mi-am dres vocea. Tânăra japoneză era la o masă mai îndepărtată și nu puteam să-i observ decât o bucată de umăr și câteva şuvițe de păr, din cauza unei doamne corpolente care bloca culoarul de vizibilitate. Lângă ea stătea Ana și s-a întors spre mine exact ca în autocar și m-a privit de parcă ar fi știut tot timpul unde mă aflu.

— Vedeți dumneavoastră, moartea e cea care complică lucrurile, zise bărbatul din stânga mea.

— Categorie, îl aprobă femeia din dreapta, cea care zâmbea panoramic.

M-am retras spre spătarul scaunului cât am putut de mult.

— Cu dumneavoastră vorbim, șopti bărbatul către mine.

— Da, cu dumneavoastră, confirmă doamna în etate. E plăcut să întâlnești oameni noi.

— Dar e mai puțin plăcut atunci când te îndrăgostești de persoana nepotrivită. Dați-mi voie să mă prezint: Anton Șerban, pilot comercial.

— Sofia.

— Doamna Vera, doamna Sofia. Doamna Sofia, doamna Vera.

Cei doi și-au dat mâna prin fața mea, peste masă, apoi au dat mâna pe rând și cu mine. Găseam situația de un ridicol absolut și am simțit că obrajii încep să-mi ardă. Mă săturasem de polițiști în uniforme fanteziste, de cușete geki-sema și de necunoscuți care încep abrupt conversații intime. De cealaltă parte a mesei rotunde Zoe mă privea amuzată. Rotunji buzele și rosti un cuvânt neauzit pe care l-am citit pe gura ei cât se poate de clar: „BALON”. Mi-a venit în minte expresia „a lua în balon” și nu mi-au plăcut conotațiile ei, apoi mi-am amintit ce spusese, că fiecare poveste e ca un balon, că fiecare poveste e un mijloc de transport.

— Moartea complică lucrurile, mă înțelegeți? Dacă n-ar exista moartea, oamenii ar avea timp să se plictisească unii de alții și să înceapă relații noi alături de persoana dorită.

— E îndrăgostit de Aoyagi, mă lămuri doamna Vera. Și e însurat, adăugă cu un zâmbet șiret, dar și, cumva, compătimitor. Când excursia se va sfârși, va trebui să se întoarcă la nevasta care-l adoră și nu s-a plictisit de el.

— Mi-a jurat dragoste veșnică, vă dați seama, se smiorcăi el. Nu voi avea parte niciodată de Aoyagi.

Ascultam cu ochii măriți. De fapt, mă gândeam cum aş putea să schimb subiectul. Ideea că frumoasa japoneză l-ar putea plăcea pe individul tomnatic, cu aer de victimă, mă umplea de dispreț. Și nu pentru că el era cu mult mai în vârstă sau pentru înfățișarea lui, ci pentru că omul era, evident, scrântit.

— Gândiți-vă și dumneavoastră, reluă el, dacă m-am îndrăgostit de altă femeie, adulterul e deja comis, iar căsătoria mea s-a anulat. Căci adevărata trădare se petrece în suflet, nu în trup, nu-i așa?

M-am uitat în ochii lui și l-am întrebat cât de serios am fost în stare:

— Știți cumva de ce au fost pedepsiți în această seară domnul Stein și Dora?

— Au bătut câmpii împreună, zise Vera cu un zâmbet larg.

— Dar mai exact, ce au făcut?

— Domnul Stein are păcatele tuturor profesorilor, continuă să vorbească și când nu-l mai ascultă nimeni. Acum câteva zile ne-a sucit mințile cu legea entropiei universale.

— Cu legea entropiei...

— Da, draga mea. Legea dezordinii, a haosului. N-o știi? Ha, ha, ba o știi, o știe toată lumea. Pe propria piele.

— Cea de-a doua lege a termodinamicii afirmă că toate sistemele fizice lăsate libere tind să devină dezordonate, mă informă domnul Anton Șerban gesticulând bogat cu mâinile. Totul se deteriorează, putrezește, moare.

— Apoi a adus în discuție problema vieții și teoria evoluționistă. Viața pare să evolueze, să tindă spre forme tot mai complexe, ceea ce contrazice flagrant a doua lege a termodinamicii, recită doamna Vera.

— Așa că ne-a expus mai departe teoria sistemelor închise și deschise. Dar să nu intrăm în amănunte, căci am putea sfârși ca cei doi, cu peceti pe mână. Totuși, mai adaug că domnul Stein a încheiat aventura cu o minunată concluzie filosofică, anume că tendința naturii umane spre distrugere este una firească. Războaiele, dezastrele naturale, calamitățile sunt mediul natural și firesc al omului, sunt ceea ce îl face să prospere, adică s-o ia de la capăt, să procreeze, să construiască, să evolueze, ha, ha! Dar să nu ne îmbătăm cu apă rece, orice scădere a entropiei este temporară.

— Totul sfârșește în cădere și moarte, suspină Vera.

— Dar din această cădere, „o Mână ne salvează blând”! Domnul Stein voia să ne convingă de faptul că a doua lege a termodinamicii, legea entropiei, confirmă existența lui Dumnezeu.

— Mulțumesc, am înțeles, cred că am înțeles care a fost problema, i-am asigurat pe cei doi ca să-i fac să tacă.

— Cu alte cuvinte, scumpă doamnă Sofia, sau poate... domnișoară?

— Doamnă.

— Cum spuneam, scumpă doamnă Sofia, tot la moarte trebuie să revenim. Moartea i-a speriat atât de rău pe bieții oameni, încât au inventat mituri, religii, sisteme filosofice, ca s-o poată cumva explica măcar, dacă nu s-o învingă. Pe de altă parte, stau să mă gândesc că trebuie să fie interesant să fii mort. E o eliberare să scapi de ceea ce crede lumea că ești, ca să poți fi, în sfârșit, tu însuși, ceea ce ești cu adevărat. Căci moartea asta face: ne redă chipul nostru adevărat.

— Anton, dragule, o plictisești pe Sofia. Ce ai de ești așa morbid în seara asta?

— Îmi cer scuze. Recunosc, sunt nervos. În câteva clipe va vorbi Aoyagi și cred că mi-e puțin teamă de ce-aș putea auzi.

— Teamă, am întrebat mirată.

— V-am spus că sunt îndrăgostit. Uneori te temi să nu mori de dragoste, alteori... Vai, râdeți de mine! Nu mă supăr, puteți râde dacă vă place. Alteori mă tem să nu aud ceva care să mă dezamăgească. Chestia asta cu iubirea necondiționată e discutabilă.

— Liniște, începe, ne atenționează doamna Vera.

Japoneza se ridicase de la locul ei și se apropie de un fel de estradă ca pentru orchestră. Acolo era un scaun înalt, în fața unui microfon. Se așează pe el și păru să se gândească la ceva.

— Ce trebuie să facă, am întrebat-o pe Vera.

— Să spună o poveste. Dar una pe care să n-o mai știe nimeni dintre cei prezenți. Cei mai mulți dintre călători și-au povestit viețile. În felul ăsta ne-am cunoscut mai bine.

AOYAGI

Aoyagi avea o farfurie cu un ciorchine mare de strugure alb. Nu-mi pot da seama cum de nu am observat de îndată că ținea în poală o farfurie. Poate pentru că eram prea concentrată asupra trăsăturilor ei. Stătea aplecată deasupra farfuriei, fără să pară conștientă de așteptarea curioasă a tuturor. Rupse delicat o boabă și și-o strecură printre buze. Avea pielea de un galben auriu pronunțat și părul negru, drept, lucea ca mătasea. Era extrem de simplu îmbrăcată. Purta niște pantaloni negri și un tricou alb peste care luase, de frig, un jersey cenușiu. Pe când o priveam nerăbdătoare, ridică deodată ochii și spuse în dreptul microfonului:

— Se zice că dacă visezi struguri, vei plânge.

Crezusem că va vorbi în engleză, dar fata vorbea românește perfect.

— Odată, pe când aveam doisprezece ani, m-am visat într-o vie. Era un loc splendid, luminos și cald. Peste tot erau struguri care mă îmbiau parcă să-i gust. Până și lumina soarelui căuta anume boabele auriu-

verzui, ca să se filtreze prin dulceața lor. Știți cum e cu visele. Abia când visăm intrăm într-o lume numai a noastră. Căci în starea de veghe trăim în această lume, care este a tuturor. Și a nimănui dintre noi. Mă plimbam prin via aceea și mă întrebam cum aș putea face să rămân pentru totdeauna acolo. Locul părea o capsulă ferită de trecerea timpului, ferită de moarte și durere. Pe când meditam la acest lucru, am văzut la orizont nori negri. Atât. Și m-am trezit. De asta sunt obsedante visele, pentru că nu spun tot, doar sugerează. Am stat zile în șir întrebându-mă dacă visul meu va fi însemnând ceva. Până la urmă am consultat toate cărțile de vise pe care le-am găsit la biblioteca din cartier. Vie, struguri, nori negri, toate astea însemnau că voi plânge. Bună seara, dragii mei, mă numesc Aoyagi, pentru cine încă nu m-a cunoscut, și în seara asta am să vă spun o poveste cu mine.

Ca la un semn, toți începură să mănânce ceea ce își puseseră pe farfurii. Se auzea sunet de tacâmuri, ba chiar și scurte conversații în șoaptă, dar Aoyagi nu păru încurcată. Mai luă o boabă de strugure și continuă nestingherită:

— Aoyagi, numele meu, înseamnă în japoneză „salcie verde”. În tradiția feng-shui, salcia este un catalizator. Când ești trist, prezența unei sălcii în apropiere te întristează și mai mult. Când ești vesel, te înveselește și mai tare. Cam așa cred că stau lucrurile

și cu mine. M-am născut la Tokyo, dar din primele zile de viață am fost luată de bunicii materni și dusă tocmai în Hokkaido, unde am fost crescută de ei timp de doi ani. Mama era prea ocupată să-și facă o carieră muzicală, iar tata lucra la ambasada României în Japonia și cred că nu prea era interesat să aibă o familie. Nici nu s-a căsătorit cu mama, decât mai târziu, pe când eu împlinisem cinci ani. Dacă înainte de apariția mea, părinții mei fuseseră atrași unul de celălalt, după ce m-am născut și am început să trăim toți trei în micul apartament al tatei, ei doi au trecut într-o fază nouă: se adorau, pur și simplu. Dar numai pentru câteva zile. Apoi nu se mai puteau suferi și începeau scandalurile. După care se iubeau din nou. Mie mi-era greu să suport ambele situații. Când erau dragăstoși, uitau că mă aflu și eu în casă. I-am surprins de nenumărate ori în posturi intime, iar ei nici măcar nu se osteneau să mascheze cumva ceea ce făceau. Atunci mă retrăgeam în camera mea. Dacă mi se făcea foame, mă strecuram nevăzută la frigider și mâncam acolo, pe furiș, câteva înghițituri din ce găseam, după care fugeam repede ca un șoarece la locul meu. Desenam și coloram zeci de prințese despre care spuneam că sunt prietenele mele. Le decupam cu foarfeca de pe coala de hârtie și mi le lipeam pe perete, în jurul patului. Uneori răzbăteau până la mine gemete sacadate și îmi astupam urechile, să nu le aud. Alteori țipau și spărgeau tot ce

le cădea în mâini. Totuși, parcă era mai rău când se certau. Sub pat, rezistam la debutul certurilor, apoi fugeam pe scara imobilului. S-a întâmplat să plece amândoi de acasă și să mă încuie afară. M-au recuperat după două zile, de la niște vecini. Norocul meu a fost că tata și-a luat o amantă. Când era ea la el, duceam o viață normală. Era o femeie de la el de la serviciu, o chema Ștefania. Se purta frumos cu mine și de la ea am învățat românește. Ea s-a ocupat să merg la o școală catolică, mi-a cumpărat ce-mi trebuia, făcea de mâncare, se interesa de mine. Din nefericire, mama se întorcea acasă cam de două ori pe an și o dădea afară. Poate cineva să-mi dea un pahar cu apă, vă rog?

Una dintre chelnerițele îmbrăcate în alb aduse o măsuță pe care o așeză lângă Aoyagi. Alta puse pe ea o farfurie cu sandvișuri minuscule și un pahar cu apă. Am avut timp să-l observ pe Anton. Nu mâncase decât foarte puțin, chiar la început, apoi ascultase cu capul în palme. Doamna Vera mânca domol, fără să pară afectată de poveste. Cât a fost servită povestitoarea, am gustat câteva saleuri și am băut puțin vin. Nu-mi mai era frig, dar nici nu mă încălzisem cu adevărat. Aoyagi a tușit încet și a continuat:

— Mama rezista cu noi aproximativ o săptămână, niciodată mai mult de zece zile. În acest răstimp, trecea cu tata, iarăși, prin toate etapele, de la dragoste la scandal. După ce am mai crescut, am conștientizat ceva

ce înainte doar simțisem, anume că pentru ea, eu aproape că nu existam. Rar îmi adresa vreun cuvânt și acela era, de cele mai multe ori, un reproș sau vreo observație acidă. Nici eu n-o iubeam. Într-o noapte, am stat ore întregi gândindu-mă cum aș putea s-o omor fără să fiu prinsă. Nu prea era nevoie de intervenția mea, se omora ea singură. Arăta tot mai rău, de fiecare dată când o vedeam, era îngrozitor de slabă și se droga. Veneau după ea tot felul de bărbați dubioși, iar unul dintre ei a întrebat-o dacă n-ar vrea să mă dea pe mine în schimbul a ceva ce dorea ea foarte mult. O substanță. Au negociat, dar n-au căzut de acord. Cam asta a fost viața mea până pe la unsprezece ani. După aceea, mama n-a mai apărut și m-am simțit recunoscătoare pentru asta. Eram foarte matură pentru vârsta mea, se putea să rămân zile întregi singură când tata era plecat și mergeam la școală, veneam acasă, îmi făceam temele, spălam haine la mașină, călcam, făceam curat sau îmi deschideam o conservă și mâncam la masa din bucătărie. Ștefania se întorsese și ea în țara ei, uneori visam în sinea mea să mergem și noi acolo. Într-una din acele zile de singurătate am primit o telegramă. Tata era destinatarul, dar am deschis-o. Îl înștiințau de la poliție că mama murise. Trebuie să recunosc că am trăit o imensă ușurare. Am știut că de atunci înainte nu va mai apărea să ne facă viața un calvar.

Aoyagi sorbi din paharul cu apă.

— Când tata s-a întors acasă și i-am comunicat veselă conținutul telegramei, a izbucnit în plâns. Am fost foarte derutată. Mai târziu, în noaptea aceea, l-am găsit în sufragerie, cu o sticlă de băutură în față. „Vrei să-ți fac ceva de mâncare?”, l-am întrebat. „Știi tu să gătești?” a mormăit el. „Sigur că știu, ce credeai?” Pentru că n-a mai zis nimic, m-am dus și i-am făcut udon cu sos. Când i le-am pus în față, s-a uitat la mine cu ochii lui umflați de plâns și de alcool. „Ești frumoasă ca maică-ta. Îi semeni atât de mult!” Mă simțeam dezamăgită. „Nu pot să cred că ți-e dor de ea cu adevărat”, am zis înțepată. „A fost dragostea vieții mele”, suspină el și o lacrimă i se prelinse pe obrazul pe care barba începuse să crească. În zilele și săptămânile care au urmat am băgat de seamă că prezența mea îi făcea rău tatei. Dacă venea de la serviciu calm și liniștit, după numai o oră cu mine fie începea să plângă de dorul mamei, fie se enerva și mă certa din nimicuri. Mi se întâmpla să mă trezesc nopțile și să nu mai pot adormi. În ziua următoare, la școală, eram amețită și neatentă. Profesoara mi-a spus că par obosită și acasă m-am privit în oglindă. Sigur că mă mai văzusem în oglindă de mii de ori, însă atunci am tresărit. Asemănarea cu mama era atât de evidentă, încât m-a șocat. Știam că strămoșii ne pot locui trupurile, dar de câte ori auzisem vorba asta mă gândeam la strămoși îndepărtați,

bunicii străbunicilor sau așa ceva. Nu mama. Totuși, mama se uita la mine din oglinda băii. Mama s-a încruntat la mine. Am început să mă întreb cine sunt. Oare mai eram eu acolo sau ea mă înlocuia încet, pe nesimțite, în nopțile când mă trezeam cu senzația stranie că pielea mi-e prea strâmtă? Nu știam unde să mă ascund, pentru că nu mă puteam ascunde de mine însămi.

Degetele lui Anton fărâmițau o bucată de pâine pe masă.

— Mi-era teamă, tot mai teamă să rămân singură. Tata nu mă înțelegea. Mi-a spus că dacă am stat singură și m-am descurcat fără probleme atâția ani, acum, că mă făcusem mare, era de așteptat să mă comport ca un adult. Împlinisem doisprezece ani și trăiam cu groaza că într-o zi mama va prelua controlul asupra corpului meu. Mi se părea adesea că găsesc lucrurile mutate față de cum le lăsasem și mă întrebam dacă nu cumva am perioade de timp în care nu mai sunt conștientă de mine. Ajunsesem să mă urăsc!

Aoyagi își masă fruntea cu un deget.

— Vi s-a întâmplat vreodată să vi se pară că sunteți altcineva? E îngrozitor. Căutam cu disperare o persoană cu care să știau. În fiecare zi invitam colege la mine, dar curând mi-au ieșit vorbe că aș fi o ciudată și fetele mă cam ocoleau. Una singură era mai prietenoasă, dar și ea, după două vizite când a rămas la mine

peste noapte, a refuzat să mai vină. Nu vă pot spune cât m-a rănit această trădare. Dacă nu putusem să le câștig prietenia, am încercat să le-o cumpăr, de aceea am fost disprețuită. Tata avea bani și eu nu duceam niciodată lipsă de bani de buzunar, așa încât le răsfătam pe colegele mele cu dulciuri, apoi am încercat să le cumpăr farduri sau obiecte de îmbrăcăminte, însă chiar aceste gesturi disperate le-au îndepărtat de mine. Reiko mi-a spus că nu se simte bine în casa mea și m-a chemat să merg eu la ea. Era tot ce-mi doream mai mult: să plec de acasă. Reiko locuia la etajul unei case dintr-un cartier periferic. Era o locuință cu mult mai mare decât a noastră, dar și ei erau mai mulți. În prima zi, părinții ei m-au primit zâmbind, a doua zi m-au întrebat dacă tatăl meu nu se va îngrijora de lipsa mea. A treia zi, m-am întors de la școală cu Reiko, după ce hoinărisem amândouă prin oraș, dar ea m-a rugat să aștept afară. După zece minute, a deschis o fereastră și mi-a strigat că nu mă poate primi. Am fost furioasă. Doamne, ce furioasă am fost! Îi dăruisem chiar în ziua aceea o pereche de cercei cu jad în montură de argint, o frumusețe! Și ea îmi striga de la fereastră că nu mă poate primi. Nu meritam asta! Sau o meritam? Poate că eram o piață rea! Părinților mei le fusese bine până să apar eu. Eram zguduită și simțeam că o urăsc pe Reiko, pe care o idolatrizasem două săptămâni. Nu voiam să plec de sub ferestrele

ei. Nu eram un câine pe care să-l alungi când te plictisești de el. Sau, dacă eram un câine, atunci meritam să rămân afară, pe trotuar! Ideea de a mă întoarce acasă, în apartamentul în care tata nu mai călcase de zile întregi, mă înspăimânta. Afară se înnoptase și am găsit un colțișor unde luminile stradale să nu mă descopere. Mi-am scos cărțile din ghiozdan și m-am așezat pe ele. Mi-era frig. Cred că am stat așa o oră. Era prea târziu să mă mai răzgândesc, nu mai puteam decât să rămân acolo, atentă să nu-mi șifonez prea tare rochia de lână și a doua zi în zori aveam să plec direct la școală. Iar cu Reiko hotărâsem să nu mai vorbesc niciodată, niciodată! Îmi pusesem capul pe brațe, spunându-mi că voi rezista, încercând să mă încurajez. Străduța pe care locuia Reiko era una liniștită, aproape fără trafic. Orașul se auzea în depărtare, ca un stup uriaș, în preajmă rareori se deslușea vreun sunet făcut de locatarii din apropiere. Probabil erau toți bătrâni și la ora aceea deja se băgaseră în paturi, urmărind știrile zilei. Un glas de femeie a chemat o pisică. O poartă a scârțâit când stăpânul ei s-a întors seara, obosit, acasă. Nimeni nu știa unde mă aflam în acele momente. Nicio ființă umană nu ar fi putut răspunde la întrebarea „Unde este Aoyagi acum?” De fapt, nimănui nu i-a păsat vreodată de mine. Am ridicat capul și mi s-a părut că văd stele pe cer. Atunci mi-am dorit din tot sufletul meu să găsesc în lumea asta mare un

om, un om care să fie al meu și numai al meu, pe care să-l iubesc din tot sufletul meu și care să mă iubească la fel. Știam că dacă l-aș fi găsit, nu l-aș fi trădat nicio dată și împreună cu el aș fi avut puterea să înfrunt lumea sau pe Dumnezeu sau iadul. M-am rugat unei stele în noaptea aceea, unei stele pe care mi se părea că o văd licărind pe cerul palid și îndepărtat al unui oraș atât de luminat cum era Tokyo. „Du-mă la omul meu!”

Anton suspină răgușit. O privea pe Aoyagi cu ochi arzători, dar ea nu avea cum să-l vadă. Făcuse o pauză ca să bea puțină apă. Pasagerii terminaseră de mâncat și savurau desertul, struguri albi. Strugurii făceau parte din poveste. M-am întrebat dacă asta era problema de „recuzită” de care pomenise Rafael.

— Pe când vorbeam în gând cu steaua aceea, aud o voce peste drum: „Oare este o fetiță aceea care stă ghemuită acolo în spatele tomberoanelor?” M-am speriat. Vocea părea blândă, o voce de femeie, totuși m-am făcut și mai mică. Speram să creadă că sunt un om al străzii și să plece. Dar nici gând! Femeia a insistat: „Hei, fetițo! Tu, din spatele tomberoanelor! Te-ai rătăcit? Ai pățit ceva? Vrei să suni pe cineva? Te pot ajuta?” Repeta întrebările acestea după pauze de câteva secunde, până m-am hotărât să-i răspund. Înainte să deschid gura, mi-a trecut prin cap gândul fulgerător că rugăciunea mea fusese ascultată și împli-

nită pe loc! Steaua îmi trimisese un om pentru mine. M-am ridicat în picioare, scuturându-mi poalele rochiței. „Da, vă rog, mă puteți ajuta?”

Aoyagi tăcu pentru câteva momente și, nu știu de ce, mi-am imaginat că se străduia să-și înghită lacrimile.

— Sărăcuța, o compătimi doamna Vera ștergându-și buzele cu un șervețel.

— S-a apropiat de mine o femeie al cărei chip nu se deslușea pe întuneric. M-a străbătut o înfiorare, căci doream să văd cine e, cum e, asupra cui voi clădi edificiul dragostei și încrederii totale. M-a poftit la ea în casă. Locuia peste drum și-mi explică timidă că mă privea multă vreme neîndrăznind să-mi vorbească. Între timp deschise ușa și intrară într-o încăpere destul de mare. După ce a aprins luminile, i-am căutat fața, dar plecase în bucătărie, să-mi aducă un ceai. Am inspectat atentă locul. Nu-mi puteam face o impresie clară. Părea o combinație între o locuință și un atelier de croitorie. Peste tot erau împrăștiate mostre de material, bobine de ață, tipare de haine. M-am strecurat dincolo de un paravan care ascundea o parte a încăperii. Ceea ce am văzut, m-a paralizat: pe o masă zăcea mort, dezbrăcat, un copil de câteva luni. Inima a prins să-mi bată cu putere și mi-au transpirat palmele. În spatele meu s-a deschis o ușă, probabil femeia se întorcea să mă lege. Dintr-un salt am apucat primul obiect pe care mi-au căzut ochii: o foarfecă mare, de

croitorie. O țineam ca pe un pumnal și când m-am întors pe călcâie, doamna cu tava de ceai în mâini a țipat ușor și s-a dat un pas înapoi. Dintr-odată flutură pe chipul ei o undă de înțelegere și zise amabil, însoțindu-și cuvintele de zâmbetele cele mai luminoase: „E o păpușă. Poți s-o atingi, vei vedea că nu e reală, e din silicon. Îmi cer scuze, trebuia să te avertizez, e numai vina mea. Vrei să lași foarfeca acum?” Întâi am pus un deget, apoi palma toată pe burtica bebelușului. Știam că e o păpușă, deși textura pielii, gingășia ei, mirosul ei, toate erau aidoma cu cele ale unui copil. Aproape că era cald la atingere și m-a făcut să-i caut pulsul, fără să mă gândesc. „E cald”, am zis încet. „Da, mă aprobă femeia, scheletul de aluminiu din interior se poate încălzi de la o baterie.” Amândouă am vorbit în șoaptă, ca și cum ne-am fi temut să nu trezim copilul.

Aoyagi își trecu o șuviță de păr după ureche. Mi-am dat seama că se gândea cum să concentreze povestirea așa încât să nu se piardă, totuși, nimic important. Făcu un gest spre audiență, cu palma în sus, și reluă:

— Doamna Megaro mi-a devenit mentor și prietenă și chiar mamă. Din seara aceea și până la sfârșit. L-a cunoscut pe tata și au căzut de acord să-i devin ucenică. Cred că tata a fost foarte fericit de aranjament! Astfel am reușit să scap din casa de groază a copilăriei și m-am mutat pe strada lui Reiko, peste drum de ea,

iar tot acest noroc a fost posibil pentru că fosta mea prietenă m-a lăsat afară în drum ca pe un cățeluș. Imprevizibilul ne pândește de peste tot, nu-i așa? râse pentru prima oară Aoyagi. Doar că nu doamna Megaro mi-era omul destinat mie. În primul an al șederii mele acolo am învățat totul despre nașterea copiilor artificiali, de la scheletul de aluminiu peste care se turna siliconul, la dispozitivele electronice care-i însuflețeau, de la straturile de vopsea succesive până la firele de păr natural, implantate manual pe creștetul lor delicat. Încă din momentul extragerii lor din forma în care fuseseră turnați, primeau un nume. Doamna Megaro le crea trăsăturile și atitudinea potrivită, urmărirea croitoresele care le coseau trusoul și stabilea primele detalii ale personalității lor, împreună cu domnul Kazuo. Desigur, erau și păpuși mai ieftine, care primeau doar un certificat de naștere și erau scoase la vânzare. Însă arta doamnei Megaro apărea în adevărata ei splendoare numai în cazul copiilor comandați anume. Chiar și aici, lucrurile puteau fi foarte diferite, de la un caz la altul. Unii doritori nu-și permiteau decât un bebeluș căruia îi stabileau, la cerere, sexul, numele, culoarea ochilor și a pielii. Alți cumpărători își doreau să vadă copilul crescând și pentru aceștia se executa o altă păpușă la fiecare șase luni. Doamna Megaro avea un program pe calculator care desena trăsăturile faciale în funcție de vârstă, pentru fiecare

copil în parte. Modela o figurină cu ajutorul căreia realiza primele mulaje, urmând ca apoi să toarne în formă siliconul. În același timp, domnul Kazuo lucra în apartamentul său, aflat la două străzi distanță. Dacă doamna Megaro se ocupa de trupul copiilor, domnul Kazuo le crea sufletul. Se inspirau unul din munca celuilalt: iată o cicatrice mică pe cotul lui Tadao, zicea doamna Megaro, i-a rămas de când a căzut de pe bicicletă, stabilea domnul Kazuo. Și, așa cum sunt scrise toate viețile noastre într-o carte din cer, și întâmplările din viețile lor imaginate erau trecute zilnic într-un jurnal care însoțea copiii când erau predați „părinților” adoptivi. Cu doamna Megaro am modelat copii, le-am pictat fețele, le-am pilit unghiile și le-am implantat fire de păr. Domnul Kazuo, care intra de obicei pe la mijlocul zilei în atelierul și locuința noastră, mă întreba uneori: „Ce zici, Aoyagi, ce școală crezi tu că i s-ar potrivi mai bine lui Keijiro?” sau „Oare i s-ar potrivi o carieră muzicală micuței Shimamoto”? Întrebările acestea mă făceau fericită. Nu pentru că mi se cerea părerea, chiar și în glumă, ci pentru că domnul Kazuo mă lua în seamă. Atunci, în perioada aceea, m-am visat în via cu struguri.

Aoyagi smulse ultima boabă de pe ciorchinele din farfurie. O privi, o învârti între degete, o lipi de buze. Am observat că pereții de nailon transparent ai cortului se aburiseră.

— Pentru prima oară în viață, mă simțeam fericită. De ce aș fi plâns? Visele sunt stupide. Sunt doar refuzări ale frustrărilor cotidiene, nimic altceva. Pentru prima oară în viața mea simțeam că sunt eu însămi stăpână pe mine, pe trupul meu, pe mintea mea, pe drumul pe care mi-l alesesem. Au trecut câțiva ani, dar pe atunci nu simțeam trecerea timpului, trăiam într-un prezent continuu. În jurul meu totul părea neschimbat și asta nu mă deranja. Aș fi trăit fericită o mie de ani și mai mult, dacă domnul Kazuo ar fi intrat ca și până atunci pe ușa atelierului. Era tot ce-mi doream.

Povestitoarea se opri din nou. În cort domnea o liniște deplină.

— Împlinisem șaptesprezece ani când doamna Megaro mi-a propus să creez primul meu copil. Sigur că mai lucrasem la zeci de copii și până atunci, dar acum voia să-mi încredințeze scheletul de metal cu dispozitivele electronice fixate, iar eu să termin tot, inclusiv jurnalul copilului, până la majorat. „Va fi nevoie să fac mai multe păpuși”, am obiectat. „Da, dar presupun că dorești asta, nu?” Lucrasem numai la proiectele ei. Acum mi se cerea să extrag din neant o ființă pe care să o înzestrez cu viață. Nu știam dacă sunt pregătită pentru asta. Era o responsabilitate mult prea mare, o responsabilitate pe viață. Nu credeți că părinții sunt investiți cu puteri nelimitate? Au dreptul să ucidă tru-

purele copiilor mici, deși nu e nicio diferență între a ucide un copil nenăscut de opt săptămâni și unul născut de opt ani. În plus, au posibilitatea să le ucidă sufletele la orice vârstă. Cu o copilărie ca a mea, cum să fi avut curajul să devin părintele unui copil? Erau doar păpuși, îmi veți răspunde. Totuși, voiam să fac parte din familia doamnei Megaro. Într-o zi, foarte devreme, am plecat. Mi-am luat într-un rucsac doar strictul necesar, dacă aș mai fi avut nevoie de ceva, urma să-mi cumpăr pe drum. M-am dus în stația Yotsuya, hotărâtă să plec cu primul tren, indiferent de direcție. Tocmai pleca un tren cu navetiști și am urcat în grabă. Mergea spre o suburbie îndepărtată, așa cum aș fi plănuit eu însămi dacă aș fi stat să mă gândesc. La capătul liniei, am coborât și mi-am cumpărat o cafea. Nu știu ce-i făcuseră, dar avea gust de cretă. Odată, la școală, am mâncat cretă, fiindcă voiam să stau la infirmierie, unde aveam o asistentă drăguță. De atunci nu mai suport gustul de cretă. M-am plimbat puțin prin cartier, dar fără niciun rezultat. Crezusem că va fi mai ușor. La prânz, am intrat într-un bufet și mi-am luat o salată de cartofi cu ceapă. Atunci le-am văzut. Se uitau la vitrina unui magazin de cosmetice. M-am ridicat și le-am urmărit până acasă. Teribil ce naive pot fi elevele de școală primară! Pierd vremea prin oraș, cască ochii la toate prostiile care le ies în cale, intră în vorbă cu oricine. După ce am văzut

unde stau, m-am dus la gară și m-am întors cu trenul cale de o stație. Am găsit hotelul gării și m-am cazat. Apoi, până la cină, am cumpărat toate cosmeticele care le-ar fi putut plăcea și care le-ar fi putut atrage pe două fete de șapte ani. Seara, am mâncat în cameră și m-am uitat la „Sunetul muzicii”. Începusem să mă obișnuiesc cu ideea. Dimineața, însă, am avut un moment de recul. Era să pierd trenul din cauza asta. Cu puțin noroc, am reușit să ajung în fața magazinului de cosmetice de pe traseul fetelor la momentul potrivit. Le-am abordat când s-au oprit pe trotuar ca să sară peste o baltă. Desigur că le-am vorbit ca unor persoane adulte, ceea ce le-a încântat. Ne-am așezat pe o bancă și am scos din rucsac câteva truse de farduri și sticlute cu oje, un parfum scump, dar aflat la mare promoție. Nu aveau bani la ele, iar eu nu mă așteptasem la asta. Eram dispusă să le fac reduceri nesperate, dar nu le puteam oferi gratuit, căci ar fi fost dubios. Cea pe care o chema Noriko a spus că dacă vin pe strada ei și o așteapt câteva clipe, aduce bani, căci are acasă. Am tras-o de limbă și mi-a spus că e singură până seara, când se întorc părinții ei de la muncă. Atunci m-am prefăcut că sunt răcită și am spus că un ceai ar fi fost foarte bun pentru mine. S-au uitat una la alta și Noriko m-a invitat să merg la ea. Păream atât de civilizată și de prietenoasă, cum ar fi putut crede ceva rău despre mine? Noriko locuia la parterul

unui complex de locuințe modeste și nu ne-a văzut nimeni intrând. Trebuia să mă mișc repede, așa că le-am lovit ușor la baza gâtului, cât să leșine. Pe una am atacat-o în baie, pe cealaltă în bucătărie. Apoi le-am așezat frumos, alături, pe canapea. Am verificat ferestrele să fie bine închise, am deschis aragazul și am plecat. Îmi ștersesem urmele, nu mă putea găsi nimeni. În tren, m-am schimbat de haine și le-am ambalat într-un sac de hârtie pe care l-am aruncat în primul toberon care mi-a ieșit în cale. Lipsisem de acasă doar o noapte. Nimeni nu m-a întrebat nimic. Dar înainte de a mă apuca, efectiv, să confecționez păpușa, am mers cu doamna Megaro la fotograf. Pe el nu-l cunoșteam, tot ce știam era că-l cheamă Honda. Domnul Honda. Și că are un aparat de fotografiat special, care captează imagini în toate spectrele. Venind pe stradă, nici nu se vedea vreo firmă. Nu era de mirare că în atelierul mic și îmbâcsit de praf nu se găseau clienți. Domnul Honda își făcu apariția de după o perdea întunecată și m-am gândit că în colțul acela dezvoltă fotografiile, nepermițându-și o cameră obscură. A făcut o plecăciune adâncă spre noi și, fără un cuvânt, mi-a făcut semn să mă așez pe un scaun înalt. M-am conformat. Doamna Megaro mă privea cu îngrijorare. Mi-a făcut o fotografie din față, apoi mi-a cerut să mă întorc și cu spatele. Nu mai pomenisem așa ceva! Avea un aparat de fotografiat Nikon, așezat

pe un trepied. Era singurul obiect care părea nou și curat din toată încăperea. Apoi, ritualul cu plecăciunile s-a repetat și noi am ieșit la lumină din dugheana fotografului. Ne-am dat seama că ne era foame și am poposit în apropiere, într-un local, să mâncăm niște tăiței. N-am vorbit nimic cât am avut farfuriile în față și am simțit că însoțitoarea mea ar vrea să-mi spună ceva, să mă întrebe ceva, dar până la urmă n-a făcut-o. Am tăcut și eu. După vreo oră și jumătate a intrat pe ușa localului domnul Honda. Dacă figura lui mică și negricioasă ar fi putut exprima entuziasmul, probabil că ar fi strălucit. În schimb, veni repede spre noi și puse în față noastră un plic alb. Doamna Megaro îl deschise cu degete febrile. Privi fotografiile și mi le arătă bucuroasă și mie: „Bravo!”, zise și-mi strânse degetele. „Bravo!” Ieșisem urâtă, niciodată nu fusesem fotogenică, dar în dreptul umerilor mei se vedeau două lumini rotunde, alb-gălbui. Doamna Megaro a înclinat capul și mi-a spus, pe un ton de confesiune: „Domnul Honda poate fotografia și lumile nevăzute de lângă noi, înțelegi? Mi-a fost teamă că nu vei reuși să faci ceea ce trebuia și atunci, atunci... eu...”

Aoyagi tăcu un moment. Mi s-a părut că respira cu greutate.

— Tot timpul în care am lucrat la copilul Noriko, m-am gândit la fraza neterminată a doamnei Megaro. Dintr-odată, m-am întrebat cum se face că eu sunt

prima ei ucenică și cum se face că înainte de mine nu a mai existat nimeni? Sau poate că au existat încercări, dar persoanele alese nu au putut trece peste primul test. Lucrarea mea a fost desăvârșită. Fetița Noriko părea vie, era vie, căci îi dădusem un suflet așa cum adevărații artiști dau operelor pe care le creează. Adevărata artă e vie, și nu în zadar legenda lui Kwashin Koji, pictorul care s-a refugiat în propriul tablou, este atât de cunoscută la noi. Un cuplu din Sapporo a cumpărat păpușa cu o sumă importantă și au cerut să creez replici ale ei, pe măsură ce avea să crească. Cum avusesem succes, m-am apucat cu entuziasm să scriu viața lui Noriko, să fac planuri pentru ea, să prevăd, să concep totul, așa încât ansamblul să fie și realist și spectaculos, în același timp. Ca să fiu capabilă să scriu un jurnal minunat, mai ales pentru perioada când avea să fie mare, m-am apucat serios de citit. A trecut așa un an și jumătate și, pe parcursul acelor luni, am descoperit că-mi place mai mult să creez povestea păpușilor decât trupul lor. Este uimitor cum poate literatura să influențeze viața, nu-i așa? Descoperisem că aș fi preferat să-i fiu ucenică mai degrabă domnului Kazuo... Dar am sărit puțin în viitor, uitând că vă spun povestea mea. Într-o zi, după ce îi terminasem prima copilărie lui Noriko, o adusesem la vârsta de șapte ani, a intrat, dimineața devreme, pe ușa atelierului, domnul Kazuo. Nu-l mai văzusem vreo două

săptămâni, fusese plecat, dar nu știam unde anume și m-am pomenit tresărind. Se mai întâmplase, însă, ca el să plece și credeam că are afaceri sau o familie undeva, departe. M-a invitat la o plimbare. Eram îndrăgostită de el la vremea aceea, atât de îndrăgostită, încât uneori amuțeam și-l priveam fără să pot vorbi. Tăcea și el, dar tăcerile nu ne stânjeneau, erau tăceri în care aveam sentimentul că ființa mea crește pe nevăzute într-o altă dimensiune, că mă împlinesc. A salutat-o pe doamna Megaro și i-a făcut un semn cu mâna, mi s-a părut că știa unde mergem. Am ajuns în gara Ueno și ne-am urcat într-un tren. Habar nu aveam în ce direcție pornise, simțurile mele erau îndreptate doar spre Kazuo. „Kazuo, Kazuo.”, șopteam în gând, „cel fără seamăn pe lume”, căci asta înseamnă Kazuo, iar pentru mine așa și era. Îl doream și mi-am dat seama că și el mă dorește și mă întrebam ce hotărâre va lua, cum se va termina excursia noastră. Pentru că eram decisă în ceea ce mă privea. Când am coborât din tren, ne aflam într-o zonă necunoscută mie. Probabil călătorisem spre nord. Am mers mult pe jos și când am simțit că nu mai pot, el a intrat într-un local. Am băut bere și am mâncat, dar tot ce știu este că ni s-au atins mâinile, la un moment dat, și am tresărit amândoi. „Ești gata, Aoyagi?”, m-a întrebat și eu am spus că da. Eram gata pentru orice. Dar el a ieșit din restaurant și m-a luat de mână. Tremuram de emoție,

însă el a trecut pe lângă mai multe hoteluri și nu s-a oprit la niciunul. Ajunsesem să mă întreb dacă nu cumva era căsătorit și avea nevoie să-și facă puțin curaj. Un bărbat de treizeci și ceva de ani, cât apreciam eu că ar putea să aibă, putea fi însurat. Încet, ne-am îndepărtat de zona locuită și am ajuns la marginea unui câmp. Era după-amiaza târziu, spre ora cinci, soarele era încă puternic și niciun firicel de vânt nu mișca frunzele copacilor. Nu îndrăzneam să spun nimic. Kazuo mi-a pus un braț pe după umeri și eu l-am prins cu brațul meu peste mijloc și mergeam așa, agale, ca doi îndrăgostiți când nu-i vede nimeni. Curând, am pătruns într-o pădurice pe care Kazuo mi-a cerut s-o străbatem în ritm alert. Nici nu mi-a venit să cred când, după numai cinci sute de metri, am văzut că la capătul ei, dincolo de deal, se adâncea o vale unde funcționa un mic aeroport. Ne-am întins pe burtă și am privit. Eu aș fi preferat orice în loc să privesc mișcările dezordonate ale unui vehicul care curăța pista. Niște pasageri se urcau într-un avion destul de modest ca dimensiuni, nu putea avea mai mult de cincizeci de locuri. Începusem să mestec un fir de iarbă, plictisită și oarecum dezamăgită, când îl văd pe Kazuo ridicându-se și scormonind solul nisipos sub un tufiș. Spre uimirea mea, a scos de acolo un cufăr de lemn și din el a luat niște piese pe care le-a asamblat cu rapiditate. A obținut o armă cu țeava lungă și largă.

Și-a pus-o pe umăr și a așteptat ca avionul să decoleze. Probabil era foarte priceput la așa ceva, căci a calculat perfect traiectoria pe care și-a trimis proiectilul. În câteva secunde, coada avionului a dispărut în bucăți și l-am văzut prăbușindu-se dincolo de deal, însoțit de o explozie puternică. Kazuo a desfăcut arma din nou în bucăți, pe care le-a șters cu atenție și le-a așezat ordonat în cutia de lemn, pe care a îngropat-o în același loc. A măturat pământul cu niște rămurele și totul părea neatins. „Vino, mi-a zis, acum e momentul nostru, pe care-l așteptăm amândoi de atâta timp. Eu îl aștept de câțiva ani, tu nu?” Mi se uscaseră gâtul și mă simțeam moale. Când am ieșit din pădurice, soarele dispăruse dincolo de coroanele copacilor de pe cealaltă parte a drumului și mirosea a înserare. Kazuo m-a tras pe un petec de iarbă. M-a dezbrăcat și m-a mângâiat pe coapse. Îmi explodau creierii de dorință și de emoție și mă temeam de atât de multe lucruri! Până la urmă, mi-a desfăcut picioarele și m-a pătruns în forță, fără să mă menajeze, iar eu eram atât de excitată, că mijlocul de la buric în jos îmi fierbea, așa că n-am simțit nici că s-ar fi rupt ceva în mine, nici că sângerez, singurul gând care mi-a trecut prin cap a fost că mă penetrează cu arma cu care a doborât avionul. M-a luat de mai multe ori, m-a așezat în tot felul de poziții și mi-am dat seama că țip și gem și mă zvârcolesc cum făcea mama când îi surprindeam pe

ea și pe tata din pragul dormitorului. În clipa aceea, mi s-a stins plăcerea. Nu se putea ca mama să nu-mi fure fericirea! Cum fusesem în stare să cred că aş fi scăpat de ea? Ne-am întors acasă cu trenul, eu cu o senzație de ofilire, Kazuo cu un aer trist. M-a condus până la ușa atelierului. Era deja noapte. S-a aplecat și m-a sărutat, cumva în joacă. „Mă bucur că ai reușit, Aoyagi. Altfel ai fi ajuns o păpușă și ar fi trebuit doar să inventez și să scriu tot ce s-a petrecut azi.”

Aoyagi puse pe măsuta de alături farfuria goală. Privirea îi rătăci printre ascultători, dar nu se agăță de unul anume. Pilotul de lângă mine o contempla năucit. După câteva momente, fata inspiră și zise cu vocea puțin răgușită:

— Am fugit. Singura soluție a fost să apelez la tata și el m-a ajutat. Mi-a făcut rost de acte foarte repede și discret. Într-o dimineață, am ieșit pe ușa atelierului și nu m-am oprit până la aeroport. Doamna Megaro era foarte ocupată în perioada aceea, trebuia să transpună în păpuși sufletele celor morți din avion, nu lua neapărat în seamă absența mea în cursul unei dimineți. Nu m-a urmărit nimeni și nimeni n-a știut unde am plecat, cel puțin așa am crezut atunci. Pe când avionul a decolat cu destinația București-Otopeni, mi-am zis că voi începe o altă viață. Dimineața senină îmi imprimă un optimism de care nu m-aș fi crezut capabilă cu câteva zile în urmă. Nori albi, globulari, vagabon-

dau pe cerul aurit de soare și m-am simțit dintr-odată bine și în siguranță, de parcă aș fi traversat o barieră. M-am uitat prin hublou și mi-am dat seama că avionul se oprise în cer. Norii pluteau pe lângă noi, sau poate cerul se rotea, cu toate constelațiile în spate, poate pământul se învârtea sub noi, însă avionul era nemișcat. Nu se mai auzea nici huruitul discret al motoarelor de pe aripi, dar nici conversațiile în surdină ale călătorilor. Cuplul așezat lângă mine adormise. Atunci am încercat să privesc din nou, să văd dacă nu cumva ne prăbușim, dar prin hublou nu se vedea decât cerul, și sus și jos și în toate direcțiile. Am apăsât pe buton, să chem o însoțitoare de zbor. N-a venit nimeni. Mi-am desprins centura de siguranță și am vrut să mă ridic, dar am constatat că picioarele mele nu reușeau să atingă podeaua avionului. Levitam cam la cinci centimetri de mocheta albastră. Asta m-a îngrijorat, dar nu mai mult, căci sentimentul de bucurie nu mă părăsea. Ceea ce am reușit să observ era că toți pasagerii dormeau. Toți erau încremeniți. „Nu se poate!”, mi-am zis. „Ce să se fi întâmplat cu ei? Cum de nu au norocul să trăiască această senzație minunată? Aici sus, între nori, aici e locul privilegiat unde nimic rău nu poate ajunge.” Mi-am privit ceasul. Se oprise. Încet, m-am așezat pe locul meu și m-am apucat cu mâinile de scaun, căci deveneam tot mai ușoară. Pe când încercam să-mi leg centura din nou, s-a petrecut o

smucitură, ca și cum am fi traversat un gol de aer și vraja s-a rupt: greutatea mea s-a restabilit și am fost ținută în scaun, motoarele au reînceput să huruie și grija pentru ce voi afla în viața nouă pe care mă pregăteam s-o încep m-a găsit. S-a dovedit o grijă fără sens, căci am ajuns cu bine la destinație și doamna Ștefania m-a așteptat la aeroport. De atunci trăiesc la Iași, unde am deschis un atelier de confecționat păpuși.

— Criminalo, s-a auzit distinct, de undeva dinspre mesele aflate în stânga mea. Fusesse vocea unei femei. Mai târziu aveam să-mi dau seama că mă înșelasem.

— Vă mulțumesc în numele tuturor pentru remarcabila povestire, domnișoară Aoyagi! Apreciem sinceritatea, preluă controlul Lorin, venind alături de ea ca și cum i-ar fi oferit protecție.

— Dar poate că v-am îndrugat minciuni, făcu tânăra brusc ofensată.

— N-ar fi nicio problemă, cu condiția să mintă toată lumea. Numai că nu ne-ați mințit, ați spus adevărul. Asta dacă nu considerăm omisiunea ca fiind minciună. Fiindcă, deși ați spus adevărul, nu ați spus tot, nu-i așa? rânji bărbatul, cuprinzându-i umărul cu brațul. Dar rămâne pe altădată! Și acum, vă rog pe toți să ne retragem la odihnă, căci mâine pornim din nou la drum.

Mesenii nu păreau foarte dispuși să plece la culcare, așa cum îi îndemnase Lorin. Unii se ridicaseră și stă-

teau de vorbă grupuri-grupuri, alții își turnaseră în pahare rămășițe de vin din sticlele încă nestrânse de pe mese. Nu reușeam s-o văd pe Dora, Zoe dispăruse și ea, probabil ajută chelnerițele. În sinea mea, mă simțeam încurcată de faptul că participam la o excursie nedorită și ciudată, care, cu siguranță, nu era pentru mine. De ce o fi ales Alex așa ceva? Sau n-a ales el, ci nevastă-sa? Ori poate că el nu făcea parte dintr-un astfel de grup, ci efectiv călătorise la nenumita stațiune din motive medicale, după accident...

— Știți că are dreptate, mă întrebă pilotul făcându-și de lucru cu niște ochelari pe care îi tot lustruia.

— La ce vă referiți?

M-am pomenit că mi-e milă de individ. Într-adevăr, avusese de ce să-i fie teamă de povestea pe care urma s-o audă. Cum să digeri așa ceva?

— Mi s-a întâmplat și mie să trăiesc o astfel de senzație în avion, pe când pilotam, cu ceva ani în urmă.

M-am uitat la domnul Anton Șerban. După tot ce ne fusese dat să auzim, el alesese tocmai acest amănunt ca să se lege de el?

— Lucram pentru o companie arabă și aveam cursă între Sanaa și Jakarta. Survolam ecuatorul de două ori pe săptămână. Bărbatul verifică transparența lentilelor și-și puse ochelarii pe nas. Înainte de masă nu-i avusese. Știe toată lumea, reluă el, că avioanele zboară pe rute prestabilite, de la care nu se pot abate. Ceea ce

nu știu toți este cât de precise sunt aceste rute. Nu doar că piloții nu se pot abate de la ele, dar există anumite puncte de pe traseu când trebuie să-și raporteze poziția către turnul de control, așa-zisele puncte de raport. În ziua de care vă povestesc, totul decursese normal. Eram căpitanul cursei și mă pregăteam pentru al patrulea punct de raport de pe traseu, în două minute urma să contactez turnul. Atunci m-a inundat brusc o senzație puternică de déjà vu. Dintr-odată, am știut dinainte ce avea să se întâmple. Haran, copilul meu, avea să spună, cu o voce sugrumată, că avem un șarpe la bord. Eu aveam să încerc să raportez turnului despre problema nou apărută, dar nu aveam s-o pot face, întrucât capul șarpelui urma să apară exact lângă butonul pentru comunicare. Senzația era atât de pronunțată, încât am privit involuntar spre buton: nu era nimic acolo. Am apăsat butonul. Canalul de transmisie era tăcut. Haran stătea nemișcat. L-am strigat. Nimic! M-am ridicat puțin, cât să mă uit la el: avea ochii închiși. În clipa aceea am simțit că mă ia cu amețală. Avionul zbura pe pilot automat, dar dacă Haran avea o problemă medicală, nu mi-ar fi fost ușor să aterizez singur. Imediat, am sunat să vină o stewardesă. Un minut întreg s-a scurs fără să apară nimeni. N-aveam de ales, trebuia să mă ridic eu însumi să văd ce se petrece. De îndată ce am pășit în afara cockpitului, mi-am dat seama că lucrurile stăteau prost. Tawali, însoți-

toarea de bord de la Yemen Fly, de altfel și preferata mea, stătea în picioare lângă căruciorul cu băuturi. Mica tocă albastră îi alunecase de pe cap și zăcea la picioarele ei. M-am aplecat să i-o ridic și i-am pus o mână pe umăr. Femeia era absolut rigidă, de parcă ar fi fost o statuie, nu, de parcă ar fi intrat în rigor mortis, mă înțelegi? Cutremurat, am pășit dincolo de perdea, spre clasa business. Toți pasagerii erau în aceeași stare de încremenire. Panicat, m-am întors în cabină cât am putut de repede. Sincer să-ți spun, eu nu am resimțit euforia de care a pomenit Aoyagi, dimpotrivă, am fost terorizat. De câteva ori am mai încercat să intru în legătură cu turnul, dar comunicațiile erau întrerupte. Abia atunci am remarcat că avionul efectiv se oprișe în aer, ceea ce, tehnic vorbind, este imposibil. Nu era în picaj, motoarele funcționau, dar aparatul se comporta ca un afurisit de elicopter: se menținea în aer și atât. Apoi s-a produs o smucitură, ca și cum am fi avut o scurtă cădere printr-un gol de aer și l-am auzit pe Haran întrebându-mă dacă vreau să raporteze el poziția. Tremuram din toate măduarele și omul și-a dat seama. I-am spus că e, probabil, de la mâncare. Mi-am aruncat ochii pe aparatura de bord și totul funcționa normal, ba a mai apărut și Tawali, cu două cafele. I-am cerut o aspirină, pretextând că mă doare capul, căci nu puteam spune ce văzusem. Singurul lucru care mi-a atras atenția a fost o foarte ușoară aba-

tere de la curs, pe care am și corectat-o, de altfel. Bineînțeles că nu am povestit nimic nimănui, pentru că nu aveam de gând să-mi închei cariera prematur, dar am căutat informații de unul singur. Nu am descoperit nimic. După aproape un an de la cele întâmplate nu mă mai gândeam decât rar la incidentul meu, când m-am pomenit în carlingă tot cu Haran și, culmea, tot pe ruta Sanaa – Jakarta. După trei ore de zbor, Haran îmi comunică îngrozit că avem un șarpe la bord! Abia am reușit să comunicăm turnului, întrucât reptila își odihnea capul lângă butonul pentru comunicații. Am aterizat la Colombo fără alte probleme, unde la aeroport ne aștepta un expert care a recuperat șarpele. Ce zici de asta, scumpă doamnă Sofia?

— Ați avut o vedere la distanță! O clarviziune!

— Probabil că așa se numește fenomenul, dar eu am căutat o explicație mai bună. Știam exact ce anume experimentasem, eram convins că simțurile nu mă înșelaseră, deși toți, chiar și dumneavoastră, nu-i așa, ați spune asta, încât am căutat informații despre astfel de lucruri.

— Presupun că v-ați format o părere... am zis, încercând să-l determin să treacă direct la concluzii.

— O, da. Compilând date provenind din mai multe surse și de la autori diferiți, am ajuns la concluzia că a fost un fenomen similar unei punți Einstein-Rosen.

— Ce fel de punte?

— O așa-zisă „gaură de vierme”. Sigur, puntea Einstein-Rosen este ceva ce se petrece în interiorul stelelor care au ars... Însă este posibil ca ADN-ul uman să creeze niște structuri similare în energia vacuumului din spațiu, ceva ca niște tunele cuantice între arii diferite și îndepărtate ale universului. Prin aceste tunele pot circula informații venind din noosferă sau direct din Biblioteca Akasha și care sunt transmise conștiinței noastre.

— Nu pot decât să vă invidiez, mie nu mi s-a întâmplat niciodată, am zâmbit eu, gata să mă îndepărtez de interlocutorul meu.

— Stați o clipă, nu m-ați înțeles, făcu el apucându-mă delicat de cot. Fenomenul nu se petrece oricum, oriunde. Există niște puncte privilegiate și se pare că cele mai multe sunt în atmosfera terestră, la înălțime.

— Aha! am mimat eu o revelație și m-am retras spre Dora, pe care o văzusem într-un grup alăturat.

Lumea începuse să părăsească adăpostul fragil al cortului. Un curent de aer rece îmi cuprinse picioarele. Plecasem de acasă îmbrăcată foarte nepotrivit și nu luasem în seamă sfaturile Zoei, care mă îndemnase să iau din mall orice mi-ar plăcea. Cămașa de la Dora era din flanel subțire și nu reușea să mă apere de frigul de afară. Mă gândeam intens la felul cum aveam să petrec noaptea. În cușetă mi-era imposibil să intru, în autocar nu era permis. Mai rămânea cortul. După

ce toți vor fi ieșit, aș fi putut sta acolo. Nu era cald, dar cel puțin nu bătea vântul.

— Vii?

Dora se opri în dreptul meu, nedumerită de postura mea abătută.

— Haide, pleacă toți, angajații trebuie să strângă mesele și cortul.

Singura mea opțiune se evaporase. M-am luat după Dora. Încă părea supărată.

— Fii atentă, se întoarse ea spre cortul plin de mese și scaune, arătând cu degetul spre ceva ce nu puteam vedea. Nu și-au împins scaunul la loc, sub masă, după ce s-au ridicat. Știi ce înseamnă asta?

— Nu..., m-am făcut eu mică, simțindu-mă vinovată, la rândul meu.

— Înseamnă superficialitate și lipsă de respect în relațiile cu ceilalți. Am citit un studiu despre asta.

— Despre oamenii care nu așează scaunele la loc?

— Despre gesturile mici, inconștiente, care ne trădează caracterul.

— Ți-e frig? Îți dau cămașa...

— Fii serioasă! Știi câte haine am în bagaj? Vino cu mine până la autocar, îți caut ceva mai ca lumea.

Am pornit, ținându-ne de braț, spre autocar. Aveam de străbătut o porțiune mai întunecată, pentru că autocarul era parcat de cealaltă parte a focului de tabără.

— Ghidul ăla antipatic, Lorin, spunea că nu pot sta în autocar peste noapte. Cum o să intri? Nu e închis?

— De ce, Doamne iartă-mă, să stai în autocar? Cușetele sunt încălzite, aerisite, foarte confortabile. Ai conexiune la internet, priză de încărcat telefonul și laptopul, televizor... Ce ți-a venit? Și plus de asta, șoferul doarme în autocar. Vrei să-ți petreci noaptea cu el? Să știi că e cam ciudățel.

— Toți în excursia asta sunt ciudați! am izbucnit fără să vreau. Ah, iartă-mă, mă refer la personal, nu la călători.

— Ce spui tu? Adică tipa aia, Aoyagi nu e o ciudată? E de-a dreptul bolnavă, săraca.

Minunata voce a Dorei transmitea subtilități de sensuri. Avea și o nuanță autopersiflantă, care o ajuta să rămână o persoană agreabilă.

— Toți avem câte o poveste secretă, draga mea, continuă ea, strângându-mă puțin de braț. Știi tu, scheletul din dulap... Eu zic că e o adevărată ușurare să poți să spui cuiva despre lucrul acela urât care se ține scai de tine, nu? E și acesta un motiv pentru care excursia noastră e cu adevărat interesantă.

— Nu e la fel de simplu pentru toată lumea să facă astfel de mărturisiri, mai ales față de niște străini...

— Oho, stai să vezi! Odată pornită pe calea destăinuirilor, nu te mai poți opri. Și-apoi, ți-ar fi mai ușor să vorbești față de cunoscuți? N-aș prea crede...

— Bună seara, doamnelor!

Șoferul coborî pe ușa din față să ne întâmpine. L-am evaluat, în lumina scăzută ce răzbătea din interiorul autocarului. Mi-am zis că arăta ciudat din cauza hainelor. Purta pantaloni de piele și bocanci cu talpa groasă, pulover și o haină lungă, neagră, tot din piele. Adevărata ciudățenie erau însă ochelarii. Noi bâjbâiam ca să ne găsim drumul, iar el avea ochelari de soare. Voia să impresioneze? Voia să pară un fel de star rock? Dora îmi strânse brațul în mod semnificativ, ca un fel de „ți-am spus eu”, referitor la șofer, apoi, în cel mai natural mod posibil, îl rugă să o ajute să caute ceva în bagaje. Am așteptat înfrigurată cât cei doi au triat bagaje, în burta autocarului, căutând „o geantă de marochin verde”. Când, în sfârșit, au găsit bagajul Dorei, au venit spre mine râzând. Mi-era imposibil să nu observ nonșalanța cu care se purta șoferul. Avea ceva aristocratic în gesturi, ceva misterios care o făcea pe Dora să chicotească precum o copilă, iar pe mine să ascult cu interes tot ce se spunea.

— Dacă nu vă deranjează modestia cabinei mele, aș fi onorat să acceptați să bem un pahar de vermut împreună.

— Cu mare plăcere! anunță Dora și în numele meu, apoi îmi făcu cu ochiul. Toată afacerea mi-ar fi displăcut, dar, cum nu eram dornică să merg la culcare și nu prea știam cum îmi voi petrece noaptea, am înclinat din cap, zâmbind reținut.

— Atunci, iertați-mă o clipă, mă duc să fac rost de pahare. Urcați și luați loc pe banchetă! Înăuntru e cald.

Într-adevăr, în autocar era cald. Am avut un suspin de ușurare când corpul mi s-a destins, după încordarea continuă provocată de frig. Șoferul se pregătise de culcare, rabatase două dintre scaunele de lângă cabina sa și obținuse un pat foarte confortabil. Doar așternuturile lipseau. Dora s-a așezat îndrăzneță și mi-a făcut semn să stau alături de ea.

— Mi se pare că e un bărbat foarte frumos, m-am trezit gândind cu voce tare.

— Oho, te cred!

— Nu știu cum are ochii, poate fi îngrozitor dacă-și scoate ochelarii ăia, dar bărbia și obrajii sunt perfecți. Are trăsăturile unui zeu grec.

— Îți cam place, făcu Dora oarecum surprinsă.

— Îmi place așa cum mi-ar plăcea și un tablou bine pictat. Ca individ, nu mă interesează.

— Ce-o dai la-ntors! Dacă-ți place, e treaba ta, foarte bine! Însă eu am o rezervă când e vorba de bărbați frumoși.

— Înseamnă că ai cunoscut unul sau mai mulți din specia asta.

— Da, am cunoscut unul cu totul special.

— Ups! Și? Cine este?

— Soțul meu.

— Bravo!

— Ha! Sofia, draga mea, împărtășești și tu credința că bărbații frumoși nu se pot însura? O, ba da!

— Mi se pare mie sau chiar ne apropiem de scheletul din dulapul tău?

— Ce apropiere? Îl ții în brațe de-a dreptul!

— Nu-mi povestești?

Dora scoase o țigară din pachet. Căută din priviri o scrumieră, dar nu găsi. În autocar nu se fuma. Se uită la țigara dintre degetele ei ca la un arici de mare. O vârî înapoi în pachet și pachetul dispăru în poșetă. Gesticulă din mâini ca și cum ar fi dat explicații propriilor gânduri și, într-un final, se hotărî să zică:

— Eram într-una din perioadele acelea dificile de la sfârșitul adolescenței și începutul maturității, când toată lumea are așteptări fantastice în ceea ce te privește, iar tu ai obosit să te tot lupți să confirmi zi de zi ceea ce lumea crede despre tine. Nu știu dacă pricepi ce vreau să spun. În fine. Nu era prima dată când simțeam o nevoie acută să fug, să dispar și să las în urmă totul, toți cunoscuții, toți prietenii, casa, locul de muncă, absolut tot.

— Familia?

— Mai ales familia. Aveam o pereche de părinți incomozi, foarte bătrâni, mă făcuseră la bătrânețe, ca și cum și-ar fi adus aminte că n-au bifat o țintă propusă. Mai erau și unchi, mătuși, veri, toată încrengătura... Treceam mai des decât ai putea spera să reziste o ființă

umană prin ritualul vizitelor obligatorii, oribile, de la sărbători, amabilitățile formale și grețose care mă lăsau cu gura uscată, pupăturile care-mi mânjeau obraji și întrebarea inevitabilă despre măritișul meu. Îmi uram familia! Știam că trecerea timpului oricum avea să mă descotorosească de ei, de ce n-aș fi putut să scap repede, curat și dintr-odată? Într-o bună zi, mi-am făcut bagajele și am plecat.

Auzind-o că ar fi dorit să scape de ei „repede și curat”, m-am gândit la o continuare horror, însă am păstrat gândul pentru mine. Nu doar cuvintele acestea, dar încă și altceva, mai puțin vizibil, din atitudinea Dorei, mă îndemneau să consider posibil un scenariu criminal în ceea ce o privește.

— Eram institutoare, adică învățătoare cu studii superioare și zeci de mii de cursuri și paracalificări, încât CV-ul meu era stufos ca Mahabharata.

— O, Doamne! am pufnit eu.

— Da, dar asta nu-mi ținea nici pe departe de foame. Dascălii n-au fost niciodată prea bine plătiți, că doar politicienii care le stabilesc salariile au fost elevi slabi la învățătură, n-au cum să-i aprecieze pe dascăli. Pe lângă școală, aveam mereu un al doilea sau al treilea serviciu. Am fost vânzătoare, reprezentant firmă de cosmetice sau de vase, agent de asigurări sau speaker autorizat.

— Ce-i aia?

— O firmă de telefonie m-a angajat să înregistrez mesaje pentru telefoane. „Numărul apelat este în afara ariei de acoperire”, se strâmbă ea. Nu mi-a fost ușor, zise, pe un ton dintr-odată trist, care mă înfioră ca o adiere rece într-o dimineață de vară. Dar am supraviețuit. Pentru nimic în lume nu aș fi putut să le cer ajutorul alor mei sau să mă întorc acasă învinsă și să le dau ocazia să debiteze toate textele care începeau cu „ți-am spus eu...” Ei bine, pe când eram agent la o firmă de asigurări, am cunoscut la agenție un bărbat care mi-a tăiat literalmente răsuflarea, ha, ha. Mi-a tăiat răsuflarea, stai să vezi.

Dora scotoci din nou prin poșetă, apoi păru să-și aducă aminte că nu poate fuma.

— Eram acolo din întâmplare, un client se răzgândise și voia să-i prezint o ofertă pentru asigurarea locuinței. A trebuit să alerg la agenție, ca să nu întârzii la școala unde predam. Trebuia să intru la ore numai de la zece, până atunci elevii mei aveau o oră de muzică cu un profesor de specialitate și o oră de religie. Bine, în mod normal, ar fi trebuit să mă aflu oricum în școală, dar mă gândeam să spun o minciună. Nu puteam rata asigurarea aceea, era un client mult prea important și comisionul meu, dacă aș fi încheiat polița, era cât salariul pe două săptămâni de la școală. Ți dai seama cât de grăbită eram, cât de nerăbdătoare, dar inspectoarea cu care lucram abia era la cafea. M-a

rugat să aștept să facă niște calcule. Calcule pe naiba, nu fiersese apa! Așteptam în biroul ei plină de nervi, când intră un tip. Doamne, parcă s-ar fi luminat încăperea! Nu știu să-ți spun la ce personaj cunoscut să te gândești, nu semăna neapărat cu cineva anume, avea toate trăsăturile fermecătoare pe care ți le-ai putea dori la un bărbat: înalt, dar nu pălugă, solid, dar nicidecum gras, brunet cu păr undulat, cu ochi căprui... Nu-ți plac ochii căprui? Dar, draga mea, nu știu cum să-ți zic, nu conta culoarea ochilor sau a părului și nici măcar statura, ci atitudinea, acel ceva care răzbătea din toate mișcărilor individului. Era perfect. Punctum.

Dora trase aer în piept și închise ochii. Mi s-a părut că amintirea lui încă o tulbura.

— Avea pe el o pereche de blugi ce nu păreau tocmai imaculați, o cămașă cu mânecile suflecate și ținea de gaică, pe umăr, o geacă. Era atâta nonșalanță și dezinvoltură în felul cum se mișca, de parcă ar fi fost un model pe podium, la o defilare de modă. Între timp a revenit inspectoarea și, în loc să se ocupe de mine, care eram acolo și o așteptam, l-a preluat pe el. Nici măcar n-am fost în stare să mă enervez. Din fericire, el doar a lăsat o chitanță și a plecat. „Cine e tipul?”, am întrebat-o pe inspectoare. „Ăsta e broker pe bune, plasează acțiuni. Se zice că e foarte abil. Dar nu se dă în lături nici când e vorba de asigurări. Evident, el asigură doar parcuri întregi, adevărate tunuri, nu-și pierde

el vremea să-i facă RCA vreunui pensionar amărât. Da' de ce? Îți place? Oho, îți place! E neînsurat. Îți fac lipeala?" Nu are rost să îți descriu în detaliu lucrurile fără importanță, fapt e că am ajuns să-l cunosc și, o vreme, am trăit cu impresia că Tinel m-ar fi plăcut.

— Tinel?!

— Tinel. Toată lumea așa-i spunea. Îl chema Constantin și se pare că Tinel era un diminutiv cu care ră-măsese pricopsit din copilărie.

— Așa, și?

— Ne-am nimerit odată împreună la Moeciu. Eu eram în vacanța de primăvară a elevilor și urmam un curs de specializare cerut de firma de asigurări, iar el, nu știu. Spunea că e acolo pentru un client, dar nu mi-a dat detalii. În două seri m-a invitat să luăm cina la cel mai luxos restaurant din Poiană. În prima seară ne-am simțit foarte bine. A doua seară, a chemat somelierul și i-a cerut un anume vin. Pe când degustam, emoționată, Chateauneuf-du-Pape, încercând să ghi-cesc cam cât o fi costat, Tinel a scos din buzunar cutiuța.

— Cutiuța...

— Cutiuța pe care orice femeie o recunoaște, știi tu.

— A!

— M-a cerut în căsătorie. Mă simțeam încurcată. Am zis „da” fără să mă gândesc, proasta de mine!

Dora se ridică dintr-odată și intră în cabina șoferului. Spațiul acela era delimitat de restul autocarului

cu un perete de plexiglas care se putea plia la nevoie. Deschise ușa unui dulăpior din dreapta volanului și scoase de acolo o pungă roșie, strălucitoare. Părea că era în căutarea unei gustări de ronțait, dar îmi făcea mai mult impresia că voise să-și ascundă fața de mine.

— Servește-te! mă îmbie ea, puțin brutal.

— Nu se supără?

— Cine, șoferul? Nu, suntem prieteni, am făcut atâția kilometri împreună. Și pe-ormă, pe băieții frumoși nu trebuie să-i menajezi.

— Deci, te-ai căsătorit.

— Da, dragă. M-am grăbit ca fata mare la măritat. Apropo, chiar eram virgină. Aveam douăzeci de ani, cine ar fi crezut, nu? Purtam pe deget un inel de aur alb cu un safir în montură egipteană, după cum explicase Tinel. Ce-o fi fost montura egipteană nu știam, dar inelul îmi plăcuse foarte mult, era distins. Păcat că m-am lăsat orbită de lucrurile strălucitoare și nu am ascultat deloc o voce îndepărtată care-mi șoptea să nu mă grăbesc.

— A cui voce?

— Nu știu. Doar o voce. Dacă aș fi ascultat-o, nu m-aș fi lăsat impresionată de buchetele de flori care-mi soseau acasă sau de faptul că Tinel se oprea politicos la intrarea în blocul meu și îmi săruta mâna fără să ceară să urce la mine.

Flutură din pleoape și ronțai câțiva fulgi de cartofi cu gust de pizza. Amintirile care i se trezeau în minte

deseneau pe fața ei tot felul de umbre, ca niște mimi în spatele unui cearșaf luminat.

— Ai avut vreodată un animal de companie? mă întrebă ea, ca și cum i-ar fi venit o idee.

— În clasa a doua m-am străduit din răspuțeri să-mi conving părinți să-mi ia o pisicuță, dar s-au opus. Mai târziu, când eram la casa mea, am avut o pisică.

— Aha. Cât se poate de firesc. Uite, io nu-i înțeleg pe ăia care au animale de companie bizare. Păianjeni, șerpi sau pești. Animalul ăla nu vrea decât să scape de tine, asta dacă poate nutri vreun sentiment, în general... Ce comunicare poate exista între un om și un păianjen sau o reptilă, hm?

— Nu știu.

— Niciuna. Îți poți imagina că am fost căsătorită timp de douăzeci de ani cu o iguană? Mă rog, de sex masculin. A fost un mariaj autist, dragă. Adevărul e, de cele mai multe ori, ceea ce simțim noi în legătură cu un lucru, nu ceea ce s-a petrecut în realitate... Căci din afară păream un cuplu oarecare, nici mai fericit, dar nici mai nenorocit ca altele. Însă adevărul gol-goluț a fost că am petrecut douăzeci de ani în detenție. Amândoi.

— Tot ce mi-ai spus până acum poate fi repetat de optzeci la sută dintre soți. De ce nu v-ați potrivit?

— Din cauza respirației. Ce te uiți așa? Niciodată nu mi-am putut potrivi respirația cu a lui. Respiram

în contratimp. Ziua nu avea nicio importanță, dar noaptea nu puteam adormi din cauza lui. El inspira, eu expiram. Sau invers. Sau el respira prea iute.

— N-am mai auzit până acum ca respirația să fie motivul nepotrivirii între soți.

— Eram defazați. Dacă am fi mers la un terapeut care să ne trateze și ar fi reușit să umble la acel acord fin care să ne pună pe aceeași bandă, poate am fi avut șansa unei vieți fericite. Cred că de la respirație au plecat toate.

— Deci, a mai fost ceva.

— O, da. Dar toate și-au avut punctul de plecare în asta.

Aș fi vrut să știu cât era ceasul. Speram să treacă noaptea cât mai repede. Dar telefonul meu lipsea din buzunarul micuț al poșetei și ceas la mână nu aveam. Toate ceasurile mele se dereglau de îndată ce mi le fixam la încheietură. Mă temeam să răscolesc prin poșetă, ca nu cumva s-o scot pe Dora din starea de evocare melancolică a mariajului ei. Scontam să stăm cât mai mult în autocar.

— Păi, spune-mi, despre ce mai era vorba?

Dora își trecu limba peste buze:

— Manderley... Last night I dreamt I went to Manderley again...

— Poftim?

— Așa începe „Rebecca”, nu?

— Cred că da. Ce voiai să-mi zici, am întrebat-o, dar Dora mă ignoră câteva clipe, ca și cum nu voia să piardă firul unui gând. Apoi se întoarse spre mine și mă interogă cu tot interesul de care era capabilă:

— Ți s-a întâmplat vreodată să simți că între tine și alt om se cascadează dintr-odată un abis?

— Nu știu. Poate. Nu-ți dai seama imediat, pe loc, de chestii dintr-astea.

— Ba da. Mie așa mi s-a întâmplat. Era chiar în ziua cununiei noastre. Ne întorceam cu mașina de la oficiul de stare civilă. Mă simțeam derutată. Oricât aș fi fost eu de nonconformistă și indiferent cât de desuet ar fi părut, îmi dorisem o nuntă obișnuită, știi tu, rochie albă, invitați, petrecere cu mâncare și muzică, tortul miresei, porumbei albi. Cu o asemenea ocazie m-aș fi putut împăca și cu ai mei. După un timp, aș fi început să cumpăr reviste pentru tinerele mămici și să pregătesc camera copilului. Nu mă mai deranja să mă împotmolesc în varianta veche, clasică, a vieții de familie.

Dora se opri ca și cum ar fi înghițit ceea ce tocmai voia să spună. Timp de o clipă, privi în gol cu ochii măriți, apoi își înfipse între buze o țigară neaprsă care apăruse în mâinile ei fără să bag de seamă.

— Vă întorceți cu mașina de la cununie, am reluat eu.

— Da.

— Și?

— Cum îți spuneam, era în mine un amestec de sentimente: tristețe, emoție, nedumerire... Eram supărată pe el sau pe mine? Îmi răsărise brusc în minte întrebarea dacă nu cumva făcusem o prostie.

— Păi nu-l iubeai?

— Drept să-ți spun... nu știu dacă-l iubeam. Adică acum știu, dar atunci eram prea tânără și fără experiență și nu știam. Credeam că-l iubesc, dar de fapt era plăcerea de-a mă ști dorită de un bărbat după care mi se părea că râvneau toate femeile. După ce-am ieșit de la primărie, de la ofițerul de stare civilă, i-am spus că trebuie să dau un telefon. Am sunat-o pe maică-mea și i-am spus că m-am căsătorit și că în curând o să-i vizitez. Dintr-odată a început să plângă, o auzeam suspinând, întâi am crezut că râde, dar de fapt plângea de parcă aș fi anunțat-o că am cancer. Câteva momente am stat așa, cu mobilul lipit de ureche, fără să spun nimic, ascultându-i jelanii și încă o dată m-am simțit stânjenită pentru părinții mei, pentru familia mea. Orice mamă s-ar fi bucurat, a mea a plâns. Acum știu de ce plângea, dar atunci, nu. Frustrarea mi-a dat energie suficientă ca să mă agăț de brațul soțului și să arborez un zâmbet ca un stindard prin care afirmam că sunt fericită oricui m-ar fi privit și s-ar fi îndoit de asta.

— Și?

— Mi-a zis că și el are de dat un telefon. A fost foarte scurt. Doar două cuvinte cred c-a rostit și-a și închis. Apoi s-a întors către mine: scumpa mea, a făcut el, teatral. Am o surpriză! Ce zici tu de-o vacanță în Tenerife? Sigur că m-am înviorat, îți poți imagina! Cu el de braț, am pornit spre o agenție de turism sau cel puțin așa credeam eu. Impresia făcută de lacrimile maică-mii se ștergea rapid. Cât ne-a luat să parcurgem două străzi, atât a durat euforia mea. M-am pomenit intrând într-o bancă. Logic, am presupus că scoate bani pentru sejur, cu toate că m-aș fi așteptat să aibă totul gata și doar să fluture biletele de avion prin fața ochilor mei. După un minut de așteptare, am fost pofțiți să ne așezăm pe două scaune capitonate cu negru, în fața unei măsuțe de sticlă și inox. Pe un perete, sub o pictură abstractă în negru, alb, cenușiu erau un fel de fișete cu sertare pătrate. Mă simțeam de parcă aș fi fost într-o morgă. Un mic duș fixat deasupra și un cadavru expus pe măsuța noastră ar fi părut amănunte firești, m-am gândit pe când lângă noi s-a oprit un domn îmbrăcat într-un costum bleumarin cu pantofi negri și mătreacă în sprâncene. S-a așezat fără zgomot și, din câte am reușit să-mi dau seama, se cunoștea cu Tinel. A lăbărțat pe masă mai multe hârtii scrise mărunt și a început să vorbească și să vorbească cu glas scăzut, încât uneori la mine ajungea doar un fel de bâzâit. Mult mai interesant a fost să urmăresc

sosirea altui cuplu la o masă alăturată. Și în fața lor s-a așezat un domn în costum bleumarin și s-au adâncit în studiul unui teanc de hârtii. Din când în când, Tinel mă strângea de mână și atunci încuviințam din cap către interlocutorul nostru, de parcă l-aș fi urmărit cu maximă atenție. Domnul cu costum ciocăni ușor cu capacul stiloului în masă și mi-am dat seama că ratasem ceva. Și-a reluat întrebarea și a continuat un interogatoriu detaliat cu privire la situația mea financiară: în fond, eram la o disecție. I-am răspuns bâlbâindu-mă, sub privirea lui rece, de peste. Tinel nu mă ajuta deloc. Până la urmă a fost satisfăcut și ne-a dat să semnăm alte hârtii, pe care le-a extras foșnind dintr-o mapă de carton. Am observat că celălalt cuplu ne-a aruncat priviri invidioase. În sfârșit, am ieșit din bancă. Soarele scăpătase și se însera. Când trecuse timpul? Am inspirat profund, îmi venise amețea.

— Tocmai am luat un credit? l-am întrebat pe Tinel, care deja nu mă mai ținea de mână.

— Nu-ți face griji!

— Dar nu era vorba de-o excursie?

— Ba da. Toți aplicanții de luna asta vor fi introduși într-o urnă și va avea loc o tragere la sorți. Eu sunt norocos, doar te-am luat de nevastă, he, he.

Urcând în mașina lui cam prăfuită, mă și vedeam înotând într-o urnă rotitoare, împreună cu ceilalți „aplicanți”, ceva în genul rufelor puse la spălat în mașina

automată. Și pe când motorul se ambala și Tinel conducea spre ceea ce avea să devină căminul nostru, am început să fac asociații între urna cu voturi și urna funerară.

Tinel conducea tăcut cam de-o oră când am început să mă întreb care era, de fapt, distanța între locuința lui și oraș? Moștenise o casă de la părinți și fără să dezbatem prea mult problema, ca și cum ar fi fost de la sine înțeles, el decisese că vom locui acolo. Mai târziu am aflat că nu avusese decât mamă, tatăl rămăsese învăluit în mister și incertitudini, căci el evita subiectul și n-am reușit să înțeleg clar niciodată dacă maică-sa îl făcuse din flori sau fusese căsătorită și individul o părăsise. Înclin să cred în această a doua variantă, adăugă Dora, încruntându-se.

Afară începuse să se întunece și noi încă circulam pe un drum județean fără curbe, plin de gropi și mărginit de câmpuri nelucrate. Aerul în mașină era sufo-cant, îmbâcsit, dar Tinel nu voia să deschidă geamul, spunea că-l doare o măsea. Un miros nedefinit începuse să-mi dea târcoale și din nou mi-a trecut prin minte că nu ar fi fost mare lucru să-și ducă mașina la spălătorie cu prilejul căsătoriei. Rarele mașini care veneau din sens opus aprinseseră farurile și în acel moment de crepuscul vizibilitatea era destul de slabă. Imaginile care fugeau în dreptul ferestrei păreau presărate cu piper. Diferite neliniști și temeri au început

să se strecoare pe lângă mine, tot felul de întrebări ridicau glasul și mai multe semnale de alarmă au început să-mi sune în cap. Aveam senzația ciudată că din mine se desprinde ceva, ca și cum m-aș fi trădat de una singură, o parte mai înțeleaptă din mine mă părăsea și locul gol era ocupat de umbre. Automobilul a încetinit și am deschis ochii. Adormisem? Nu știam sigur. „Am ajuns?“, l-am întrebat pe Tinel, dar el coborâse și mi-a aruncat peste umăr să stau cuminte. Era întuneric deja, am văzut doar că s-a dus în spatele mașinii și am presupus că face pipi. După vreo două minute, a deschis portbagajul și a pus ceva înăuntru. „Mai e mult?“ l-am întrebat din nou, pe cel mai suav ton de care eram în stare. „Te-ai plictisit? Ți-o fi foame!“, pufni el. M-am făcut mică și am încercat să mă scuz, dar în luminile palide de la bordul mașinii chipul lui arăta rece, dur, disprețuitor. Călătoria a mai continuat încă un sfert de oră și am avut vreme să-mi usuc o lacrimă în colțul ochiului, mai mult de ciudă împotriva mea, pentru că eram atât de stupidă și nu știam să mă port. Tinel a redus viteza până ce mașina a ajuns să ruleze foarte încet, aproape la pas, a întors în unghi drept și s-a înscris pe un fel de pod, o structură suspendată care traversa ceva, probabil o apă, dar nu era exclus să fi fost o linie ferată. Farurile decupau din întuneric fragmente de bârne groase din lemn, prinse cu bolțuri, ce mai, era un pod foarte vechi și m-am speriat

puțin. „Trecem peste Olt?”, l-am întrebat, el doar a mârâit ceva și n-am priceput. Mașina s-a oprit, în sfârșit, pe teren sigur și am simțit cum mi se ridică o piatră de pe suflet. „Am ajuns”, a zis el sec și atunci am îndrăznit să deschid portiera și să cobor. Aerul curat și răcoros m-a amețit puțin. Nu se vedea mare lucru în jur și când Tincl a stins farurile, m-am trezit în beznă, dezorientată ca un fluture când se stinge lampa. „Vino!”, m-a chemat și, pentru că nu vedeam unde calc, m-a apucat de braț și m-a remorcat până pe treptele unei verande unde mi-a spus să aștept. M-am înfiorat. Atingerea lui nu-mi transmisese nici cea mai vagă urmă de tandrețe, nu era atingerea unui mire. Parcă m-aș fi măritat cu un om de zăpadă. S-a întors la mașină și a adus bagajul meu modest, numai o valiză și-o geantă de voiaj, a descuiat ușa și m-a împins înăuntru. Aerul din încăperea mirosea a stricat. „Scuză deranjul!”, făcu și comută un întrerupător. Lumina unei veioze fără abajur nu reușea să alunge întunericul din toate colțurile. Mă aflam într-o sală mare și drept în față porneau scări largi spre etaj. Camera avea ferestre pe toți pereții, dar în dreptul lor fuseseră îngrămădite tot felul de obiecte de mobilier. „Am tot vrut să renovez...”, se explică Tinel. Nu mă puteam abține să nu-mi rotesc privirile, am descoperit un șemineu în dreapta, dar era totul murdar de praf și funingine. Unele scaune, trase lângă pereți, erau încăr-

cate cu grămezi de haine aruncate de-a valma, o masă era complet acoperită de stive de lucruri, căni, farfurii, unele păreau să mai conțină resturi de mâncare, cărți, ziare îngălbenite, perii, scule de lucru, papuci. Încercam să nu mă mai uit chiar așa, în toate părțile, dar șocul nu putea fi mascat. Nu era vorba „de-un deranj”, ci de o cocină. Tinel, recunosc, încerca să fie jovial, dar nu-i prea reușea. A înhățat valiza și geanta și mi-a spus să-l urmez ca și cum urma să mă conducă într-un apartament nupțial la Ritz. Mi-era frică să fug afară pe întuneric, așa că m-am luat după el. Scările erau șubrede, se îndoiu sub pașii noștri, scârțâiau și am deranjat în trecere câteva pânze de păianjen. Pe palier, a mai aprins un bec și mi-am dat seama cât de vastă era, de fapt, încăperea. Sus erau șase uși înșirate pe trei dintre pereți și o balustradă ferea culoarul de spațiul gol din centru. Tavanul avea în mijloc un lumina-
tor mare, rotund, din care probabil că lipsea măcar un ochi de sticlă, pentru că o adiere mai rece se infiltra de acolo. Sub tălpi scrâșneau fire de nisip. Tinel ezită nehotărât în privința camerei în care să intrăm. A deschis puțin o ușă și a aruncat o privire cercetătoare înăuntru, ca și cum ar fi vrut să vadă dacă mai e cineva acolo sau dacă aceea e camera pe care o caută. „N-am mai stat de mult aici, a zis gâfâind, dar în camera în care dorm eu acum e cam deranj. N-am șters praful de ceva vreme, sper că nu ești alergică.” L-am urmat

într-o încăpere unde aerul părea într-adevăr nemișcat. Până să aprindă lumina, am crezut că am plonjat sub apă. Era o apăsare, un fel de presiune sesizabil mai mare decât pe hol. Cum veioza pe care a încercat-o nu s-a aprins, Tinel a înconjurat un pat dublu și a comutat întrerupătorul de la cealaltă noptieră. Îți mărturisesc că am fost surprinsă: camera era ordonată. Avea patul pe centru, o masă de toaletă și-o oglindă. Noptierele erau goale. Pereții acoperiți de rafturi susțineau greutatea a zeci de statuete și bibelouri. Chiar și pe parchet, pe lângă pereți, erau înșirate astfel de obiecte pe care nu eram sigură, chiar de la o privire fugară, că le pot asocia cu arta. Cele mai multe, din câte mi-am putut da seama, erau în mărime naturală: pisici, câini, păsări de curte, dar și obiecte diverse, banale, precum cărți, chei, pantofi, linguri. Un haos oarecum ordonat, m-am gândit. „Îți place colecția mea?”, m-a întrebat Tinel cu sfială. L-am asigurat că e absolut deosebită, știi, când nu găsești niciun calificativ, ăsta e cel mai potrivit, apoi el m-a bulversat spunând că e opera lui. „Sculptezi? am bâiguit eu. Sau sunt modelate? am zis, aplecându-mă cu politețe asupra uneia dintre pisici. Nici n-am bănuț... Probabil că-ți ia o groază de timp”, am adăugat încurcată. Nu știusem că aveam de-a face cu un artist, cu un sculptor! Mi-am imaginat pe loc că aceea era cea mai plauzibilă explicație pentru dezordinea epică ce domnea în casă. „A,

nu e mare lucru, zise cu modestie, dar vădit încântat. Eu doar realizez forma finală, iar natura face restul.” Întotdeauna artiștii au pregătită o astfel de replică plină de smerenie și întrucâtva năucitoare, care să pună interlocutorii în situația de a medita la eventualele sensuri ale cuvintelor lor. N-a fost și cazul meu. Poate că Tinel se considera artist, dar eu am plasat de îndată toată colecția lui în categoria tristă a lucrușoarelor care se vând la târg.

Cuvintele Dorei îmi amintiră de căluții mov cu păr de plastic pe care-i văzusem la mall în după-amiaza aceea. Avea dreptate Dora: toate acele obiecte ratate erau încărcate cu o tristețe infinită. De unde venea?

— Noaptea nunții a fost un eșec penibil. Nu vreau să vorbesc despre asta, deși ar întregi tabloul vieții mele, zise Dora cu glas uscat. Pot să-ți spun doar că Tinel mirosea îngrozitor. De îndată ce a început să se dezbrace, am simțit o dorință irepresibilă de a mă îndepărta de el cât mai mult posibil. Duhnea! adăugă ea, după o pauză în care probabil că amintirea mirosului o înfiorase. Nici nu știu dacă putea a hoit sau a excremente. Îngrozitor. Din noaptea aceea am fost sigură că nu voi mai dori vreodată apropierea unui bărbat.

— De ce nu te-ai despărțit de el? Eu aș fi plecat a doua zi de dimineață.

— Pentru că a doua zi de dimineață am constatat că sunt prizonieră. Mi-am petrecut noaptea lipită de

cearșafurile jilave, cât mai departe posibil de trupul lui, care emana valuri de miros. Îmi bătea inima cu putere din cauza indignării și a rușinii. Mă simțeam tremurând și usturimea din partea de jos nu-mi mai trecea. Aș fi dat orice ca să pot schimba alegerea nefericită pe care o făcusem, dar era deja prea târziu. Tinel mă folosisese cu repezeală și brutalitate, după care începuse să sforăie aproape instantaneu. Făcea pauze lungi între respirații, atât de lungi încât mă întrebam dacă n-a murit. Apoi inspira iarăși zgomotos. Într-o asemenea pauză, când se instala tăcerea, auzeam alte sunete. La un moment dat am fost convinsă că cineva umblă pe palierul din fața ușii noastre și era să întind mâna să-l scutur ca să-l trezesc, dar pașii s-au oprit ca prin farmec, ca și cum acel ceva ar fi ascultat ce se întâmplă la noi. Se zice că groaza scoate adevărul la iveală. Eu de groază am început să plâng. Plângând mi-am petrecut noaptea nunții.

— De ce zici că a doua zi ai constatat că erai prizonieră?

— A doua zi, haosul din casă m-a lovit cu adevărata sa intensitate. Noaptea nu reușisem să văd decât vârful aisbergului. Era o casă ticsită cu gunoaie. L-am întrebat pe Tinel de ce trăiește așa, am avut curajul ăsta pe lumina zilei, dar el mi-a replicat senin că nu se îndură să arunce nimic. Însă șocul a venit abia când am putut privi pe-o fereastră.

— Ce-ai văzut?

— Ne aflam pe o insuliță, în mijlocul unui lac imens. Nu-ți imagina nimic idilic! Când mi-a auzit țipătul de surpriză, Tinel mi-a explicat monoton că mama lui nu a vrut să cedeze proprietatea firmei de exploatare a sării. Excavaseră în jurul terenului lor, de jur-împrejur. „Acum e chiar frumos”, m-a încurajat Tinel, „dar când eram înconjurați de o prăpastie adâncă de o sută de metri a fost cam neplăcut; cu timpul, exploatarea s-a mutat, n-au mai avut fonduri, habar n-am, iar groapa s-a umplut cu apă.” M-a luat cu amețeală: o sută de metri! Tinel m-a dus să-mi arate locul și am apreciat că era un teren de aproximativ un hectar și jumătate, înconjurat de apă, iar casa era într-o margine. Legătura cu exteriorul se făcea trecând un podeț de lemn, structura pe care o traversaserăm în seara precedentă și care chiar și pe întuneric mă speriasse. Pe lumină mi se părea o nebunie să treacă cineva cu mașina pe acolo.

Dora tăcu puțin, cam cât a fost necesar să inspire adânc. Scrută cu privirea bezna de dincolo de geamurile aburite ale autocarului și continuă, dregându-și glasul:

— În prima zi am încercat din răspuțeri să mă dezmeticesc, să revin în lumea materială, căci din noaptea precedentă rămăsese agățat de mine un sentiment de irealitate. Băusem un ceai spălăcit dintr-un ibric jegos și cam atât pentru micul dejun, dar cel puțin des-

coperisem unde se presupunea că era bucătăria, în grămada aceea de gunoaie. Voiam să fac loc, să putem folosi aragazul cu cruste negre de grăsime arsă sau frigiderul care mirosea a stricat când îl deschideai. Plângeam pe furiș, pentru că deși își tot căuta de lucru în altă parte, Tinel părea că nu mă scapă din ochi.

— I-o fi fost frică să nu fugi.

— N-aveam cum să fug, podețul de lemn mă îngrozea. Am făcut un culoar pe care se putea circula între aragaz, chiuvetă și frigider, am eliberat masa și am curățat mușamaua veche și crăpată care o acoperea. Cu ocazia asta, am scos afară patru saci de resturi și lucruri de aruncat. Soțul bombănea. M-am enervat și i-am spus că nu pot să locuiesc în condițiile acelea și că are de ales între o renovare din temelii a casei sau mutatul, cu sau fără mine. Astfel au trecut cele cinci zile legale de concediu, făcând curățenie, dar saltul nu era deloc spectaculos la sfârșit. Pe măsură ce sacii se strângeau afară în curte, Tinel era tot mai posombrat. Îi căra cu mașina undeva la gunoi, dincolo de apă, pe continent, cum mă obișnuisem să spun într-o încercare jalnică de-a face haz. Despachetasem și hainele mele și le așezasem într-un dulap, pe palier, căci în camera de dormit nu era loc din cauza sculpturilor. Alt obiectiv pe care mi-l fixasem era să mutăm operele lui Tinel în altă parte, o magazie, văzusem că existau niște anexe. Îmi spuneam că de luni mă întorc la

serviciu, că mă voi gândi dacă aveam să mai revin în acel loc sau nu, că nu aveam să fiu eu prima care se desparte după câteva zile de mariaj și că sintagma „nepotrivire de caracter” trebuia să mai existe. Nimic din planurile mele nu avea să se întâmple. Nu știu nici acum dacă a fost doar un concurs de împrejurări sau cineva, poate chiar Tinel, a intervenit... Am fost sunată de la școală ca să mi se comunice că postul meu s-a restructurat. Nu mai intru acum în amănunte, zise Dora cu lehamite, fapt e că rămăsesem fără serviciu. Nu mă puteam întreține doar din cele câteva asigurări din portofoliul meu minuscul și am acceptat, de voie, de nevoie, să rămân acolo.

Atunci l-am auzit pe șofer întorcându-se. Avea în mână o sticlă și niște pahare de plastic. Ne privi pe amândouă și rânji:

— Ai ajuns la faza cu magazia? întrebă amuzat, turnându-ne vermut în pahare.

— Uneori mă bântuie gândul că n-a fost nimic adevărat, că eu am fabricat toate amintirile cu Tinel și casa din mijlocul lacului, murmură ea, ignorându-l.

— N-aveai cum. Beți, fetelor, doar de-asta m-am mi-logit la chelnerițe pentru pahare!

M-am simțit datoră să intervin, pentru că Dora arăta ofilită dintr-odată:

— Și până la urmă ai divorțat sau nu? Era evident că... nu știu... nu vă iubeați... m-am hazardat eu. Mi-era teamă să nu spun vreo prostie, să o jignesc cu ceva.

— După câțiva ani am plecat, l-am părăsit. De divorțat, nu am divorțat decât târziu. Cineva îmi povestea că, de cele mai multe ori, ajung să se despartă rapid tocmai partenerii care s-au iubit. Ei se dezamăgesc mai ușor. E amar ca bitterul vermului tău!

— Poveste amară, băutură amară. Zi-i de magazie!

— Ce era cu magazia?

— Ți-am spus că voiam să mut statuile alea în altă parte, oriunde, doar să nu le mai văd în casă. I-am spus că ar putea să aștepte ziua expoziției sau eventualii cumpărători și în magazie, și că aș vrea să deschidă acolo, să le cărăm. S-a făcut foc și pară. Aia a fost prima noastră ceartă adevărată. Mi-a interzis să mă apropiu de ușa magaziei. Aveam voie să umblu și să intru peste tot, doar în locul acela nu.

Nu înțelegeam ce era cu magazia, însă Dora tăcea. Rochița de fetiță o învăluia acum într-un aer patetic. Când nici nu mă mai așteptam, începu din nou să vorbească:

— Trecuse un an și mă simțeam înfrântă. Poate că mai existau opțiuni, dar nu găseam în mine destul curaj să acționez. Cel mai comod era să mă victimizez. Familia mea mă credea fericită, le rezezasem, de rușine, orice posibilitate de a ne revedea. Nu mai lucram, nici măcar nu părăsisem insula, din ziua căsătoriei. Îmi ziceam, ca să mă consolez, că transformasem locul. Tinel adusesese fără niciun entuziasm o echipă care să mă

ajute să scoatem gunoaiele. Apoi au venit meseriași care au zugrăvit încăperile, au schimbat uși și ferestre, au pus parchet nou. Era curat peste tot. Nu mai erau bani și de mobilă, dormeam pe o saltea. Chiar și așa, bărbatu-meu mai făcuse niște împrumuturi. Deja ne certam zilnic.

— Mai mirosea? întrebă șoferul, cu nasul în paharul de plastic.

— Uneori da, alteori nu. Cred că mirosul acela îngrozitor era o stare de spirit a lui.

— Și magazia? am îndrăznit eu.

— Odată a lipsit mai multe zile, plecase din nou la unul din cursurile lui de specializare. Nu știu în ce se specializa marele broker... Mă simțeam singură, părăsită, inutilă. Îmi făceam în minte zeci de scenarii despre cum aș fi putut să mă descurc dacă aș fi avut curaj să trec peste podeț, să fug. Nu înțelegeam nici-cum, în clipele de singurătate, cum reușea Tinel să mă sperie, să mă aducă la concluzia că e fără sens să plec, că nu am nicio șansă în lume. Parcă eram hipnotizată. Lipsea de trei zile și creștea în mine un gând de răzvrătire, de eliberare. Parcă era cu atât mai mare cu cât realizam că la întoarcerea lui mă voi transforma iar într-o fetiță cuminte și ascultătoare. În ziua aceea am căutat un obiect cu care să forțez ușa magaziei. Până la urmă am intrat pe geam. Sticla murdară era acoperită din interior cu o bucată de carton, dar canatul nu

era bine prins în cuie, lemnul putrezise. Cu levierul pe care l-am găsit în garaj am forțat tocul ferestrei. Când mi-am dat seama că era imposibil să acopăr urmele a ceea ce făcusem, mi-a trecut un junghi prin stomac. Nu mai era cale de întors. Am sărit înăuntru. Uitasem să iau o lanternă, dar prin spărtura făcută de mine intra suficientă lumină. Am privit în jur. Era doar o altă adunătură de gunoaie, probabil un ultim vestigiu al preocupărilor soțului meu. Când era acasă intra adesea în magazie, spunea că lucrează și nu îmi permitea nici măcar să mă apropii de ușă, nu aveam voie să-l deranjez în niciun fel. Dacă protestam, îmi ținea o teorie despre creație și destinul neînțeleș al artistului, făcându-mă să mă simt o proastă. Mi-a venit să râd în hohote. Magazia nu era decât locul unde domnul gunoier se retrăgea să respire între gunoaie. Era locul lui sacru, capela de reculegere. Mă și pregăteam să ies, sperând că voi avea destul curaj să-l înfrunt la întoarcere, când mi-a ajuns la nări acel miros. Brusc, am simțit că mi s-au umezit subsuorile. Era duhoarea dulce, îngrozitoare, de hoit, de rahat dospit care-l însoțea câteodată pe el. Două clipe am rămas ținută locului, crezând că e și el acolo. Treptat, mi-am redobândit capacitatea de a mă mișca și am decis să fac cercetări. Dacă tot intrasem, dacă aveam oricum să suport consecințele, măcar să înțeleg ce se petrecea acolo. De jur-împrejurul pereților erau rafturi acoperite cu lucruri claie peste grămadă. În centru, o altă

stivă imensă, probabil clădită peste o masă. Erau și câteva dintre statuile soțului, unele în stadiu de finisare. Mi-a atras atenția un fel de cumpănă fixată deasupra mesei, un fel de... naiba știe, mi-am zis, macara manuală, scripete? cu care credeam că ridică bucățile de piatră pe masă, ca să le cioplească. M-am mai învârtit puțin prin încăperea îmbâcsită și prost luminată și ochii mi-au căzut pe un tablou aflat pe unul dintre pereți, într-un colț. M-am apropiat să văd mai bine și era un tablou adevărat, ulei pe pânză înfățișând o scenă mitologică, un cavaler în zale salvând o fecioară goală, legată pe o stâncă deasupra mării, tocmai pe când un monstru marin se pregătea să o răpească în adâncuri. Tabloul părea vechi, dar bine păstrat. Avea o ramă modestă și era, desigur, plin de praf, dar umezeala nu-l atacase. Fără niciun gând, am întins mâna să-l iau, efectiv mă îndrăgostisem de el într-o clipă și aș fi vrut să-l duc în casă, merita un loc de cinste. O strălucire scurtă mă făcu să tresar. Un teanc înalt de ziare acoperea ceva ce se găsea pe perete, sub tablou. Indignată, am împins hârțogăria la o parte, câteva prostii au căzut pe jos. Sub pânza cu fecioara și cavalerul era agățată pe perete o tavă. Cred că tipsie sună mai bine. O tipsie rotundă, de argint lustruit, atât de lustruit, încât îmi reflecta chipul.

Dora tăcu și m-am uitat la ea pe furiș. Strângea în palmă paharul de plastic. Ce anume o tulbura atât?

Mă simțeam încurcată că o stârnisem să povestească ceva ce-i provoca, evident, durere. Și Aoyagi simțise durere povestind și chiar și Zoe sau Anton Șerban. Ce se întâmpla? Credeau că se vindecă prin mărturisiri? Dora sorbi din pahar și continuă:

— Parcă m-aș fi văzut atunci pentru prima oară. Nu-mi aminteam de mine așa. Atât de frumoasă, vreau să spun. De emoție, am început să tremur. De ce nicio-dată nu mi-am dat seama că arăt așa? De ce nimeni nu-mi spusese? Păi, fusese cât se poate de firesc ca Tinel să mă ia de nevastă, nu era vorba de vreun miracol. Cu precauție, am scos tipsia de argint lustruit din cui și am ieșit la lumină, să mă conving că nu mă înșel. Ceva miraculos se așternuse peste fața mea, o desăvârșire, o perfecțiune dincolo de simpla îmbinare armonioasă a unor trăsături faciale. Fără exagerare, am plutit până în casă, unde era o oglindă la baie și m-am privit din nou. Și-atunci am văzut realitatea: eram tot eu cea veche, nimic schimbat, nici urmă a vreunei diafane frumuseți, fusese o iluzie. Am ridicat tipsia de argint în fața ochilor și am comparat imaginile. Prin cine știe ce procedeu miraculos, arătam splendid reflectată pe foaia de metal și eram banală în oglinda băii. Atunci mi-am dorit din toată inima să fiu așa cum aș fi putut fi, nu cum eram în realitate. Sau nici nu știu, poate că realitatea era în metalul lustruit și nu pe sticlă. De multe ori nu mai știm unde

suntem noi, cei adevărați. Mi-am dorit să fiu frumoasă. Și să vezi ce s-a petrecut! Lucrurile s-au inversat pe loc. Dintr-odată am devenit frumoasă în oglinda de la baie și în toate oglinzile pe care le-am mai putut găsi, pentru control, prin casă, și eram cu chipul meu obișnuit în tipsia de argint. M-am așezat direct pe scândurile verandei și am rămas o vreme acolo, încercând să asimilez ce mi se întâmplase. Simțeam în mine o putere, nu știu cum să spun, o forță morală, o lumină călăuzitoare. Sună aiurea, oftă Dora. Până la urmă, m-am ridicat și am pus totul la loc, am încercat să ascund faptul că forțasem fereastra magaziei și, spre seară, spre surprinderea mea, m-am trezit cu Tinel acasă. Ar fi trebuit să mai stea încă două zile la cursul acela. Ca niciodată, a început să claxoneze încă de pe podeț, mașina înainta cu mici salturi, a oprit la un milimetru de scări și bărbatu-meu a coborât val-vârtej, cu aerul unui nebun. „Ce-ai făcut?” strigă la mine, mă prefăceam ocupată, dar de îndată ce m-am întors spre el, a tăcut și s-a lăsat moale pe un scaun de pe verandă. „Ai umblat în locul acela, nu? În magazia unde ți-am spus clar că nu ai ce căuta!” Deși m-am străduit să zic ceva, că a fost din greșeală, absurd, nu? că am uitat, orice explicație trecea pe lângă el fără să-l afecteze. Peste fața lui părea să se fi așezat un strat de timp, părea îmbătrânit, prăfuit, șifonat. „Mi-ai luat... mi-ai luat singurul lucru pe care-l aveam”, a zis smiorcâin-

du-se. „Dar n-o să rămână așa!” M-a obligat să mergem în magazie, a deschis ușa până atunci ferecată, s-a uitat intens la bucata rotundă de metal pe care o fixasem cu grijă la locul ei, a închis ochii și s-a concentrat, apoi iar i-a deschis, dar rezultatul l-a dus la disperare. Am înțeles și eu despre ce era vorba, nu aveam niciun regret pentru ceea ce furasem și l-am lăsat să zacă acolo. Plângea.

M-am uitat pe furiș la prietena mea. Povestea ei era precis inventată, cu o singură privire se putea verifica și, din acest punct de vedere, până și Aoyagi relatase ceva mai credibil. Unicul lucru cu adevărat desăvârșit la Dora era vocea.

— Mda, mormăi șoferul, destul de livresc, dar interesant. Și cum s-a terminat?

— Am plecat de acolo, cum să se termine?

— Sunt sigur că mai este ceva.

— Da, mai este, dar pentru seara asta ajunge. Mă duc să mă culc. Vii, întrebă ea, întorcându-se spre mine.

Am dat peste cap paharul de vermut, din care nu gustasem până atunci, și m-am ridicat s-o urmez, fără niciun chef. De cum am coborât din autocar, frigul m-a pătruns până la oase. Era o noapte perfect liniștită, atmosfera nemișcată, cerul negru și îndepărtat. Aerul mă rănea de câte ori inspiram.

— Ești răcită, de ce tremuri așa? întrebă Dora fără să mă privească. Nu e chiar atât de frig. Mie, una, nu mi-e frig deloc.

— Da, cred că am răcit.

— Uite, ține asta. Eu zic că e mai bine să nu se afle că ești răcită.

— De ce?

— Oamenii ăștia. Suntem o adunătură de ciudați. Și personalul, știi... să nu cumva să te pedepsească.

— Dora, nu înțeleg ce se petrece. Eu am fost foarte indignată că ți-au făcut chestia aia pe braț. În fond, cine sunt ei ca să te judece pentru ce ai spus...

— Aș, e doar un joc, dar ne-am pierdut noi spiritul ludic, de-aia te avertizez. Hai, vii la culcare? E cald în cușete, e foarte confortabil, crede-mă.

Am urmat-o în hala unde erau cușetele. Mai devreme văzusem pe culoarul de acces două scaune. Mă gândeam să stau acolo. Nu putea fi atât de frig. Dora își deschise hubloul cușetei, căci „ușă” nu se putea numi, folosind cartela ei. Cușeta mea era alături. Am asigurat-o că voi intra și eu după ce merg să mă spăl pe dinți în baia comună. O singură doamnă mai moșmondea ceva la un bagaj, în capătul rândului, în rest am constatat cu strângere de inimă că toți călătorii erau deja înăuntru, în găoacele personale. Când am revenit de la baie, eram singură. Unul din scaunele pe care le vizasem mai devreme era ocupat cu plase și haine, dar pe celălalt nu trona decât o pereche de ghete. Ce oameni, mi-am zis în gând, pesemne că Dora avea dreptate, gesturile mărunte trădează caracterul și,

dacă nu caracterul, măcar educația primită acasă. Cu grijă am pus ghetele jos și m-am așezat pe scaun. Nu era cea mai mare fericire după o zi de stat în autocar și nici nu era cald pe culoarul acela, așa cum sperasem, însă era mai cald decât afară și eram, în sfârșit, singură. Câteva ore, nimeni n-avea să-mi mai povestească nimic.

Nu trecu o clipă de când închisesem ochii și am auzit glasuri de afară. Erau câte o ușă și o fereastră în fiecare capăt al modulului. M-am ridicat repede și m-am uitat pe geam. Am deslușit pe potecă silueta inconfundabilă a lui Lorin. Vorbea la telefon, dar, ca și cum simpla lui apariție nu ar fi fost de ajuns ca să mă sperie, l-am auzit vorbind când cu vocea sa obișnuită, când cu o voce foarte groasă și aspră, ca dinții unui fierăstrău, apoi, după o pauză în care probabil că i se răspundea, adăuga și el ceva cu un glas subțirel și inocent de copil sau cu vocea matură și plină a unei foste femei fatale. Gândul că în ghidul antipatic sălășluiesc toate acele voci m-a îngrozit efectiv și am început să alerg de colo-colo pe culoar, ca un șoarece prins într-o cutie. Puteam să scap doar ieșind pe ușa din capătul celălalt. Aș fi rămas afară până se instala în cușeta lui. Când el a intrat, eu ieșisem. Apărată de întuneric, l-am urmărit pe fereastră. S-a dus la baie și a revenit. Stătea pe culoar, cu mâinile în șolduri, și părea să asculte. Un fior rece ca un șarpe mi-a coborât pe șira spinării.

S-a apropiat de hublourile cușetelor. Nu mi-am putut da seama ce făcea. Dacă ar fi existat chei, aş fi crezut că se uită pe gaura cheii. Şi am înţeles dintr-odată: adulmeca. Ridică fruntea fix în dreptul scaunului pe care stătusem, lângă hubloul cuşetei mele neocupate. Se învârti, se aşeză pe scaunul pe care stătusem cu câteva clipe în urmă, se ridică din nou, puse ghetetele înapoi pe scaun. L-am văzut rânjind. Avea dinţii extrem de albi. Dacă mai stăteam acolo, în scurt timp avea să mă găsească. Cu inima gata să-mi spargă pieptul, am pornit pe o potecă ce se îndepărta de hală. Mi-era greu să mă orientez în lumina firavă care venea din partea opusă, peste clădire şi nici nu doream să mă duc prea departe; mi-era frică. Atunci când ochii mi s-au obișnuit cu beznă, mi-am dat seama că mergeam spre șosea. Am văzut autocarul nostru parcat în poiană, sub becul care ardea într-un stâlp. Iată, mi-am zis, nu suntem la capătul lumii, există şi aici electricitate. Apoi am râs de prostia mea: sigur că era electricitate, în hală ardeau becuri. Mă zăpăcisem! Frigul teribil începu să mă strângă. Nu înţelegeam de ce îmi era atât de frig. Parcă aş fi avut oasele expuse în ger polar. Îmi clănţneau dinţii în gură când, tot învârtindu-mă pe loc, am văzut în depărtare, pe șosea, lumina unor faruri. Primul impuls a fost de a fugi să mă ascund, dar m-am stăpânit. Nu aveau cum să mă vadă, deşi poate că ar fi fost bine să fiu văzută, să opresc mașina care venea şi

să cer ajutor. Se apropia un autocar și eu am rămas după trunchiul copacului de care mă sprijinisem. Luminile aprinse înăuntru mi-au dat posibilitatea să văd că era plin cu excursioniști; am întors capul, sperând că poate îl văd din nou pe Alex. Mașina trecu fără zgomot, de parcă n-ar fi avut motor, sau poate că eu vizionam un film cu sonorul tăiat. Când întinericul s-a reinstaurat, am ajuns la concluzia că mă comportam copilărește și aberant. Ce căutam afară, în noapte, pe frigul acela? De ce mă temeam ca o caraghioasă de un bărbat zaharisit și libidinos și care nici măcar nu era singurul de acest fel pe care-l întâlnisem în viață? Trebuia să încep să mă port rațional. Și din acest motiv, primul lucru firesc ar fi fost să mă întorc în baracă. Sigur că nu mă puteam culca în acea geki-sema de cinci stele, dar nimeni nu m-ar fi putut sili. Eu nu semnasem niciun fel de contract discutabil și dubios cu agenția de voiaj. Fusesem o proastă să ofer eu însămi ascendent asupra mea unor indivizi necunoscuți. Și, în timp ce-mi spuneam toate astea ca să mă încurajez, m-am întors, atentă să nu mă împiedic, și am mers spre hală, cu toate că nu reușeam să văd unde era poarta pe care venisem. M-a ajutat albul clădirii, care se decupa din beznă, cineva stinsese becul de la intrare. Speram să nu fie ușa încuiată, nu eram sigură că aș fi putut găsi cartela în haosul poșetei mele, când mâinile îmi tremurau de frig. Norocul meu: ușa nu era încu-

iată și am intrat. Întrerupătorul pe care l-am atins a făcut să pâlpâie un neon prăfuit și cuprins de pânze de păianjen. O lumină rece, ostilă, descoperi cu încețineală încăperea. Am dat un pas înapoi. Era și nu era baraca din care plecasem de câteva minute. În primul rând, murdăria acoperea totul. Pete de igrasie creșteau pe pereți, mânerele ușilor erau ruginite, podeaua de plastic fusese acoperită de nisip, frunze și excremente de șobolani. Lumina pâlpâia fără zgomot, apoi o picătură de apă căzu sonor pe rugina chiuvetei de la baie. Atunci începu și neonul din tavan să bâzâie intermitent. Eram încremenită. Am întors capul milimetric și am privit culoarul pe toată lungimea lui. Capătul opus rămânea întunecat. La mijloc erau cele două scaune, cel plin de haine și bagaje aruncate de-a valma și cel pe care se afla perechea de ghete. Ghetele erau uscate, scorjite, pline de praf. Un sentiment de panică creștea pe sub pielea mea ca o floare neagră. Mânată de un imbold inexplicabil, m-am apropiat de cușeta care îmi fusese repartizată. Pe mânerul hubloului ei clipea un led verde. Toate celelalte cușete aveau aprinse leduri roșii. Mă gândeam cum să ies fără să trezesc nimic din energia adormită a locului acela straniu, când am perceput mișcare în cușeta Dorei. Până să încerc să mă urnesc, hubloul s-a deschis și un fel de vapori plutiră spre mine. Un miros greu venea dinăuntru, apoi o targă a culisat în afară și pe targă stătea culcată o fe-

meie scheletică, ca într-un sertar, și ea zâmbea și nu-i înțelegeam deloc zâmbetul. De ce zâmbea în starea deplorabilă în care se afla? Îmi zâmbea mie și întinse spre mine o mână ca o gheară, iar eu am sărit să mă feresc. Femeia găfâia, străduindu-se să se ridice, dar eu n-am mai așteptat și m-am răsucit să fug. Ciudat mi se părea că totul se petrecea foarte repede și foarte încet în același timp, ca și cum toate lucrurile ar fi ajuns în mintea mea pe rând și nu simultan. Și sunetele ajungeau la mine consecutiv. Auzeam picătura de apă, apoi bâzâitul neonului, răsuflarea găfâită a femeii și ultimul sunet pe care nu l-am identificat imediat, ceva rotund, torsul unei pisici. O pisică imensă, mi-am zis și-am privit spre capătul întunecat al culoarului și abia atunci am văzut: o felină mare se trezise din culcușul ei și se uita la mine. Mișcările îmi erau moi și inadecvate, în loc să fug, înotam, dar tot am reușit să ajung la ușă, să ies. Afară parcă m-am trezit, ca și cum un filtru s-ar fi ridicat de pe ochii mei. Intrasem în baracă sau doar îmi imaginasem? Am deslușit dâra de lumină care venea de la becul de lângă autocar. Așa am reușit să mă orientez și mi-am dat seama că intrasem din greșeală undeva în spatele halei. Intrarea cunoscută era pe partea cealaltă. Grăbită, am înconjurat clădirea și am descoperit becul aprins deasupra ușii, cu clanța de metal strălucitor, cu covorașul intact pe care scria „Welcome”. Dar această

ușă era încuiată. Cu toți mușchii tremurând, am început să scotocesc prin poșetă până când am găsit, în sfârșit, cartela. În clipa aceea, leul a apărut de după colțul halei. Nu se grăbea, ca și cum ar fi știut că eram a lui. Abia am reușit să trec cartela prin fantă și să deschid ușa. Am intrat fără să știu ce voi găsi înăuntru, dar nu mai era nicio surpriză. Ledurile cușetelor erau roșii, numai a mea avea ledul verde. Leul a zgâriat ușa. Am deschis hubloul meu cu cartela. Ușa se zgâlțâia împinsă dinafară. Nu voiam să intru în cușetă, nu voiam, dar ușa avea să cedeze din clipă în clipă. Trebuia să mă ascund în geki-sema și așa am făcut. Speram să pot lăsa hubloul deschis, însă ușa de la intrare a pocnit de perete și eu am tras de mâner, blocând cușeta pe dinăuntru. Zăceam întinsă pe spate în pat și o rază de lumină ca o dungă trecu peste mine. Era imposibil și totuși am crezut că văd leul ciudat, cu aripi, transformându-se în om.

„În somnul ei de atunci se amestecau mici grăunțioare de moarte, fragmente infime de întunerice absolut și uitare totală...”

Cușeta strâmtă mă apăsa chiar și când țineam ochii închiși. Mă străduiam din răspuțeri să-mi îndrept gândurile spre locuri largi, pajiști verzi cu oi păscând, dealuri line pierzându-se la orizont, soare galben care cuprinde zărilor. Dar nimic nu funcționa, căci eu nu puteam să fac abstracție de pereții capitonați ai cușetei.

Am tușit, apoi am început să respir cu greutate. În cursul serii precedente îmi făcusem planuri despre cum aş putea îndemna pe ceilalți călători să nu accepte cazarea în geki-sema, să le explic că este umilitor să fii redus la acest stadiu larvar. Însă nu avusesem curaj, mă prefăcusem că am găsit altă soluție, să dorm pe scaun. Respiră! Respiră! îmi bubuia în urechi și încă o dată în fața mea căzu masca de oxigen pe care am încercat să mi-o fixez pe gură și nas, dar era în zadar, căci nu lipsa de aer îmi provocase criza, ci lipsa de spațiu. Cred că am leșinat.

Cumva, am simțit că era dimineată și m-am trezit. Pe un ecran încastrat în peretele din față se derulau imagini splendide cu soarele răsărind în toată măreția lui, însoțit de acordurile atât de dragi mie ale „Dimineții” lui Grieg. Mă aflu în geki-sema, dar nu mai eram îngrozită de asta, dimpotrivă, pereții capitonați ai cuștii îmi transmiteau o senzație de infinită siguranță. Patul era moale și cald, foarte confortabil, aveam o noptieră la îndemână, un raft cu aparatură și cărți, un dulăpior frigorific și o toaletă acoperită, în colțul opus. Un adevărat kit de supraviețuire, mi-am spus. Oricât mi-ar fi plăcut să mai lenevesc, azeam mișcare pe culoar și știam că trebuie să mă ridic. Cineva mi-a ciocănit în hublou:

— Răsucește mânerul în sus și apasă!

Credeau că nu pot deschide. M-am grăbit să apar, însă nu aveam chef să dau ochii cu cineva înainte de

a mă spăla pe față. Am observat cu mirare că nu mai era nimeni pe culoar. Repede, am mers la toaletă, mi-am recuperat poșeta din geki-sema și m-am grăbit afară. Excursionistii se adunaseră în fața unei mese lungi, unde fuseseră serviți cu ceai sau cafea. Mi-era foame, dar nu am văzut nimic de mâncare. Sperasem să scap nebăgată în seamă, dar, de îndată ce domnul Stein termină o frază despre filosofia bunei dispoziții matinale, Lorin îmi anunță prezența:

— Ah, iat-o și pe noua voastră colegă, întârzie în cușetă după ce aseară fugea prin pădure, ca să nu fie silită să intre, ha, ha!

Amintirile nopții precedente se revărsară asupra mea. Am revăzut baraca murdară și ruginită, femeia scheletică de pe targa de morgă și leul care mă urmărea. Nu era leu, mi-am zis, era un siris. Fusesse un vis urât, eram gata să admit, dar cum putea Lorin să știe ce visasem? Cu sfială, am schițat un gest de salut cu mâna spre cei prezenți și m-am prefăcut ocupată să aleg între ceai și cafea.

— Exact cum vă spun, fugea prin pădure! repetă Lorin, în zeflema, pe un ton provocator. Eram hotărâtă să nu-i dau atenție, dar el nu se lăsă: Astăzi așteptăm cu înfrigurare povestea pe care ne-o vei spune, scumpă doamnă. Îmi înconjură umerii cu brațul și a trebuit să mă întind după zahăr ca să scap de senzația de șarpe care se încolăcește. Ideea de a sta pe un scaun,

în centrul atenției, și de a-mi povesti viața, indiferent cui, mă indigna.

— Nu am nicio poveste de spus.

— Ba eu cred că aveți o poveste foarte interesantă, doar că sunteți prea modestă.

— E mult dacă vă rog să-mi dați voie să-mi beau cafeaua?

— Vai de mine, simulă el, ducând mâna la gură de parcă s-ar fi îngrijorat, se poate? Dar ce faceți cu zahărul? De obicei o beți fără zahăr, și-mi făcu un semn de complicitate cu ochiul. Deja captase atenția unui grup de vreo zece persoane. Eram mai iritată decât un urs trezit din hibernare cu o lună mai devreme și m-am grăbit să-i întorc spatele, ca să nu spun ceva nepotrivit. Dar el zise tare în urma mea:

— A rămas stabilit! Doamna Sofia e povestitorul de azi. Aude toată lumea?

M-am întors spre el mai, mai să-mi vărs cafeaua pe fusta boțită.

— Domnule, nu am nicio poveste de spus, de fapt, nu doresc să particip la jocul acesta idiot, e clar?

— Oh, acum ne faceți idioți?

— Asta e hărțuire! Vă rog să mă lăsați în pace. Eu nu călătoresc de plăcere. M-ați ademenit în mașină, văd că se tot amână ceea ce mi-ați promis, mă siliți să fac lucruri pe care nu le doresc. Aude toată lumea? am zis și eu, ridicând puțin volumul.

— Doamnă, țin să vă amintesc, de față cu toată lumea, că ați urcat de bunăvoie în autocar. A fost alegerea dumneavoastră. Iar noi ne vom ține de cuvânt, îl veți întâlni pe Alexandru. Acum, până la destinație, am considerat că nu e un efort prea mare pentru dumneavoastră să vă supuneți regulilor jocului, regulamentului acestei excursii. Sau, dacă vreți să renunțați... poate doriți să rămâneți aici, între destinații.

Lorin mă dresa. Umiliința mi-a adus lacrimi în ochi. Cei prezenți se uitau la mine, șușotind. Nu mă puteam nicicum hotărî să cedez, gura mi-era încleștată.

— Bine, atunci, asta este!

— Stai puțin!

Ghidul cel tânăr își făcuse apariția venind dinspre autocar.

— Lorin, fii înțelegător. Doamna a suferit o pierdere dureroasă de curând. Într-adevăr, nu călătorește de plăcere. Sofia, fii cuminte, șopti spre mine, ca să-l aud numai eu. Nu poți rămâne aici. E posibil să nu mai treacă mașini o zi, două. Ce vei face noaptea? Sau, dacă vor trece, e posibil să nu oprească să te ia. Sau, dacă opresc, cine știe, poate fi chiar mai rău... Gândește-te. Fă-i pe plac, spune-ți povestea.

— Bine, am acceptat. Intervenția lui Rafael era o concesie, cedarea mea nu mai era chiar atât de umilitoare.

Autocarul mergea de un sfert de ceas și mă pregăteam sufletește pentru momentul când avea să opreas-

că din nou. Nici Zoe, nici Dora, nici măcar doamna Vera sau pilotul Anton Șerban nu știau sigur când și în ce scop avea să se producă următoarea oprire, însă era mai mult ca sigur că atunci avea să mi se ceară să povestesc. Ce aveam eu de povestit? Viața mea era o succesiune de banalități, iar unicul lucru frumos care mi se întâmplase era interzis, imoral, imatur. Sau „ireal”, cum spunea Alex. Era ceva numai al meu și nu doream să-l împart cu nimeni. Mă așezasem în spate, unde locurile erau libere. Pierduseră un călător și nimeni nu sesizase ori nu-i păsase nimănui. Ceva sinistru dospea în miezul întregii afaceri, instinctul îmi șoptea acest lucru. În mall-ul din ziua precedentă auzisem mai întâi torsul felinei, apoi, visasem că mă urmărește. Pasagerul lipsea cu adevărat, asta nu era vis, iar expresia lui îngrozită fusese la fel de reală. Lipseau și cei doi pensionari ridicați de polițiștii pe motociclete. Și, mai devreme cu douăzeci de minute, pe când venise să intervină în favoarea mea, Rafael purta la șold o sabie lungă, franțuzească. Ce erau toate ciudăteniile astea? Am căutat în poșetă. „Ghidul pentru pasagerul clandestin” era acolo. Nu era cinstit ce făceam, dar am decis că o dată am voie și eu să trișez: am deschis cartea la întâmplare și am citit versetul 48: „Dacă trebuie să faci ceva ce nu-ți place, încearcă să obții o amânare.” Mi se uscaseră gâtul; răspunsul era prea la obiect. Dar cărțulia? Asta era cărticica pe care o luasem din mall?

Nu doar formatul arăta diferit, dar până și titlul parcă era altul. Oare îmi pierdeam memoria?

— Vrei o gustare?

Zoe mă îmbia cu bento-ul. Mă găsisese. A împărțit cu mine sandvișurile cu cașcaval și niște struguri care-mi amintiră de Aoyagi, de povestea fantastică pe care ne-o spusese.

— Ai văzut că Rafael avea sabie?

— Da? N-am fost atentă. Nu te mai preocupa de ce vei spune, văd că ești stresată și să știi că nu e bine să mănânci când ești stresată.

— Sunt enervată, nu stresată. Tu ce le-ai povestit?

— Ce ți-am povestit și ție, ridică Zoe din umeri. A fost o șansă grozavă să testez reacția atâtor subiecți.

— Sincer, nu înțeleg de ce te interesează asta. Ce reacție poate avea un om normal auzind de o mamă care-și ucide fiul și-l dă de mâncare tatălui său?

— Nu e chiar așa cum încerci tu să faci să pară, iartă-mă că-ți spun. E o chestiune mitologică, sunt aspecte ale poveștii care vin dintr-un trecut foarte îndepărtat, fie el imaginar sau real. Unele lucruri care azi sunt de neimaginat, în acea epocă îndepărtată erau firești sau erau acceptate. Mă întrebam dacă tot stratul acesta de civilizație pe care l-am adăugat peste sufletele noastre a schimbat ceva cu adevărat din felul nostru de-a fi. Te-ai săturat? A fost bun?

— O, da! Mulțumesc pentru masă, Zoe.

M-am ridicat în picioare și am căutat-o din priviri pe Dora. Citea ceva și mi-am cerut scuze că o deranjez cu problema care mă frământa. Ea sugerează să inventez ceva, orice, dacă eram în stare și dacă nu-mi plăcea să-mi povestesc viața.

— Deci, nu e neapărat nevoie să spun povestea mea?

— Nu, cred că nu. Trebuie să le spui o poveste.

— N-aș putea să le-o dau s-o citească?

Dora păru să se gândească un moment.

— N-am idee. Dar, de ce nu?

— Nu știu cum s-o printez. La mall-ul de ieri aveau imprimantă în librărie.

— Păi dacă ai varianta online, trimite-le-o pe mail. Am eu adresele, suntem toți interconectați, ce credeați?

În zece minute, povestea mea era pe ecranele tuturor. Lorin n-a avut nimic de obiectat. Le trimiseseam textul pe care îl aveam de la editură, „Turnul”. Și, întrucât eu citisem proza respectivă cu o zi în urmă, printată, am întors capul spre peisajul care se derula dincolo de șosea. Platoul montan începea să piardă din întindere, crestele îndepărtate se apropiau. Păduri de conifere își desfășurau verdele întunecat, când mai aproape, când mai departe de marginea drumului nostru. Ceea ce părea de neînțeles pentru mine era faptul că, deși era dimineață, soarele se afla tot în fața autocarului. Însă orientarea nu fusese niciodată unul din punctele mele tari. Singurul element diferit nu

doar față de ziua precedentă, ci față de tot ce cunoșteam, era cerul. Trebuie să fi fost un fel de iluzie optică, dar cerul era prea jos. Eram conștientă că șoseaua era la mare altitudine, dar, în fond, cât de mare putea să fie? Cât de înalți sunt munții noștri? Dintr-odată m-am simțit privită: lângă fotoliul meu se oprișe Ana. Ținea o mână la spate, iar cu cealaltă îmi făcu semn să tac, ducându-și degetul la buze. I-am zâmbit. Aș fi preferat să stea la locul ei. Știam, din proprie experiență, că cei mici vorbesc o limbă a lor, o limbă complicată de sensurile multiple pe care le au cuvintele, de conotații pe care limba adulților reușește, în câțiva ani, să le șteargă din uzul copiilor în creștere. Poate că ei vorbesc o limbă a îngerilor. Renunțase la chipiu și părul moale îi încadra fața. Lumina soarelui trecea prin fetiță și i-am ghicit conturul oaselor sub piele. De ce o însoțea pe Aoyagi? De ce stătea mereu împreună cu ea? Îmi întinse mâna ascunsă. Avea iar un desen pentru mine. De îndată ce l-am luat să-l privesc, s-a dus la locul ei. Era o foaie de caiet liniată pe care desenasese din nou un bloc cu ferestre inegale, însă într-o parte era un alt bloc, ceva mai îngust, semănând cu turnul din Pisa, după gradul de înclinare. Clădirile erau înalte, căci copacii de la baza lor abia le ajungeau la poale. Sau poate că nu, copiii nu înțeleg întotdeauna ideea de „perspectivă”. Am împăturit desenul și l-am pus în poșetă, când am auzit că cineva umblă la stația de sonorizare.

— Doamna Sofia, vă invit să ne spuneți câte ceva despre textul pe care tocmai l-am citit.

M-am foit pe scaun și l-am antipatizat instantaneu pe domnul Stein, care niciodată nu avea de lucru. M-am ridicat în picioare clătinându-mă, trebuia să merg în față, la microfon. Am aruncat o ultimă privire spre dreapta, spre peisajul cu brazi de la care așteptam, cumva, un fel de salvare și cerul albastru de adineaori mi s-a părut zdrențuit. M-am supus și am înaintat, urmărită de priviri. Cu mâna tremurând, am apucat microfonul.

— Textul nu îmi aparține. Este o lucrare primită la editură. Eu sunt referent, adică un fel de cititor plătit care spune dacă un text merită sau nu a fi publicat. Sigur, e doar o părere, decizia nu-mi aparține. Povestirea aceasta mi s-a părut cam lungă și, din acest motiv, obositoare. Se vorbește prea mult în text. Și se vorbește alături de acțiunea propriu-zisă. Personajele sunt clișeice și naive. Simbolul turnului este insuficient exploatat. Vectorii textului merg în direcții divergente și de aceea senzația cititorului este una de insatisfacție, la final.

— Ei, nu mai spune! Ce e, mă, clișeatic în text? Gata, ai băgat acolo niște vectori și te crezi mare critic!

Făcea scandal, pe la mijlocul autocarului, tânărul brunet și păros care jucase cu o seară înainte „o carte, o mâncare, o culoare, o senzație”. Mă aflu cu totul

dezarmată în fața atacului său. Fiind referent, și încă unul secret, niciodată nu mi se ceruse să-mi motivez opinia, să dau explicații. Într-un fel, mă lăsam ghidată de instinct: ce-mi plăcea, spuneam că era bun, ce nu-mi plăcea, spuneam că e prost. În general, coordonatorul colecției ținuse seama de recomandările mele, ori poate că aveam aceleași gusturi literare. Sau, dacă a publicat vreun text pe care eu îl considerasem slab, nu mi-a cerut să-mi justific recenzia. Tânărul furios era o situație cu care nu mai avusesem de-a face.

— Domnule, mă bucur să vă văd atât de pasionat de literatură, dar haideți să discutăm mai calm, i-am spus. În primul rând, cine sunteți? I-am întrebat, știind că întrebarea asta deconcertează persoanele nervoase. De fapt, chiar nu știam cum îl cheamă.

— Cine dracu' să fiu?! Sunt autorul textului!

Coincidența mi s-a părut neverosimilă. Un moment nu s-a mai auzit nimic, ca și cum toți și-ar fi ținut respirația.

— Textul poate fi interpretat în mai multe chei, am încercat, cu lașitate, o cale de scăpare.

— Bravo! exclamă el, apropiindu-se de mine printre scaune. Eu cu textul acesta voiam să câștig premiul pentru debut al Uniunii Scriitorilor!

— Cu acest text?

— E doar o bucată din romanul meu. Și vine una ca tine, că așa s-a întâmplat și acolo, vine una ca tine,

care a citit câteva cărți la viața ei și crede că știe ce înseamnă să scrii, și zice: a, nu e bună cartea, că vectorii sunt divergenți! Auziți, oameni buni, ce ineptie! Și uite așa am pierdut premiul, așa l-a luat unul cu o carte aiurea, din care nu se înțelege nimic, și pentru că nu se înțelege nimic, toată lumea își dă ochii peste cap și zice că e profundă!

— Dar acum se explică totul, mi-am urmat eu calea de scăpare. Fragmentul acesta face parte dintr-un roman, sunt sigură că în contextul său are toate calitățile care...

— De unde știi, cucoană, că doar nu l-ai citit?

— Doar presupun. Știți, am fost chiar plăcut impresionată de curățenia stilului, există potențial în proza dumneavoastră.

— Mda, vrei să scapi de mine. Nu aveai voie să distribuie textul meu nimănui. Când ne vom întoarce acasă, am să mă plâng editurii.

— Nu aș fi crezut pentru nimic în lume că autorul e aici!

— Sigur că nu!

— Dar, în fond, nu v-am adus niciun prejudiciu. V-am făcut reclamă. Pariez pe ce vreți, că toți pasagerii de aici vor căuta romanul dumneavoastră și îl vor cumpăra, ca să vadă urmarea acestui incident.

— Urmarea acestui incident? Nu. Urmarea din romanul meu este cu totul alta. Tocmai lucram la ea, încercând să o îmbunătățesc.

— N-ați dori să ne-o dați s-o citim cu toții? Va fi ca un fel de trailer al romanului. Și o să vă cumpărăm cartea. Iar dacă mie îmi va plăcea, am să scriu o recenzie pozitivă. Nu mi-ați spus cum vă numiți!

— Bogdan Achivei.

Epuizată, m-am retras la locul meu. Dora mi-a făcut un semn de încurajare. Am deschis tableta, să citesc „Vedere de la înălțime”, capitolul 5, urmarea la „Turnul”:

„Avram parcursese încă o dată ecranul, cu ochii mijiți. Nicăieri nu scria nimic de vreun accident și nu se făcea referire la vreo proteză. Protezele puteau trece cu ușurință neobservate, dar fișa medicală nu minte, domnule! Cazul avea să fie închis și pacientul externalizat exact ca și în celelalte situații aproape similare, apărute în ultimele șase luni. Își trecu palma peste frunte. Era frustrant să vezi fără să poți înțelege, dar de data asta era vorba de Harry! Harry, adică un tip pe care-l considera prieten apropiat, iar Harry să-i ascundă că are o proteză la mâna dreaptă?

— Harry, lasă prostiile, vorbește cu mine! Domnilor, pe răspunderea mea, vă rog părăsiți cabinetul. Nu are pe unde să fugă, zău așa!

Polițiștii ieșiră, oarecum șovăitori. Se întoarse spre Harry cu o față jovială, de parcă ar fi fost iarăși studenți amândoi, în cămăruța lor afumată din campus și s-ar fi pregătit pentru o noapte lungă cu meciuri, bere și iarbă:

— Gata, s-a rezolvat! Ce e cu tine, omule? Când aveai de gând să-mi spui? Cum ai falsificat fișa medicală? Credeai că nu te-ar fi acceptat dacă declarai proteza?

— Ce e mascarada asta, Avrame? făcu Harry scârbit, ridicând ochii spre el. De când ești tu doctor?

Avram se holbă la el prea uluit ca să poată nega. În fond, nu proteza era problema, ci faptul că Harry o luase razna.

Mai târziu, în seara aceea, pe când se afla sub duș, îi tot revenea în memorie tonul amar al prietenului său. Atât de amar de parcă Avram l-ar fi dezamăgit cu ceva. Închise apa și întârzie o secundă până să întindă mâna după prosop. Avusese o străfulgerare de înțelegere care îi luminase mintea, însă dură prea puțin. Cumva, ciudat, i se păruse că există o legătură între Harry, cu inexplicabila sa proteză, cele patru cazuri de apariții pe care le diagnosticase în ultimele șase luni și faptul că logodnica lui, Sarah, nu voia să-i mai răspundă la mesaje. Partea rațională a minții sale preluă din nou controlul și împinse înapoi, în bezna subconștientului, conexiunea stranie pe care o stabiliseră niște neuroni rebeli. Sarah voia să-l pedepsească, așa cum au obiceiul unele fete, asta era tot. Cât despre cazurile de nebunie, căci nebunie era, nu apariții, ei, asta era altceva. Oamenii o mai iau pe arătură uneori. Lucrau câteva mii de persoane acolo, în SkyTree, iar el se ocupa de vreo

sută și ceva de pacienți. Patru cazuri în șase luni nici nu era așa de mult! Dar ce cazuri îngrozitoare, își zise. Și acum, Harry. Întrucât seara se anunța la fel de anostă ca și precedentele, Avram ieși, cu gândul de a merge la barul Wallace. Pe când aștepta ascensorul, la colțul străzii paisprezece, privi afară prin peretele transparent. De la acea înălțime rareori se vedea ceva mai mult decât pătura compactă de nori. Știa însă că la nivelurile unde se aflau locuințele de lux, vederea era absolut fabuloasă, oferind o priveliște de neuitat asupra ținutului Senaar. Tot ce putu desluși erau petice de teren cât buricul degetelor, lumini aprinzându-se și lucind îndepărtat în noaptea care căzu brusc. Păși în liftul aglomerat, apoi, după câteva secunde, coborî cu douăzeci de etaje mai sus. Se îndreptă spre bar cu sentimentul că vrând, nevrând, revine la viața de burlac. Cei pe care spera să-i găsească erau la masa lor dintotdeauna. Zâmbi înduioșat: erau amicii lui, însă unul dintre ei se afla în arest, chiar dacă termenul folosit pentru asta era „internare”. Lucrurile păreau neschimbate, în ciuda absenței sale de câteva luni: vorbeau toți odată. Nahor, rabinul, explica teza „țimțum”, adică teoria autoconstrucției lui Dumnezeu pentru a face loc creației Sale, Jules urla că singurul Dumnezeu de care lumea ar fi avut nevoie era o mașinărie capabilă să transforme forța gravitațională în curent electric, iar Serghei îi contrazicea pe toți,

dar fără să mai șocheze pe cineva, postulând cu glas apostolic de matematician care băuse prea mult, că toți suntem dumnezei, ființe infinite într-o lume infinită, așa cum el era gata să demonstreze, cu creionul în mână, oricui era dispus să asculte. Băuseră prea mult. Fiecare vorbea pe limba lui și limbile se amestecau, dar Serghei tuna:

— Singurul limbaj adevărat și singura modalitate de comunicare între civilizații este limbajul matematic. Formula matematică e reală și plină de sens, așa încât toți o vor înțelege!

Avram ajunsese în cel mai prielnic moment, momentul adevărului, când, orice întrebare le-ar fi pus, ei ar fi mărturisit tot ce știau. Cei trei îl întâmpinară cu o explozie de veselie și se îngrămădiră să-l îmbrățișeze, să-l consoleze pentru lanțurile cu care viața de familist părea să-l lege.

— Adică vrei să spui că timp de trei luni ai putrezit de viu în bârlogul tău, prescriind rețete și aplicând plasturi? Nu te crede nimeni, bătrâne, spune adevărul! Vă faceți de cap tu și cu domnița ta cea roșcată, nu-i așa?

Avram se lăsă ironizat, compătimit, invidiat, aruncând doar din când în când o vorbă sau ridicând din sprâncene și sorbind din pahar. Comesenilor amețiți le era de ajuns. Când euforia se mai potoli, îi privi pe rând. Nahor era inexplicabil de palid, Serghei roșu ca un rac, iar Jules avea un ochi vânăt. Adică lucrurile nu rămăseseră chiar atât de neschimbate pe cât își închipuise, la o primă privire.

— Știți ceva de Harry? Întrebă Avram neutru răsucindu-și paharul.

— Ultima oară s-a îmbătat cu noi la masa asta... Hm, cred că alaltăieri, zise Jules.

— Nu, mormăi Serghei. Era săptămâna trecută. Da' de ce?

— Știați că are o proteză în locul mâinii drepte?

Peste masa lor se așternu un moment de tăcere ca un clopot de sticlă. Până și zgomotul obișnuit al localului se auzea cumva îndepărtat. Avram se gândi cu surprindere la ușurința cu care încălcase secretul profesional.

— Ei, dacă-i așa, e treaba lui, concluzionă Nahor. Să mai vină un rând! îi strigă fetei de la bar ca și cum ar fi vrut să înlăture stânjeneala.

— L-ai consultat pe Harry? E bolnav?

— Nu părea bolnav, dar pretinde că eu n-aș fi doctor. Asta m-a dus cu gândul la... știți voi... cazurile alea.

Sorbiră toți din pahare. Se gândeau la același lucru.

— Vă amintiți de Frank Câmpeanu? Tipul care zicea că s-a aruncat dintr-un turn din America și-a ajuns taman aici?

— Crezi că are vreo legătură cu Harry, Avrame?

— Nu știu. Voiam să spun că nu mai dau de el. Și nici de ceilalți trei subiecți.

— Au fost externalizați, zise Nahor, ridicând din umeri.

— Întocmai. N-ar trebui să-i găsim undeva între etajele o sută cincizeci și o sută?

— Și nu sunt?

— Nu. I-am căutat în baza de date. Știu, știu ce-o să spuneți, ridică Avram mâna. A căutat în baza de date cine trebuia, nu eu. O persoană care are legături în poliție.

— Cine?

— Sarah! Iar acum nu mai dau de ea. Voi ați văzut-o? De trei zile nu-mi răspunde la telefon.

Serghei goli paharul cu o singură mișcare a capului. Avram observă că prietenul său arăta nu doar ca un rac dat în clocot, ci și obosit și neras.

— Pe mine vă rog să mă iertați! sughiță matematicianul. Avrame, mă jur că te caut mâine, auzi? Iar tu, bunule Jules, du-mă acasă, frate!

Avram le urmări plecarea precipitată într-o stare vecină cu perplexitatea.

— Ce e cu ei?

Nahor se foi pe scaun căutându-și pipa. Se lăsase de fumat cu ani în urmă, dar când era nervos tot mai căuta pipa.

— S-au bătut. Dumnezeu știe ce vor mai face într-o zi.

Avram avu un sentiment neplăcut, un amestec de rușine și teamă. Povestea certurilor celor doi era la fel de lungă ca prietenia dintre ei. Doar că de câțiva ani buni nu se mai certau din cauza meciurilor din ligă, ci pentru că nu reușeau să ajungă la o viziune comună în privința liftului.

— Ce mai e de data asta? suspină Avram, întrebându-se în același timp cât va mai răbda Obayashi Corporation disputa neroditoare dintre șefii celor două departamente. Te pome-nești că Serghei nu e mulțumit nici cu nanofilamentele din atomi de carbon? Parcă asta propusese comisia de fizică pentru fir, nu?

Nahor ceru o cafea. Privirea lui întunecată nu prevestea nimic bun, gândi Avram.

— Dă-l încolo de lift! murmură Nahor cu dispreț. Cui îi mai pasă de lift acum, când...

— Bravo! Deci SkyTree nu e decât un mizilic, așa... Cel mai grandios proiect al corporației și chiar al lumii, liftul spațial, a pălit în fața controversei celor doi! Ha, ha! Obayashi o să-i concedieze, ascultă-mă pe mine.

— Liftul se construiește. Stația spațială geosincronă o avem, contragreutatea e la locul ei... doar firul mai trebuie întins... Și cabina va glisa sus, jos, sus, jos, fără probleme.

Avram băgă de seamă că stacana de cafea nu limpezea mintea amicului său. Probabil că nu ajunsese în momentul cel mai potrivit, așa cum crezuse, ci un pic prea târziu. Se ridică să plece. Era dezamăgit și derutat.

— Avrame, nu sunt beat! se împletici Nahor în urma lui. Nici ei nu erau, doar că suntem compleșiți. Trebuie să înțelegi, ești prietenul nostru.

— Și Harry e prietenul nostru...

— Harry... nu e Harry...

Avram îi întoarse spatele și plecă. Pentru prima oară, atmosfera barului i se părea cumva cleioasă.

— Totul se va prăbuși! Nu va rămâne piatră pe piatră! tună Nahor în urma lui, dar în vacarmul vesel nu părea mai mult decât glasul spart al unui alcoolic depresiv. Avram ridică mâna în semn de salut și ieși.

Strada paisprezece lucea stins până în capătul ei îndepărtat. Stătuse la bar mai mult decât ar fi vrut. Se îndreptă spre ascensor. Pe ușă clipea un anunț: „Revizie” și o săgeată luminoasă îi indica direcția de urmat, înspre ascensorul din cealaltă intersecție. Bombăni enervat, cât îl puneau să ocolească! Depăși stația tramcarului, unde așteptau câteva persoane, și se apropie de ascensor. Atunci o văzu. Mergea liniștită pe cealaltă parte a străzii. Ba chiar, la un moment dat, întoarse capul și privirea ei alunecă pe lângă el de parcă ar fi fost un necunoscut.

— Sarah! strigă consternat.

Sarah nici măcar nu tresări. Continua să meargă, deși nu se putea să nu-l fi auzit. Avram trecu strada fără să gândească și o prinse de umeri:

— Sarah, ce faci, de ce nu-mi vorbești?

— Domnule! Mă confundați.

— Sarah, ce se întâmplă? Femeia îl măsură și clătină din cap. Mai merse puțin, privind de câteva ori în urmă, apoi scoase o cartelă și deschise ușa de la parterul unei clădiri de locuințe. Avram se gândi că Sarah nu locuia acolo. Ceva

din ochii ei îl ținutise pe trotuar, nu mai simți dorința s-o urmeze. Femeia aceea, într-adevăr, nu-l mai văzuse niciodată.

Peste noapte se trezi din somn transpirat și înfricoșat. Îi reveni în minte Sarah, ca și cum ar fi putut uita o clipă de ea și, pe lângă dispare, îl inundă furia. La început nu făcuse legătura, dar acum era limpede: în blocul în care ea intrase locuia Jules. Nu avea cum să fie o simplă coincidență. Toate faptele se legau cumva între ele. Se ridică și bău mai multe pahare de apă. Avea gura amară și o durere de cap incipientă amenința să izbucnească. Făcu câțiva pași spre peretele transparent din sticlă groasă, securizată, și privi afară. Era una din acele nopți cu lună când norii care învăluiau SkyTree deveneau aurii. Mai demult, pe când tocmai fusese repartizat la etajele din sectorul cel mai înalt, fenomenul i se păruse feeric, acum îi dădea o senzație de sufocare. Rememoră întâlnirea cu băieții de la Wallace. Realiză dintr-odată cât de tensionați fuseseră cei trei și cât de falsă fusese euforia lor. Ei știau de Harry! Știau și de Sarah, de aici plecarea precipitată a celor doi! „Harry nu e Harry”, i se luminează în cap precum un bec enunțul debitat de Nahor. Asta simțise și el în legătură cu Sarah. Începu să se îmbrace în grabă, deși ceasul de pe noptieră arăta trei patruzeci. Prea lăsase cu ușurință să treacă pe lângă el fapte cu totul ciudate, așa cum fuseseră persoanele intrate inexplicabil în clădirea

turn. Cum ar fi putut pătrunde accidental în perimetrul păzit, cum ar fi putut ajunge la etajele din sectorul cel mai înalt, patru oameni, în interval de șase luni? Primul incident și cel mai șocant fusese cel cu negresa îngrozită până la isterie. După ce îi administrase un calmant, începuse să ciripească într-o limbă necunoscută pe care calculatorul o identificase ca fiind Xhosa. Chiar și cu traducere, nu înțelesese nimic din povestea ei despre zeul vântului care o răpise. Cel mai interesant fusese Frank Câmpeanu. El le relatase coerent cum se pregătise special să viziteze un turn misterios din Towerville și cum fusese convins (forțat?) să sară din el, deși se știa că cei care sar nu mai ajung jos, ci dispar, pur și simplu, în timpul căderii. Și acum, Harry! Ieși în grabă din apartament și o luă la fugă pe străzile încă pustii. Avea o bănuială în legătură cu locul unde i-ar putea găsi pe Serghei și pe Jules. Spera că-i va descoperi în cabinetul lor de la Institut. După zece minute, se afla în fața Institutului. Fusese un nesperat noroc că nu-l reperase nicio patrulă. Se opri blocat la ușă. Nu se gândise cum avea să intre. Formă numărul cabinetului, deși era puțin probabil ca Serghei să-i deschidă de bună voie. Sună de mai multe ori, fără să primească răspuns. Și totuși, simțea că Serghei era acolo. Se lipi de peretele curb al clădirii curbe a Institutului, conștient prin toți porii de pericolul la care se expusese. Poate făcuse o greșală venind în acel loc. Pe

când medita la posibila eroare și la șansele de a se întoarce acasă nedescoperit, auzi pași pe suprafața de plastic a străzii. Nu mai avea cum să scape de sancțiune! Încercă să-și îndrepte spatele, să nu pară înfricoșat gardienilor care aveau să-l salte, dar de după curbă răsări Nahor. Purta o tavă mare cu pahare de cafea aburinde.

— Avrame, trebuie să crezi că băieții încearcă să repare tot! Ea a vrut, să știi!

— Lasă-mă să intru!

Vizibil încurcat, Nahor folosi o cartelă și intrară. Trecură prin mai multe încăperi de birouri, până într-o cameră unde Nahor puse tava cu cafele pe o masă.

— Stai aici, o să le spun c-ai venit. Sunt în mijlocul unui experiment, poate că va trebui să așteptăm.

Avram se lăsă moale pe unul din scaunele care înconjurau masa. Undeva, dincolo de pereți, un aparat mare bâzâia și o trepidație ușoară înfiora suprafetele. Simți că urma să fie pus în fața unei alegeri inevitabile. De ce răscolea lucrurile? De ce nu era în patul său la ora aceea, așteptând să înceapă o nouă zi în care să-și primească pacienții? „Pentru că o iubesc pe Sarah”, își răspunse. „Iar ei i s-a întâmplat ceva teribil și nu pot lăsa lucrurile așa!”

Nahor reveni și se așeză în fața lui.

— Știi de ce nu-i mai găsești pe cei patru intruși? Negresa, Frank Câmpeanu și ceilalți doi? Pentru că dispar după un timp. Sunt instabili.

Toți cei care intră în clădire prin încăperea unde Jules și Serghei își desfășoară experimentele, dispar după o vreme. Iar dacă pleacă și se întorc, nu mai sunt aceiași.

Nahor se opri, încercând să deslușească efectul cuvintelor sale pe chipul lui Avram.

— Cum adică? se încruntă el.

— Ascultă-mă fără să mă întrerupi. O să-ți spun tot ce știu, atât cât am înțeles eu. Dacă-i întrebi pe băieți, o să intri în ceață. Te vor zăpăci cu matematica transfinitului și entanglementul cuantic, n-are rost, crede-mă. Ca să pricepi ceva de la ei, e nevoie de timp, nu glumă. Acum doi ani și ceva s-au certat din cauza proiectului. S-au contrazis până au ajuns să facă tot felul de demonstrații ca să-și dovedească unul altuia nu știu ce. Jules a comandat niște magneți uriași, au adus electrogeneratoare și au înconjurat laboratorul cu fire. Din câte am dedus eu, se străduiau să confecționeze un câmp magnetic de mare putere. Deveniseră in-suportabili. Serghei perora despre punctul cardinal transfinit, Jules voia să fie crezut pe cuvânt că un corp solid nu e solid, ci e doar totalitatea undelor de probabilitate. Nu mai puteam să înghit o cină liniștită lângă ei! Apoi mi l-au cerut pe Fițco. Îți aduci aminte de Fițco?

— Cățelul tău?

— N-am crezut că e posibil, pe undeva voiam să am ocazia să îmi bat puțin joc de ei. L-au făcut să dispară! Am zis că e o glumă, tot ceream

să-mi restituie câinele, până mi-am dat seama că și ei erau șocați. Atunci a început cu adevărat tevatura. Au cam lăsat baltă liftul spațial, adică au lăsat finalizarea proiectului pe seama echipelor, iar ei calculau, experimentau și se păruiau din cauza a ceea ce se întâmpla în laborator. Într-o dimineață s-au trezit cu negresa.

— O clipă! Vrei să spui că Obayashi Corporation nu are habar de ceea ce se petrece?

— Dimpotrivă. Le-a autorizat cercetările. Un lift spațial e un moft pe lângă asta... cum să-i zic... o poartă.

— Ha! O poartă pentru călătorii în timp?

— Nu, dragule, pentru călătorii în lumi alternative. Vezi tu, conștiința fiecăruia dintre noi este un sistem cuantic și are capacitatea latentă de a străbate straturile multiple ale continuu-mului spațiu-timp.

— Ce i-au făcut lui Sarah? întrebă Avram, cu un nod în gât.

— Sarah era omul corporației și avea misiunea să supravegheze activitatea celor doi. Nu a făcut un secret din asta, le-a spus. De ce nu ți-a spus ție, chiar nu știi? Poate a vrut să te protejeze, poate n-a vrut să amestece lucrurile. Una e să treci un câine prin poartă, alta e să treacă un om. Laika n-a putut să le spună nimic rușilor despre călătoria în spațiu. Și cum existau doar persoane care veniseră, dar nimeni care să plece... Ea s-a oferit voluntar.

— Ce grozav! Patru bărbați ați lăsat o femeie să încerce! Mă duc după ea! Țâșni de pe scaun.

— Harry a încercat s-o aducă înapoi, dar, după cum vezi, nou veniții sunt un pic diferiți. Ești sigur că vrei? îl întreabă Jules, care băgase capul pe ușă. E posibil să ajungi în altă parte și să nu te mai poți întoarce niciodată.

Avram avu impresia că, de fapt, erau bucu-roși să găsească încă un voluntar. Se urcă de bună voie pe scaunul de metal din centrul laboratorului și îi lăsă pe cei doi să lege fire de corpul lui. Auzi din nou aparatul acela bâzâind. Apoi totul deveni strălucitor și strânse pleoapele.

Când deschise ochii, plutea în lumină și lumina era, practic, materială, îl învăluia, îl mângâia, aproape că îi vorbea! Și intensitatea crescuse și mai mult și lumina se făcu, din aurie, de un alb pur și totul se limpezi treptat, iar Avram văzu lumea de sus, de la înălțime, dar nu era doar o înălțime a spațiului, ci și o înălțime în timp, se gândi el, era deasupra timpului. Și lucrurile și evenimentele plutiră în jurul său până când ajunse jos, pe o pajiște verde, unde pășteau turme nesfârșite de oi, și corturi de pânză cenușie se șteau din loc în loc. Lângă un cort era Sarah, învăluită într-un veșmânt ciudat și îl privea zâmbind, apoi îi făcu semn să privească poteca ce ducea spre un stejar falnic. Acolo îl așteptau trei bărbați.”

Nu terminasem textul când, spre surprinderea mea, Bogdan Achivei, tânărul păros, se așeză lângă mine. Individul era un ghem de nervi. Se foia întruna, se

scărpina, se căuta în buzunare, transpira. Mă străduiam din răspuțeri să nu încep să mă holbez copilărește la pilozitatea excesivă de pe fața lui.

— Ce zici, ești căzută pe spate?

— Poftim?

— Te-a dat pe spate romanul meu! Acum treci la microfon și spune-le la toți!

Se ridică să mă lase să trec, iar eu am înaintat la fel de sprintară ca o oaie dusă la tăiere. Călătorii mă priveau cu oarecare compasiune, ca pe cineva care a intrat în bucluc. Lorin îmi înmână microfonul, cu un gest ceremonios.

— Nu sunt critic literar, am început eu și am constatat cu disperare că aveam vocea caraghios de firavă. Mi-am dres glasul și m-am constrâns să vorbesc în continuare. Un critic literar este și el, ca și scriitorul, un fel de gladiator. Emițând judecăți de valoare, își pune și el, la rândul său, reputația la bătaie. Vedeți, mie nu mi s-a cerut niciodată să judec valoarea unui text, ci doar să spun dacă mi-a plăcut sau nu. Uneori, motivele pentru care ceva ne place sau nu ne place rămân inconștiente. Ce este frumusețea? Când considerăm că o poveste este frumoasă? am întrebat retoric și am tăcut două secunde, ca să le las timp să gândească. Apoi am reluat: Cele două texte citite, despre care am aflat acum că sunt capitole într-un roman, pot fi citite fie cu plăcere, fie cu plictis. Editura la care lu-

crez, ca orice editură, are mai multe colecții de titluri în care publică lucrări adresate unui public divers. Într-o colecție de scrieri fantastice adresate tineretului, acest roman ar putea fi bunicele. Dar în colecția de literatură contemporană, ar face notă discordantă. Când apreciez dacă un text este publicabil sau nu, știu pentru ce anume îl are în vedere editura. Aici, când în spatele meu nu se mai află nimeni, eu, ca simplu cititor, vă spun onest că nu acesta e genul de literatură pe care îl caut pentru mine, personal.

— Ești o mincinoasă plină de invidie! De ani de zile lepre ca tine mi se pun în cale, pentru că la noi a ajuns să fie promovată mediocritatea! Vă temeți de adevărata valoare! Lumea ar trebui epurată de creaturi ca tine!

Cred că sângele mi-a fugit din obraji, m-am simțit rece și m-am clătinat. Bogdan se opri, probabil, ca să-și scoată batista cu care se ștergea frecvent pe mâini. Am căutat din priviri sprijin la Rafael, dar ghidul avea o expresie împietrită. Ar fi trebuit să spun că textul e grozav? Chiar era grozav, iar eu îmi pierdusem capacitatea de apreciere? Mă simțeam strivită de nesiguranță.

— Tu! strigă părosul, cu glas răgușit de furie. Uită-te la mine!

Călătorii, care se agitaseră și ei, amuțiseră. Unii se ridicaseră în picioare, ca să ne poată urmări. Bogdan

îndreptă mâinile spre mine și am văzut că ținea strâns un obiect. Era un pistol.

— Are un pistol! strigă cineva și cei doi ghizi săriră în picioare. În toată învâlmășeala, am auzit un foc și m-am gândit că m-a împușcat. Autocarul a frânat violent și am căzut din picioare. Nu mai aveam aer. Șoferul, furios, a pășit peste mine și l-am auzit răcnind:

— A spart parbrizul! Ne-am depresurizat!

Mi-am adunat toate forțele ca să mă ridic cât mai repede, de teamă să nu fiu călcată în picioare. Câteva persoane se loviseră din cauza frânei puternice, câteva bagaje de mână căzuseră din plasele de susținere și haosul era pe punctul de a izbucni. Primul lucru pe care l-am observat, eu fiind lângă scaunul șoferului, a fost spărtura din parbriz. Preț de douăzeci, treizeci de secunde, am privit cu stupoare gelatina care se scursese înăuntru prin crăpăturile geamului securizat. Era o materie ca aspicul, de culoarea ceții, cu pete verzulii ici-colo. Minteaa mea nu reușea să proceseze informația. Dar știam că, în stare de șoc, oamenii reacționează aiurea, nu aveam de ce să mă îngrijorez prea tare. Peste vaietele care veneau din toate părțile, o voce se auzea din ce în ce mai tare, acoperindu-le până la urmă pe toate celelalte:

— Soțul meu! Soțul meu! Soțul meu a dispărut de lângă mine! Mircea, dragă, unde ești? Vă rog, uitați-vă în jur! Este cumva în spate? Mirceaaaa!

Șoferul reveni la locul lui. Avea pistolul în mână și îl aruncă nervos într-un sertar de la bord.

— Treci la locul tău! Nu ți-e de ajuns ce-ai făcut? mârâi la mine și i-am dat ascultare de îndată, cu toate că nu puteam înainta atât de repede pe intervalul dintre scaune, fiind ocupat în întregime de pasagerii panicați și de bagajele lor. În spatele fotoliilor rezervate celor doi ghizi, se afla femeia care-și pierduse soțul. Rafael încerca să-i vorbească cu glas scăzut. Nu mă luară în seamă și am putut observa că femeia ținea în palmă un obiect bizar. M-am oprit o secundă, ca și când nu mai puteam înainta, și m-am uitat mai bine: era o proteză dentară.

— Este a soțului meu, înțelegeți, zicea rar către Rafael. O recunosc dintr-o sută, pentru că are acești doi dinți de aur. Sunt făcuți din butonii lui, că i-am spus, Mirciulică, butonii nu mai ai unde-i purta, dar de dantură te mai folosești.

— Doamna Monica, nu cumva nu ați fost atentă și soțul s-a rătăcit încă de azi dimineață? Ia gândiți-vă bine! Încerca Rafael s-o convingă.

— Nu, domnu' Rafael! Sunt sigură, uite tableta lui, de pe care citea, nu vedeți? A mea e cealaltă. Doar nu sunt nebună. Poate că e în spatele autocarului.

Nu mai puteam sta să ascult și am pornit încet mai departe, când o mână grea mi s-a lăsat pe umăr:

— Glonțul a trecut fix prin țeasta lui, îmi șopti Lorin. Gloanțe de cauciuc, dar vezi ce-ai făcut?

M-am scuturat și am mers cât am putut de repede la locul meu, în spate. Dora mă aștepta și, de îndată ce am dat cu ochii de ea, am început să plâng. Îmi întinse niște șervețele de hârtie, fără să spună nimic, și am apreciat mult tăcerea ei. Discuțiile continuau, acolo, în față, dar nu auzeam clar ce se spunea. Stația de amplificare șuieră scurt și ne vorbi șoferul:

— Hai, toată lumea jos! Am sunat la agenție și ne vor trimite o mașină de asistență tehnică. Până atunci, așteptăm.

Dora mă strânse de braț, încurajator:

— Totul e o înscenare, crede-mă. Nu-i nimic real.

— E o femeie în față care spune că soțul ei a dispărut de lângă ea. Lorin mi-a spus că l-a nimerit glonțul. Cum e posibil?

— Stai liniștită, e trupa de teatru.

— Dar câți actori pot fi în autocarul ăsta? Sunt derutată, sunt confuză. Și au spus că e vina mea.

— Vor să-ți mărească nivelul de adrenalină. Toți cei care am plecat în acest voiaj, am plătit pentru asta. Hai să coborâm.

Autocarul opri de-a curmezișul drumului și părea că șoferul nu avea de gând să-l îndrepte. Orice mașină aflată în trecere pe șosea, ar fi trebuit să-l ocolească, ieșind de pe asfalt. De cum am pus piciorul jos, m-a frapat monotonia peisajului. Păduri de brazi de o parte și de alta a drumului, la oarecare distanță,

creste de piatră pe fundal și soarele în același punct pe boltă. Dacă în ziua precedentă sesizasem o mișcare a discului solar, în dimineața aceea era tot acolo, la capătul defileului pe care-l străbătea șoseaua. Ne oprișerăm ca niște găini speriate, în grup compact, neștiind ce să facem. Mă temeam că voi auzi reproșuri de la călători. Văzându-i cum stau acolo, cu brațele încrucișate de frig, eram foarte dispusă să mă simt vinovată. Ghizii ne-au adus câteva pături și ne-au spus să ne așezăm pe ele. Domnul Stein preluă comanda și ne sfătui să le dispunem în cerc, ca să facem un foc în mijloc. Ne trimise pe toți după vreascuri. Am urmat-o pe Dora, ca să mă aflu tot timpul lângă o persoană prietenoasă, dar de cum s-a răsfirat grupul, am desfăcut pumnul pe care-l ținusem până atunci strâns. Bucata de gelatină tremura în palma mea. O șterpelișem la coborâre, de pe bord.

— Ce-i aia? făcu Dora, strâmbând din nas.

— A intrat prin crăpăturile parbrizului când autocarul a frânat.

În aerul dintre noi simțeam ezitățile femeii de lângă mine. Atinse cu un deget materia din palma mea, apoi o apucă cu atenție și o mută în palma ei.

— Nu-mi pot da seama ce este, zise, cântărind-o. Poate că s-a scurs din vreun aparat de măsură de la bord, adăugă și eram gata să fiu de acord cu ea, însă mi-a venit ideea să încerc să întind bucata tremură-

toare. Am apucat-o din două părți, am scuturat-o, am lăsat-o să atârne. Părea că se poate întinde la nesfârșit. Dora se dădu un pas înapoi și privi pânza, încrunându-se.

— Cred că e mai bine s-o aruncăm, zise preocupată.

— E atât de elastic, ce este?

Se aplecă și prinse marginile de jos ale materialului, întinzându-l între noi. Punctișoarele verzi pe care le observasem la început se măriră. Ne-am îndepărtat câte un pas, pânza s-a lățit.

— Fantastic!

Am tras de un colț, l-am tot întins până am deslușit unul din punctele verzi crescând, crescând, apoi ne-am dat seama că era un desen. Reprezenta un pâlț de brazi. Cu cât îl întindeam mai mult, cu atât desenul devenea mai clar. Dora mototoli pânza dintr-odată.

— Arunc-o, zise, și a fost pentru prima oară când am văzut-o tulburată. Ne-am apucat să adunăm bețe uscate pentru foc. Terenul era acoperit cu ace de brad și parfumul de cetină îmi umplea nările. După câțiva pași, am intrat în pădure. Domnea o liniște mormântală. Tălpile mi s-au afundat în stratul de ace de brad maronii. Umbra era rece și neprimitoare, dar am văzut un țăruș înfipt în pământ, care avea o săgeată indicatoare pe care scria ceva. M-am apropiat să citesc. Săgeata indica spre adâncul pădurii și pe ea scria „Hic sunt leones”.

— Eu n-aș merge mai departe, zise glasul baritonal, inconfundabil, al ghidului nesuferit. Nu știam cum ajunsese în spatele meu. Pădurile de brazi pot fi foarte întunecoase, adăugă, coborând vocea.

— Ce e asta? am întrebat, arătându-i săgeata indicatoare.

— O, e doar un simbol. Vedeți, scumpă doamnă, simbolul explică cel mai bine realitatea. Mintea omească e astfel construită încât să poată citi simbolurile cu ușurință. Și cuvintele sunt simboluri, nu-i așa?

Când m-am întors la locul de adunare, am observat că deasupra autocarului, într-o parte, plutea o fâșie de ceață.

Focul începu să troznească vesel și călătorii așezați pe pături îl priveau cu încântare. Eram între Zoe și doamna Vera. Femeia al cărei soț dispăruse stătea în apropiere, tăcută, iar Bogdan Achivei se așezase în spatele domnului Stein. Doar Șoferul, Rafael și Lorin stăteau în picioare și m-am gândit că erau ca niște cio-bani păzindu-și oile.

— Toate cuvintele noastre și chiar toate gândurile, tot ceea ce spunem celor de lângă noi și tot ce murmurăm în somn este textul unei povești a noastre, o poveste personală; dar să vă spun un secret: fiecare poveste personală are cârlige care o agață de poveștile altora, pentru că lumea întreagă e o poveste făcută din cuvinte, din metafore, mă înțelegeți? zicea domnul

Stein celor din imediata sa apropiere. Niciodată oamenii care ne ies în cale nu sunt întâmplători, nu există „întâmplare”, totul e consecință.

— Bine, dar atunci ce sunt poveștile inventate? Întrebă un bărbat tânăr, pe care nu-l mai remarcasem până atunci.

— Păi ce să fie? Sunt niște posibilități reziduale ale existenței. Am convingerea intimă că acest univers infinit nu lasă neexploatarea nicio posibilitate. Când se vor spune toate poveștile posibile, adică atunci când toate direcțiile de expansiune vor fi atinse, atunci probabil că lumea se va sfârși. Dragii mei, noi, oamenii, suntem legați unii de alții prin legături atât de profunde, încât coboară la nivel cuantic. Un cuvânt din povestea ta poate influența echilibrul poveștii mele, iar unda se va transmite din om în om, din poveste în poveste, ca efectul de fluture. În adâncimile ființelor noastre avem un fel de micelium comun. E noosfera, învelișul format din suma conștiințelor omenești.

— Tot timpul vorbește așa? am murmurat doamnei Vera, dar ea mă privi consternată și mi-am înghițit cuvintele.

— Gândiți-vă că legăturile dintre oameni nu se fac doar orizontal, ci și vertical. Suntem conectați cu trecutul. Trecutul întreg trăiește în fiecare dintre noi.

Mi-am scos tableta din poșetă, sperând din tot sufletul că bateria nu se descărcase. Intenționez să ci-

tesc mai departe jurnalul bunicului. Am găsit documentul, dar anumite pagini nu se încărcău, oricât aș fi încercat. Cel puțin, bine că aveam internet.

„La marginea pădurii, zăpada ajungea până la brâu. Lucram mai întâi cu lopețile, ca să ne facem loc. Abia mai apoi apucam topoarele. În aerul înghețat, sunetele păreau seci. Picioarele mele erau ca doi butuci, cu toate că aveam grijă să le înfășor în ziare. Mereu mă întrebam dacă seara le voi găsi albastre în bocancii aproape rupți. Nu-mi păsa. Toate gândurile mele se învâртеau în jurul mâncării. Nu-mi păsa dacă mor sau trăiesc, mi-era frică, cu adevărat frică, doar de foame și de durere. Viața și moartea trecuseră pe plan secundar.

La fiecare întoarcere în lagăr, după ziua de tăiat lemne, priveam peste umăr. Din când în când, cineva rămânea în urmă, nu putea ține pasul. Soldații care ne păzeau îl pocneau o dată sau de două ori cu cizma și dacă nu se ridica, ne puneau să-l ducem, trebuia să iasă la numărătoare, dar în câteva rânduri sergentul a numărat și câte un cadavru. În pământul înghețat ca piatra, morții nu mai puteau fi îngropați. Așteptau primăvara, într-o baracă specială...”

— Oamenii trecutului ne oferă nouă, celor din prezent, identitate, declama domnul Stein și mi s-a părut că cineva, în spate, comentează ironic afirmația lui. N-am dat atenție, am citit mai departe.

„Într-o seară, la apel, a venit un căpitan. Ne-a întrebat care dintre noi vorbește bine rusește. Ne-a separat de ceilalți. Eram vreo zece, din câteva sute. După aceea ne-a întrebat care dintre noi se pricepe la contabilitate. Am ridicat mâna: eram singurul. Așa m-am pomenit că din ziua următoare am fost trecut într-una dintre barăcile administrației. Primeam două mese pe zi, aveam apă sub formă lichidă ori de câte ori îmi era sete, stăteam într-o încăpere unde dimineața se făcea focul într-o sobiță de tuci. Ce fericire! O săptămână m-am tot minunat de norocul meu, într-o săptămână mi s-au dezmorțit și picioarele, doar foamea se cronicizase, dar mai rău mă chinuia gândul că nu știam unde e Freddie. Atunci m-am simțit în mâinile lui Dumnezeu mai mult ca alte ori, era peste puterile mele să-mi ajut fiul, puteam doar să sper.”

— Tinere, ridică glasul domnul Stein, fiecare om aderă la o formă de gândire, fiecare om are o filosofie proprie, chiar dacă, de cele mai multe ori, este ceva inconștient. Ambiția de bază și cea mai comună este să-și impună forma de gândire celor din jur. De aici se nasc gâlcevile banale, dar și marile războaie.

— Mai scutește-mă cu „tinere”, „tataie”! Ești un emițător de truisme și singurul adevăr pe care l-ai spus e că vrei să-ți impui punctul de vedere asupra celorlalți, i-o întoarce Bogdan Achivei.

Călătorii plecaseră capetele și priveau în alte direcții. Situația era stânjenitoare. M-am întors la tableta mea,

m-am prefăcut că sunt adâncită în citit, am glisat documetul cu degetul:

„Cel mai greu mi-a fost să fac socoteli cu abacul. Mai erau două rusoaice care țineau contabilitate acolo, foarte serioase la început, chiar încruntate, nemulțumite de apariția mea, dar care, cu timpul, s-au îmbunătățit, mai ales că vorbeam rusește și vorbeam foarte politicos și le-am recitat din Esenin:

*„Ne ducem toți câte puțin, mereu,
către-un liman de tihnă și-mpăcare...”*

După aceea îmi lăsau câte un colț de pâine, tare ca piatra, pe masa unde lucram eu, îi spuneau femeii care ne aducea porțiile cu mâncare să pescuiască pe fundul canistrei și să-mi dea și câteva foi de varză tocată, nu doar zeamă chioară, ba s-au apucat să mă învețe să mănuiesc abacul. Se întreceau să mă răsfete, săracele de ele, că nici lor nu le era ușor, chiar dacă nu erau deținute.

*„Acolo, știu că nu vor mai fi fagi,
nici holde cu aur viu pe nume,
de asta poate mi-s așa de dragi,
toți oamenii cu care trec prin lume...”*

În afara focului și a unui țol pe patul de paie, rușii din administrație nu se bucurau de alte privilegii față de noi, deținuții; mâncam din același cazan. După câteva săptămâni, spre primăvară, a apărut printre noi Serghei, un puști abătut și frumos, cu părul blond numai inele și bucle, de parcă ar fi fost reîncarnarea

lui Esenin. Tatiana și Nadejda îl prindeau cu sila și-l pupau, iar el se zbătea anemic să scape din strânsoarea lor. Apoi se apropia de registrele mele și privea fascinat cum scriam cu tocoul. Cunoștințele de rusă și contabilitate, împreună cu norocul, m-au salvat de moartea trupească, dar Serghei m-a salvat de disperare, de moartea sufletească. Ce s-o fi ales de el?"

— Voi, bătrânilor ați fost o generație care n-a făcut nimic, v-ați plecat cu supușenie în fața oricui vă arăta biciul! Ați făcut totul ca să vă păstrați mâncărica sub nas și culcușul cald de acasă, ați denunțat, ați îngenunchat, ați făcut orice compromis, iar acum îmi vorbești mie despre filosofii personale? Ce crez ați avut voi, generație pierdută?! răcnea Bogdan Achivei, plimbându-se în jurul păturilor și gesticulând dramatic. Tânărul păros era ca ieșit din minți și mă întrebam de ce nu intervine Lorin, însă ghidul doar rânjea pe sub mustața subțire. Rafael tăcea, cu brațele încrucișate, și sabia de la șold îi dădea aerul unui băiețel pe care mama l-a chemat la masă tocmai când se juca mai bine.

„Era fiul căpitanului, mi-au spus fetele. Nu avea mamă și tatăl său, deși se interesa să-i fie bine copilului, nu avea timp să se ocupe de el. Nici nu știu cum s-a lipit Serghei de scaunul meu, că-n fiecare zi îl găseam acolo, trezit cu mult înainte ca eu să vin, îmi lăsa pe registru, învelită într-un servetel jegos, o felie de pâine uscată unsă cu unt gălbui și rânced. Mi-a fost rușine s-o mănânc, cu toată foamea din mine,

dar atât s-a întristat copilul, încât am rumegat-o sub privirile lui care prinseră de atunci să-mi zâmbească și spun cu mâna pe inimă că a fost cel mai gustos lucru pe care l-am mâncat în toată viața mea. I-am povestit despre girafe și delfini, despre canibalii din Borneo, i-am predat lecții de franceză și română și am mâncat alte felii de pâine cu unt primite de la el. Primul an la tăiat lemne a fost îngrozitor. Ceilalți patru au devenit suportabili datorită copilului. Într-un fel, cred că ne-am salvat reciproc.”

În acel moment, bateria tabletei a cedat. M-am uitat cu suspiciune la Zoe, oare era dintre actori, căci povestea ei se lega prea evident de a mea. Zoe, însă, privea absentă focul care se stingea, doamna Vera își culcase capul peste brațe. Mi-am închipuit că se simțea atinsă de acuzațiile lui Bogdan. Dora ajunsese lângă mine fără să-mi dau seama și m-am bucurat pentru asta. În furia lui, mă temeam că Bogdan își va aminti de mine și nu mă simțeam pregătită să-l înfrunt. Am atins-o pe Dora, ca să-i atrag atenția, și i-am arătat focul care se stingea:

— Hai să mai aducem niște crengi. Nu eram singurele care se ridicaseră, și alți pasageri încercau, stânjeniți, să se îndepărteze de păтури.

— Eram curioasă, i-am zis Dorei, să știu cum s-a terminat povestea ta.

Dora s-a oprit puțin, ca și cum și-ar fi privit picioarele, apoi și-a îndreptat ochii spre dunga întunecată a pădurii.

— Furaseși frumusețea lui Tinel, am încercat eu să-i amintesc.

— Nu, nu i-am furat nimic. Devenisem frumoasă, dar era frumusețea mea. Tipsia nu te făcea frumos, ci scotea la suprafață frumusețea din tine. Nu știu de ce Tinel și-a schimbat în rău înfățișarea când eu mi-am schimbat-o în bine, dar sunt încredințată că nu eram eu cea vinovată și nici nu era acesta modul de operare al oglinzii de argint.

— Dar el așa a crezut.

— Da. Credea că eu trebuie să redevin banală pentru ca el să redevină strălucitor. E o greșeală foarte comună printre oameni.

— Și?

— Ți-amintești că în magazie era o masă deasupra căreia atârna ceva ca un scripete?

— Da, ai spus ceva despre un scripete.

— Nu era o masă. Era ghizdul unui puț. Săpase un puț de câțiva metri, până ajunsese la apa sărată. Atârna în scripete diverse obiecte și le scufunda în apă. După un timp, habar nu am cât de lung, le scotea de acolo acoperite de sare. Astea erau statuile lui. Făcuse asta și unor ființe vii, iar apoi mi-a făcut-o mie.

— Nu se poate!

— Apa era rece ca o tăietură de brici și întunericul îmi intra pe sub piele. De câte ori îmi aduc aminte, mă întreb dacă există vreo limită în răul pe care un om îl poate face altuia.

Chipul Dorei părea împietrit și m-am gândit că erau locuri unde sarea se depusese pentru totdeauna.

— Nu am stat scufundată decât foarte puțin. Mă legase cu scotch, nu aveam nicio șansă. Teroarea a alungat frumusețea din mine. M-a scos și, când a văzut rezultatul, nici n-a mai băgat de seamă că el nu redevenise frumos, atât de încredințat era că așa funcționează lucrurile. M-a dezlegat și mi-a cerut să plec imediat. N-avea nicio teamă că l-aș putea denunța, nu asta îl speria cel mai tare. A spus că pot să iau orice doresc de la el, mi-a dat bani și mi-a trimis după aceea bani în mod regulat, sume frumoase.

— Și tu ce-ai făcut?

— Întâi, am vrut să mă arunc de pe podul de lemn în lacul sărat, dar m-am gândit că aș pluti mult până să mă înec. Ce era să fac? Am plecat și m-am complăcut. Mi se părea firesc să fiu plătită pentru ce suferisem. Am luat-o de la capăt, dar nu m-am mai întors la ai mei.

— Spuneai că ai divorțat până la urmă.

— Am divorțat după niște ani, când am întâlnit pe cineva de care m-am îndrăgostit.

— Cine?

— Asta-i altă poveste. Ia uite, o mașină mică pe șosea, nu poate trece de autocarul nostru.

Ne-am reîntors la foc, aducând câteva ramuri uscate. Ghizii noștri discutau cu ocupanții automobilului de pe șosea. M-am bucurat, căci între timp

atmosfera se mai încălzise, chiar dacă nu soarele părea vinovat pentru asta. Îmi închipuiam că va ajunge și echipa de mecanici care să înlocuiască parbrizul și ne vom urni din loc. Erau doi bărbați în mașină și până la urmă au coborât. Discuția cu Lorin și Rafael se prelungea. Călătorii și-au pierdut treptat interesul și s-au reșezat în jurul focului care abia mai pâlpâia. L-am căutat din priviri pe Bogdan Achivei, trebuia să mă țin departe de el. Femeia al cărei soț dispăruse îi explica ceva părosului, arătându-i un obiect pe care-l avea în mână. Mi-am dat seama că era proteza soțului. Discuția dintre ei devenea tot mai apăsătoare și Rafael a intervenit și i-a așezat în locuri diametral opuse.

— A dispărut un om și nimeni nu zice nimic! am spus cu glas scăzut, fără adresă, dar nu mă puteau auzi decât Zoe, Dora și Vera. Nu mi-a răspuns niciuna. Parcă era un complot. Toți șușoteau între ei și mă simteam stingheră. Micuța Ana își fixase iarăși privirile asupra mea. Purta un tricou roșu care avea pe piept un cap de mort. Mi se părea nepotrivit pentru o fetiță. Mi-am exprimat opinia față de doamnele de lângă mine, dar Vera mi-a răspuns pe un ton puțin acid că e doar un simbol capul acela de mort, de exemplu un simbol al piraiților și nimic mai mult. Zoe a taxat-o pe loc:

— Nu există simboluri, doamna Vera, ci doar forme ascunse ale realității. De aceea nu e bine să ne jucăm cu orice.

Începusem să răscolesc poșeta, aveam senzația că tensiunea nu așteaptă decât o scânteie ca să explodeze, trebuia să am ceva de citit, chiar și „Sfaturi pentru călătorul clandestin”, numai să nu stau așa. Lorin îl aduse lângă foc pe unul dintre nou veniți și ni-l prezentă ca fiind Vlad, apoi îl încurajă să ne povestească cum a ajuns la noi. Discuțiile au încetat și Vlad a devenit centrul atenției, ceea ce nu părea să-l încurce:

— Totul a început pe când mă aflam cu un client. Îmi solicitase discreție maximă și pentru asta ne întâlniserăm într-o stațiune din afara orașului. Voia să-l scap de un obiect nedorit. Sigur, gândul m-a dus la expresia „arma crimei”, dar, când am văzut despre ce era vorba, am avut un zâmbet interior. Unii clienți trebuie lăsați să vorbească pentru ca să fie pe deplin satisfăcuți, deși tu, ca profesionist, prinzi din zbor ce doresc, de fapt, de la tine. Așa că l-am ascultat, nu l-am grăbit, dar când mi-a întins peste masă obiectul și l-am apucat, cu un surâs puțin condescendent, nu aveam de unde să știu că lumea s-a resetat pentru mine. Am simțit doar așa, ceva ca un fior când trece o adiere mai rece într-o zi de vară. Sau ca atunci când te plimbi pe-o stradă însorită și intri deodată în umbra unei clădiri.

— Asta e? am întrebat, rostogolind obiectul în palmă ca pe-un cartof fierbinte. Nu era decât o bucată de metal ca o cârjă în miniatură. Nu puteam să-mi dau seama ce reprezintă. Oricum, nu era o armă a crimei.

— Da, asta e, mormăi proaspătul meu client, cumva rușinat. Mi-am ridicat ochii spre el, străduindu-mă să îmi păstrez aerul serios, de profesionist.

— Când mă uit la ea, nu reușesc să-mi imaginez nimic periculos, am mormăit eu. Voiam să-l fac să-mi spună mai multe. Clientul din dimineața aceea nu părea un om pus pe glume. Poate că era altceva la mijloc.

— Vă rog să mă credeți că tot ce v-am spus e perfect adevărat. De altfel, o să vă convingeți singur.

— N-am de gând să mă conving de nimic. Vă scap de obiect și atât. Dumneavoastră mă plătiți pentru acest serviciu, asta e colaborarea noastră, am zis eu, așezând pe farfurioară ceașca de cafea din care tocmai sorbisem.

Bărbatul cu care vorbeam își aprinse a treia țigară în răstimp de cinsprezece minute. Fuma cam o treime din ele, apoi le strivea în scrumieră, își trecea degetele prin păr, tușea, aștepta o clipă și aprindea altă țigară. Era foarte nervos sau ceva îl preocupa dincolo de orice închipuire. Voiam să închei întâlnirea cât se putea de repede, tipul mă obosea, dar, pe de altă parte, stăteam pe banii lui, mă plătea. Și comisioanele mele nu erau mici deloc!

— Am impresia că nu mă credeți, zise aruncându-mi o privire pe care nu am știut s-o descifrez. Doar nu vă imaginați că fabulez!

— M-ați angajat ca să vă scap de obiect. Am să vă scap de el. De ce n-o faceți chiar dumneavoastră, nu mă privește, sincer, am văzut eu ciudățenii mai mari, am spus zâmbind, dar de ce doriți neapărat să mă și convingeți de anumite proprietăți... hai să le spunem, exotice, ale acestui obiect, asta nu înțeleg?

— Altfel nu funcționează.

Tonul său trăda o notă de implorare. M-am uitat la el. Era unul din acei bărbați fără vârstă, putea avea între patruzeci și șaizeci de ani. Bine întreținut, bine hrănit, bine situat financiar, judecând și numai după ceasul scump care se ȳtea discret de sub mâneca stângă.

— Altfel nu funcționează, repetă el cu vocea chinuită.

Frunzișul teilor care umbreau terasa foșni discret, de parcă vântul ar fi suspinat.

— Credința în ceva nu se poate vinde, am spus tacitos și deodată mi-am dat seama că-mi rămăsese zaț de cafea pe buze. Aș vrea să vă pot crede, dar...

Mi-am scos batista și m-am șters. Localul în care ne întâlniserăm nu era prost, dar nici dintre cele mai bune. Oricum, maximum din ceea ce putea oferi stațiunea aceea de pe Valea Oltului. Trei ștele. O stațiune vizitată de pensionari pentru izvoarele cu apă termală. Ei nu erau pretențioși, nu făceau observații personalului de deservire dacă primeau ceașca de cafea cu două degete de zaț pe fund.

— Dar dacă vă demonstrez, o să credeți?

Mi-am ridicat palmele într-un gest simulând capitularea. Stăteam pe banii lui. Omul se aplecă și scoase de sub masă o servietă. O deschise cu gesturi grăbite și dădu la iveală o bucată de carton cam de mărimea unei coli A4. Pe ea erau desenate cu negru un punct de mărimea buricului de la degetul mare și semnul plus. Mă simțeam tachinat de o senzație neplăcută. N-aș fi vrut în niciun caz să pierd timpul degeaba fără să fiu plătit. Nu-mi dădeam seama unde voia să ajungă, dar, așa cum îl asiguraseam, nu mai puteam fi impresionat ușor. Duceam colete în cel mai scurt timp posibil oriunde în țară atunci când expeditorii nu doreau să le încredințeze serviciilor poștale, memoram mesaje și le recitam destinatarilor cuveniți atunci când alte mijloace de înregistrare erau considerate nesigure și, bineînțeles, urmăream soți și soții bănuți de infidelitate. Localizam persoane dispărute, am curățat o cameră în care se spărsese un termometru cu mercur, am golit în Olt un recipient în care o doamnă respectabilă adunase toate blestemele pe care vecina i le aruncase asupra casei... Dacă noul meu client voia să mă încredințeze de un anumit lucru, pentru suma corespunzătoare, aveam să cred orice.

— Să facem un mic experiment. Mai întâi trebuie să determinați zona cu pata oarbă.

— Ce pată oarbă? Pata oarbă de pe retină?

— Da. Trebuie s-o depistăm, apoi... Vă rog să vă ridicați puțin. Stați așa, cam la un metru de mine, zise trasând grăbit un X pe asfalt, cu o bucată de cretă, ca să-și marcheze poziția.

Doi bătrânei care se întorceau cu sticlele pline de apă sulfuroasă de la izvorul patru, se opriseră să ne privească. M-am străduit să le zâmbesc liniștitor, ca și cum aș fi spus că e o joacă, o glumă, o șotie, dar ei continuau să stea acolo și să ne fixeze cu suspiciune. Clientul meu ridică bucata de carton, mă îndemnă să îmi acopăr ochiul drept și să mă uit cu ochiul stâng la punctul desenat în dreapta cartonului.

— Acum o să vă rog să vă apropiați încet, încet de tot de mine, fără să clipiți și fără să mișcați globul ocular. Cu vederea periferică observați și semnul plus din stânga, nu-i așa? Ei bine, la un moment dat nu-l veți mai putea vedea, dar, pe măsură ce vă apropiați și mai mult de imagine, va apărea din nou. Trebuie să determinăm exact porțiunea de teren în care nu vedeți plusul.

După trei încercări, am reușit. Clientul m-a pus să mă opresc fix în locul acela și a însemnat iar trotuarul cu bucata de cretă. Pensionarii ne urmăreau cu figuri indignate.

— Am probleme cu ochii... m-am scuzat eu față de ei, pe un ton confidențial, la care doamna și-a tras partenerul de braț și s-au îndepărtat agale. Am auzit-o

spunându-i că meritam să mi se întâmple așa ceva, întrucât fumam ca un turc, nu băgase de seamă scrumiera?

— Suntem gata imediat, mă asigură clientul meu. Repetăm încă o dată, dar acum vă rog să luați în mână dreaptă obiectul.

Se referea la obiectul lui, cel de care voia să-l desctorosesc. M-am conformat. Din fericire, nu se mai uita nimeni la noi, terasa era încă pustie la acea oră, iar pe stradă nu trecea țipenie.

— Când ajungeți în dreptul semnului marcat cu cretă, vă rog să vă opriți. Țineți ochiul drept închis! Bun, acum, cu mâna dreaptă, încercați să introduceți cheia în lăcașul ei, căutați undeva lângă tâmpla stângă.

— M-ați zăpăcit de tot! am protestat eu. Ce lăcaș? Deci, asta e o cheie? Nu văd niciun lăcaș, zău!

Mă gândeam serios că sunt victima unei farse. Nu era nimic ilegal în munca mea, tăiam chitanțe și plăteam impozitul pe venit, dar asta nu însemna că m-ar fi încântat să fiu luat la cercetări în urma apariției unui filmuleț la emisiunea de umor „Camera ascunsă”.

— Vă rog, nu vă pierdeți concentrarea chiar acum! Știu că vi se pare ciudat, dar urmați întocmai instrucțiunile mele. Haideți, vă rog, veți vedea că e interesant.

Am strâns din dinți și m-am prefăcut că încerc să bag cheia într-o broască nevăzută. Nici nu voiam să-mi imaginez ce părere și-ar fi făcut cineva uitându-se la

mine. De trei, patru ori am tot încercat. Bâjbâiam. Și nervozitatea mea era în creștere. Apoi, deodată, am simțit că drugul acela de metal se proptește în ceva! Un sunet uscat ca o scânteie mi-a răsunat în urechea stângă. Parcă un arc s-ar fi relaxat. S-a declanșat un declic. Am tresărit.

— Bravo! izbucni clientul meu. Bravo! Excelent! Puteți scoate cheia.

— Ce naiba s-a-ntâmpat?

— Ți-am arătat cum se face. Acum crezi. Ți-am dat cheia, scapă-mă de ea. Cât îți datorez pentru acest serviciu?

— O mie pentru ca să arunc obiectul și... cinci sute pentru cât m-ați chinuit în dimineața asta. Și să știți că sunt rezonabil.

— Perfect, uite banii. Nu-mi trebuie chitanță! Sunt foarte mulțumit. Adio!

— Stați puțin! Hei!

Bărbatul îmi puse trei bancnote noi de câte cinci sute de euro în față și plecă în mare grabă. Regretam că nu-i cerusem două mii. I-ar fi dat fără să clipească. Nici măcar nu dorise să-mi mai dea explicații, dar, în fond, ce explicații ar putea oferi un tulburat mental despre propriile-i obsesii? Am plătit cele două cafele, am împăturit obiectul în ziarul pe care mi-l cumpărasem de dimineață și m-am îndreptat spre mașină. Aveam de condus patruzeci de minute până în oraș.

Obiectul metalic stătea cuminte, înfășurat în ziar, pe scaunul din dreapta, fără să știe ce soartă îl așteaptă.

Șoseaua mergea paralel cu linia ferată și cu Oltul. Când mai aveam doar câțiva kilometri până la intrarea în oraș, am oprit într-un mic refugiu, lângă un izvor. Acolo se uneau șoseaua de centură a orașului, care serpuia pe malul stâng al Oltului, cu șoseaua națională de pe malul drept, legate printr-un pod. N-aveam de ce să mai pierd timpul: am luat obiectul de pe scaun, l-am vârat în buzunarul sacoului și am coborât din mașină. Am reușit să traversez destul de repede și, oricine m-ar fi văzut, ar fi putut să creadă că mă îndreptam spre localul minuscul de pe partea opusă a drumului ca să-mi iau o cafea sau un pachet de țigări. Numai că eu am ocolit localul ca și cum m-aș fi dus la toaleta din spate. După câțiva pași, eram pe pod. Din față veneau tiruri bară la bară, nu era deloc plăcut să mă strecor pe trotuarul de jumătate de metru și chiar mi-a trecut prin cap că aș fi putut alege altă variantă, dar nu avea rost să renunț tocmai atunci. Când mă aflu pe la mijlocul podului, am dat drumul obiectului în râu. Cu tot traficul, n-am auzit pleoscăitul pe care îl va fi făcut căzând în apă. Din clipa în care clientul mi-l înmânase, deși l-am atins și-am constatat că era din metal și că era rece, mi l-am imaginat tot timpul încins, nu știu de ce. Întorcându-mă la mașină, am avut senzația clară că obiectul nu se va opri pe fundul

apei, ci, precum un cuțit fierbinte taie o bucată de unt, așa și cheia mea avea să pătrundă lin până-n fundul pământului...

La 45 de ani, bărbații și-au pierdut demult toate iluziile în ceea ce privește dragostea și femeile. Abia după 60 de ani încep să-și facă iluzii din nou. Cu toate astea, Teo era pentru mine un vis frumos și nesperat. Lucra ca secretară, la firma unui client de-al meu, așa o cunoscusem. Poate părea dulceag ceea ce spun, dar e purul adevăr: când i-am auzit prima oară vocea, la telefon, am fost cuprins de un sentiment de bucurie. O imensă și inexplicabilă bucurie. Nici nu știam cine era, dacă era căsătorită sau nu, dacă ar fi putut sau nu să mă placă. Un singur lucru conta, că ființa aceea exista și că eu o găsisem. Nu vorbea deloc așa cum vorbesc secretarele, amabil, rapid și eficient. Vocea ei avea ceva cald și învăluitor, ceva care te făcea pe loc să te relaxezi. Am făcut tot felul de manevre ca să am drum pe la sediul acelei firme, am reușit să o cunosc și mi-am dat seama pe loc că instinctul nu mă înșelase: eram puternic atras de ea. Din fericire, și Teo mă plăcea. Am început să ne vedem tot mai des, iar timpul petrecut separat se scurta cu fiecare zi. Totuși, nu ne-am mutat împreună. Ni se părea firesc ca lucrurile să rămână

așa cum sunt. Ne simțeam minunat și nu ne-am gândit că o schimbare ar putea aduce neapărat ceva bun. Cel puțin în ceea ce mă privește, cu experiența tristă a căsătoriei mele eșuate, preferam să nu stric echilibrul. De câte ori aveam posibilitatea, petreceam alături de ea după-amiezele, serile și o parte din noapte, însă diminețile ne găseau pe fiecare acasă la el. Ea, în special, părea foarte mulțumită de aranjamentul acesta. „Prezența ta mă odihnește”, obișnuia să-mi spună, dar era întocmai ceea ce simțeam și eu în legătură cu ea. Trecuseră în acest fel trei ani, fără să intervină schimbări între noi. Trăiam o fericire profundă, calmă, liniștită. Nu bănuiam că până și cele mai adânci ape se pot tulbura când arunci obiecte în ele.

Pe când conduceam înapoi spre oraș, în ziua aceea, am simțit că mi-a intrat ceva în ochiul stâng. Era foarte neplăcut la volan să mă tot frec la ochi, cu mașini vâjâind din sens opus și cu șoferi care mă semnalizau din spate pentru că redusesem viteza. Până la urmă, am tras pe dreapta și m-am uitat în oglinda retrovi-zoare. Aveam mizerie adunată în colțul ochiului. M-am șters cu batista. Vederea mi se împăienjenise de-a binelea. Îmi simțeam pleoapa iritată, probabil îmi intrase sub ea un grăunte de nisip. Nu puteam rămâne acolo, ba mă mai și grăbeam, căci era miercuri, adică ziua în care trebuia s-o duc pe fiică-mea la orele săptămânale de balet. Dacă întârziam, fosta nevastă se

comporta de parcă aş fi declanşat o imensă tragedie, şi avea grijă s-o facă şi pe Dana să simtă că taică-său e un nemernic nepăsător. Am repornit motorul şi am condus atent până în oraş. Senzaţia de iritare nu mă părăsea. Dintotdeauna m-am bucurat de o vedere perfect normală, adică nu avusesem niciun fel de ne-
cazuri cu ochii, în afară de întâmplarea din urmă cu aproape trei ani. De-abia o cunoscusem pe Teo şi ne întâlneam prin parcuri şi prin cafenele, ca doi adolescenţi. Aerul era electric în preajma noastră. Mi se părea ciudat şi extraordinar să mă mai pot îndrăgosti aşa la vârsta mea şi mă străduiam să arăt mai nepăsător. Într-una din acele zile de la sfârşitul verii, când dimineţile sunt deja răcoroase, dar amiezele tot fierbinţi, urma să o întâlnesc pe Teo pe la patru. Soarele ardea alb, însă vântul răbufnea din timp în timp, ridicând praful. Îmi intrase ceva în ochi şi lăcrimam penibil. Lăsasem maşina la poarta parcului Zăvoi şi mă grăbeam, ca să nu întârzii.

— Ce-ai păţit? susură Teo, când m-am înfăţişat în faţa ei, cu obrazul scăldat în lacrimi.

— Cred că mi-a intrat ceva în ochi.

— Hai să vedem, zise ea şi mă aşeză pe una din bănci.

Se cocoţă în genunchi lângă mine, îmi prinse capul între palme şi mă privi. Îşi apropie gura de ochiul meu iritat şi m-am pomenit că-mi ţin răsuflarea. I-am simţit limba caldă şi delicată atingându-mi colţul ochiului.

lui, plimbându-se ușor de-a lungul pleoapei, zgândărindu-mi genele. Era pentru prima oară atât de aproape de mine.

— Un fir de nisip, zâmbi ea, l-am scos.

Ne-am ridicat de pe bancă și-am plecat fără să ne vorbim. M-am lăsat condus de ea, până la ea acasă. Eram atât de tulburați, încât am început să ne dezbrăcăm de cum am închis ușa.

Când, într-un târziu, Teo a adormit, gândul mi s-a întors la firul de nisip care-mi intrase în ochi în după-amiaza aceea. Ca o piatră aruncată într-un lac, făcuse cercuri, cercuri, cercuri până ne adusese unul în brațele celuilalt. Un fir de nisip.

Era destul de puțin probabil ca în ziua aceea să mă ajute Teo să scap de iritația ochiului. Aveam s-o văd abia spre seară, după ce o voi fi depus pe Dana în siguranță, la mama ei. Mă aștepta o după-amiază plicticoasă pe care aveam s-o petrec pe un scaun incomod, urmărind fâțâielile unor fete pline de importanță în rochițele lor albe, încercând să meargă pe poante.

Am intrat în oraș pe centura de nord, ca să evit aglomerația de la mijlocul zilei. Nu-mi dădeam seama cum trecuse timpul, cum se făcuse atât de târziu. Nici nu se punea problema să trec pe acasă pentru un duș, trebuia să merg la bancă, să depun banii, apoi să fug direct la fosta soție, s-o iau pe Dana.

— Ce s-a întâmplat? mă întrebă mama fiică-mii, în pragul ușii.

— Am întârziat, cumva?

— De la ce să întârzii? făcu ea nedumerită și atunci am simțit lucrul acela pentru prima oară. Era ceva ca un fel de curent subacvatic, destul de vag încă, un fel de regresie, ca și cum aș fi fost absorbit spre adâncuri cărora nu le puteam opune rezistență. Probabil că începuse mai devreme, dar eu nu băgasem de seamă.

— Ești bine? Ce-ai pățit la ochi?

— Auzi, dacă am întârziat, îmi pare rău. E gata Dana?

— Pentru ce să fie gata?

— Păi n-o duc la orele de balet? Nu e joi?

— Balet? șopti fosta mea soție și obrazul i se crispă.

Îmi închise ușa în față. Sigur și ferm ca o discuție terminată fără drept de apel. Am ridicat mâna să bat din nou, dar m-am oprit. Niciodată nu înțelesesem reacțiile exagerate ale Inei. Din cauza sensibilității sale exacerbate ajunsesem să mă simt tot timpul vinovat. Dacă nu era joi sau dacă Dana nu voia să meargă la balet, ce mare lucru? Eu, unul, n-aveam nimic de pierdut. Pe deplin convins de justetea atitudinii mele, am coborât treptele verandei cu pas liniștit și elastic. M-am instalat la volan și am pornit spre apartamentul meu de pe Știrbei Vodă. Niciodată nu mă îngrijorase o după-amiază liberă. Înăuntru mă întâmpină un aer stătut. Să fi uitat ferestrele închise? Am intrat în living și-am privit derutat lucrurile pe care le știam așa de bine. Ce se schimbase? Liniștea nefirească se prefirase

peste tot ca un praf auriu. Cu o smucitură, am tras perdeaua într-o parte și-am deschis geamul larg, spre copacii parcului. Sunetele orașului se strecurară în casă. Am făcut un duș, mi-am spălat ochiul temeinic, m-am bărbierit și m-am dat cu tot felul de loțiuni și pomezi, doar aveam întâlnire. Pe când îmi tăiam unghiile, am văzut că ceasul de pe noptieră clipea verde afișând ora 15:40 și am decis că e timp destul să mă-nânc o omletă. Spărsesem patru ouă într-un bol și mă pregăteam să le bat cu furculița, când am simțit că ochiul stâng mă jenează iarăși. Era o senzație nesuferită. Am lăsat furculița pe masă și m-am dus să caut o batistă în sertarul din dormitor. Cel puțin, acolo îmi aminteam că văzusem niște batiste de hârtie, dar, când am tras sertarul respectiv, am descoperit șosetele și maieurile. Mi-am înfipt mâna printre articolele de lenjerie și le-am răscolit dintr-o parte în alta. Ochiul îmi lăcrima. Un obiect mai greu se afla ascuns în rufăria mea. Când l-am dibuit și l-am scos la lumină, mi s-a tăiat respirația: era „cheia” clientului din dimineața aceea, cheia pe care o aruncasem în Olt.

Stăteam în picioare în fața blatului din bucătărie și-mi mâncam omleta, în timp ce-mi tamponam ochiul cu o șosetă albă. Lângă farfurie zăcea, aparent liniștită, cheia. În acel moment era clar că mi se făcuse o farsă, dar ceea ce nu puteam pricepe era cum de reușiseră s-o atragă pe Teo în povestea asta. Căci numai Teo ar fi putut să intre în apartamentul meu.

O așteptam pe Teo de zece minute și începusem să cred că nu avea să mai vină. Stăteam așezat pe singura bancă de pe aleea care ducea, urcând lin, până la Cetățuie, și multe perechi tinere îmi aruncaseră priviri muștrătoare pentru că ocupasem locul. Venisem cu cheia aceea în buzunar și o mai aveam pe când ocupasem banca. Intenționeam s-o întreb pe Teo ce se petrece, dar apoi m-am răzgândit. Cu cât mă gândeam mai mult, cu atât îmi dădeam seama că era, practic, imposibil ca Teo să fi participat la o asemenea farsă. Ar fi fost o ofensă pentru ea și numai să afle că am bănuț-o de așa ceva. Când am ajuns la concluzia asta, m-am ridicat repede de pe bancă și am aruncat cheia în fântâna de la marginea drumului. Înainte ca orașul să se extindă, acolo fusese o mahala și, deși casele fuseseră dărâmate, fântâna rămăsese neatinsă. În acel moment, ochiul mă irita mai puțin, dar încă nu mă lăsa să uit cu totul de el. Intenționeam s-o rog pe Teo să mă ajute. Poate că aveam să ajungem din nou la ea în apartament, înlănțuiți, fremătând de dorință și pasiune. Și când Teo va fi adormită, eu aveam să mă gândesc la cheia rămasă singură pe fundul mîlos al fântânii. Sau poate că ar fi trebuit să-i povestesc și ei ce mi se întâmplase încă din dimineața respectivă. Știam că m-ar fi ascultat cu atenție și interes și că ar fi găsit o explicație pentru orice. E mai bine că nu realizăm cât de puțini sunt oamenii în fața cărora ne putem

dezvălui tot sufletul. Unul sau doi, de-a lungul întregii vieți... Ce sentiment de singurătate ne-ar cuprinde dacă am ști! Pentru mine, Teo era primul și până atunci singurul om cu care puteam vorbi absolut deschis. Asta mă făcea să am atât de mare nevoie de ea, nu neapărat nopțile de dragoste. Și Teo nu mai venea! Deodată am auzit niște tocuri răsunând agresiv pe asfalt, dar nu puteam să văd cine venea, pentru că aleea făcea în locul acela o curbă. Nici nu o văzusem vreodată pe Teo cu tocuri foarte înalte. Nu purta nimic care să o scoată în evidență. Era discretă precum o floare crescută la umbră. Ademenea oamenii numai cu glasul, ca sirenele. Însă, după câteva clipe, chiar ea se înfățișă ochilor mei uimiți. Era Teo, dar se transformase cumva într-o divă!

— Îl știi pe Dinu de la contabilitate? Și-a luat un Mercedes bleumarin, de vis! M-a invitat să facem un tur și nu am rezistat. Sper că nu te superi, nu? Are scaune de piele crem și bordul cu furnir. Mașina asta nu merge, glisează silențios pe șosea, încât am crezut că plutesc.

Am simțit undeva în mine un fel de implozie după ce ea mă întâmpină în acest fel. Mi se pusese un nod în gât. Sigur că puteam să-i povestesc orice lui Teo, dar poate că nu era tocmai momentul cel mai potrivit.

— Mi-a intrat ceva în ochi, am rostit cu speranță, ca și cum aș fi folosit o parolă.

— A, cred că am niște șervețele pe undeva... făcu ea, deschizându-și poșeta.

Totuși, am ajuns în apartamentul ei ceva mai târziu, în seara aceea. Se părea că fusese o zi dedicată discuțiilor în contradictoriu, prima de acest fel din istoria noastră împreună. Descoperisem un tablou pe perețele dormitorului, unul nou, despre care Teo susținea că fusese acolo dintotdeauna. Ar fi fost imposibil să nu-l fi observat până în acel moment, era prea mare și prea vizibil ca să-mi scape. Teo pufnea plictisită și spunea că nu pricepe ce fel de joc vreau în seara aceea, nu părea încântată de „pretenția” mea.

— Ți-am povestit doar că e o reproducere după Ingres. Nu-ți amintești? Am vorbit despre tabloul ăsta de mai multe ori. Cum adică nu l-ai văzut niciodată, dragule?

Vocea ei suna afectat și nu m-am mai simțit atras de ea așa, ca pe vremuri. Aveam o senzație ciudată, ca și cum am fi comunicat printr-un perete.

— Cum ai putut să uiți? E „Angelica salvată de Ruggiero”. Ți-am explicat ce...

— Să zicem că după ce intrăm în dormitor, nu mai am ochi decât pentru tine, am închis eu subiectul, iar ea păru mulțumită de răspuns.

Târziu în noapte, pe când Teo dormea, m-am ridicat să plec acasă, așa cum ne era obiceiul. Mi-am îmbrăcat pantalonii și cămașa, în lumina slabă ce pătrun-

dea din drum. Îndreptându-mă spre ușă, am ridicat privirea spre tablou. Carnația albă a Angelicăi strălucea. Cavalerul în zale aurii, călare pe grifon, părea palid pe lângă ea. Lancea sa lungă și puternică era înfiptă într-un monstru marin nemaivăzut, ceva între pește-dragon-șarpe încornorat care se contorsiona sub neașteptata lovitură. „Bine țintit, amice!” am gândit eu ieșind pe ușă. „Monștrii care ies din adâncuri trebuie nimiciți fără milă.”

Când am intrat pe dibuite în apartamentul meu, m-a întâmpinat iar izul acela stătut. De îndată ce am închis ușa, m-am simțit de parcă aș fi fost izolat într-o capsulă. Ceva nu era bine deloc. M-am dus spre sufragerie, aprinzând toate luminile. Apoi am verificat dormitorul și baia. Nimic nu părea mișcat. Deodată mi-a venit un chef teribil să beau un pahar și mi-am amintit de o sticlă de coniac începută, care mă aștepta în bufetul din bucătărie. M-am oprit pe hol, ascultând. Jumătate din apartament era luminat, căci aprinsesem becurile. Lumina se revărsa pe hol și cale de câțiva pași intra în livingul întunecat și în bucătărie. Aș fi putut să jur că întunericul era viu, că pe pragul acela dintre umbră și lumină se dă o luptă. Bezna înghițea lumina. Becul de pe hol a clipit și s-a stins. Un frison mi-a străbătut întreg corpul. Dintr-un salt am fost în ușa bucătăriei și am apăsat comutatorul. Umbrele au dispărut. Pe blatul de gătit, acolo unde rămăseseră

farfuria mea de omletă și șoseta albă, acolo aștepta, mută, cheia. Știam precis că nimeni nu mă văzuse când o aruncasem în fântână... Cum era cu puțință ca în acel moment să fie acolo, lângă mine, nemișcată și aparent indiferentă?! Dintr-odată mi-am dat seama că înregistrez amănunte stranii, ca de pildă *starea sufletească* a unei bucăți de metal cu oarecare formă de cheie și asta m-a făcut să mă simt ciudat. Dar era cât se poate de real: simțeam că acea cheie doar părea indiferentă, pe când, de fapt, avea anumite intenții. „Probabil ar vrea să mă atragă în curentul subacvatic care tulbură apele adânci”, mi-am zis. Gândurile îmi erau complet absorbite de cheie. Prezența ei devenea tot mai copleșitoare, cu fiecare clipă. Era unul dintre obiectele acelea cu o independență uluitoare, dobândită în mii de ani petrecuți departe de oameni, departe de privirile oamenilor, așa, ca relicvele antice descoperite în morminte vechi. „Trebuie cu orice preț să scap de cheie”, mi-am spus și nu mai știam dacă eram treaz sau dacă deja căzusem în somnul greu care cuprinde ființele însuflețite sau neînsuflețite, pe la ora 3 din noapte. Doar cheia nu dormea.

De cum am deschis ochii, în dimineața următoare, m-am întrebat din nou cum aș putea scăpa de obiectul funest. M-am ridicat repede din fotoliul în care zăcusem și m-am dus să văd dacă mai era în bucătărie. Începusem să realizez că nu era suficient s-o arunc

pentru a mă descotorosi de ea. Cheia avea să revină iar și găseam că e surprinzătoare convingerea cu care priveam acest aspect. Atunci mi-am amintit de dispărarea din vocea clientului meu. Cândva, într-o călătorie cu avionul, trecusem printr-un gol de aer și aparatul căzuse, pur și simplu, câteva sute de metri, aducându-ne stomacurile în gât. Cam așa ceva am simțit în dimineața aceea, când așteptările mi-au fost confirmate și mi-am dat seama că va trebui, la rândul meu, să conving pe cineva să încerce cheia pe propria-i pată oarbă. Intuiam că eu, cel din acea zi, eram același care fusesem cu două zile în urmă, doar că o luasem pe o altă cale decât lumea din care făcusem parte până atunci. Mi-am făcut o cafea, ocolind cheia de pe masă, și am ieșit s-o beau pe balcon. Apartamentul era îmbâcsit. Trebuia să concep un plan, însă, înainte de toate, am deschis robinetele în cadă. O baie putea să-mi limpezească mintea. Până să mă scufund în apa caldă, m-am întors în bucătărie, am apucat cheia ținând-o cu șoseta albă, ca pe-un obiect fierbinte, și am aruncat-o afară de pe geamul din dormitor. Nu era mare lucru, doar trei etaje. Pe când apa caldă îmi relaxa mușchii și-mi deschidea porii, am ajuns la concluzia că exista o singură persoană cu care aș fi putut să joc ciudatul joc al cheii pentru pata oarbă. O singură posibilitate, nu aveam de ales. Mi-am scufundat capul sub apă, am deschis ochii. O palmă de lichid și per-

spectiva era modificată! Ce s-ar fi putut întâmpla la adâncimi mari?

Care era, de fapt, adevărata trădare? Răspunsul pe care-l găseam era unul și numai unul: să înșeli așteptările cuiva care se încrede în tine. Mergeam să întâlnesc persoana căreia urma să-i las o moștenire nedorită. Pornisem pe jos, poate din dorința inconștientă de a amâna cumva clipa. Două vitrine m-au făcut să mă opresc, dar nu ca să mă uit la produsele expuse, ci ca să-mi contemplan figura vag reflectată de sticlă. Trecătorii se perindau prin spatele meu, dar chipurile lor, pe care mi le întorcea vitrina, erau inexpresive ca niște foi de hârtie pe care nu s-a scris niciodată. Aș fi vrut să pot vorbi cu cineva, dar eram singur. Mi-ar fi fost mai ușor dacă cineva mi-ar fi spus că uneori nu avem de ales, că intră în firescul vieții să rănim și să fim răniți din când în când, chiar de către cei pe care îi iubim. Că suntem făcuți să trădăm. A muta povara cheii pe umerii altcuiva, însemna cea mai teribilă trădare. Ușor de tot, am atins buzunarul drept cu palma. Era acolo, se balansa la fiecare pas pe care-l făceam. Numai ce ieșisem din baie și am văzut-o pe covorașul de pe pragul dormitorului. Zăcea într-o rază de soare, ea, întunecata. „Ce face, în fond, cheia asta?”, m-am întrebat, pornind mai departe pe strada ce se anima tot mai mult, pe măsură ce mă apropiam de centru. „Cheia te scoate din tine”, mi-am răspuns după o clipă de

ezitare. M-am străduit să întâlnesc privirea cuiva, a oricărui om care trecea pe lângă mine, indiferent cine, dar oamenii aveau grijă să îmi evite ochii. Mă gândeam că fiecare om are în sine o idee centrală, un fel de nucleu fierbinte al personalității sale, acel ceva care-i dă coerență și individualitate, exact cum miezul fierbinte și rotitor al Pământului îi dăruiește planetei gravitație și atmosferă. Vedeam fiecare om trăind în lumea sa separată, construită cu grijă de miezul său dur, de ideea sa centrală. A-l face să primească cheia, însemna să-l înstrăinez pentru totdeauna de tot ce-i era familiar. Și singura care ar fi acceptat jocul era fiică-mea, Dana. Eram dispus s-o trădez?

Socotisem să ajung la ea cu puțin înainte de ora 9. Fiind vineri, începea școala mai târziu. Știam că Ina va fi de față, dar în general era de acord să petrec timp cu fiica noastră; considera că are nevoie de prezența tatălui în viața ei. Nu avea să se împotrivească ideii de a o duce pe Dana în parc după ore, să ne plimbăm, să mâncăm la restaurantul vegetarian din Zăvoi și după aceea să ne întoarcem împreună, pe la ora cinci după amiaza. „Da, m-am gândit, să ne întoarcem, eu, liber, ea, cu cheia de la tati în buzunar. Ce jucărie drăguță, nu-i așa?”

M-am oprit vis-a-vis de casă și am așteptat. În minte mi se derula filmul întâmplărilor din ziua precedentă. O schimbare a vieții atât de rapidă și de radicală mă

ducea cu gândul la o erupție vulcanică. O erupție a magmei de irațional care zace îngropată în adâncurile noastre și ne controlează destinul. Cât luptase clientul meu anonim ca să se salveze! Ce disperare, ce grabă! Și iată-mă pe mine, gata să arunc cartoful fiebinte în poala fiică-mii. Cum ar mai fi putut ea să scape? Trebuia să am măcar curajul de-a accepta că eram un laș, că eram atât de înspăimântat, încât devenisem dispus, în doar douăzeci și patru de ore, să sacrific cea mai dragă ființă ca să mă eliberez de teroare. „Doar așa funcționează!”, îmi reveneau în minte cuvintele clientului meu, tonul său de implorare, cedarea mea de dragul câștigului. Dana ce va avea de câștigat? Atunci se deschise ușa casei și, câteva momente, nu se ivi nimeni. Mi-am lungit gâtul și apoi am văzut. Ina împingea peste prag un scaun cu roțile în care stătea un copil care aducea cu Dana mea. Fetița avea picioarele subțiri și emaciate, iar mâinile îi stăteau într-o poziție nefirească. Am făcut un pas înapoi: înțelegeam dintr-o dată reacția din ziua precedentă a fostei soții. Nu mă văzuseră și am profitat de asta. Cu pași ușori, m-am îndepărtat și am așteptat să le văd plecând cu mașina.

Copleșit, am pornit aiurea pe străzi. Ochiul stâng începuse din nou să-mi lăcrimeze, iritat. Nu-mi mai păsa de ochi, întrebările fără niciun răspuns mi se învârteau în cap. Ce se întâmplase? Cum era cu puțință ca Dana să fie așa? Cu o săptămână în urmă făcea pi-

ruete la școala de balet, în rochița ei albă, „farfuri-oară”. Și Teo se schimbase. Poate că și eu mă schimbasesem, fără să am habar de asta. „Ce ne face cheia?”, m-am întrebat din nou. Prima oară crezusem că m-a deplasat spre altă lume. Pe loc, m-am gândit la ceva cu mult mai rău: de fapt, cheia schimbase lumea. Eram vinovat de starea copilului meu. În acel moment mi-am dat seama că nu mai văd bine cu ochiul stâng. Parcă un vierme ar fi ros din câmpul meu vizual, lăsând în urmă o pată neagră. Nu știu cât am rătăcit prin oraș. Până la urmă s-a făcut cald și umblam cu haina pe umăr, dar tot simțeam cheia legănându-se greoaie în buzunarul drept, ca și cum ar fi fost plictisită de stările conștiinței mele. Cred că era amiază când m-am trezit pe strada barajului. Arareori trecea câte-o mașină spre localitatea suburbană care se întindea dincolo de lacul de acumulare. Pe trotuar, niciun om. Soarele cădea vertical și nu percepeam altă mișcare constantă decât pe cea a vântului. Ierburile înalte de pe maluri se unduiau și auzeam clipocitul apei și lăcuste țârâind. Deja imaginea pe care o percepeam cu ochiul stâng era ca o eclipsă inelară de soare. Mă liniștisem, pentru că știam ce trebuia să fac. Mă eliberasem de teamă, fiindcă acceptasem să dispar. Chiar am chicotit, gândindu-mă că spaima, spaima de moarte a alimentat toate filosofiiile lumii. Ce simplă ar fi viața fără această spaimă! Cine se eliberează de ea este fe-

ricit. Am traversat barajul și m-am așezat pe mal, mi-am îmbrăcat haina. Nu-mi păsa dacă un privitor m-ar fi considerat suspect, nu mai aveam timp să-mi fac probleme. „Doar așa funcționează”, spusese clientul meu. Dacă aș fi dispărut având cheia asupra mea, dacă nu aș fi dat-o nimănui s-o probeze pe pata oarbă din propriul ochi, rămânea cu mine. Obiectul tresări în buzunarul meu. „O, mai taci!”, i-am zis și i-am dat spre tovărășie un bolovan. Mi-am vârât câteva pietre și în celălalt buzunar și am încheiat nasturii la haină. Era armura mea strălucitoare. Ruggiero salvând-o pe Angelica mi se înfățișă în memorie. „Bine țintit, amice! Asta li se cuvine monștrilor ce ies din adâncuri.”

Tăcerea dură aproape un minut întreg. Povestitorul nostru ocazional rămăsese cu ochii ațintiți în flăcările molcome, ca și cum și-ar fi povestit sieși, ca și cum noi n-am fi existat, ca și cum doar și-ar fi amintit ceva cu glas tare. Lângă mine, Dora își ștergea lacrimile. Un fel de îndoială se strecura în mine încet, ca un șarpe mic pe sub covoare. Așteptam ca cineva să spună un cuvânt, eu, una, aș fi avut multe întrebări, dar îmi lipsea curajul de a le rosti. Am aruncat câteva ocheade spre Bogdan Archivei. Textul lui trimis la redacția editurii și relatarea acestui Vlad aveau ceva în comun. Ce? Nu aș fi putut spune cu precizie. Poate atmosfera, poate starea sufletească. Bogdan își ștergea mâinile în batista lui cu carouri roșii-verzi, gospodă-

rește, meticulos. Vorbi încă înainte de a-și fi uscat fiecare deget:

— Vă place stand-up comedy, domnule Vlad?

— Pofțiți?

— Întrebam dacă vă place stand-up comedy, ați înțeles bine. Cam asta facem noi aici. Cu singura diferență că nu e vorba de comedie, ci doar de vorbitul în public, de captarea atenției și de stoarcerea unei emoții. Ați făcut să lăcrimeze câteva femei. Sunteți fericit?

— N-am avut intenția asta, mi s-a cerut să spun cum am ajuns aici, e adevărul sec.

— E foarte literaturizat adevărul dumneavoastră. Povestea s-a sfârșit în mod convenabil, dar trebuie să vă amintesc, domnule, că spre deosebire de literatură, viața continuă și după „Sfârșit”. Deci, v-ați încheiat la haină cu bolovanii în buzunar, cu cheia tot acolo, și? Mai departe ce s-a întâmplat?

— Am sărit de pe pod în lacul de acumulare.

— Așa!

— Vedeți, însă... instinctul de supraviețuire e puternic. Am înotat la început. Dar când am obosit, pietrele m-au tras repede la fund.

Vlad tăcu și privi în jur ca și cum ar fi căutat aprobarea celor din jur.

— Nu-mi amintesc să fi strigat după ajutor. Înghițisem apă de la început, mă înecam, apoi a fost o durere atroce.

— Și totuși, sunteți aici!

— Nu știi, poate m-a văzut cineva și a sunat la salvare. Mi-am revenit la spital și, pentru recuperarea completă, merg acum la un fel de clinică, mai exact un sanatoriu.

— Dați-mi voie să intervin, zise domnul Stein, ridicând mâna ca la școală. Există supraviețuiri miraculoase în cazul victimelor înecului. S-au văzut cazuri de revenire la viață a unor persoane care rămăseseră în submersie chiar și un sfert de oră. În concluzie, este perfect plauzibil ca domnul aici de față să-și fi revenit. Nu înseamnă că a inventat sfârșitul poveștii lui. E posibil.

Bogdan Achivei dădea din mâini ca un dirijor.

— Ta-taaam! Bravos! Și de unde știi, tataie, așa de bine? Ai fi salvamar și nu ne-am dat seama?

— Tonul pe care îmi vorbești, tinere Bogdan Achivei, mă face să cred că ești supărat. Dar nu pe mine, că doar nu ți-am făcut nimic, ci ești supărat așa, în general, pe toată lumea, pe viață, adică ești un frustrat. De unde știi? Sunt asistent spiritual într-un cămin pentru bolnavi cu boli în stadiu terminal.

— Asistent spiritual! Mama mia! Probabil că le iei o groază de bani pentru serviciile dumitale. Cu cât o terapie e mai vagă, cu atât devine mai scumpă, nu e curios?

— Nicidecum. Pacienții au gratuitate deplină, iar personalul e plătit de niște ONG-uri. Singura restric-

ție este numărul limitat de paturi în clinica noastră. Când te apropii în mod conștient de moarte, e nevoie de consiliere. Nici nu bănuiești câtă lume ar avea nevoie de o prezență liniștitoare când se scurtează firul.

— Ha, ha! Adică dumneata ești cel mai potrivit să ajuți bolnavii să moară!

— Nu neapărat eu, poate fi altul ca mine sau un preot sau un membru al familiei bolnavului. Totul e să știe ce cuvinte să spună. Numai la clinica noastră suntem patru astfel de consilieri.

— Popi în civil.

— Nu, tinere, nu putem să înlocuim preotul. Noi doar inducem o stare de liniște, de acceptare a ceea ce urmează. Sau explicăm ce va urma. Toate emoțiile acumulate în timpul vieții au creat o stare de dezordine sufletească, bolnavul nu știe spre ce se îndreaptă, ce-l așteaptă. De multe ori se luptă cu suferințe fizice teribile, la care se adaugă chinul psihic. S-a demonstrat că emoțiile pot reprograma ADN-ul. Dar și cuvintele pot face asta. Iar aici intervenim noi, consilierii spirituali, care, uzând de o anumită tehnică, reaşezăm sufletul pe făgașul său firesc, de care poate că s-a îndepărtat în timpul vieții.

— Obscurantism medieval! Și găsiți clienți pentru așa ceva?

— Mai mulți decât putem consilia. Gândiți-vă doar la copiii care nu înțeleg moartea, la tinerii care nu cred

că pot muri, la adulții care nu acceptă să moară sau la bătrânii care sunt îngroziți de moarte.

— Și le îndrugați vechea poveste cu viața fericită de după?

— Eu le spun că moartea este o iluzie. Conștiința umană, care este o formă de energie, nu poate să dispară, nu se poate volatiliza. Le spun că mintea lor rămâne intactă și îi pregătesc pentru ceea ce ar putea vedea în momentul în care se eliberează de constrângerea fizicului.

— Și se mulțumesc cu asta?

— Nu. Cei mai mulți îmi explică faptul că vor să mai trăiască tot ca și până atunci, că nu sunt pregătiți de marea schimbare tocmai în acel moment. Unii chiar încearcă să negocieze cu mine, de parcă eu aș putea aranja ceva. Trebuie să le explic frumos și pe înțelesul lor că firul lor s-a depănat.

— Ce metaforă!

— Metaforă și nu prea. Celor care au un nivel de pregătire mediu le vorbesc despre telomeri. Începem să îmbătrânim când capătul liber al lanțului ADN s-a scurtat prea mult și nu mai suportă alte diviziuni. Unii oameni se nasc cu un lanț mai lung, alții cu unul mai scurt. Deci, durata vieții fiecăruia dintre noi e dinainte stabilită. Dar să vedeți ce chestie! Tot așa stau lucrurile și în cazul celor care mor în accidente, cu toate că n-ar trebui să fie așa, nu? Cu alte cuvinte, ceva de din-

colo de biologic, dincolo de celular, stabilește durata de viață a individului. Sau cunoaște durata de viață a fiecăruia. Nu vi se pare că acest fapt este tulburător?

— Stai, stai! Vrei să spui că oameni tineri și perfect sănătoși, care aveau estimări de viață lungă, au fost găsiți cu talomeri scurți? Și, ca urmare, n-au murit nici de cancer, nici de tuberculoză, ci i-a călcat o mașină?

— Întocmai. ADN-ul lor fusese dinainte programat.

— Ăsta-i obscurantism științific!

— S-au făcut studii, cercetări, e adevărat, dar este și neliniștitor, pot să admit acest lucru. Le explic bolnavilor mei că nu trebuie să se împotrivescă fluxului care-i poartă spre nivelul următor. Toți ne temem că vom pierde controlul asupra propriei vieți. Însă eu le spun muribunzilor că undeva, unde nici nu gândesc, îi așteaptă o altă viață, doar să aibă curajul să pășească în necunoscut, să aibă curajul s-o primească și să accepte schimbarea.

— Ehe, dar asta e exact ce n-a putut accepta domnul Vlad aici de față. Fiindcă dacă ar fi vrut cu adevărat să moară, n-ar fi sărit în lacul acela. Când știi să înoți, nu te prea îneci. Dacă voia să moară, ar fi sărit de pe bloc.

— Ce mizerie, mormăi Vlad.

— Păi, spune și tu dacă nu e așa, insistă Bogdan, râzând nervos.

— Tinere, uite, am să-ți spun un lucru. Tu nu te simți puternic până nu rănești pe cineva. Și știi de ce? Pentru că, în realitate, ești un om foarte slab.

— Mi-ai ucis soțul! strigă dintr-odată femeia care ținea proteza în mână, ca pe o ultimă dovadă că până nu demult cineva stătuse lângă ea pe scaun, un bărbat, și acel bărbat fusese soțul ei.

— N-am ucis pe nimeni, asta e o făcătură! Unde e cadavrul, ha?

— Asta e proteza lui, o recunosc după cei doi dinți de aur. Iar tu, tu chiar ești un ucigaș, doar ai povestit zilele trecute cum ți-ai otrăvit bunicii!

— Ei, gata, gata! interveni Lorin. Regula jocului e să nu comentăm, să nu judecăm, să nu facem reproșuri pentru nimic din cele ce ne sunt relatate de către ceilalți pasageri, ați uitat? Plus de asta, stimată doamnă Monica, Bogdan nu și-a ucis bunicii, doar le-a pus niște sodă de rufe în cănile de cafea, n-au pățit nimic, pentru că, de fapt, nici n-au putut să bea conținutul, nu-i așa, Bogdan? Cât despre el, era un copil, ce poți aștepta de la un băiat de doisprezece ani?

Părosul se înroși puternic, cel puțin așa mi s-a părut, căci avea puțină piele la vedere, barba aproape că i se unea cu sprâncenele. Cuvintele ghidului îl enervaseră mai rău decât reușise domnul Stein sau femeia pe care aflasem că o chema Monica.

— Nu a fost o boacănă copilărească, domnule, am impresia că asta vreți să insinuați. Nu a fost deloc o șotie, cu toate că, într-adevăr, nu eram deplin responsabil, la vârsta aceea fragedă, de urmările faptelor mele.

A fost un experiment! M-am străduit să vă fac să pricepeți acest aspect. Am fost un copil precoce, citisem „Crimă și pedeapsă” și am vrut să descopăr dacă eu însumi aș fi fost capabil de un gest care să-mi asigure deplina libertate de gândire. Voiam să văd dacă fac parte din categoria oamenilor superiori.

— N-ai înțeles nimic din ce-ai citit, măi băiete, oftă domnul Stein.

— N-am înțeles? Eu citesc studii de psihologie încă din școala generală. La douăzeci de ani aveam un articol despre Jacques Lacan, publicat în România Literară! Voi nu pricepeți! Crima e un act creator! Crima modifică lumea, transformă acest loc al nebuniei, adică realitatea în care trăim, modelează destine și caractere, ne obligă să evoluăm.

Părosul era aproape sufocat de propriile-i cuvinte. Avea ceva din paroxismul fanaticilor și asta m-a înfiorat. Se tot răsucea, căutând ceva sau pe cineva, până dădu cu ochii de Aoyagi.

— Tu! Tu ești o artistă desăvârșită. Munca ta este nu doar o artă oarecare, e întruparea simbolului, a metaforei.

Aoyagi îl privi cu indiferență, nici speriată, nici sfidătoare. Era atâta calm în atitudinea ei, încât bărbatul avu un moment de recul. M-am simțit invidioasă pe stăpânirea de sine a unei fete care părea atât de fragilă. Doar Ana se trase mai aproape și își petrecu un braț peste umerii prietenei sale.

— He, he, păpușico! chicoti Bogdan. Sau nu ești încă păpușică? Se răsuci din nou în toate părțile, ca să culeagă impresiile publicului la vorbele lui de duh, dar nu găsi decât fețe opace. Aoyagi se ridică și se apropie de el. Îi spuse ceva, cu glas scăzut, ceva care ofili pe loc dispoziția bătaioasă a bărbatului. Bogdan se așează cuminte pe o pătură și-și cuprinse genunchii în brațe. Tensiunea apăsa asupra grupului nostru ca o greutate așezată pe o carte. Focul murise, doar un fir de fum se mai ridica din mijlocul crengilor carbonizate. Atunci sosi echipa tehnică. Nici nu am apucat să ne ridicăm bine de pe pături, că am și fost poftiți să urcăm în autocar. Cei de la service schimbaseră parbrizul fisurat și montaseră altul cu ajutorul unor ventuze. Fusesse atât de simplu, încât mi s-a părut absurd că a trebuit să așteptăm după ei. Dacă ar fi avut un parbriz de rezervă, șoferul ar fi putut repara singur dauna. Ne-am urcat și m-am așezat lângă Dora. Încă părea tulburată de apariția lui Vlad. Îl privi cum urca și el în mașina cu care venise și mi s-a părut că ea aștepta un semn din partea lui, semn care nu i-a fost trimis. Când autocarul nostru a pornit motorul și și-a reluat poziția normală pe șosea, mașina lui Vlad ne-a depășit silențios. Mi-am pus tableta în priză și m-am pregătit pentru o altă zi plicticoasă. Brazii începură să alerge în dreptul ferestrei și, treptat, m-am simțit cuprinsă de o stare de nepăsare și de somno-

lență. După un timp, o mână mi s-a așezat pe umăr. Pe scaunele din spatele nostru era Zoe. Mi-a dat un bilețel pe care scrisese cu pixul o adresă de web.

— Caută, mi-a șoptit.

Afară, peisajul se derula neschimbat. Îmi simțeam amorțite degetele de la picioare, mă durea spatele din cauza poziției în care stăteam și sentimentul de claustrofobie îmi dădu târcoale. Tableta se încărcase. Puteam să citesc ce-mi sugera Zoe, ca să uit de toate nedumeririle care mă asaltau.

„Bine-ați venit în Biblioteca Akasha!”, mă întâmpină pagina de web împodobită în prim-plan cu rafturi pline de cărți care orientau privirea spre o fereastră deschisă. Prin fereastră se vedea un munte înconjurat de păduri. Frumos, mi-am zis și am derulat pagina. S-a deschis o casetă care mă invită să introduc numele unei persoane. Pe bilețelul de la Zoe, sub link, scria „Teo Dora Florian”. De îndată ce am scris numele, ecranul s-a stins o clipă, apoi s-a luminat treptat. Deasupra era fotografia Dorei. Lângă mine, adevărata Dora asculta ceva la căști, cu ochii închiși. M-am răsucit așa încât să nu poată vedea ce citesc, în cazul în care ar fi deschis ochii. Mii și mii de informații despre Dora erau stocate acolo. Totul se adâncea până la cele mai fine detalii și mi-am dat seama că mi-ar lua extrem de mult timp să citesc. Mi-am propus să revin altădată. Casetă de căutare clipea discret în colțul de

sus al paginii. Am scris alt nume: Alexandru Vasarin. Ecranul tabletei s-a întunecat, apoi a început să se lumineze treptat, în diferite tonuri de la galben palid până la portocaliu. Încetineala răspunsului îmi punea răbdarea la încercare. Inima îmi galopa nebunește când a apărut textul. Am început să citesc, dar eram nedumerită, căci se vorbea de persoane necunoscute. Mi-am dat seama că e vorba de neamul părinților lui. Am sărit zeci de pagini de text, căutând să mă apropii de ceea ce mă interesa de fapt: Alex al meu. Se vorbea cu precizie de momentul când a fost conceput, într-o zi de 1 mai, după ce părinții săi se întorseseră de la o paradă de Ziua Muncii. Era descrisă starea mamei sale pe timpul sarcinii, felul cum a născut și primele zile de viață ale copilului. Un aparat deschis din întâmplare pe un post care transmitea muzică clasică a fost prima întâlnire dintre Alexandru și armonia sunetului. Am survolat alte pagini și am citit repede despre o cutie muzicală primită în dar de micul Alexandru, pe când avea trei ani. Se povestea acolo despre acea zi de Crăciun, când pânza cenușie a norilor acoperea tot cerul și zăpada avea reflexe argintiu-albastre. În casă era cald și mirosea a vanilie, iar familia era strânsă în sufragerie. Oamenii mari vorbeau cu glas tare, iar Alexandru s-a strecurat în bucătărie, neobservat de nimeni. A luat de pe raft cutia cu cheiță și a răsucit-o ca să asculte iar melodia care-l fascina.

Am întors pagină după pagină, tot mai grăbită, deși aș fi vrut să citesc totul. L-am găsit pe Alexandru, într-o zi de vară, culcat pe acoperișul cotețului în care aveau găini. Sub umbra nukului, citea dintr-o carte și făcea popasuri în lectură ca să asculte cântecul unei păsări. O voce auctorială spunea că acelea au fost momentele când sufletul lui s-a înclinat spre muzică și nu spre literatură. Avea cinci ani și această tendință a devenit vizibilă tuturor. Tot ce emitea sunete îl fascina pe copil, iar el le reproducea fără greș. Părinții i-au cumpărat o mică orgă, la care Alexandru a învățat singur să cânte. Aș fi vrut să îmi notez acele lucruri, pentru că, deși credeam că știu multe despre el, iată, acele fapte le aflam abia atunci. După câteva luni și-a convins părinții să-i cumpere o vioară și a fost dat la școala de muzică. Nu avea să devină un geniu al muzicii, notează vocea auctorială, nu va compune nimic semnificativ, nici nu avea să devină un interpret de excepție, ci doar unul foarte bun, cu toate acestea, trăirea sa intensă în interiorul muzicii însăși îl va așeza printre marii cunoscători ai acestei arte. Fraza asta nu am prea înțeles-o. Am citit pe diagonală despre anii lui la Conservator, despre concerte, despre o nemulțumire care îl urma peste tot și de care nu reușea să scape decât în momentele în care cânta la vioară. Sentimentele lui erau descrise minuțios, imaginile care i se trezeau în minte în timpul interpretărilor, bucățile muzicale care îi pro-

duceau cele mai intense feerii, erau toate amintite exact. Nu puteam să pricep cum fusese posibil să fie întocmită această biografie atât de amănunțită, decât dacă nu cumva era o ficțiune. Am hotărât să verific ceea ce știam ca fiind sigur în legătură cu Alexandru: posturile pe care le-a ocupat de-a lungul timpului în diverse filarmonici, concertele pe care le-a susținut, căsătoria lui, familie și relații. Le-am găsit pe toate, întocmai precum le știam. Nu era nicio greșeală, nicio abatere, doar abundența de date era coplesitoare. Problemele din căsnicia lui erau expuse acolo amănunțit și am sărit peste toate acele pasaje, pentru că mi se părea o indiscreție să le citesc. Vocea care relata a notat însă imensa lui nefericire și frustrarea care a început să-l macine când a ajuns în jurul vârstei de cincizeci de ani. Trăia cu senzația că nu a asimilat ceva important, că îi lipsește o anume experiență care l-a privat de o mai profundă înțelegere a lumii, a vieții și, prin asta, și a muzicii. În ciuda succesului, devine tot mai închis. Începe să scrie o lucrare despre corespondența dintre lumină și sunet. După mai multe pagini cu detalii oarecum tehnice, lucrarea lui Alexandru capătă o tentă preponderent filosofică. Am citit acolo, căci biografia o reproducea integral, fraze pe care le recunoșteam, întrucât mi le spusese el însuși într-o formă destul de apropiată: „veșniciile există peste tot; pot apărea pentru câteva clipe sau pot dura chiar mai mult”.

Textul lui ajunge să se transforme într-un fel de jurnal sau un fel de însemnări de călătorie, dar o călătorie specială, în lumi supra-firești, unde „muzica e lumină și lumina e muzică, unde îngerii cântă pentru că muzica este liantul universal care leagă lumile multiple în multivers”. În sfârșit, biografia ajunge într-o zi anume din viața lui Alexandru, ziua când, după un concert în provincie, are întâlnire cu un editor în vederea semnării unui contract de publicare a lucrării sale. Atunci o cunoaște întâmplător pe ... și numele este încețoșat, pentru ca eu să nu-l pot citi. Dar știam că trebuia să fie numele meu! Totuși, spre bucuria mea, textul vorbește despre ceea ce a simțit Alexandru când a văzut-o pe acea femeie (adică eu) și citesc cu nesaț. E fantastic, dar cum ar putea cineva să știe toate aceste amănunte pe care le cunoșteam doar noi doi? Să se fi destăinuit el cuiva? Eram copleșită, pentru că textul vorbea despre iubirea care a inundat sufletul muzicianului, oferindu-i șansa de a experimenta ceea ce nu cunoscuse de-a lungul întregii vieți, dar eram și contrariată pentru această expunere nudă a legăturii noastre. Au fost cei mai fericiți patru ani, cinci luni și patru zile din viețile lor, stabilește vocea auctorială. Știam că e vorba de mine, dar numele meu apărea în continuare încețoșat. Mi-am șters lacrimile mute. Dintr-o mișcare, am sărit peste pagini fără să mai citesc, am ajuns în momentul accidentului de pe Valea Oltu-

lui. Scria clar: Alexandru a fost în comă profundă, dar nu a murit. Am strâns tableta la piept, tremurând. Deci era adevărat! După câteva momente, am citit mai departe și am aflat că fusese invitat să cânte la un concert extraordinar, pe o vioară foarte veche. Mai departe, textul a devenit neclar, literele erau înceteșate. M-am gândit și am hotărât să-mi caut propria pagină în monstruoasa enciclopedie. De câte ori am introdus în casetă numele meu, răspunsul a fost același: Error. Începuse să mă doară și capul. Nu aveam ce face și am renunțat. Tableta aproape că se descărcase din nou și am conectat-o la curent, m-am răsucit și am căutat ceva nou în peisaj. Pădurile de brad dispăruseră. Șoseaua traversa unul dintre acele platouri montane goale, acoperite de un strat subțire de pământ pe care creștea o iarbă săracă. Am încercat să mă gândesc la ceea ce tocmai citisem. Era o bază de date, evident. Cine o întocmise? Cui îi era necesară? Cum fusese posibil un asemenea proiect? De la accidentul lui Alex, evenimentele scăpaseră de sub control, dar de două zile deveniseră de-a dreptul absurde. Iar site-ul Akasha era dovada vie că nu mai exista intimitate. Că până și gândurile puteau fi citite. Mi-a venit o idee. Cu grijă, ca să n-o deranjez pe Dora, care asculta în continuare ceva la căști, m-am ridicat și m-am dus la scaunul din spate, unde Zoe stătea singură. M-a privit cercetător:

— Ai citit?

Am înclinat capul, ducând un deget la buze.

— Ai citit despre Dora?

— Şşş! am protestat eu. Mi se părea ofensator ca cineva să citească lucruri atât de personale despre o altă persoană. Şi totuşi, o făcusem.

— Şi ce zici? insistă Zoe.

— Nu am citit despre ea, nu e corect. Am căutat biografia unui apropiat. Dar este tulburător! Adică, cum a fost posibil? Cine a scris asta?

Zoe ridică din umeri.

— De câteva zile tot citesc şi pot spune că toate informaţiile sunt absolut exacte. De fapt, e înspăimântător. E înregistrat totul.

Mai mult decât ceea ce spunea, tonul pe care a spus-o m-a înfiorat. M-am simţit ca într-o zi rece de început de iarnă, când o rafală de vânt face să vuiască toţi copacii.

— Cum ai găsit site-ul? De unde ai link-ul?

— L-am furat. Odată, am coborât ultima din autocar şi pe scaunul lui Rafael era un carnet deschis, cu faţa în jos. L-am ridicat şi am citit ce scria. Era doar această adresă de web, pe care am reţinut-o.

— Mă doare capul, i-am mărturisit dintr-odată. Nici nu mă simt prea bine. Se întâmplă atâtea lucruri, încât sunt derutată. Aş vrea să nu mă fi urcat niciodată în autocarul ăsta!

— Îţi dau un ceai de ghimbir, am în termos. Te va ajuta să te linişteşti, ai să vezi. Apoi încearcă să dormi puţin, e cel mai bun lucru.

Am lăsat-o să mă dădăcească nu doar fiindcă îi făcea în mod evident plăcere, dar, în situația dată, chiar doream să am sentimentul că cineva mă protejează. Ceaiul de ghimbir m-a liniștit, într-adevăr, dar, deși am închis ochii, nu am reușit să adorm. Nu am vrut s-o dezamăgesc pe Zoe și m-am prefăcut adormită. Mă gândeam la Alex. Nu-mi puteam scoate din minte ceea ce citisem. Fapte pe care le credeam uitate mi-au răsărit din adâncurile memoriei. Am revăzut frunzișul verde-auriu al parcului în care obișnuiam să ne plimbăm când venea la mine. Mi s-au trezit în amintire sunetele molatice ale fântânii arteziene dintr-o seară de vară, când lumina scădea incredibil de încet. Șoaptele lui, pe când mă îmbrățișa de rămas-bun... Relația noastră fusese construită din cuvinte mai mult decât din atingeri. Vorbeam la telefon, vorbeam pe messenger, vorbeam când ne întâlneam. Era de necrezut câte aveam să ne spunem. Dacă el îmi descria cum se încrețea sclipind apa lacurilor de pe Valea Oltului, pe când călătorea spre mine, mi se părea mai interesant decât dacă eu însămi aș fi privit scena. Lumea filtrată prin sufletul lui era tot ceea ce-mi doream. Alex, unde ești?

— Cu cine vorbești? Sau visezi?

Pe scaunul de lângă mine se așezase Bogdan. Își ștergea mâinile în batista mototolită și mi s-a părut că barba și părul îi mai crescuseră. Mâinile lui, cu palme

pătrate, cu degete scurte și groase, cu unghii bombate și cam lungi, îmi inspirau teamă. Dacă le-ar fi pus în jurul gâtului meu, nu s-ar fi auzit nimic.

— Poate că textele mele sunt slăbuțe, dar măcar ceva cât de cât bun nu ai găsit în ele? Știi, continuă el fără să-mi dea timp să răspund, când scriu, mă las purtat de val. În ciuda a ceea ce se întâmplă de obicei, a ceea ce se crede, eu nu sunt autorul textelor mele, ci doar un fel de intermediar. Nu eu stabilesc ce se întâmplă, ce vor face personajele. Chestiile astea sunt date. Eu aud și notez, atâta tot. Ca la scrierea automată, știi ce-i aia? Mi-am închipuit că voi avea succes dacă am fost ales să scriu ceea ce se aude nu știu de unde... Și mă enervez ușor când cineva mă critică, pentru ceva ce nu am creat eu, ci mi-a fost transmis.

Mi se părea că Bogdan încearcă să-și ceară scuze. Am înclinat capul încuviințând, dar nu mi-am putut descleșta buzele.

— Ce e succesul? întrebă el retoric, schițând un zâmbet ce exprima amărăciune. Am rămas fără tată de la paisprezece ani. Tata mereu mă îndemna să mă auto-depășesc. Am pus sodă în ceștile bunicilor, ce-o fi fost în capul meu? Tata m-a bătut atât de rău, că mai am și acum două semne mici pe coapsă. Dar nu m-a bătut destul. Când n-a mai fost, m-am străduit să-l ascult, să-l fac să fie mândru de mine. Gata, nu te mai plictisesc. Voiam să te rog, dacă nu e prea mult, să pui o

vorbă bună pentru mine la editură. Chiar sunt scriitor, asta n-are de-a face cu succesul.

— Și ce e un scriitor, după părerea ta?

— Unul ca mine, unul prin care curge scrisul, un intermediar între lumi.

Își vârî batista în buzunarul enorm și se ridică să plece. Nu avea de gând să mă sugrume. Am întins repede mâna după el, căci voiam neapărat să-l întreb ceva:

— Bogdan! Ce ți-a spus Aoyagi acolo, lângă foc?

Se aplecă spre mine și mă privi în ochi:

— Că suntem cu toții morți.

În scurt timp, autocarul opri la popas. Ajunsesem la un alt punct de cazare, se vedea hala albă și cortul de luat masa. Probabil dormisem mai mult decât crezusem. Abia am coborât din mașină, că s-a și făcut noapte, dintr-odată. Ni s-au dat sandvișuri și o sticlă cu apă și am fost trimiși la culcare. Nu au fost mese întinse și nici povești în seara aceea, dar asta m-a bucurat. Nu-mi mai era teamă de cușeta geki-sema și m-am încuiat înăuntru, sperând să adorm din nou, cât mai curând.

Când m-am trezit, durerea de cap revenise. Într-adevăr, nu-mi mai era teamă de cușetă, dar nici nu mă simțeam prea grozav înăuntru. Noaptea trecuse ca o clipă, nu mi-am dat seama când am adormit. Pe culoar se auzea mișcare și m-am îmbrăcat cât de repede am putut.

— Zoe, bună dimineața! Ai ceva contra durerii de cap?

— Mai am o singură pastilă, o păstrasem pentru tine. Mai multe persoane s-au simțit rău în dimineața asta.

Ne-am adunat la intrarea în cort. Pasagerii erau tăcuți și ceva care-mi amintea de prudență se degaja din atitudinea grupului. Se purtau ca niște copii care făcuseră o prostie și așteptau să fie sancționați. Poate din cauză că ambii ghizi păreau morocănoși. Nu-și vorbeau. Fata care fusese biciuită discuta în șoaptă cu un tânăr somnoros, care, pentru asta, își scosese căștile din urechi. Părea complet aerian, de parcă abia atunci ar fi băgat de seamă unde se află. Ea tot încerca să-i explice ceva, iar el clipea din ochi. Anton Șerban avea un aer preocupat și ținea mâinile în buzunare. Nu s-a uitat nici măcar o singură dată spre Aoyagi. Încercam să stau aproape de Dora, însă ea nu mă lua în seamă. Din ziua precedentă era supărată, deși nu pe mine. Încă aveam jerseul pe care mi-l împrumutase și mă simțeam jenată că i-l port. Speram să ajungem odată în stațiune ori să mai oprim la un mall. Pe când cuge-tam neliniștită la destinația noastră, șoferul a pornit motorul autocarului, fără un cuvânt. Și el era nervos. Știam că ăsta era semnalul și am început cuminți îm-barcarea. În fața mea era tânărul somnoros, iarăși cu căștile fixate pe urechi, dar ținea în mână bucata de gelatină elastică pictată, pe care o aruncasem în ziua precedentă printre brazi.

Am mers direct în spatele autocarului unde rămăneau locuri libere și m-am așezat. Nu eram sigură că Dora mai vrea să stau lângă ea. Aveam de gând să mă întorc pe site-ul Akasha. De îndată ce a pus piciorul în autocar, Dora a venit direct la mine. Mi-a spus că preferă să se depărteze pe cât posibil de locurile din față, unde domnea o tensiune ciudată. Nu cred că am parcurs mai mult de doi kilometri, când am văzut-o pe doamna Monica mergând spre microfon.

— Cineva trebuie să găsească o explicație pentru asta, zise, ridicând deasupra capului proteza pe care o ținea în mână de când îi dispăruse soțul. Este inadmisibil să acceptăm fără un cuvânt că un om poate să se evapore, efectiv! Domnu' Rafael, se poate? izbucni ea până la urmă, în lacrimi.

Amândoi ghizii se ridicară și încercau s-o convingă să renunțe, dar nu auzeam ce-i spuneau, căci închiseră microfonul. Domnul Stein se simți dator să salveze situația și se strecură lângă șofer, apucă microfonul și începu să debiteze fraze despre beneficiile de a crede.

— Dacă veți crede, o să puteți să și înțelegeți. Mai întâi trebuie să credeți, copii. Înțelegerea vine după aceea.

— La ce se referă? am șoptit Dorei, dar ea doar ridică din umeri. Asculta foarte încordată.

— Vedeți voi, dragii mei, lumea în care trăim este de o complexitate nebănuită, vecină cu miracolul. Noi înșine suntem făpturi extraordinare. Toată memoria

strămoșilor zace stocată în genele noastre, practic strămoșii trăiesc mai departe în noi cu toate iubirile și pasiunile lor, cu spaimele și neliniștile lor, cu aspirațiile și credințele lor. Un om nu dispare niciodată cu totul. Aș vrea să fac un fel de paralelă cu un fenomen fascinant din fizica cuantică. Adică, mai precis, aș vrea să construiesc un fel de metaforă pentru că simbolul ne ajută să înțelegem lumea mai profund. Cred că ați auzit cu toții încă de la orele de fizică din școala generală despre fenomenul de entanglement cuantic sau inseparabilitate cuantică, nu? E vorba despre faptul că două particule care au fost entanglate, chiar și după separare continuă să se influențeze, indiferent de distanța spațială dintre ele. Inseparabilitatea cuantică, adânc învăluită în univers, anulează efectul distanței și timpului asupra entităților legate între ele prin forțe tainice. O întâmplare din trecut poate rămâne activă în întreaga desfășurare viitoare a lumii. Doamna Monica, soțul dumneavoastră nu a dispărut.

— Și atunci unde este? strigă femeia, pe care ghizii reușiseră s-o convingă să revină la locul ei. Și de ce proteza lui dentară e la mine în mână? S-a petrecut ceva îngrozitor!

— Vi se pare îngrozitor pentru că nu înțelegeți și nu înțelegeți pentru că nu credeți. Cum să vă explic? Lumile sunt ca vasele comunicante: se revarsă una în alta, morții se plimbă printre cei vii, îngerii se pogoară

în iad, oamenii zboară alături de ființe cu forme bizare. Uneori, moartea poate fi exersată.

Bogdan Achivei țâșni în picioare de pe locul lui și-și agită mâinile deasupra capului:

— Hehei, bătrâne, m-am gândit și eu la asta! Vreau să zic, la forma Universului. Nu credeți, zise el, întorcându-se ca să cuprindă cu privirea cât mai mulți călători, nu credeți că universul are forma unui turn? Toate realitățile sunt clădite una peste alta.

— Stai jos, Achivei! îl apostrofă Lorin, care se temea că va pierde controlul și pasagerii s-ar fi putut răscula. Ghidul antipatic patrula pe culoarul dintre scaune. Așteptam cu interes, de acum, să aud ce mai avea de adăugat domnul Stein, când am observat că suntem depășiți de mai multe motociclete. Privirile tuturor au fost atrase de cârdul vehiculelor fanteziste. Erau motociclete negre, cu forme aerodinamice, alcătuite din îmbinări senzuale de materiale negre și argintii, iar cei care le călăreau purtau veșminte care fluturau promițător ca un steag al piraților. Autocarul a fost silit să încetinească, iar cele peste douăzeci de motociclete ne flancau. Un sentiment de nesiguranță a început să-mi scuture extremitățile. Lucrul de care mă temeam cel mai mult, s-a întâmplat: autocarul a oprit. Un motociclist bărbos, împodobit cu o haină lungă de piele, i-a făcut semn șoferului să coboare și, spre disperarea mea, acesta l-a ascultat. Nu ar fi trebuit să accepte să des-

chidă ușile autocarului! Șoferul, la rândul său, după câteva cuvinte schimbate cu bărbosul, i-a făcut un semn lui Lorin:

— Toată lumea coboară! a țipat el pe un ton poruncitor, foarte diferit de felul deferent prin care ni se adresa de obicei. Am trecut unul după altul pe lângă Rafael, dar ghidul de la care așteptam un pic de ajutor, nu a intervenit în niciun fel, nu a spus nimic. Ne-am strâns din nou ca puii speriați, înconjurați de haita de motocicliști. M-am uitat la Dora, sperând că-mi va face un semn încurajator, o șoaptă prin care să-mi comunice că era echipa de teatru, dar ea tăcea ursuză și nu se uita la mine. Lorin extrase păturile din portbagajul autocarului și ne porunci să ne așezăm pe ele. În mine dospea un amestec ciudat de plictiseală și teamă. Plictiseală, pentru extravagantele acestei excursii pentru bogătași care căutau senzații tari, și teamă că pe undeva s-ar putea, totuși, să se întâmple cu adevărat lucruri rele. Era umilitor să stăm acolo pe pături, ca niște animale expuse la târg, iar motocicliștii să se plimbe în jurul nostru și să ne evalueze. I-am privit pe furiș. Cei mai mulți aveau tatuaje la vedere, pe obraji, pe gât sau pe dosul mâinilor. Tematica tatuajelor era funestă: cranii, lanțuri, trandafiri din care picura sânge. Nu prea dovedeau un exces de imaginație. Nici îmbrăcămintea lor nu excela în privința diversității, toți păreau costumați în rockeri rebeli sau în duncan ma-

cleozi; în schimb, motocicletele lor aveau toate ceva agresiv, însă în moduri diferite. Nu aveam habar de motociclete, dar vehiculele lor îmi păreau categoric potrivite pentru personaje negative. „Echipa de teatru!” îmi răsună în minte un ecou. După ce fiecare motociclist făcu un ocol în jurul nostru, părură să delibereze fără să poată cădea de acord. Lorin încercă să medieze între ei, dar nu i se dădu ascultare. Unul dintre bărboșii tatuați se repezi și-l apucă de braț pe Bogdan, silindu-l să se ridice. Lătră ceva în direcția tovarășilor lui. Doi dintre ei se apropiară cu oarecare interes și mai întâi se uitară la părosul nostru, apoi îi pipăiră mușchii nedezvotați.

— Hei, hei, ce înseamnă asta? bâgui fără vlagă Bogdan.

Motociclistul îl liniști pentru multă vreme, cu un pumn în stomac.

— Nu se poate! strigă domnul Stein. Ce se petrece aici?

— Când m-au biciuit pe mine, nu ați avut nimic de protestat! ripostă tânăra cu sâni frumoși, cât se poate de neinspirat, căci de îndată un motociclist puse mâna pe ea. În zadar se zbătu biata fată, în zadar încercă să-l muște pe agresor, acesta o atingea în zonele intime și mima gesturi obscene, iar când ea reuși să-l zgârie, o culcă la pământ dintr-un dos de palmă. În acel moment mi se făcu frică de-a binelea. Bogdan vomita cu

spatele la noi, domnul Stein tăcuse și-și mușca buzele. Dora avea spinarea țeapănă, iar Zoe își culcase capul pe genunchi, nevrând să vadă nimic. L-am observat pe Rafael discutând ceva cu Lorin, dar ghidul antipatic refuza, clătind din cap. Avea în ochi o licărire răutăcioasă. Bosul motocicliștilor le spuse și el ceva, și nimic din ceea ce păreau a fi argumentele lui Rafael nu găsi răspuns în fața tăcerii distante și reci, de neînduplecat a motociclistului. Până la urmă, Rafael tăcu învins. Lorin se apropie de grupul nostru:

— Trebuie să le cedăm un pasager, ne spuse. Ei nu pot cădea de acord, dar ne fac o mare concesie: vor accepta orice persoană pe care o veți desemna chiar voi și care să accepte de bunăvoie să plece. Trebuie să vă hotărâți repede.

— Și ce se va întâmpla cu pasagerul respectiv? întrebă domnul Stein.

— Va fi al lor, pleacă cu ei. Nu știu, admise Lorin. Aveți un sfert de oră și dacă nu vă decideți, e posibil să nu scape niciunul dintre noi. Dar dacă cedați un pasager, celorlalți nu li se va întâmpla nimic rău.

O tăcere urâtă plană deasupra grupului nostru, ca o pasăre neagră. Dintr-odată ne-am individualizat, ne-am separat unii de alții, cu bariere nevăzute. Ne evitam privirile, ne-am făcut mici.

— Ei, domnule Stein, aveți acum ocazia să dovedeți ce fire nobilă sunteți, se auzi glasul răgușit al lui Bogdan, care se ștergea la gură cu mâneca tricoului.

— Minunat, tinere, văd că măcar în împrejurări speciale poți vorbi politicos. Din păcate, nu pot proba ceea ce propui; sunt prea bătrân și decrepit ca să mă accepte motocicliștii. N-ai văzut că ei preferă pe cei ca tine?

— Fii bărbat, Bogdane, interveni fata biciuită, dovedește-ne că nu ești doar lașul care a pus sodă în cafelele bunicilor!

— Și o să scrii după aceea un roman grozav, în care vei povesti această experiență unică, adăugă Aoyagi.

Luat prin surprindere, de pe ochii părosului căzu un vâl:

— Și tu? Te-am admirat sincer! Păi mai bine te-ai oferi singură, criminalo! Ucigașă de copii!

— Așa nu ajungem nicăieri! se răsti domnul Stein. Cred că suntem cu toții de acord că e firesc să meargă un bărbat.

— Da' de ce? îl întrerupse iar Bogdan. Femeile mereu au cerut egalitate. Să meargă o femeie!

— Trebuie să oferim o persoană oarecare. Să meargă acea persoană care e cea mai în măsură să suporte... nu știu... să treacă prin ceea ce se va întâmpla acolo.

— Dar ce credeți că se va întâmpla acolo? întrebă neliniștită doamna Vera.

Nimeni nu-i răspunse, dar eu am încercat să-mi închipui ce mi s-ar fi putut întâmpla în grupul motocicliștilor și asta nu m-a încurajat deloc. Probabil că și

ceilalți au simțit la fel. Pilotul Anton Șerban se ridică în picioare:

— Noi toți ne temem pentru că știm despre ce e vorba și e normal să ne temem. Băiatul ăsta, care e tot timpul cu căștile pe urechi, probabil că habar nu are despre ce vorbim și ce s-a întâmplat. Ascultă muzică tot timpul. Să meargă el, va fi curajos, pentru că nu știe. Ne-am uitat cu toții la prietenul fetei biciuite. Capul îi tremura ușor, probabil în ritmul unei melodii numai de el auzite, avea ochii închiși, părea rupt de realitatea din jur. Am simțit pe loc că aceea era soluția și o complicitate mută ne uni pe toți. Domnul Stein și Anton Șerban se apropiară de tânăr.

— Manule, zise domnul Stein, apucându-l de braț, n-ai vrea tu să-i însoțești o bucată de drum pe flăcări aștia cu motociclete?

— De ce? făcu Manu, scoțându-și casca numai de pe o ureche.

— Haide, că te întorci imediat, zise pilotul, trăgându-l de cot ca să-l ridice.

— De ce să plec?

— Fii amabil și du-te, că trebuie să ne dea ceva, un fel de pașaport, minți domnul Stein.

Băiatul făcu doi-trei pași dus de braț, apoi se răsuci pe câlcăie, ca și cum ar fi mirosit pericolul:

— Eu nu plec nicăieri! scânci cu glas de femeie și se așeză fix lângă mine. Trimiteți-o pe ea! zise, îmbrâncindu-mă.

— Eu nu fac parte din grupul vostru! m-am trezit spunând. Nu mă implicați în jocurile voastre!

— Atunci ar trebui să nu mai urci data viitoare în autocar, stabili tânărul cu căștile pe urechi. Rămâi pe jos, dacă nu ești cu noi!

Am tăcut, cu inima bătându-mi în gât. Speram ca ecoul vorbelor lui să se stingă neluat în seamă de restul grupului. Tăcerea dura de aproape un minut și atunci am observat că ieșisem din sfera lor de interes. Privirile tuturor căzuseră pe Ana. Fetița era așezată în mijlocul nostru și desena ceva cu o cariocă într-un carnețel. Domnul Stein puse o mână pe umărul lui Aoyagi.

— Ana, zise aceasta, vrei să mergi puțin cu domnii aceia cu motociclete? Dai o tură cu motocicleta și te întorci. Ce zici?

— Bine, încuviință fetița. Merg acum?

— Da, scumpo, haide! Du-te la nenea acela cu pele-rină și spune-i că ești gata. Te așteaptă.

Ne-am ținut răsuflarea cu toții. Copilul se ridică, dar în loc să plece spre bosul motocicliștilor, veni la mine cu foaia ruptă din carnețel:

— E pentru tine, îmi spuse și se întoarse cuminte să plece. M-am uitat la desen. Era același bloc cam înclinat, cu geamuri inegale, cu copaci și vegetație de jur-împrejur și alte clădiri mai mici într-o parte. Era blocul meu, acolo locuiam. Un val fierbinte îmi inundă stomacul:

— Ana, stai puțin, am zis.

— Ce faci, nebuno? se răsti la mine Bogdan, însă nu i-am dat atenție. Tremurând și întrebându-mă dacă nu cumva chiar sunt nebună, m-am ridicat și i-am făcut cu mâna lui Rafael. Cel care se apropie de mine fu însă Lorin.

— Te oferi? mă întrebă languros.

— Nu putem negocia? N-ar accepta altceva decât un călător? Sunt dispusă, dacă vrei, să spun o poveste, am zis cam nesigur, pentru că oferta mea îmi părea mie însămi cam ridicolă. Lorin nu pufni așa cum mă așteptam, ci ridică un deget și se duse la starostele motocicliștilor. Îi spuse ceva, iar individul mă fixă cu privirea. M-am simțit îmbrăcată în cămașă de gheață. Ana aștepta privind când la mine, când la motocicliști.

— Okey! strigă Lorin. Dă-i drumul!

Nu-mi venea să cred. Reușisem! Am rămas în picioare, pe când toți ceilalți s-au așezat. Motocicliștii, plictisiți, aprinseră trabucuri sau pipe. Pasagerii se uitau la mine cu un început de apreciere. Am tușit, ca și cum mi-aș fi căutat vocea, dar adevărul era că mă simteam golită de conținut, de parcă mi-aș fi pierdut până și amintirile. De unde începi când vrei să-ți spui povestea? Care e nodul central al ființei? Care e pata oarbă?

— Cred că prima mea amintire e o rază de lumină tremurând pe peretele camerei. Este incredibil să-mi

pot aminti lucruri de la doi ani, dar această imagine stăruie în mintea mea. Poate că e o falsă amintire, nu știu. Mă aflu în pătuțul meu de copil și părinții dormeau de după-amiază, doar eu nu. Raza de soare a tremurat pe dunga aurie ce înconjura tavanul ca și cum ar fi mângâiat-o; a zăbovit puțin asupra ei, de parcă lumina caldă a după-amiezei și vopseaua aurie ar fi avut ceva în comun. După câteva minute, lumina a lunecat într-o parte, s-a îndepărtat, apoi a dispărut, părăsind ceea ce iubise. E un mister pentru mine cum oamenii învață să înțeleagă timpul. Totuși, e firesc să asociem lumina cu timpul. Și, pentru că în general timpul ne rănește, lumina a început să mă rănească și ea. De la vârste mici puteam să privesc un tablou până mă pierdeam în el, dacă pe pânză era prinsă o anume luminozitate. Frumusețea aceea lăsa o urmă în sufletul meu, ca un fel de cicatrice. Intuiam cumva că eu însămi nu sunt decât mișcare, schimbare, devenire și, la sfârșit, voi avea soarta luminii, mă voi stinge. Eu sunt dintre cei care cred că orice stimul lasă în sufletul omenesc o engramă, un semn, și că toate reacțiile viitoare vor fi influențate de acel semn. Pentru că sufletul omenesc trăiește într-o altă dimensiune a realității, în dimensiunea simbolului. Așa m-am trezit într-o lume plină de taine pe care trebuia să le descifrez. De la șase ani am început să citesc și nu m-am mai oprit niciodată. Aveam deja sufletul plin de cicatrici.

Am tăcut puțin, încercând să descifrez sentimentele auditoriului, dar ceilalți călători păreau ei înșiși dornici mai degrabă să aprecieze impresia motocicliștilor la povestea mea, decât povestea în sine. Nu eram eu centrul atenției, dar asta mi-a făcut bine, a scăzut puțin tensiunea. Tânărul care mă îmbrâncise asculta muzică în continuare, nu catadicsise să-și extragă căștile din urechi. Zoe își ținea genunchii cu brațele ca o elevă într-o tabără la munte, Dora privea în gol cu un aer absent. Bogdan își ștersese temeinic mâinile și era palid sub părul de pe obraji. Am inspirat adânc: nu știam cum să continui. O fâșie de aer rece mi se înfășurase pe picioare și urca de la genunchi mai sus. Atunci am văzut-o pe Ana. Se juca cu hârtiile și creioanele pe care le avea în gentuță. Decupa ceva cu o foarfecă mică. De fapt, eram în picioare și încercam să spun ceva despre mine numai ca s-o apăr pe ea. Un copil. Mi-au revenit în memorie imagini cu copiii pe care-i vedeam de la mine din grădină.

— Un sentiment de nesiguranță, de vulnerabilitate m-a urmărit toată viața și cred că l-am dobândit când eram foarte mică. Grădina noastră se învecina cu un leagăn pentru copii abandonați. Petreceam chiar și o oră întreagă ascunsă după tufe și privind la copiii apatici care erau lăsați în aer liber o dată pe zi. Două îngrijitoare îmbrăcate în alb îi supravegheau cu indifeerență. Am întrebat-o pe mama ce e locul acela și mi-a

explicat că acolo sunt aduși copiii ai căror părinți fie au murit, fie nu pot să-i crească, fie nu-i doresc. Din clipa aceea am început să mă tem că mi s-ar putea întâmpla și mie. Cum m-aș fi simțit între acei copii care nu știau să se joace? Cum ar fi fost să rămân fără mama? În foarte scurt timp aveam să aflu, dar nu pentru că părinții m-ar fi abandonat la orfelinat, ci pentru că mama a murit dintr-odată. Nu, nu am fost trimisă la orfelinat. Am rămas sub acoperișul casei noastre alături de tata și de bunicii materni, dar teama trăia ascunsă în inima mea.

Ana ridică ochii de pe hârtiile ei și mă privi curioasă. Decupase din foile unui bloc de desen un fluture pe care-l colorase.

— Am fost un copil singuratic și puțin trufaș, cred. Singurul meu prieten era vărul meu de-o seamă cu mine, care locuia împreună cu familia sa în aceeași casă cu noi. El citea Jules Verne, eu citeam surorile Brontë. Când am mai crescut, nu mai ieșeam prea des din camerele noastre și ne vedeam foarte rar. Mergeam fiecare la altă școală. Pe vremea aceea, distracția mea era să mă plimb singură la ceasul înserării și să privesc pe geamurile luminate în casele vecinilor. Nu dintr-o indiscreție copilărească făceam asta, ci doream să surprind ceva esențial, dar care nu ținea de oameni, ținea de atmosfera din locuințele lor. Erau seri de toamnă când aerul se răcorea și-mi pișca obrazii, iar

eu simțeam că acel ceva e foarte aproape și că aveam să-l descopăr de îndată. Trăiam în preajma unei revelații, dar momentul se tot amâna. Mereu aveam senzația că mai e cineva lângă mine, o prezență nevăzută și binevoitoare. Sunt un om banal, obișnuit. Povestea mea nu are nimic extraordinar, am zis când mi s-a părut că nimeni nu mă mai ascultă. Ana s-a ridicat și mi-a adus cu mâna întinsă noul ei desen. Crezusem că e un fluture, dar, după ce îi atașase cu scotch un bețișor, mi-am dat seama că era o mască. Îmi confectionase o mască! Dornică să-i fac pe plac, am pus-o în dreptul ochilor și i-am zâmbit. De îndată, m-am simțit mai în largul meu. Starostele tatuat al motocicliștilor se uită încruntat la mine și-și mută un picior peste celălalt. Trebuia să continui.

— Am crescut ca o plantă într-o cutie: căutând lumina. În adolescență aveam deja senzația că viața mă epuizează, că trăirea îmi sărăcește ființa, că petrecerea aici, pe acest pământ, mă subțiază undeva în interior, în acele labirinturi unde sălășluiește spiritul meu. Am făcut facultatea de jurnalism, dar la sfârșit am realizat că nu-mi plăcea meseria. Am făcut și facultatea de litere și mi-am găsit un post la o editură. Apoi m-am căsătorit. N-a fost o căsătorie cauzată de îndrăgostirea celor doi parteneri. Dar eu am crezut că va fi bine. Am crezut că sunt iubită și am sperat că voi iubi și eu, cu timpul. După un an, deja trebuia să mint și să mă mint

ca să salvez, așa credeam eu atunci, un adevăr mai mare și mai important. Mă înșelam, însă. Ori minți tot timpul, ori utilizezi adevărul tot timpul, luându-ți riscul de a te răni, căci adevărul este o substanță periculoasă. Credeam cu tărie că un fel de lumină prizonieră există ascunsă în fiecare om și că nu trebuie decât să înlături cu grijă strat după strat ca să ajungi la ea... Nu bănuiam însă că lumina aceea poate fi orbitoare, că poate lumina în adâncul propriei mele întunecimi. Soțul meu a obosit foarte curând din cauza privirii mele. Nu se putea destinde în prezența mea. Solicitudinea mea dornică să compenseze lipsa acelei îndrăgostiri necesare ajunsese să-l agaseze. Iar eu, naivă, continuam să mint cu convingere, ca să salvez adevărul! Atunci el, sufocat, a fost detașat cu serviciul într-un orașel din județ, nu foarte departe, cincizeci de kilometri, dar îndeajuns ca să spună că e prea obositor să facă naveta zilnic și mai venea acasă o dată pe săptămână. Oricât de puțin am fi fost împreună, tot am avut timp destul să văd că el prefera orice altă femeie în afară de mine. Nu-mi pot explica de ce am fost atât de rănită de acea descoperire. Am suferit luni de zile, am încercat să-l apropiu de mine, m-am străduit să salvez relația... Oare de ce? Relația noastră era ca un prunc născut mort. Eram căsătoriți, dar nu eram împreună. Din când în când dormeam în același pat, dar eram fiecare singuri. Atitudinea mea de animal rănit l-a in-

dispus și mai mult. Ne-am separat, dar tot fără un divorț oficial...

Pe când povesteam, mi-am amintit de felul în care se produsese „separarea”. Îl așteptam să vină acasă, la sfârșitul săptămânii, după ce, cu o săptămână înaintea, nu putuse veni fiind foarte răcit. M-am oferit să merg eu la el, dar a refuzat repede, spunând că era posibil să aibă gripă și că nu dorea să mă molipsească. După-amiaza de vineri a trecut fără ca el să apară, la fel și dimineața de sâmbătă. Când l-am sunat eu, mi-a răspuns plictisit, ca și cum s-ar fi săturat să joace o comedie proastă. „Am aici tot ce-mi trebuie, a spus rar. Ce rost are să ne mai prefacem, Sofia? Tu nu te-ai săturat?” Zoe a ridicat capul de pe genunchi și s-a uitat la mine. Tăcusem prea mult.

— Am început să mă analizez, am reluat eu cu glas tare. De ce mă duruse faptul că era în căutarea altei femei? Pentru că eu îl iubeam? Nu, ci pentru că nu puteam să accept că cineva nu m-ar fi putut iubi pe mine. Aș minți să spun că m-am liniștit după această constatare, dar măcar mi-am putut relua rutina. Am cunoscut pe altcineva. L-am cunoscut pe Alex.

Mă jucam cu bețișorul pe care îl aveam în mână, aproape fără să-mi dau seama. Mi-era greu să vorbesc despre tine. Povestea noastră părea banală, dar era ca un bloc de gheață care plutește doar cu o mică parte deasupra apei. Ori despre partea de sub apă nu pu-

team vorbi; cine m-ar fi înțeles când nici eu însămi nu pricepeam tot? Mi-am pus masca în dreptul ochilor, ca și cum aș fi luat lucrurile în glumă și am continuat:

— Eram la editură, în biroul unde primeam manuscritele pe care urma să le citesc. Ușile erau toate deschise, ca de obicei, și am auzit fără să vreau o discuție din biroul redactorului. Cineva, un bărbat, protesta pentru anumite tăieturi care se efectuaseră asupra unui text care-i aparținea. Redactorul nostru, a cărui voce joasă și arogantă o cunoșteam, se contrazicea cu o altă voce masculină care pleda pentru importanța unor pasaje ce fuseseră îndepărtate: „Correspondența dintre sunet și lumină este cheia înțelegerii eseului meu, zicea necunoscutul. Așa cum fără lumină nu poate exista întunericul, fără sunet n-ai tăcere. Plus de asta, este știut faptul straniu că nu putem crea întuneric, ci doar lumină...” Atât am auzit, căci am fost prinsă, la rândul meu, într-o discuție, dar am reușit să manevrez lucrurile încât să primesc pentru a doua lectură eseul lui Alexandru Vasarin. Așa am aflat mai multe despre autor și am ajuns să-l cunosc. Era un muzician care cânta la Filarmonică. L-am văzut, era un om oarecare, nimic din înfățișarea lui nu prevestea ceea ce avea să însemne pentru mine. Deși era interzis, l-am contactat și așa ne-am cunoscut și a început relația noastră. M-am îndrăgostit de el de la prima întâlnire și a știut să-mi arate că nici eu nu-i sunt indiferentă. Repede am renun-

țat amândoi la motivul transparent al textului său și ne-am dat întâlnire doar ca să ne vedem. În zilele acelea trăiam cu certitudinea că mi-am atins scopul vieții. Eram fericită să-l întâlnesc, dar eram fericită și numai să vorbim la telefon sau pe messenger. Nu știu cum, dar chestiunea că eram amândoi căsătoriți a trecut pe un plan secund. Întâlnirea cu Alex era un fapt de importanță cosmică față de care orice argument în contra pălea.

I-am văzut pe doi dintre motocicliști rânjind și mi s-a pus un nod în gât. Chiar și așa, cu masca în dreptul ochilor, m-am temut că lacrimile mele vor fi, dacă nu vizibile, măcar ghicite și am întors capul ca și cum aș fi privit în lungul șoselei. Ceea ce vedeam părea ireal: teren roșu străbătut de acest singur drum neted și parcă lăcuit în lumina orizontală a soarelui. Atunci mi-a trecut prin cap pentru prima oară că acela nu e soarele. Astrul nu se mișcase din loc de atâtea ore. Visez, mi-am zis. Totul e un vis, autocarul, călătoria, toți acești oameni. Dar asta înseamnă că Alex a murit și mintea mea, care nu vrea să accepte faptul, a construit această capcană. Mi-am înfipt unghiile în carnea brațului. Mă durea! Nu visam. Un fel de protest s-a ridicat din adâncurile mele, spre suprafață, și aproape că am strigat celor de lângă mine:

— Nu vă dați seama că viața nu e decât o moarte lentă? Toate luminile se sting, nimic nu ține veșnic.

Când te trezești în lumină, vrei să rămâi acolo, nu alungi lumina. M-am străduit să fiu alături de soțul meu, dar când l-am întâlnit pe Alex, toate astea nu au mai contat.

Brusc, mi-am dat seama că încercam să mă justific, adică recunoșteam implicit o greșeală. Greșisem! Alegerile mele fuseseră greșite, transformasem viața mea într-o operă ratată, într-un kitsch. Și suferința îndurată nu putea salva nimic. Căluții de plastic cu coama mov rămân tot căluți de plastic oribili, chiar dacă cel care îi toarnă în forme și le lipește părul artificial pe gât suferă de cancer în stadiu terminal. Pentru că tăceam, cineva dintre călători interveni:

— Și cum s-a terminat?

— Alex a suferit un accident. Am crezut că a murit.

Motociclistul șef se bătu cu palmele pe genunchi, ca și cum ar fi ascultat destul. Indivizii în haine de piele se ridicară ca la un semn. Lorin vorbi cu ei, stând cu spatele la noi. Apoi se întoarse și o chemă pe Ana.

— Dar nu așa ne-am înțeles! am protestat eu fără vlagă. Renunșasem la mască, mi se vedea chipul răvășit. Nimeni dintre noi nu a spus nimic în timp ce motocicliștii își încălecau motoarele. Ana stătea pe șa, în fața șefului. Pentru o clipă frumusețea ei m-a orbit. Era ca și cum o lumină ar fi străbătut-o din interior și obrajii îi luceau translucizi. Părul ei blond, lung, se lipea de pieptul motociclistului și am sperat că sunt toți doar

o trupă de teatru. Când stolul negru a turat motoarele și motocicliștii au dispărut pe șosea în sens invers față de direcția spre care mergeam noi, am înțeles că s-a produs un rău iremediabil.

— Comedia s-a terminat! Hai, sus în autocar toată lumea! porunci Lorin. Mi-am luat poșeta de pe pătură și am urcat alături de ceilalți. Am băgat de seamă că Rafael dispăruse, poate că a urcat deja, mi-am zis, dar nici în autocar nu era. Călătorii pleoștiți s-au așezat la locurile lor, eu m-am dus în spate, sperând să rămân singură. Câteva minute bune am privit pe geam la peisajul care părea că se reia din kilometru în kilometru. Până și fâșia de ceață care atârna nemișcată pe partea dreaptă a șoselei era tot acolo, de fiecare dată. Am deschis tableta, ca să nu mă mai gândesc la nimic, dar pe ecranul ei mă întâmpină un mesaj: „Recunoști un înger abia după ce dispare.” Am închis ochii. În acel moment am știut sigur că sunt prinsă într-o capcană pe care n-o puteam înțelege. O vreme, am zăcut pe scaunul moale aproape fără să simt că mă aflu în mișcare, într-o mașină, alături de alți călători pe care nu-i cunoașteam. Un fel de inconștiență dulce lupta să cucerească zonele active ale minții mele. Aș fi cedat, pentru că starea lucidă îmi provoca durere. Totuși, nu m-am lăsat supusă; inconștiența mă făcea vulnerabilă. În autocar era liniște, ca și cum toți ar fi dus aceeași luptă ca și mine. La cea mai joasă limită a auzului, am

distins apoi un huruit. Zgomotul creștea și am înțeles cu groază că sunt motociclete. Se apropiau din spate și una dintre ele ne-a depășit prin dreapta, de mai multe ori; ne depășea cu mult, apoi se întorcea și ne depășea din nou pe dreapta, până când am avut curajul să mă uit: era motociclistul șef și, spre oroarea mea, ținea într-o mână, anume spre a fi văzut, capul cu păr blond și plin de sânge al Anei. Am țipat, am gemut, m-am zvârcolit pe scaun, am dat să mă ridic în picioare, dar două mâini ca de fier m-au împins la loc. Lorin își încleștă ghearele pe umerii mei și-mi lătră la ureche:

— Vezi că v-ați păcălit? Întunericul e mult mai ușor de creat!

Cred că în acel moment mi-am pierdut cunoștința.

Când am deschis ochii, am văzut-o lângă mine pe Dora. Atmosfera normală se restabilise și asta mi-a provocat un fior de dezgust. În autocar plutea un miros plăcut și vag de cafea, se auzeau foșnete ca de staniol înlăturat de pe o bucată de ciocolată, conversații murmurate și torsul lin, discret, al motorului.

— Ajungem imediat, a spus cu un zâmbet. M-am uitat pe fereastră și am văzut că în depărtare se profila un fel de clădire lungă. Acea să fi fost stațiunea spre care călătoream de aproape trei zile? Peisajul era cu totul sterp. Nu se vedea decât terenul uscat și pietre ceva mai mari din loc în loc. Niciun munte, nicio pădure. Orizontul părea curbura pământului. Când ne-am

apropiat suficient, clădirea lungă acoperi și orizontul, iar autocarul încetini, căutându-și un loc lângă perete, printre alte felurite vehicule. Era o singură intrare, deasupra căreia stătea scris:

VAMĂ. CUSTOMS. DOUANES.

— Au omorât-o pe Ana! i-am spus cu glasul întretăiat de emoție.

— Unul dintre noi trebuia să meargă cu ei, nu era loc de discuții.

— Ar fi putut fi salvată!

— Nu e totul așa cum pare, adăugă Dora cu subînțeles și se ridică de pe scaun. Autocarul oprise. Mi-am dat seama că indignarea și lamentările mele erau de cel mai prost gust. Dacă aș fi vrut cu adevărat s-o salvez, ar fi fost simplu: m-aș fi oferit să merg în locul ei. Faptul că încercasem să spun o poveste în schimb, nu mă făcea cu nimic mai bună decât ceilalți. Am coborât din autocar ultima, cu poșeta pe umăr. Mă așteptam să fie frig afară, pentru că deși cerul era perfect limpede, soarele nu se mai vedea și nu aș fi putut spune precis de unde venea lumina aceea dreaptă care nu lăsa umbre deloc. Pasagerii discutau cu privire la inscripția de deasupra intrării. Nimeni nu avea pașaport, nu li se spusese că vor avea nevoie de un astfel de act. Plus de asta, nu părăsiserăm țara. Atunci? „Africa!” mi-am zis în gând, și „aici sunt lei”. Șoferul pătrunse în clădire și reapăru după două minute, fă-

cându-ne semn că putem intra. Lorin ne păzea din urmă. Tremuram ușor și nu mă puteam stăpâni, ca în copilărie, când știam că am făcut ceva rău și urma să fiu descoperită. Aveam presentimentul unui rău inevitabil. Spre surprinderea mea, nu am rămas în vreo sală de așteptare, ci, după ce am trecut printr-un simplu pasaj, am ieșit din nou afară, de cealaltă parte a clădirii. Ne aflam pe o fâșie destul de îngustă de pământ, de vreo treizeci de metri, pe care creșteau ierburi înalte, verzi-aurii, unele cu spice, unduioase, foșnitoare. Ne țineam aproape unul de altul privind cu grijă în jur. Tăcerea țiuia, ori poate să fi fost lăcuste? m-am întrebat. Călătorii adulmecau aerul rarefiat. Din partea stângă venea spre grupul nostru cineva. Venea fără grabă, dar nimeni nu a îndrăznit să întrebe ce se petrece. Mi-a sărit inima din piept când am recunoscut-o pe Doamna cu Pălărie Albastră! Purta aceeași rochie nepotrivită nici cu ora, nici cu peisajul, dar asta nu o făcea să se intimideze deloc. Zâmbi larg, cuprinzându-ne cu privirea și-l salută pe Lorin cu un gest din sipca de os în care-i ardea o țigară lungă, neagră.

— Bine-ați venit, copii! zise cu o voce joasă, învăluitoare. Brusc, m-a cuprins o durere de cap. Mi-am dat seama că sunt cumplit de obosită, că cele trei zile de călătorie, cu toate emoțiile și ciudățeniile prin care trecusem, mă epuizaseră.

— Ați ajuns până aici? Bravo, bravo! ne încurajă femeia pe tonul cu care vorbești unor țânci care au încheiat cursa de alergat în saci. Nuanța batjocoritoare nu scăpase nici altora, căci l-am văzut pe domnul Stein încruntându-se, iar Zoe își cuprinse fața în palme.

— Acum nu mai trebuie decât să treceți de ultima etapă: săritura, zise teatral și se dădu la o parte, ca și cum ne-ar fi blocat imaginea. Iată! ne indică ea, cu brațul întins, direcția înainte. Hai, apropiați-vă, ne îndemnă. O adiere de vânt cald aplecă ierburile și abia atunci am zărit ce era dincolo, pe măsură ce ne apropiam cu toții, cumva hipnotizați, sau poate înfricoșați: o dungă neagră, un hău în care întunericul părea să clocotească. Valuri mici de întunecime se revărsau din când în când, acoperind câteva palme din terenul cu iarbă, apoi se întorceau tălăzuind la locul lor. O teroare de nenumit îmi înfășură organele interne și m-am răsucit pe călcâie, să fug.

— Treci înapoi! mă prinse imediat Șoferul. Ca și cum am fi fost interconectați, simțeam și teroarea celorlalți și paralizia îmi cuprindea încet corpul.

— Nu e chiar atât de mult, zise zâmbind Doamna. Dacă vă luați avânt ca lumea și săriți cu îndemânare, puteți trece dincolo. Aș zice că sunteți specialiști în sărituri, nu-i așa? Și pe-ormă, ia uitați-vă! Merită să încercați, nu?

Pe măsură ce ne vorbea, am început să deslușesc ce era dincolo de crevasa umplută cu beznă. Pe malul

celălalt se vedea un gard aurit, făcut din tije de metal minunat răsucite sub forma unor arabescuri. O grădină luxuriantă palpita verde și proaspătă. Mi s-a părut că aud și un fel de muzică, sau poate mi-am închipuit doar, văzând grupuri de oameni dansând în horă pe pajiștea mătăsoasă, printre corturi albe, unde erau întinse mese încărcate. „E o nuntă”, mi-am zis. Nu aveam o dorință specială de a participa la nunți, dar nici să rămân între călătorii controversați din autocar nu voiam. Am făcut un pas mai aproape, ca să măsoar din priviri cât de lat era șanțul peste care trebuia să sărim. Atunci am zărit-o pe Ana stând pe o bancă, de cealaltă parte. I-am făcut cu mâna și mi-a răspuns. Ce bine că Dora avusese dreptate! O echipă de teatru!

— Hai, drăguț, vrei să încerci? mă întrebă Doamna.

Am apreciat lățimea crevasei și m-am îngrozit. Era imposibil să pot sări dincolo. Bezna unduitoare îmi fura privirea: nu-mi puteam lua ochii de la acea crăpătură teribilă prin care țâșnise la suprafață o materie irațională, întunericul viu.

— Haide, sari! zise Doamna.

— Sari, sari! veniră alte glasuri s-o susțină.

— Nu pot, e moarte sigură, m-am apărat și m-am retras în mijlocul grupului, în siguranța turmei.

— Vrea cineva să sară de bunăvoie? E distractiv!

— N-am chef să mor, zise Bogdan.

— Da, de unde știm ce e acolo? făcu doamna Monica, indicând crevasa cu proteza soțului.

— De ce vă e așa de frică de moarte? se arătă exasperată Doamna, ridicând mâinile spre cer. Moartea e interesantă. Ca să nu spun că nici nu e sigur că sărind o să muriți. Puteți foarte bine să ajungeți în stațiune, pe malul celălalt. Sau, dacă veți cădea, nu se știe ce e jos. Poate ceva chiar mai incitant decât ce puteți vedea în grădina aceea. Căci, fie vorba între noi, până la urmă te plictisești să te tot învârți în horă și să cânți. Hai, vă provoc! Cine sare?

— Nu mă protestezi! zise iar Bogdan. Ce poate fi interesant când moartea e ireversibilă?

— Ei, aș! făcu Doamna. Știi bine că e asigurată o înviere pentru credincioși. Iar pentru cine nu crede, este demonstrat cât se poate de științific că orice corp, până la urmă, revine din moarte.

— Cum? râse Bogdan.

— Vai, scumpule, imaginează-ți că vei fi închis într-un sicriu drăguț, perfect ermetic și că din grijă față de viața de după moarte, cineva o să și vizioneze sicriul. Ei bine, conform fizicii cuantice, mișcarea aleatorie a moleculelor care te compun face ca, peste un număr de ani care se scrie ca un 1 urmat de un milion ori un miliard ori un miliard de zerouri să fii recompus în starea biomoleculară pe care o aveai înaintea morții și să înviezi pur și simplu!

— Stai așa! cine garantează că sicriul tău ermetic va rezista în tot acest timp, iar rămășițele mele nu se vor amesteca, până la urmă, cu mediul? Ceea ce ar complica și ar prelungi toată trășenia la infinit. Nu am chef să fiu mort în tot acest timp.

— Gata cu prostiile, hotărî Lorin. Dacă nu vrei să încercați măcar, o să vă aruncăm cu forța, însă după aia să nu aud comentarii, că nu v-am dat nicio șansă!

Un val de stupoare traversă grupul. Îmi bătea inima în timpanul urechilor. Șoferul și Lorin puseseră ochii pe tânărul care asculta muzică mereu. Chiar și în acele momente stătea cu ochii în telefon, butona febril și avea căștile înfipite în urechi: era rupt de realitate. Cu o mișcare dibace, l-au apucat unul de umeri și celălalt de picioare, iar individul nici n-a realizat ce i se întâmplă. Când s-a dezmeticit, era deja balansat de cei doi deasupra prăpastiei; țipătul lui subțire n-avea nicio șansă de a trece dincolo, a căzut ca un bolovan în beznă lacomă și, pentru câteva momente, s-a mai auzit penetrând adâncimile. Toți ne-am dat un pas înapoi. Nu puteam să judec, nu mă simțeam capabilă de nicio decizie, ca și cum mintea mea ar fi fost acoperită cu ceva moale și alunecos ca un pește ud.

— Vă rog, vă rog, eu vreau să sar! își făcu loc Anton Șerban. Nu mi-e teamă de înălțime, știți, meseria...

— Bravos! îl aplaudă teatral Doamna cu Pălărie Albăstră.

— Luați aminte, copii, interveni domnul Stein, săritura de la înălțime poate fi considerată deopotrivă o sfidare la adresa lui Dumnezeu, o ispitire sau contrariul său, un act de mare credință. Aveți grijă cum săriți!

Anton Șerban își luă avânt, sub privirile noastre înmărmurite. Avusese cândva o constituție athletică, dar vârsta nu era un atú pentru el. Îl priveam încordată. Se năpusti peste prăpastie și chiar avu o incredibilă fază de zbor, după care ateriză cu picioarele pe malul celălalt, clătinându-se. Am crezut că va cădea pe spate, dar s-a redresat și a pătruns în grădina de dincolo. Ana s-a ridicat veselă de pe bancă, să-l întâmpine. O speranță firavă păru să se trezească printre noi. Mi-am dat seama că trebuia să încerc, să-mi fac curaj, să iau avânt, să-mi calculez pașii, să sar! Ceilalți călători se distanțară, măsurau terenul cu ochii, calculau. Toți înțeleseseră că singura șansă era să încerce. Am lăsat poșeta să-mi alunece de pe umăr, am făcut câțiva pași înapoi. Tremuram prea tare! L-am văzut pe Bogdan Achivei sărind și prăbușindu-se în hău cu un urlet. Am văzut-o pe fata cu sâni frumoși reușind.

— Haideți! strigă, undeva lângă mine, glasul Dorei. Acela a fost impulsul de care aveam nevoie. Cred că am sărit în același timp cu Zoe, cu Aoyagi, cu Dora. Când m-am desprins de pământ, am simțit cu groază cum gura prăpastiei mă absoarbe. O limbă neagră s-a înfășurat pe picioarele mele și mi s-a părut că timpul

se dilată. Am apucat să le văd pe fete ajungând dincolo și am realizat că eu voi cădea. Și atunci, pe când eram sfâșiată din interior, am auzit muzica, muzica divină ce venea din grădina fericiților, ba chiar am avut timp să recunosc melodia, era piesa pe care mi-o cântase Alex de atâtea ori, era „Thais” de Massenet. Un regret cumplit mi-a invadat sufletul: voiam să ascult, nu voiam să cad! Cântecul mă făcea să plutesc și am înțeles, în bezna aceea orbitoare, că a nu iubi nu înseamnă a urî, ci că a nu iubi înseamnă a muri. Murisem, avusese dreptate Bogdan, avusese dreptate Aoyagi, eram toți morți încă în viață fiind. Eu murisem. Și atunci mi-am amintit de desenele Anei, acela era blocul meu, blocul din care sărisem. În urmă cu trei nopți sărisem, asta era!

Cu viteză, am căzut în prăpastie. Căderea nu se mai sfârșea. Treptat, întunericul a început să devină cenușiu. În jurul meu fulgerau imagini, dintre care recunoșteam secvențe din trecut, chipuri, fapte. Auzeam cuvinte care se rostiseră sau doar gânduri. Când am atins adâncul cel mai adânc al hăului, durerea a explodat în toate fibrele corpului meu. Ajunsesem aici.

— Îți curgeau lacrimi din ochi.

— Nu din cauza durerii, din cauza muzicii, ți-am spus. Se auzea din grădina aceea.

— De fapt, l-ai ascultat pe prietenul meu, violonistul Tomescu, de care ți-am povestit mai demult. Cel care a primit o Grand Amati pentru concerte. L-am implo-

rat să vină cu vioara aceea să-ți cânte. Mâna mea încă nu s-a vindecat de tot și, plus de asta, se spune că Grand Amati te întoarce din morți.

— Chiar m-a întors. Eu te căutam pe tine, plecasem după tine, Alex.

— Ce greșală, era să te pierd! Noroc că aici, în capitală, am găsit medici care au făcut minuni. Și noroc cu domnul Stein, terapeutul care te-a călăuzit. Ți-a vorbit tot timpul, știi? Nu eram siguri că-ți vei mai reveni vreodată.

— Domnul Stein există, este real?

— Sigur că da! Vrei să-l cunoști?

— Pot să-mi scot acele astea din mână? Și ghipsul? Mă incomodează.

— Scoate-le, iubito! Acum ești bine. Haide, mergem?

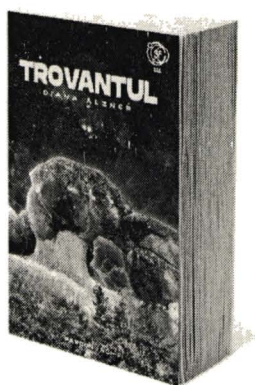
Au traversat coridoarele largi și bine luminate ale spitalului unde domnea o liniște odihnitoare. Medici și asistente îmbrăcate în alb imaculat le zâmbeau și îi salutau cu mici gesturi amicale.

— Ce zi splendidă! oftă Sofia când coborâra, în sfârșit, pe aleile parcului cotropit de soare.

Ținându-se de mână, se îndepărtară agale de clădirea înaltă și strălucitoare ca un turn, ale cărei ziduri translucide se pierdeau în nori.

Trovantul

de Diana Alzner

*“Premiul pentru cel mai bun
volum de povestiri – RomCon 2020!”*

Volum de povestiri science-fiction, în binecunoscutul și pasionantul stil al scriitoarei Diana Alzner, una dintre cele mai apreciate autoare din fandomul românesc.

Toate cele nouă povestiri sunt create într-un stil aparte, de care vă veți îndrăgosti din primele pagini, oferindu-vă emoții dintre cele mai diverse – de la o serenitate vecină cu pacea spațiului infinit, la groaza care se infiltrează, insidioasă, până în străfundul sufletului. Și peste toate acestea, veți simți cum se așterne plăcerea lecturii, izvorâtă dintr-o scriitură care curge, nealterată de nicio discrepanță, de la un capăt la celălalt al cărții.

Povestirea care dă și titlul volumului vă va dezvălui secretul din spatele misterioșilor trovanți – „pietrele vii” din zona Horezu, jud. Vâlcea –, celebri pe toate meridianele globului!

Titlu: *Trovantul*

Autor: *Diana Alzner*

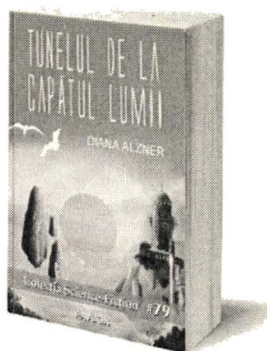
Nr. pag.: 252

Colecția Science-Fiction: #111

Comandați-o la: www.pavcon.ro

Tunelul de la capătul lumii

de Diana Alzner

„Premiul pentru cel mai bun roman SF – RomCon 2019!”

„Aveam de spus o poveste adevărată și, pentru că nu puteam s-o înfățișez lumii ca atare, am pus-o într-o ramă SF.”

Diana Alzner

„Am cumpărat cartea și am lăsat-o să aștepte o perioadă, ca să savurez lectura pe îndelete. Dar n-am citit pe îndelete, ci pe nerăsuflăte, într-o singură după-amiază, fără să las cartea din mână. Nu datorită suspansului. Nu suspans e cuvântul potrivit, ci fascinație.

Prezentarea de pe site-ul editurii nu e exagerată, cartea e halucinantă, nu te lasă să pleci, așa cum nu lasă dansul unduitor al șarpelui și privirea lui hipnotizantă prada să fugă. Am ales comparația asta pentru că **Tunelul de la capătul lumii** își are doza sa de horror, iar Diana Alzner e o maestră a horror-ului – a unui horror susurat, fascinant, halucinant.”

Ana-Veronica Mircea

Titlu: *Tunelul de la capătul lumii*

Autor: *Diana Alzner*

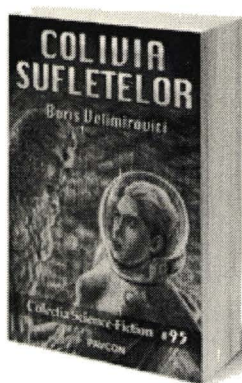
Nr. pag.: 376

Colecția Science-Fiction: #79

Comandați-o la: www.pavcon.ro

Colivia Sufletelor

de Boris Velimirovici

"Premiul pentru cel mai bun roman de debut – RomCon 2019!"

"Premiul pentru cel mai bun roman de debut – AntareSFest 2019!"

"Colivia sufletelor" relatează povestea Josephinei, o cercetătoare a Laboratorului Federal de pe Zalusa, lună a gigantului gazos Sextus, care pornește într-o misiune de prospectare geologică pe planeta Tertius. În urma contactului cu o entitate descoperită în peșterile de pe Tertius, protagonista suferă o metamorfoză cu impact puternic nu doar asupra sa, ci a întregii Umanități.

Pasaje din "Colivia sufletelor" duc cu gândul la crizele socio-economice actuale, aducând în prim plan problemele cu care se confruntă astăzi umanitatea. Confruntările armate sângeroase, refugiații care fug din zonele de conflict, asasinatelor și atrocitățile asupra civililor sunt elemente care creionează o societate aflată în pragul colapsului.

Titlu: *Colivia Sufletelor*

Autor: *Boris Velimirovici*

Nr. pag.: 256

Colecția Science-Fiction: #95

Comandați-o la: www.pavcon.ro

Scornituri spăimântătoare

de Constantin D. Pavel

“O carte horror cu povești aproape adevărate!”

“După ce am citit această carte, am ascuns-o cu mare teamă în spatele cărților din bibliotecă.

Pur și simplu, vederea ei mă îngrozea de-a dreptul!”

O carte care te poartă, într-un stil pe alocuri jurnalistic și jovial, până la granițele întunecate ale celei mai pure groaze.

Culese de autor cu mare atenție, din diverse zone ale țării, “scorniturile spăimântătoare” pe care le vei descoperi între copertile acestui volumaș te vor familiariza cu folclorul horror pur românesc, ce a înfricoșat zeci de generații de conaționali, strânși în serile de iarnă la gura sobelor, în șezători de-a dreptul înspăimântătoare!

Vei întâlni strigoi, fantome, draci, iele, chiar și extraterestri sau ființe care, altfel, nu pot fi în niciun fel explicate. Și toate poveștile au la bază un sâmbure de adevăr...

Titlu: *Scornituri spăimântătoare*

Autor: *Constantin D. Pavel*

Nr. pag.: 128

Colecția Science-Fiction: #4

Comandați-o la: www.pavcon.ro

Un fantastic pur amețitor, cu accente horror insidioase, povestea "Orfeu" este centrată pe călătoria Sofiei, o tânără care dorește să se sinucidă după ce primește vestea că iubirea vieții ei a murit într-un accident; telefonul - **acel** telefon, pe care o suna numai **el!** - o face să se întoarcă de pe pervazul ferestrei, înapoi în apartament și să...

Puțini autori au curajul de a aborda **astfel** subiectul morții și extrem de puțini cei care îndrăznesc să ofere o **explicație** și de a răspunde, logic și clar, veșnicei întrebări care macină ființa umană:

Unde se duce omul după moarte?

ISBN 978-606-9057-64-3

9 786069 057643 >

www.colectiasf.ro

Scanare și prelucrare digitală

EM

de

Anonim

și

CN Pluto (București)

2025

